Chidadilya
Diparatnakar (very bad condition)
दीपरत्नाकर
Marathi
Paper—printed
1809 sakabda (131 years old)
164 folio
9.8" x 6.5"
Incomplete (chapter 13 missing)

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

अथ दीपरत्नाकर ग्रंथ प्रारंभः

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ ॐनमोजीगुरुनाथा ॥ दीनदयाळासमर्था ॥ कृपाकरींमजअना
था ॥ लावीपंथाआपुल्या ॥ १ ॥ तूंगुणातीतनिर्गुण ॥ व्यापकत्वेंपरिपूर्ण ॥ वर्तवि
शीसाक्षित्वेंकरून ॥ असशीआपणवेगळा ॥ २ ॥ ऐसियासद्गुरुअनादिसिद्धा ॥ प
रात्परापूर्णबोधा ॥ नमनमाझेंसच्चिदानंदा ॥ दावीशुद्धमार्गमज ॥ ३ ॥ स्वामीतुमचें
अवतरणें ॥ तेंआम्हामूढाकारणें ॥ आतांतुम्हीआपुलेंम्हणणें ॥ कासेलावणेंदिनासीं
॥ ४ ॥ निर्गुणाचेंधरिलेंसगुण ॥ जैसाकर्पूरझालागोठून॥किंगोडीतेचीशर्कराआपण
तैसेंअवतरणेंतुमचें ॥ ५ ॥ अधर्माचाउच्छेदकरून ॥ धर्माचेंकरावयाप्रतिपाळण ॥
अवतरलेसद्गुरुनिधान ॥ शिष्यजनतारावया ॥ ६ ॥ सद्गुरूनींज्यासींअंगिकारिलें ॥
त्यासींपूर्णब्रम्हचीकेलें ॥ निर्विकल्पकरूनीठेविले ॥ सुखदिधलेंअपार ॥ ७ ॥ ऐसें
वेदशास्त्रेंवर्णिती ॥ म्हणोनियेतसेकाकुळती ॥ अनाथजाणोनियांहातीं ॥ कृपामूर्ति
धरावें ॥ ८ ॥ पूर्वींबहुतसाधनेंकेलीं ॥ तेणेंचित्तवृत्तीभांबावली ॥ स्वहिताचीभूलपड
ली ॥ नाठवेआपुलीहितगोष्टी ॥ ९ ॥ आतांपूर्वीलपुण्यवोढवलें ॥ जेंस्वामीचेंदर्श
नझालें ॥ आतांतुम्हींम्हणाआपुलें ॥ भाग्यउदेलेंतेंव्हांमाझें ॥ १० ॥ तुमचेकृपाव
लोकनेंकरून ॥ अज्ञानाहोयपरमज्ञान ॥ वेदाशींनकळेमहिमान ॥ मीकोणवर्णाव
या ॥ ११ ॥ परिस्वामीदयावंतम्हणून ॥ मीप्रार्थितअसेंदीनहोऊन ॥ तूंदयानिधि

१ वागवितोस २ नाश ३ प्राप्त झाले

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

परिपूर्ण ॥ करीपावनअनाथां ॥ १२ ॥ जैसामाउलीचादेखुनीलाड ॥ बाळककरी लुडबुड ॥ जेतेपुरवीकोंड ॥ म्हणोनिभीडसांडियेली ॥ १३ ॥ येथेंजरीभीडधरून ॥ उगाचराहोंआपण ॥ तरीमाझेंसमाधान ॥ पुढेंकोणकरीलपैं ॥ १४ ॥ यास्तवस द्गुरुराया ॥ कायकरूंभीडधरूनियां॥मीलौकीकलाजसांडोनियां ॥ विनंटलोंपायांचे कनिष्ठें ॥ १५ ॥ लौकीकलाजधरितां ॥ तोंअधिकचीवाटेममता ॥ ममतेनेंआत्महि ता ॥ करूंजातांघातकीं ॥ १६ ॥ ऐसेंमजकळोंआलें ॥ म्हणोनिममतेतेंसोडिलें ॥नि र्विकारकरूनीपाउलें ॥ ध्यांधरिलींगुरुराया ॥ १७ ॥ मीआपुलियाकार्याकारण ॥ निर्लज्जहोउनीकरितोंप्रश्न ॥स्वामीकरितीलसमाधान ॥ साक्षमनदेतसे ॥ १८ ॥ ज्ञानदेवनामदेवयेऊन ॥ तुमचीसांगितलीखूण ॥ भरवसायेतोत्यावरून ॥ मीपावन होईनकीं ॥ १९ ॥ कांजैंहोतांचिदर्शन ॥ मजवैराग्यझालेंपूर्ण ॥ मातेंबोधितीजेव्हां आपण ॥ तेव्हांचज्ञानहोयकीं ॥२० ॥ ज्याचेदर्शनेंनिनघाइजे॥त्याचेबोधकायलाहि जे ॥ समाधानकरावेंमाझें ॥ फेडावेंबोझेंसंसाराचें ॥ २१ ॥ यासंसारसागरीं ॥ मी बुडालोंनिर्धारीं ॥ वेगींधरूनियांकरीं ॥ काढींबाहेरगुरुराया ॥ २२ ॥ अज्ञानजळीं वाहावलों ॥ वासनासुसरीनेंगिळिलागेलों ॥कल्पनाभोंवरींपडलों ॥ आंवर्तीपड लोंजन्ममरणाच्या ॥ २३ ॥ आतांत्वरेनेंयावें ॥ मजअनाथातेंतारावें ॥ अनुभवाचे

१ लाड २ सिद्ध झालों ३ डोहो

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

कांसेलावावें ॥ गुह्यसांगावेंजीवीचें ॥ २४ ॥ शब्दब्रम्हातेंनिरसून ॥ सांगाअनिर्वा
च्यखूण ॥ जेणेंतुटेलभवबंधन ॥ तेंचिआपणकरावें ॥ २५॥ जेंब्रम्हादिकाचेंजिव्हार
मनबुद्धिचित्तअगोचर ॥ व्यापोनिउरलेंसाचार ॥ तेंगुजसत्वरसांगिजे ॥ २६॥ ज्या
माजीहेंसर्वआहे ॥ ज्यापासोनहेंसर्वहोये॥ ज्याच्यासत्तेनेंचालताहे॥ तीगोष्टगुह्यसां
गिजे ॥ २७ ॥ श्रुतीम्हणतीनेतिनेति ॥ नानाशास्त्रेंवादकरिती ॥ जेंनयेचीनानामतीं
तेंमजप्रतीसांगिजे ॥ २८ ॥ नानाजपतपादिहोम ॥ तीर्थयात्रादिव्रतनियम ॥ परि
जेंसर्वांसदुर्गम ॥ तेंसूक्ष्मसांगिजे ॥ २९ ॥ जेथेंपरावाचापरतली ॥ मनबुध्यादिचि
तेंहरपलीं ॥ जेशीतोष्णाविनाप्रकाशली ॥ तेजोडीआपुलीसांगिजे ॥ ३० ॥ मनक
ल्पानासांडोन ॥ वर्ततांसाक्षीहोऊन ॥जेणेंआलेंनिराशपण ॥तेंचिखुणसांगिजे॥३१
कोणाचीतीचाडनाहीं ॥ प्रेमतेंअसेसर्वांठायीं ॥ नाहींपणेंचिअसतेंदेहीं ॥ तेंगुह्यसो
ईसांगिजे ॥ ३२ ॥ ऐसेंम्हणूनीरत्नाकर ॥ लोटांगणघालीचरणांवर ॥चालिलाअश्रू
पातपूर ॥ त्यासुखाचापारनेणवेची ॥ ३३॥ ज्ञानाचेंवेचीभांडार॥अनुमात्रनदिसेअहं
कार ॥ अज्ञानहेंचिन्हसाचार ॥ निर्विकाराचेंजाणिजे ॥ ३४॥ मनाचेंझालेंउन्मळण
सर्वांगकांपतसेजाण ॥ तंवसद्गुरुबोलिलेआपण ॥ भलाम्हणोनअश्वासिलें ॥ ३५ ॥
रत्नाकरासावधान ॥ पाहेंमाघारांफिरोन ॥ तुझातूंचिब्रम्हपूर्ण ॥ सांडीअभिमानदे

१ वेद २ खजिना, संचय.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

हींचा ॥ ३६ ॥ तूंब्रम्हस्वतःसिद्धआहेशी ॥ परिदेहसंगेंबद्धझालाशी ॥ मुक्तअसतां बद्धमानिशी ॥ तेणेंचिवंचिशीस्वहितातूं ॥ ३७ ॥ जैसाशुकनळिकेशींबद्धझाला ॥ परिमुक्तचिअसेपहिला ॥ तैसातुजप्रसंगघडला ॥ देहसंगधरितांरे ॥ ३८ ॥ तरीतूंआतांआपणाआपण ॥ मानींमीचब्रम्हपूर्ण ॥ राहेंनिर्विकल्पहोऊन ॥ तेणेंपावनतूंहोशी ॥ ३९ ॥ अरेतूंअनामरूपातीत ॥ तुजनाहींजातगोत ॥ स्वायंप्रकाशसदोदित असशीवर्ततसर्वत्रीं ॥ ४० ॥ त्वांपूशिलीअनिर्वाच्याचीखूण ॥ तरीतूंचितेंअससीआआपण ॥ श्रुतीसींपडलेंजेथेंमौन्य ॥ तेंचिपूर्णतूंचितुझा ॥ ४१ ॥ तुजमाजीसर्वआहे तुझेसत्तेनेंचालताहे ॥ परितूंभुललासमायामोहें ॥ म्हणोनिसोयनकळेची ॥ ४२ ॥ तुजपासूनिसर्वझालें ॥ सर्वांशींत्वांचिप्रकाशिलें ॥ अनामरूपसंचलें ॥ ऐसेंपाहिलें रूपतुझें ॥ ४३ ॥ अनंतब्रम्हांडेंतुझ्यापोटीं ॥ तूंब्रम्हांडापाठींपोटीं ॥ तूंआदिमध्यशेवटीं ॥ जैसापटींतंतूयेक ॥ ४४ ॥ जैसेसुताचेपटअनेकझाले ॥ परितेंसूतचिअसेसंचलें ॥ कींहेमचिनगत्वाआलें ॥ परिभिन्नबोलिलेंनवजाय ॥ ४५ ॥ तूंप्रकृतीपुरुषाचेआधीं ॥ आणिमनबुद्धीचीअवधी ॥ जाणोंजातांनकळेत्रिशुद्धी ॥ असशीअनादिस्वतःसिद्ध ॥ ४६ ॥ परितुझेंतुजज्ञाननाहीं ॥ म्हणोनिभूलपडलीपाहीं ॥ आतांतूंसावधहोईं ॥ घरींसोईमुळींची ॥४७॥ तूंआपणाअपाणविचारशील॥तेंव्हांतुझेंतुजकळों

१ मुके पण २ अगणित.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

येईल ॥ तुझेंतुचकळतांचिजाईल ॥ मीतूंशींपडेलबिंदुलेंकीं ॥ ४८ ॥ मीतूंअसतांचिदे
हीं ॥ स्वहितनोहेकदाकांहीं ॥ म्हणोनियांपरतोनपाहीं ॥ तुझातूंचिहोईंमुक्तबापा ॥
॥ ४९ ॥ मुक्तम्हणतांबद्धताआली ॥ बद्धम्हणतांमुक्तागेली ॥ बद्धमुक्ततेचीसांडोनि
बोली ॥ साधींपहिलीऐक्यता ॥ ५० ॥ ऐक्यताम्हणतांभेदअसावा ॥ परितोनाहीं
वगासदेवा ॥ जैसामृगजळाचाहेलावा ॥ शब्दगौरवतातैसीजाण ॥ ५१ ॥ बद्धमुक्त
ताशब्देंकेली ॥ क्षराक्षरेंशब्देंझाली ॥ सगुणनिर्गुणाचीबोली ॥ मिथ्यावाटलीभ्रमगु
णें ॥ ५२ ॥ अरेहाभ्रमेंभ्रमवाढला ॥ भ्रमेंचदेहाभिमानआला ॥ भ्रमेंशब्दब्रम्हींप्रव
र्तला ॥ म्हणोनिझालाआभावो ॥ ५३ ॥ अभावेंकेलीहाण ॥ अहंभावेंचिद्वैतभान ॥
अहंभावेंचिपडेखाण ॥ स्वहितजाणनिश्चित ॥ ५४ ॥ अहंभावेंचिममतावाढे ॥ अहंभावें
चिस्वहितानाडे ॥ ममतेनेंप्रपंचबिरडें ॥ बळेंचपडेप्राण्यासीं ॥ ५५ ॥ प्रपंचम्हणजे
कायी ॥ तेंहीसांगतोंसावधहोईं ॥ मीतूंपणवसेज्याठांईं ॥ प्रपंचपाहींतोचिरे ॥
॥ ५६ ॥ एकींअनेकपाहणें ॥ त्यासींप्रपंचचीम्हणणें ॥ परिहेंमृगजळापरिजाण
णें ॥ मिथ्याभानअभ्रापरी ॥ ५७ ॥ अभ्रपरिच्छिन्नभासे ॥ परितेंकांहींसत्यन
से ॥ शिंपीचेंरुपेंदुरोनीजैसें ॥ नसतेंचिदिसेखऱ्यापरी ॥ ५८ ॥ हेंसत्याप
रिदिसताहे ॥ परिहेंअसत्यचिआहे ॥ वांझपुत्रासदिलीपाहें ॥ कन्यामोहेंनपुं

१ मिथ्याजळ, (जळनसूनआहे असा भास होणें)

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सकें ॥ ५९ ॥ स्वप्नींदेखिलेंसुखदुःख ॥ परितेंअवघेंचिमाइक ॥ तैसीबद्धमुक्त
तादेख ॥ नसताचिशोकवाढलासे ॥ ६० ॥ तरीहेंमिथ्याचिजाणोन ॥ कल्प
नादेइरेसोडून ॥ तुझातूंचिब्रम्हपूर्ण ॥ मीतूंपणसांडितांची ॥ ६१ ॥ मीतूंपणाचाअ
भाव ॥ तेंचिपरमार्थाचेंवैभव ॥ ऐसेंजाणोनिमिथ्यासर्व ॥ धरींभावस्वरुपाचा ॥ ६२ ॥
आपणआपणासींजाणणें ॥ त्यासींचसद्भावम्हणणें ॥ भावेंवीणजेंजेंकरणें ॥ तेंतेंजा
णणेंमाइक ॥ ६३ ॥ भावेंवीणकरितांश्रवण ॥ अर्थींकदानलागेमन ॥ अर्थानुभवझा
ल्यावीण ॥ स्वहितजाणनोहेची ॥ ६४ ॥ शब्दनिःशब्ददावित ॥ जेथेंशब्दाचाहोत
अंत ॥ म्हणोनितूंशब्दातीत ॥ असरसीसदोदितभरलापैं ॥ ६५ ॥ तरीत्वांअभावसां
डून ॥ मानींमींचब्रम्हआपण ॥ तेणेंतूंहोसीपावन ॥ धरींखूणजिवींहे ॥ ६६ ॥ संदे
हअसेलजरीकांहीं ॥ तरीबोलावेंलवलाहीं ॥ आपुलेंस्वहितकरूनीघेईं ॥ पुससीतें
हीसांगेन ॥ ६७ ॥ स्वामीम्हणतीतूंचिपूर्णब्रम्ह ॥ परिनकळेआम्हांसींवर्म ॥ ब्रम्हरूपा
तीतअनाम ॥ मजकर्माकर्मेंलागलीं ॥ ६८ ॥ ब्रम्हनामरूपातीत ॥ मजनामआणि
गोत ॥ ब्रम्हस्वतःसिद्धशाश्वत ॥ मीअनित्यंअसेंकीं ॥ ६९ ॥ ब्रम्हनिर्गुणनिर्विकार ॥
मजभासतोआकार ॥ हाचिझालासेंभ्रमफार ॥ नसुचेविचारस्वहिताचा ॥ ७० ॥ ब्र
म्हतोंअसेअप्रमाण ॥ मजओटहाताचेंप्रमाण ॥ ब्रम्हव्यापकपरिपूर्ण ॥ मीजाणएक

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

१ सदोदित राहणारें २ नाश पावणारा, अशाश्वत.

देशी ॥ ७१ ॥ ब्रम्हअजन्मव्यापकचराचरीं ॥ मीजन्मलोंजननीजठरीं ॥ मीब्रम्हनि
र्धारी॥कैशापरीहोईन ॥ ७२ ॥ ब्रम्हसर्वगतशाश्वत ॥ मीतोअसेनाशिवंत ॥ स्वामीची
ऐकोनिमात ॥ झालेंचित्तभ्रमितकीं ॥ ७३ ॥ ब्रम्हअनिर्वाच्यअमन ॥ मजवाचाआ
णिमन ॥ ब्रम्हींनाहींस्थानमान ॥ मजसदनग्रहदारा ॥ ७४ ॥ ब्रम्हींनाहींदिनरात॥
मिदिवसरात्रीमाजीवर्तत ॥ ब्रम्हींनाहींकाळगत ॥ मजतोकाळभोगीतसे ॥ ७५ ॥
ब्रम्हस्वप्रकाशज्ञानंघन ॥ मिअसेजीअज्ञान ॥ ब्रम्हनिरावयवअवघेंपूर्ण ॥ मज
जाणअवयवअसती ॥ ७६ ॥ स्वामीपदोपदीं आपण ॥ म्हणतीब्रम्हतेंतूंचपू ्र्ण ॥
हेंऐकोनियांजाण ॥ भ्रमभानझालेंअसे ॥ ७७ ॥ आतांयाभ्रमाचेंहरण ॥ स्वा
मीचकरतीलआपण ॥ मीआहेंदेहकींकोण ॥ तेचिखुणसांगावी ॥ ७८ ॥ तंव
सद्गुरुम्हणतीधन्यधन्य ॥ बरवाकेलासिप्रश्न ॥ जेणेंतुटेदेहाभिमान ॥ तेचि
खुणआपुली ॥ ७९ ॥ रत्नाकरातुजप्रकाशझाला ॥ म्यांनानापरीबोधकेला ॥
तुवांजाणोनिपुसिलेंमजला ॥ तरींवहिलासावधान ॥ ८० ॥ तुजतवआहेरेपूर्णज्ञान ॥
जाणोनिनेणताहोसीअज्ञान ॥ जगउद्धरावयास्तवजाण ॥ ग्रंथनिर्माणकरितोसी
॥ ८१ ॥ कलींतपाखंडेंचालिलीं ॥ तेणेंचिभक्तिभावावंचली ॥ देहाभिमानेंभांबाव
ली ॥ चुकीपडलीज्याचीत्याशीं ॥ ८२ ॥ नानाजपतपअनुष्ठान ॥ देहाभिमानेंकरि

१ ज्ञान रूप पर्जन्य २ अवयव रहीत

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तीजन ॥ तेणेंवंचलेंआपणाआपण ॥ मीतूंपणधरितांची ॥ ८३ ॥ देहनास्तिकिंचन
हेंवेदाचेंआह्वेवचन ॥ ब्रम्हास्मिपरिपूर्ण ॥ ऐशीखूणसांगितली ॥ ८४ ॥ एकमेवाद्वि
तीयंनास्ति ॥ ऐसीगर्जतसेवेदश्रुती ॥ ऐसेंअसोनीनानामतीं ॥ मिथ्याभ्रमतीपाखां
डी ॥८५॥ जीवशिवमायाब्रम्ह ॥ हामिथ्याचीवादविलाभ्रम ॥ सांडूनियांसुगम ॥ धरि
तीप्रेमअद्वैतवादीं ॥ ८६ ॥ परस्परेंवादकरिती ॥ येकयेकासींनिंदिती ॥ तेवेदद्रोही
जाणाचित्तीं ॥ बळेंजातीनरकालया ॥ ८७॥ त्याचेंकरावयानिर्गुण ॥ ग्रंथकरितोसी
निर्माण ॥ हेंउपनिषदांचेंदोहन ॥ तुजलागोनीसांगतों ॥ ८८ ॥ याग्रंथींजेभावधरि
तीं ॥ त्याचीहरेभवभयभ्रांति ॥ बाणेंस्वयेंब्रम्हस्थिती ॥ वरहाग्रंथाअसेपैं ॥ ८९ ॥
स्वयेंब्रम्हजोंझालानाहीं ॥ तोंवरीब्रम्हनपडेठांई ॥ ब्रम्हनहोतांकरीजेंकांहीं ॥ तेंतेंपा
हींनागवण ॥ ९० ॥ ब्रम्हव्हावयाचीआवडी ॥ ज्यासींअसेलघडफुडी ॥ तेणेंयाग्रं
थाचीअतितातडी ॥ धरिजेपैं ॥ ९१ ॥ हादीपरत्नाकरग्रंथ ॥ पुरवीलश्रोतयांचेंआर्त
तेथेंघालुनियांचित्त ॥ सावधचित्तेंऐकावा ॥ ९२ ॥ जैसेंअंधारामाजीरत्न ॥ पडिलें
हातींचेंगळोन ॥ तैंघेइजेदीपेंकरून ॥ तैसाजाणग्रंथहा ॥ ९३ ॥ आत्मानुभवनिधा
न ॥ पडिलेंप्रपंचरजनींमाजीजाण ॥ तेंयादीपरत्नाकरेंपाहून ॥ घेइजेआपणवेंचुनी
॥ ९४ ॥ वस्तुविखरलीजेथिचीतेथें ॥ नातुडेतेनानामतें ॥ तीदीपरत्नाकरग्रंथें ॥ ॥ ४ ॥

१ नामगावणारा २ ब्रह्मएकच, दुसरेंनाहीं. ३ वेदाचे ४ तत्त्व (सार) ५ इच्छा.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ज्याचेंस्वरूपत्यापडे ॥ ९५ ॥ हाचिदाकाशीचादीपजैसा ॥ जेणेंचंद्रसूर्यप्रकाश ॥ तैसी
नानामताचाअंधारनासे ॥ आत्माभासेस्वतःसिद्ध ॥ ९६ ॥ ऐसाआत्मप्रकाशझा
लानाहीं ॥ नानामतेंतोंवरीचपाहीं ॥ म्हणोनतूंसावधहोईं ॥ चित्तदेईंग्रंथींया ॥९७॥
तुवांजैसीपृच्छाकेलीकांहीं ॥ तेंसर्वसांगेनपुढिलेअध्याईं ॥ तूंसावधहोउनियांराहीं
सांडीसोईंदेहाची ॥९८॥ प्रथमअध्यायपूर्णझाला ॥ दुसराअध्यायआरंभिला ॥ रा
मानंदम्हणेरत्नाकराला ॥ चित्तकथेलादीजेबापा ॥ ९९ ॥ इतीश्रीदीपरत्नाकर ॥
ग्रंथहागुह्यांतगुह्यसार ॥ हाउपनिषदांचेंभांडार ॥ संतचतुरसंतोषती ॥ १०० ॥
सिद्धानंदाचेनिप्रसादें ॥ बोलेरामानंदपदें ॥ रत्नाकराचेनिसंवादें ॥ ग्रंथविनोदेंचा
लिला ॥ १०१ ॥ इतिश्रीचिदादित्यप्रकाशे ॥ दीपरत्नाकरग्रंथे शिष्यअभययोगो
नाम्प्रथमोध्यायः ॥ १ ॥ ॥ ॥ छ ॥ ॥ ॥ छ

---

१ प्रश्न (विचारणें) २ खजिना.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ इति प्रथमोऽध्याय समाप्त ॥

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ ॐनमोसद्गुरुपरात्परा ॥ सर्वव्यापकानिर्विकारा ॥ कृपाकरोनी
सर्वेश्वरा ॥ मजपामरातारावें ॥ १ ॥ तुमचेंहोतादरुशन ॥ मीझालोंजीपावन ॥ जेणें
करूनीहोयब्रम्हज्ञान ॥ तेमजखूणसांगिजे ॥ २ ॥ तूंपतिताचापावन ॥ अनाथाचा
नाथपूर्ण ॥ मजसांगोनीअनुभवखूण ॥ करापावनकृपाळुवा ॥ ३ ॥ घडीघडीपळप
ळ ॥ वयनेतोंमाझेंकाळ ॥ यास्तवसुटलीतळमळ ॥ जीवींशांतीनहोयची ॥४॥ शब्दस्प
र्शरूपरस ॥ यांहीकेलेंकासाविस ॥ पडलावासनेचापाश ॥ वाढलासोससंसाराचा
॥ ५ ॥ रात्रंदिवसचिंताकरी ॥ स्थीरतानाहींक्षणभरी ॥ ऐसाआकांतवर्तलाभारी ॥
धांवझडकरीगुरूराया ॥ ६ ॥ मागीलअध्याईआपण ॥ मजदिधलेंअभयदान ॥ जें
पुढिलेंअध्याईसांगेन ॥ तेंचिआतांसांगावें ॥ ७ ॥ जेणेंकरूनितुम्हांससंतोषझाला ॥
तेंचिसांगावेजीदयाळा ॥ तोडीविषयाचीशृंखळा ॥ दाविजेकळाज्ञानाची ॥ ८ ॥ तुम
चेचरणींमाझीप्रीत ॥ कायावाचाबैसलीसत्य ॥ जेणेंहोयमाझेंहित ॥ तेंचित्वरीतक
रावें ॥ ९ ॥ जरीसांगालसंस्कृतवाणी ॥ तरीनकळेमजलागुनी ॥ बोधामहाराष्ट्रवच
नीं ॥ जोनिजमनींठसावा ॥ १० ॥ मीचआधींअज्ञान ॥ नाहींशब्दार्थाचेंज्ञान ॥
म्हणूनमहाराष्ट्रवचनें ॥ बोधआपणकरावा ॥ ११ ॥ ऐसेंऐकोनवचन ॥ बोलिलेसद्गु
रुज्ञानपंचानन ॥ म्हणेबापासावधान ॥ सांगतोखूणजिवींची ॥ १२ ॥ ज्ञानदेवनाम

१ विडी २ सिह

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

देवआपण ॥ त्यांहींमजसांगितलीखूण ॥ तेरत्नाकरातुजलागोन ॥ ब्रम्हज्ञानसांग
तों ॥ १३ ॥ मजहीत्याचीआज्ञाप्रमाण ॥ आतांहोईसावधान ॥ जेणेंहोयतुझेंसमा
धान ॥ तेंविज्ञानसांगतों ॥ १४ ॥ परितूंआतांयेकंकरीं ॥ मनबैसवींकर्णद्वारीं ॥ श
ब्दश्रवणकेलियावरी ॥ मननर्निर्धारीकरावें ॥ १५ ॥ उदंडऐकितीकथाकीर्तन ॥
परिकोण्हिचनकरितीमनन ॥ मननावेगळेंज्ञान ॥ नोहेजाणकल्पांतीं ॥ १६ ॥ श
केराम्हणतांवाचेसीं ॥ जरीगोडीयेतीजिव्हेसीं ॥ तरीश्रवणेंचिज्ञानासिं ॥ रिगप्रा
प्यासींहोतीकीं ॥ १७ ॥ भोजनम्हणतांहोयतृप्ती ॥ कींजीवनम्हणतांतृषाहर्ती ॥
तरीस्वयंपाकयथास्थिती ॥ कासयाकरितीलोकसर्व ॥ १८ ॥ तैसेंश्रवणेंचिहोतें
ज्ञान ॥ तरीकिमर्थकरावेंमनन ॥ ऐकतांवाराणसीचेंमहिमान ॥ घडतेंस्नानभागी
रथीचें ॥ १९ ॥ तरीआतांअतिप्रयत्नेंकरून ॥ कांवाराणशीसजातेजन ॥ म्हणोन
मननाविनाज्ञान ॥ नव्हेजाणसर्वथां ॥ २० ॥ चालिल्याविणनचालेपंथ ॥ तैसेंमन
नाविणनव्हेहित ॥ भोजनावेगळीतृप्त ॥ नोहेसत्यजाणिजे ॥ २१ ॥ औषधम्हणतां
चिआपण ॥ दुःखजातेंजरीनिघोन ॥ तरीश्रवणेंज्ञान ॥ मननेंविनाहोतेंकीं ॥ २२ ॥
म्हणोनजेंजेंकरितीश्रवण ॥ तेंतेंकिजेगामनन ॥ मननावेगळेंवैराग्यपूर्ण ॥ नव्हेजा ॥ १ ॥
णनिश्चय ॥ २३ ॥ वैराग्यावेगळेंसाधन ॥ नोहेनोहेसत्यजाण ॥ तरीतेंवैराग्यम्हण

१ विचार २ काशी

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सीकोण ॥ तेंहीलक्षणसांगतों ॥२४॥ अनूपासूनब्रम्हांडावरी॥ काकविष्ठावरोबरी॥
येकपाहेचराचरी ॥ तेंचिनिर्धारीवैराग्य ॥ २५ ॥ जेंजेंमनबुद्धीसआलें ॥ तेंवमनप्रा
यमानिलें ॥ आपणाआपणजाणितलें ॥ तेंचिबोलिलेंवैराग्य ॥ २६ ॥ मीआहेंब्रम्ह
सदोदित ॥ ऐसिभावनाअखंडकरीत ॥ समदृष्टिअसेदेखत ॥ तेंचिवस्तुवैराग्य ॥
॥ २७ ॥ शरीरभावनासांडोन ॥ अखंडनिरालंबीठाण ॥ वर्ततोसाक्षीहोऊन ॥ तें
चिजाणवैराग्य ॥ २८ ॥ कर्मत्रिगुणापासूनिहोत ॥ तोमिअसेंगुणातीत ॥ ऐसेंम्ह
णोनिझालानिर्हेत ॥ म्हणतीसत्यवैरागी ॥ २९ ॥ हेंसर्वस्वप्नवतजाणोन ॥ सुखदुः
खातीतआपण ॥ जाणोनचालेविधियुक्तस्थापून ॥ तेंचिखूणवैराग्याची ॥ ३० ॥
मीतूंपणासींसोडून ॥ राहिलासहजासहजींहोऊन ॥ प्रपंचतृष्णेतेंसांडून ॥
करीभजनतोवैरागी॥३१॥ शरीराचेंअशनवसन॥तेंतोअसेप्रारब्धाधीन॥ऐसेंजाणो
निकरीभजन॥तोचिपूर्णवैरागी ॥३२ ॥ प्रालब्धाचेंकरूनिआसन॥वरकरिनिश्चया
चेंठाण॥सर्वसंदेहसांडून ॥ करीकीर्तनवैरागीतो ॥ ३३ ॥ काळवेळनम्हणत ॥
प्रेमेंनामगर्जनाकरीत ॥ साळयाभोळ्यांतेंबोधित ॥ तोचिनिश्चितवैरागी ॥ ३४ ॥
आळसनिद्रेतेंसांडून ॥ निंदास्क्तित्यागून ॥ अखंडकरितीमनन ॥ असेज्ञानवैरा
ग्यतें ॥ ३५ ॥ आकाशपडतांकोसळोन॥परिनडळमळेआपण॥ म्हणेमीअविनाशप

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

र्ण ॥ मजकोणबाधोंशके ॥ ३६ ॥ मीचअढळअचळअविनाश ॥ यासर्वांचामजमाजी
वास ॥ स्वप्नाऐसाहोयभास ॥ कासाविसनोहेचिकीं ॥ ३७ ॥ ऐसाजोधैर्यवंत ॥
तोचिवैरागिगासत्य ॥ हरिभजनींज्यासींआर्त ॥ विषईअनार्तवैरागितो ॥ ३८ ॥
ब्रम्हअनिर्वाच्यअनादि ॥ तेथेंकायसीउपाधि ॥ ऐसेंजाणोनद्वंद्वछेदी ॥ तोचिसाद्बो
धिवैरागी ॥ ३९ ॥ निर्विकारब्रम्हजाणोन ॥ ब्रम्हरूपझालाआपण ॥ वरीकल्पनेचें
छेदन ॥ तोचिनिर्वाणवैरागी ॥ ४० ॥ हेचिवैराग्याचीस्थिती ॥ वेदशास्त्रेंबोलता
ती ॥ याविणजेवैराग्यकरिती ॥ तेशिणतीवायांची ॥ ४१ ॥ हेंज्ञानयुक्तवैराग्य ॥
वस्कलाभाचेंभाग्य ॥ हेंजाणतीयोगीचांग ॥ राहातीमग्ननिर्विकल्प ॥ ४२ ॥ इत
रवैराग्यतेविटंबना ॥ ज्यामाजीउदंडकल्पाना ॥ परस्परेंवादकरितीनाना ॥ तेचि
जाणअवैरागी ॥ ४३ ॥ जेंजेंमनबुद्धीसींआलें ॥ तेंसत्यचमानलें ॥ शब्दब्रम्हींजेंगु
तलें ॥ तेचिबोलिलेंअवैराग्यकीं ॥ ४४ ॥ ऐसेंजाणोनियांचित्ता ॥ तूंसावधहोईरेआ
तां ॥ वैराग्यधरूनियांसुता ॥ श्रवणतत्वतांकरावें ॥ ४५ ॥ शुद्धवैराग्यचेंलक्षण ॥
तुजसांगिलेंविवरोन ॥ हेंआपुलेमनींधरून ॥ करींश्रवणवैराग्यासीं ॥ ४६ ॥ शब्द
निघतांमुखांतुनी ॥ वरिच्यावरीघ्यावेझेलोनी ॥ जैसाचकोरचंद्रामृतालागुनी ॥ मो ॥ २ ॥
ठ्याश्रद्धेनेंघेतसे ॥ ४७ ॥ तैसेंशब्दचातुर्यंकरून ॥ सर्वांसहोईलसमाधान ॥ परि

१ आवड २ नावड ३ चांगलं ४ उघडकरून

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

अर्थतोचीआर्तेविण ॥ प्राप्तजाणनोहेची ॥ ४८ ॥ चंद्रसर्वत्रप्रकाशत ॥ शीतळसर्वां सींलागत ॥ परिअमृतचकोराशींप्राप्त ॥ अतिप्रीतम्हणोनी ॥ ४९ ॥ श्रवणकरोनी मननकरीत॥ तेचिजाणावेंआर्तभूत ॥ निजध्यानीजोराहत॥ त्यासींप्राप्तपूर्णतें॥५०॥ आर्तम्हणीजेश्रद्धापूर्ण ॥श्रद्धेविनानव्हेज्ञान ॥ जैसीकन्यारजोदर्षनाविण ॥ गर्भजाण नधरीच ॥ ५१ ॥ येकतेअधोकमळाचेंरजोदर्शन॥ तेथेंतोगर्भनसंभवेजाण ॥तैसेंतेंज्ञा नश्रद्धेविण ॥ प्राप्तसाधकांनव्हेची ॥ ५२ ॥ ज्ञानयुक्तश्रद्धाहोये ॥ तेचिउर्ध्वमुखपाहें तेथेंचिविज्ञानगर्भराहे ॥ म्हणोनसोयधरावी ॥ ५३ ॥ अधोमुखींकमळअसे ॥ तेथेंग र्भनसंभवेसायासें ॥ ऊर्ध्वमूखींअनायासें॥सावकाशगर्भधरी ॥ ५४ ॥ अधोमूखींर जोदर्शन ॥ तेजाणावीश्रद्धाअज्ञान ॥ उदंडकरितांश्रवणपठण ॥ परिज्ञाननोहेची ॥ ॥ ५५ ॥ उर्ध्वमुखश्रद्धेचेंरजोदर्शन ॥ तेथेंविज्ञानगर्भसंभवेजाण ॥ गुरुमुखेंकरितांश्रव ण ॥ होयनिर्विकल्पतत्काळीं ॥ ५६ ॥ म्हणोनिशब्दश्रद्धेवीण ॥ केल्याकरवेलमनन॥ मननेंनिजध्यासिआपण ॥ सहजकरूनीराहत्तो ॥ ५७ ॥ श्रवणमनननिजध्यास॥ सद्गुरुकृपेनेंआत्मलाभास ॥ आत्मत्वभासेहोयप्रकाश ॥ तुटतीपाशदेहाचे ॥ ५८ ॥ देहजडअचेतन ॥ त्यासींतूंम्हणसीसज्ञान ॥ येणेंतुजदेहाभिमान ॥ सहजकरोनीऊ ठतो ॥ ५९ ॥ तूंतवदेहाचाचाळेंखअससी ॥ देहेंचमीऐसेंचाणसी ॥ अरेदेहआणितु

१ नहाल गारी २ चाल खणारा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

जर्सी ॥ नातेसहसाअसेना ॥ ६० ॥ देहमूढअचेतन ॥ तुझ्यानेंहोयसचेतन ॥
तूंतोपरीपूर्णचैतन्यघन ॥ पाहेंपरतोनआपणासीं ॥ ६१ ॥ मुक्ततेचाधरिसीअभि
मान ॥ तरीतूंमुक्ताचीआहेसिजाण ॥ बद्धतेचीकल्पनाकरून ॥ बळेंचिबंधनकरूनी
घेसी ॥ ६२ ॥ पंचभूतआणित्रिगूण ॥ यापासूनसर्वनिर्माण ॥ तूंयाचाजाणता
याहून ॥ अससीजाणवेगळाची ॥ ६३ ॥ तूंपृथ्विनजळहोसी ॥ अग्निनावायूहो
सी ॥ तूंसाक्षीआकाशीं ॥ ब्रम्हआहेसीस्वतःसिद्ध ॥ ६४ ॥ तूंनव्हेसिविप्रादिव
र्ण ॥ आश्रमीनव्हेसीआपण ॥ सर्वांचासाक्षीसर्वांहून ॥ ब्रम्हपूर्णतूंचितूं ॥ ६५ ॥
तूंभ्रमेंभुलोनिआपण ॥ म्हणसीमींचदेहजाण ॥ सुखदुःखघेसीमानोन ॥ साक्षीप
णविसरोनी ॥ ६६ ॥ तूंप्रकाशरूपसुंदर ॥ देहमळमुत्राचेंमाहेर ॥ अस्तिमां
साचेंकोठार ॥ पाहेविचारकरूनियां ॥ ६७ ॥ देहामाजीभरलेविकार ॥ तेअ
सत्याचेंभांडार ॥ देहनाशिवंतसाचार ॥ सांडीवेव्हारयाचातूं ॥ ६८ ॥ अरेदेहअनि
त्यआहे ॥ क्षणक्षणानाशतुझाये ॥ वाळुंकायंत्रन्यायहोय ॥ मिथ्याकायभुललासी
॥ ६९ ॥ शरीरचालबितोप्राण ॥ तोतूंप्राणाचाहिप्राण ॥ तुजआदिमध्यअवसान ॥
नाहिजाणनिश्चय ॥ ७० ॥ तूंमुळीचाअसंगआहेसी ॥ साक्षित्वेंसर्वचालविसी ॥ प
रिभ्रांतिगुणेंनेणशी ॥ विसरलाशीआपणा ॥ ७१ ॥ जैसाजातीचाब्राम्हणअसे ॥

१ ब्राह्मण २ हाडें ३ वाळूचें घड्यांळ

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

त्याशींभूतसंचारझालासे ॥ तेणेंत्यासींज्ञाननसे ॥ वरळतसेभलतेंची ॥ ७२ ॥ त्या सपुसतांतूंकोण ॥ तोम्हणेमीमांगआपण ॥ तरीकायत्याचेंब्राम्हणपण ॥ गेलेंजाण निश्चयेंसीं ॥ ७३ ॥ तोब्राम्हणअसेसत्य ॥ परिभूतसंचारेंअसेवरळत ॥ तैसाआ त्मभ्रमतुजहोत ॥ धरीहेतमुळींचा ॥ ७४ ॥ तूंआपणाआपणनेणसी ॥ तेणेंचिभ्रांति संचरलीतुजशीं ॥ म्हणोनिदेहमीम्हणसी ॥ ब्रम्हत्वासींविसरोनी ॥ ७५ ॥ सद्गुरू वाक्यऐकोनी ॥ बोलेरत्नाकरकरजोडुनी ॥ हेंयेकवेळपरतोनी ॥ वेगळेंकरोनींसांगा वें ॥ ७६ ॥ रत्नाकरातूंतोअज्ञान ॥ झालासिमायाभोहेंकरून ॥ तुझेंतुजलानाहीं ज्ञान ॥ तुजहेंपूर्णसांगावें ॥ ७७ ॥ आधींतुझीवोळखकरूं ॥ मगसांगूंपूर्णविचारू ॥ जेणेंहाभवसागरू ॥ उतरोनिपारजाइजे ॥ ७८ ॥ अरेहामिथ्याआहे ॥ मृगजळा च्यापरिभासताहे ॥ जैसेंनिद्रेसंगेस्वप्नहोय ॥ परितेंकायसत्यची ॥ ७९ ॥ अरेसत्य जरीअसतें ॥ तरीनाशातेंनपावतें॥याचेजेकाहींजाणते ॥ तेतुझेतुजदाखऊं ॥ ८० ॥ तेंतूंस्वयेंचिआहेसी ॥ आणिआणामीचम्हणसी ॥ तेंमीपणस्थापुनिदेहासीं ॥ घा तकरिसीआपुला ॥ ८१॥ ब्रम्हीचेंजेंमीपणपूर्ण ॥ तेंतूंम्हणसीदेहआपण ॥ येणेंचिब द्धझालासिपूर्ण ॥ नकळेचिखूणहिताची ॥८२॥ आतांचिदेहींमीपणसांडोन ॥ तूंम्हण सिमीब्रम्हपूर्ण ॥ सर्वहेंझालेंसजपासून ॥ मीविलक्षणयाहुनि ॥ ८३ ॥ ऐसेंजेव्हांतू

१ भ्रांती २ संसार

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

मानिसी ॥ तेव्हांचगासूखपावसी ॥ हेंउपनिषधाचेंगुह्यतुजसीं ॥ अत्यादरेसींसां
गितलें ॥ ८४ ॥ सावधहोउनियांआतां ॥ ऐकबापाब्रम्हकथा ॥ जेणेंहरेजन्मव्यथा
पावेपुर्णतातात्काळ ॥ ८५ ॥ अरेतूंआहेशीब्रम्हपूर्ण ॥ परिभ्रमेंझालासिदेहबंधन ॥
जैसेरज्जूसर्पपण ॥ अंधकाराकरोनिआलेंसे ॥ ८६ ॥ जंववरीअंधकारआहे ॥
तोंवरीसर्पभासताहे ॥ प्रकाशहोतांचीपाहें ॥ कोणकायमारिल ॥ ८७ ॥ तैसेंत्रिगु
णाचेअंधःकारें ॥ ब्रम्हीभासहशाकारें ॥ परिनसेचिगाखरें ॥ मानीवचनासीनिर्धार
॥ ८८ ॥ यात्रिगुणाचेयोंगेंकरून ॥ ब्रम्हहीमायाभासेंजाण ॥ ज्ञानप्रकाशेंपाहातां
पूर्ण ॥ ब्रम्हआपणस्वयेंची ॥ ८९ ॥ मगप्रकाशेंप्रकाश ॥ झालाअसेसावकाश ॥
पाहोंजातांअज्ञानआस ॥ ठाववस्तीसनाहीचकीं ॥ ९० ॥ तूंम्हणसीदेहमीआपण ॥
परिहेंजडकेवळअचेतन ॥ तूंयाचाजाणतायाहोन ॥ साक्षीकरोनिवर्तसी ॥ ९१ ॥
अरेतूंयावेगळाआहेसी ॥ म्हणोनशुभाशुभजाणसी ॥ जाणोनिअलिप्तअससी ॥ जैं
साघरासीदीपक ॥ ९२ ॥ घरामध्येंदीपआहे ॥ परिग्रहकर्मासीलिप्तनोहे ॥ तैसें
आपणाशरिरपाहें ॥ सांडीसोयकल्पनेचि ॥ ९३ ॥ अरेहेसर्वसाक्षित्वेंवर्तती ॥ आ
णिवेगळेपणाचीबोलीबोलती ॥ परितेनकळेकवणाप्रती ॥ मीचम्हणतीदेहातें ॥ ९४ ॥
माझादेहऐसेंबोलताती ॥ परिमीचदेहऐसेंनम्हणती ॥ मिवेगळाऐसेंदाविती ॥ परि

१ वेद २ दीर

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

नेणतीदेहसंगे ॥ ९५ ॥ यदार्थीयेकदृष्टांत ॥ सांगतोंयेथेंदेईंचित्त ॥ तूंऐकोनिमानीस
त्य ॥ तेणेंहितहोईलरे ॥ ९६ ॥ जैसाजळामाजीउभाराहात ॥ तोंआपणासिजळा
माजीदेखत ॥ बुडालोंम्हणोनिबोंबमारित ॥ नाहींहेतआपुला ॥ ९७ ॥ आपणत
डीसींउभाराहे ॥ जळासींत्यासींसंबंधकाय ॥ जळपाहतांआपुलाभासहोय॥म्हणो
निमारीतोहांका ॥ ९८ ॥ तोजरीजळामाजिबुडता ॥ तरिबुडालाकोणम्हणता ॥
बोंबेचानादकैसाहोता ॥ तैसीतुजलाअहंतानाथिली ॥ ९९ ॥ तूंजरीदेहअ
सतासी ॥ तरिदेहकर्मासीनजाणतासी ॥ पापपुण्येंनवर्ततासी ॥ धरीमानसींखूण
हे ॥ १००॥ जैसाजोजळींबुडाला ॥ तोबोंबसकटगेला ॥ मगआठवनाहींत्याला ॥
वाहावलाप्रवाहीं[1]॥ १॥मींमेलोंऐसियाप्रेता ॥ कोणीदेखिलेंसांगतां ॥ हेअवघीमिथ्या
वार्ता ॥ होईआतांसावध ॥ २ ॥ मींबुडालोंऐसेंबोंबलत ॥ म्हणूनतोबुडालानाहींस
त्य ॥ तैसातूंदेहसलिलींआपलादेखत ॥ म्हणनमानिसीदेहमी ॥ ३ ॥ तोथडीसअ
सतांबुडालोंम्हणत ॥ तैसातूंअसशीदेहातीत ॥ म्हणवोंनिदेहकर्मेंतेंजाणत ॥ मानी
सत्यवचनाशीं ॥ ४ ॥ मींअज्ञानऐसेंजेम्हणत ॥ तरींकायअज्ञानअज्ञानादावित ॥
तरींदेहमानीरेअसत्य ॥ ज्ञानम्हणतअज्ञानमी ॥ ५ ॥ मींदेहयाभ्रमेंकरोन ॥ ज्ञान
चिम्हणेमीअज्ञान ॥ जैसाजळींदेखेआपणाआपण ॥ बुडालोंम्हणूनिबोंबलत ॥ ६ ॥

[1] पाण्यांत

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तैसातूंदेहसंगेंकरोन ॥ मिथ्यामानोनघेशीबंधन ॥ मगमीम्हणशीअज्ञान ॥ करापा
वनमजलागीं ॥ ७ ॥ अज्ञानम्हणतांज्ञानआहे ॥ तैसादेहम्हणतांविदेहीपाहें ॥ म्ह
णवोनदेहकर्मजाणताहे ॥ मुळींचआहेसाक्षित्वें ॥ ८ ॥ त्यासाक्षित्वाविसरोन ॥ तूं
म्हणशीदेहआपण ॥ मीपणब्रम्हचिजाण ॥ सांडीभानभ्रांतीचें ॥ ९ ॥ शस्त्रजरींआ
पणाजाणतें ॥ कींमीप्रवर्ततोंघातातें ॥ तेंजडज्ञानकैंचेंत्यातें ॥ परिशूरातेंकळेसर्व ॥
॥ १० ॥ शस्त्रधरोनियांकरीं ॥ शस्त्रचिदुसरियातेंमारी ॥ परितेंशस्त्रनेणेंचिनिर्धा
री ॥ जाणेअंतरींशूरतो ॥ ११ ॥ तैसातूंदेहवर्तविशी ॥ जैसाचुंबकचालवीलोहाशीं
म्हणवोनदेहकर्मातेंजाणशी ॥ साक्षिआहदेहाची ॥ १२ ॥ विषजरींआपणाजाण
तें ॥ माझ्यायोगेंघातजगातें ॥ तरिअज्ञानआपणातेंदावितें ॥ सांडीचित्तींकल्पना ॥
॥ १३ ॥ पाषाणजरींआपणाआपण ॥ म्हणतामीआहेंपाषाण ॥ तरिअज्ञानाचाअ
ज्ञान ॥ जाणतेजाणनिश्चयीं ॥ १४ ॥ कांटारुततआपणाआपण ॥ तरिअज्ञानम्ह
णेज्ञान ॥ पावकंजाणतादाहकपण ॥ तरींहेंज्ञानजाणते ॥ १५ ॥ नपुंसकाचेकन्येचा
जरींजन्मकाळकरितापुत्रवांझेंचा ॥ तरिअज्ञानअज्ञानाचा ॥ करितोसाचानिर्धारें ॥
॥ १६ ॥ चित्रामाजीलपुतळी ॥ जरींबुडतीमृगजळीं ॥ तरिअज्ञानज्ञानाचीरांडो ॥ ५
ळी ॥ जळमेळींकरितेगा ॥ १७ ॥ चित्रींचेअग्निकरोन ॥ जरींजळतेंवन ॥ तरींअज्ञा

१ पवित्र २ शरीरधारण न करणारा ३ लोहचुंबक ४ लोखंड ५ अग्नि

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

नइच्छितआपण ॥ म्यांपावनव्हावेंकीं ॥ १८ ॥ म्हणवोनमुळींचनाहींअज्ञान ॥ अ
ज्ञानम्हणणेंतेंचिज्ञान ॥ परिहेंदेहसंगेंभ्रमणजाण ॥ मींअज्ञानमानीत ॥ १९ ॥ जैसा
भूतसंचारलेलाब्राम्हण ॥ म्हणेमीधेडमांगआपण ॥ तैसेंदेहसंगेंज्ञान ॥ मीअज्ञान
म्हणतकीं ॥ २० ॥ तरिंधेडमांगातेंवाच्यांश ॥ आणिब्राम्हणातेंलक्षांश ॥ तैसेंअज्ञा
नहेंवाच्यांश ॥ लक्षांशज्ञानकीं ॥ २१ ॥ म्हणवोनतूंअज्ञाननोहेशी ॥ मुळींचाज्ञानरू
पीआहेशी ॥ म्हणवोनसर्वांजाणतोशी ॥ मिथ्याभ्रमशीदेहसंगें ॥ २२ ॥ ज्याज्याश
रीरींचेष्टाहोत ॥ त्यात्यातूंअससीजाणत ॥ तूंशरीरनोहेशीसत्यसत्य ॥ घरींहेतजी
वींहा ॥ २३ ॥ रत्नाकरातूंदेहनोहेशी ॥ मीदेहचिइंद्रियेंकैसाहोशी ॥ चौंदेहाचासा
क्षीआहेशी ॥ मिथ्याजल्पशीभ्रमगुणें ॥ २४ ॥ तरींचारिदेहतेकोणकोण ॥ ऐसेंक
रिशीअनुमान ॥ तरिस्थूळसूक्ष्मकारण ॥ चौथामहाकारणजाणिजेकीं ॥ २५ ॥ तूं
चौंदेहाचाजाणता ॥ अससीचौंदेहापरता ॥ आतांसांडोनियांअहंता ॥ ब्रम्हसाम्य
तासाधिवेगें ॥ २६ ॥ तूंएकआत्माचराचरीं ॥ पिंडब्रम्हांडतुजमाझारीं ॥ तूंत्यासबा
ह्यअंतरीं ॥ व्यापकनिर्धारींअससी ॥ २७ ॥ जेंकांहींब्रम्हांडामाजीआहे ॥ तेंतूंया
पिंडींपाहें ॥ पिंडत्यागिल्यानेंब्रम्हांडजाय ॥ मगसुखराहेंखालतें ॥ २८ ॥ जोंवरी
पिंडब्रम्हांडाचेंभान ॥ अखंडकरितीविवरण ॥ जीवदशाभुललीजाण ॥ प्राप्तपु

१ बडबड करितोस २ भरून राहणारा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

णंनाहींत्यासीं ॥ २९ ॥ जीवशीवमायाब्रम्ह ॥ हाजाणावामहाभ्रम ॥नेणतीपरवस्तू
चेंवर्म ॥ झालेसकामदेहसंगें ॥ ३० ॥ पिंडब्रम्हांडशब्दींआली ॥ वस्तूशब्दातीत
संचली ॥ जैशीतैशीभरोनउरली ॥ मनेंकल्पिलीनवजाय ॥३१॥ जेपरावाचापरते ॥
एकचीव्यापकसर्वांतें ॥ कर्मीभासोनअकर्ते ॥ आकाशजळातेंअलिप्तजैसें ॥३२॥ आ
काशजैसेंजळींभासे ॥ भासोनियांकोरडेंचिअसे ॥ जळायोगेंहालतदिसे ॥ परितें
असेवेगळेंची ॥ ३३ ॥ तैसेंगूणपरत्वकर्मभिन्न ॥ सहजहोतसेजाण ॥ तूंत्याकर्माशीं
आपण ॥ साक्षित्वंकरोनजाणशी ॥ ३४ ॥ पिंडब्रम्हांडींवस्तूअसे ॥ अनुभवीजाणो
निऐसें ॥ सांडोनियांदेहपिसें ॥ स्वप्रकाशेंवर्तती ॥ ३५ ॥ तरितूंआतांएककरी ॥ म
नवृत्तींतंआंवरीं ॥ सहजस्थितीकरोनकर्मकरीं ॥ ब्रम्हनिर्धारीतूंचितुझा ॥ ३६ ॥
जैसेंभिंतीवरीचित्रलिहिती ॥ तैशीतुझ्याठाईंचौंदेहांचीवस्ती ॥ भूतेंअवस्थादीकभा
सती ॥ नानास्थितीरंगाची ॥ ३७ ॥ हेकल्पनाचितारण ॥ चित्रेंकरितांझालेजाण
निर्विकल्पाचेहातेंकरोन ॥ टाकीपुसोनउतावेळ ॥ ३८ ॥ हेंसर्वकल्पनीकआहे ॥
भवभयेंमिथ्यापाहें ॥ निर्विकल्पहोतांचीजाये ॥ ब्रम्हस्वयेअंगाशीं ॥ ३९ ॥ ब्रम्हानि
र्विकाराचिआहे ॥ आणिनिर्विकल्पाचेअनुभवाये ॥ ऐसेंजाणोनिसावधानहोये ॥ तु ॥ ६ ॥
जतूंपाहेपरतोनी ॥ ४० ॥ पिंडब्रम्हांडेंतुझेठाईंअसती ॥ जशीगगनींदिवसआणि

१ मानलेलें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

रात्री ॥ असोंनगगनदोघांप्रती ॥ [illegible]स्थितीअलिप्त ॥ ४१ ॥ "जैंसूर्याचेअंगींदि वसरात्र ॥ परिसूर्यदोघांसींअलिप्त ॥ तैसेपिंडब्रम्हांडतुझेनभासत ॥ तूंअतीतदोघां शीं ॥ ४२ ॥ तरींजोंवरीजीवाचाअभिमन ॥ आणिकल्पनेचेंअधिष्ठान ॥ तेंचिब्रम्हां डींचेंविवरण ॥ निर्विकल्पजाणोनशकेची ॥ ४३ ॥ तरिंआतांकल्पनासांडोन ॥ राहें निर्विकल्पहोऊन ॥ पिंडींचेंसांडितांभान ॥ ब्रम्हांडजाणजातसे ॥ ४४ ॥ आतांपिं डाचेंझालेंनिरशन ॥ ब्रम्हांडाचेंहोयजाण ॥ जैसेंसुतत्यागेंपटहीआपण ॥ सहजक रोनत्यागिलें ॥ ४५ ॥ गूळत्यागेंगोडीदेख ॥ मृत्तिकात्यागेंघटादिक ॥ घनत्यागेंवि षयसुख ॥ सहजदेखत्यागिलें ॥ ४६ ॥ ममतात्यागितांशोक ॥ अभिमानत्यागें दुःख ॥ संगत्यागेंहरिख ॥ सहजचीदेखत्यागिलें ॥ ४७ ॥ रूपत्यागेंकामगेला ॥ उ दकत्यागेंरसगेला ॥ अग्नीत्यागीउष्णतेला ॥ सहजझालाअभाव ॥ ४८ ॥ प्रपंच त्यागेंलौकिक ॥ हेतुत्यागेंसंकल्प ॥ वैखरीत्यागेंजल्प ॥ सहजदेखत्यागिलें ॥४९॥ मनत्यागेंकल्पना ॥ कल्पनात्यागेंजीवित्वजाणा ॥ जीवित्वत्यागेंशिवपणा॥ आप णाआपणयेतसे ॥ १५० ॥ शिवत्यागेंब्रम्हपूर्ण ॥ स्वतःसिद्धचिआहेजाण ॥ तैसेपिं डत्यागेंब्रम्हांडआपण ॥ सहजकरोनत्यागवलें ॥ ५१ ॥ जोंवरीपिंडीआहेप्रीत ॥ तोंवरीब्रम्हांडींआहेसत्य ॥ तूंतोपिंडब्रम्हांडाअतीत ॥ अससीजाणदोघांतें ॥

---

१ वस्त्र २ मडकीं ३ नसणें ४ जीभ, वाणी

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ १५२ ॥ जैसेआपलेझांकितांडोळे ॥ असतांचिसर्वमावळे ॥ रात्रंदिवसकांहींन
कळे ॥ तैसेंपिंडत्यागेंब्रम्हांडजातसे ॥ १५३ ॥ जेंजेंनेत्रींदेखिलें ॥ तेंनेत्रझांकि
तांचिहारपलें ॥ ब्रम्हांडमनेंकल्पिलें ॥ मनेंत्यागिलेंब्रम्हांडही ॥ ५४ ॥ ब्रम्हांडश्रवणें
ऐकिलें ॥ आणिमनेंकरोनकल्पिलें ॥ तेंमनत्यागितांब्रम्हांडगेलें ॥ ऐक्यझालेंपर
ब्रम्ह ॥ ५५ ॥ ब्रम्हांडींभासलातोशिव ॥ पिंडींभासलातोजीव ॥ दोघेत्यागितांवा
व ॥ जीवशीवझालेती ॥ ५६ ॥ ऐसेंऐकोनवचन॥ बोलेरत्नाकरकरजोडून ॥ कैसेंक
रावेंपिंडाचेंनिरशन ॥ तेखूणसांगिजे ॥ ५७ ॥ स्वामीचेंऐकतांवचन ॥ अतिआल्हा
देमाझेंमन ॥ सांगावेंवेगळेंकरोन ॥ जेणेंखुणबाणेंजीवीं ॥ ५८ ॥ कृपाकरोनियांद
याळें ॥ करावेंपिंडब्रम्हांडावेगळें॥पुरवावेबाळकाचेलळे॥उघडावेडोळेज्ञानाचे॥५९॥
आधींमजज्ञानदृष्टींदेवोन ॥ सांगापिंडब्रम्हांडाचेंकथन ॥ होयकल्पनेचेंनिर्दळण ॥
म्हणवोनचरणधरियेले ॥ ६० ॥ तंवसद्गुरूनेंकरींधरुनी ॥ उठविलेंत्यालातत्क्षणीं॥
भलाभलाम्हणवोनी ॥ कृपाकरोनिअंश्वासिलें ॥ ६१ ॥ अहानिर्विकल्पहोऊन ॥
वैसबापासावधान ॥ पुढिलेअध्यायींसांगेन ॥ अध्याययेथोनजाहालाहा ॥ १६२ ॥
द्वितीयोऽध्यायपूर्णझाला ॥ आतांत्रितियोऽध्यायआरंभिला ॥ रामानंदम्हणेरत्नाक ॥ ७॥
रावहिला ॥ चित्तकथेलादीजेबापा ॥ ६३ ॥ पुढेंअपूर्वनिरोपणआहे ॥ जेणेंब्रम्हअ

१ ठवे २ नाश ३ धीरदिला

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

नुभवहोय ॥ तेंसांगेनजीवीचेंगुह्य ॥ श्रवणींहोयसादर ॥ १६४ ॥ सिद्धानंदाचेनिप्र
सादें ॥ बोलेरामानंदपदें ॥ रत्नाकराचेनिसंवादें ॥ ग्रंथविनोदेंचालिला ॥१६५ ॥
इतिश्रीचिदादित्यप्रकाशेदीपरत्नाकरग्रंथेवैराग्ययोगोनाम् द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥
ओंव्या ॥ १६५ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ७ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ इति द्वितियोऽध्याय समाप्त ॥

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ जयजयसद्गुरुसमर्था ॥ दीनदयाळाकृपावंता ॥ जेणेंम्हबबो
धहोईलचित्ता ॥ तेंचिआतांकरावें ॥ १ ॥ तुम्हींमागेंनिरूपणकेलें ॥ तेणेंमाझेंसमा
धानझालें ॥ पुनःसांगागुह्यआपुलें ॥ जेणेंबोधिलेथोरथोर ॥ २ ॥ नानाउपचारके
लेप्रेतासीं ॥ तेंकायजाणेंत्यासीं ॥ तैसेंस्वामीसांगतातिआदरेंसी ॥ परीमजगुह्यासी
नेणवे ॥ ३ ॥ म्हणोनआत्मज्ञानाविण ॥ मीअसेंप्रेतरूपजाण ॥ स्वामीशृंगारितीश
ब्दरत्नेंकरून ॥ तेंमजलागींकायहोय ॥ ४ ॥ तरीआतांज्ञानदृष्टीदेऊन ॥ प्रकाशक
रापूर्ण ॥ मगजैसेंकरालनिरूपण ॥ तेंतेंजाणाठसेल ॥ ५ ॥ पिंडत्यागिल्यानेंब्रम्हां
डजातें ॥ ऐसेंस्वामीसांगतीमातें ॥ तरीकैसेंत्यागावेंपिंडातें ॥ तेंमाझेंमजनकळेची
॥ ६ ॥ पिंडत्यागिल्यानेंगती ॥ माझीकायहोईलगुरुमूर्ती ॥ मगम्याअसावेंकोणे
स्थिती ॥ तेंमजप्रतीसांगावें॥७॥पिंडत्यागिल्यानेंआपण ॥ मीकोण्यास्थळींराहूंजा
ऊन ॥ हेंसांगावेंविवरून ॥ वेगळेंकरूनकृपाळुवा ॥ ८ ॥ ऐसेंऐकोनवचन ॥ बोलिला
सद्गुरुनिधान ॥ रत्नाकरासावधऽोऊन॥ऐकनिरूपणपुशिलेंतें ॥९॥ त्वांपुशिलेंमजऐ
सें ॥ पिंडातेंत्यागावेंकैसें ॥ जेणेंज्ञानदृष्टिप्रकाशे ॥ जसेंअसेलतसेंसांगावेंकीं ॥१०॥
कराज्ञानाचाप्रकाश ॥ जेणेंहोयअज्ञानाचानाश ॥ ऐशाकेलेंसप्रश्नेस ॥ तरीपरिससा
वधान ॥११॥ पिंडातेंकैसेंत्यागावें ॥ त्यागुनिकैसेंअसावें ॥ ऐसेंपुशिलेंत्वांभावें ॥ तें

१ देह त्याग केल्यानें जग मिथ्या होतें. २ उघडून

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

हीस्वभावेंसांगतों ॥१२॥ तरीतूंकायआहेसिरेअज्ञान॥आतांतुजकरूंसज्ञान॥मागेंके
लेंहोतेंनिरूपण ॥ तेंतूंविसरूनगेलासी ॥ १३ ॥ अज्ञानम्हणसीकाई ॥ जेथेंकांहीं
भासनाहीं ॥ तूंमनबुद्ध्यादिकजाणसीपाहीं॥ तुजसोईनकळेची ॥ १४ ॥ तूंसर्वसाक्षी
सर्वांपरता ॥ ज्ञानरूपेंचिआहेसीसुता ॥ भ्रमगुणेंअज्ञानता॥झालासिमानितादेहमीं
हें ॥ १५ ॥ अज्ञानआदीचअसावें ॥ तरींहेंज्ञानेंचिनाशावें ॥ ऐसेंनाहींगास्वभावें ॥
व्यापकतूंचितुझेठाईं ॥ १६ ॥ आत्माप्रकाशरूपघन ॥ सबाह्यअंतरींव्यापकपूर्ण ॥
त्यामाजीअज्ञानाजाण ॥ राहावयास्थानकोणेंठाईं ॥ १७ ॥ प्रकाशामाजीअंधका
र ॥ राहावयाकैंचाथार ॥तैसेंब्रम्हींअज्ञानसाचार ॥ कोणपामरबोलूंशके ॥१८॥ अ
नंतब्रम्हांडभरूनउरलें॥ तेथेंब्रम्हांडकोठेंथारलें ॥ अज्ञानऐसेंजेंबोलिलें ॥ तेंवांयांगेलें
बागुलाऐसें ॥ १९ ॥ हाबागुलऐसेंभेडसाविती ॥ परिबागुलकोठेंनदेखती ॥ तै
सीअज्ञानाचीस्थिती ॥ जाणचित्तीरत्नाकरा ॥ २० ॥ मृगजळऐसेंबोलती ॥
परिजळनदिसेएकहीरती ॥ तैसेंअज्ञानशब्दम्हणती ॥ परीअंतींज्ञानचीं ॥ २१ ॥
वांझपुत्रऐसेंम्हणती ॥ परीहेंसत्यनसेप्रतीती ॥ तैसेंअज्ञानजाणचित्तीं ॥ प्राणीबोल
तीभ्रमगुणें ॥ २२ ॥ अज्ञानहोतांज्ञानझालें ॥ ज्ञानम्हणतांअज्ञानगेलें ॥ ज्ञानपण
हीसांडितांसंचलें ॥ विज्ञानपहिलेंआथिलें ॥ २३ ॥ अनिर्वाच्यतरीविज्ञान ॥ शब्दें ॥ १ ॥

१ जेथें कांहींच दिसत नाहीं २ तूंसाक्षी असून [illegible] ३ [illegible]गुणानें ४ सर्व ठिकाणीं ५ गरीब ६ व.ऊ ७ मर्दानी

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

बोलिलेंयासीज्ञान ॥ तरीतूंशब्दातीतआपण ॥ सांडीभानभ्रमात्रें ॥ २४ ॥ तरींतूंस
र्वांच्याआदीआहेसी ॥ सीतउष्णतेवीणप्रकाशलासी ॥ मनबुद्धीशींअगोचरहोसी ॥
वार्ताकायसीपिंडाची ॥ २५ ॥ मुळींतुजपिंडचिनाहीं ॥ मगतूंसांडिसीकाई ॥ आ
तांनाहींम्हणोनराहीं ॥ आकारसोईमिथ्याची ॥ २६ ॥ तुझातुजठावनाहीं ॥ मग
पिंडकैचाकाई ॥ कारणावीणकार्यपाहीं ॥ कोण्याठायींहोईल ॥ २७ ॥ आदींकार
णअसावें ॥ मगत्यापासूनकार्यव्हावें ॥ हेंतोनाहींचस्वभावें ॥ मिथ्यारूपनावेंमिर
विती ॥ २८ ॥ सर्पम्हणोनीमारिलीहाक ॥ त्वरितमिळालेबहुतलोक ॥ लटिकाचि
करितीशोक ॥ मगमारावयाचासंकल्पकरितातीं ॥ २९ ॥ शस्त्रघेऊनियांहातीं ॥ मा
रावयासींधुंडाळिती ॥ दीपआणोनिजोंपाहाती ॥ तोंनदेखतीसर्पातें ॥ ३० ॥ हो
तांदीपाचाप्रकाश ॥ झालासर्पभ्रमाचानाश ॥ मारावयाचाजोकेलासोस ॥ तोअव
घाफोसपडलाअसे ॥ ३१ ॥ म्हणतीयेथेंसर्पचिनाहीं ॥ आम्हींमारावेंकोणाकाई ॥
शस्त्रेंठाईच्याठाईं ॥ सकळेंहीठेविलीं ॥ ३२ ॥ तैसेंआत्मअनुभवाविण ॥ उठेदेहसं
कल्पाचेंभान ॥ मगत्याच्यानाशास्तवजाण ॥ नानाप्रकारेंकरोनी ॥ ३३ ॥ नाना
जपतपअनुष्ठान ॥ तीर्थयात्रादिकरितांजाण ॥ वेदशास्त्राचेंपठण ॥ देहनिरशनकरा
वें ॥ ३४ ॥ पाहातांगुरुमुखेंकरून ॥ चौदेहांचेंहरपेभान ॥ तेथेंस्थूळाचीगणनाको

१ बोलण्यास अशक्य २ दिसतनाहींव ३ कारण मृत्तिका मातीवांचून घट होतनाहीं ४ शोधितात ५ व्यर्थ

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ण ॥ देहनिरशनकरावया ॥ ३५ ॥ अनिर्वाच्यवस्तूच्याठाईं ॥ देहादिकांचाभ्रमझा
लापाहीं ॥ तोज्ञानप्रकाशठाईंचाठाईं ॥ भयेंतोआटलाअसे ॥ ३६ ॥ नामरूपाती
तर्कीमाया ॥ हेभ्रमखोलीशिरावया ॥ स्वरूपींनाहींपाहावया ॥ कैंचीआयायेईल ॥
॥ ३७ ॥ आदीकांहींअसावें ॥ त्यापासूनउत्पन्नव्हावें ॥ नाहींतेथेंकायम्हणावें ॥
कैसेंवदावेंवैखरीं ॥ ३८ ॥ बीजावीणवृक्षजाण ॥ कैंचाहोईलउत्पन्न ॥ प्राणाविणेंश
रीरचलन ॥ नोहेंजाणनिश्चयें ॥ ३९ ॥ उदकाविणेंकणं ॥ कैसेहोतीलउत्पन्न ॥ कणा
विणप्राणपोषण ॥ मिथ्याजाणसर्वथा ॥ ४० ॥ प्रीतीविणेंप्रेम ॥ सद्गुरुविनाक्षे
म ॥ कल्पनेविनाकाम ॥ भक्तिविणमेघश्यामकोणम्हणे ॥ ४१ ॥ सूर्याविणप्रका
श ॥ प्रकाशावीणजगदाभास ॥ भासावीणसंतोष ॥ कैसाचित्तासहोईल ॥ ४२ ॥ क
र्माविणफळ ॥ मेघाविनाजळ ॥ स्नानाविनानिर्मळ ॥ जातीविनाकुळहोयकीं ॥ ४३ ॥
वेदाविणआचारु ॥ विवेकाविणविचारु ॥ वैराग्याविणसंसारू ॥ कोणपारूसांडूशके
॥ ४४ ॥ देवाविणदेऊळ ॥ मातृकाविणवाग्जाळ ॥ अग्नीविणज्वाळ ॥ कैंचिउज्वळउ
ठेल ॥ ४५ ॥ नेत्रांविणदेखण ॥ देखणेंविणअवलोकन ॥ अवलोकनाविणभासन ॥
मिथ्याजाणसर्वही ॥ ४६ ॥ निद्रेविणस्वप्न ॥ जागृतीविणदेहाभिमान ॥ देहाभिमा
नाविणहानं ॥ होयकोठूनप्राण्यासीं ॥ ४७ ॥ दानाविणकीर्ती ॥ भावाविणभक्ती ॥ भ

१ नाम रूपा-लीकडची २ पाणी ३ धान्य ४ अक्षरें कानामात्रावगैरे ५ डोळ्यांवांचून ६ भासणे ७ नाश

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

क्तिविणसद्गुरुप्राप्ती ॥ नोहेकल्पांतींसत्यत्वें ॥ ४८ ॥ गुरुविनाज्ञान ॥ ज्ञानाविणवि
ज्ञान ॥ विज्ञानाविणप्राप्तपूर्ण ॥ नाहिंपणकैसेंये ॥ ४९ ॥ वाद्याविणनाद ॥ पुष्पावि
णसुगंध ॥ कळल्याविणबोध ॥ कोणशुद्धकरील ॥ ५० ॥ सिद्धाविणसाधक ॥ देवावि
णभक्तिदेख ॥ स्वामीविणसेवक ॥ सुखाविणसन्मुखकोणहोय ॥ ५१ ॥ कार्यकारणा
विण ॥ नोहेनोहेसत्यजाण ॥ हेअवघीवाटलीभ्रमण ॥ घरींमनींखूणहे ॥ ५२ ॥ दे
हनसतांछाया ॥ कैंचिदेखिजेशिष्यराया ॥ तैसीपुरुषासींमाया ॥ कैंचीआयायेईल ॥
॥ ५३ ॥ वस्तूनिर्गुणनिर्विकार ॥ मनबुद्धीअगोचर ॥ तेथेंमायेचाविकार ॥ नरपामरक
ल्पिती ॥ ५४ ॥ निर्विकारवस्तूचेठाईं ॥ विकारलक्षितीपाहीं ॥ त्यासित्याचीशुद्धीना
हीं ॥ तेंकायसत्यअसे ॥ ५५ ॥ जैसींभोंडयेईज्याशीं ॥ तोभोंवतदेखेसर्वांशीं ॥ तेणें
बरळतदेखेमानसीं ॥ ज्याशींत्याशींबोंबाई ॥ ५६ ॥ म्हणेहीसृष्टिखालींवरीयेत ॥ पडलोंअ
सेंमीपेंवांत ॥ माझ्याकुटुंबाचाझालाघात ॥ हांकामारीतम्हणोनी ॥ ५७ ॥ हेंपृथ्वीतळ
एकहोऊंपाहात ॥ एकवीसस्वर्गडळमळित ॥ ऐसेंम्हणोनिहांकामारित ॥ तरीतेंसत्य
कायअसे ॥ ५८ ॥ तोआपणस्वयेंफिरत ॥ म्हणोनआपणाऐसेंसर्वदेखत ॥ ज्ञानभ
यहेंसर्वदेखत ॥ अवघेंअसत्यम्हणोनी ॥ ५९ ॥ तैसाआत्मभ्रांतींभ्रमला ॥ तेणेंनिर्वि
कारींविकारदाविला ॥ ब्रम्हींअहंभासझाला ॥ भ्रमवाढलातेणेंगुणें ॥ ६० ॥ मगजी

१ गुण रहित २ विकार रहित ३ बडबड करीत ४ ज्याला त्याला हांका मारितो ५ आत्म्याविषयीं भ्रांत

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

वशीवमायाब्रम्ह ॥ हाआत्मभ्रांतीचामहाभ्रम ॥ नानादेवदेवतानेम ॥ वृथांभ्रमवाढ
ला ॥ ६१ ॥ सद्गुरुकृपेस्वानुभव ॥ तेणेंभ्रांतीझालीवाव ॥ जैसेंसूर्योदयींतमसर्व ॥
सांडीस्वभावआपुला ॥ ६२ ॥ प्रकाशहोतांअंधारें ॥ प्रकाशलोपेंहोयबारें ॥ तैसा
आत्मानुभवेंभ्रमसरे ॥ स्वयेंउरेप्रकाश ॥ ६३ ॥ भ्रमतोचिझालानिभ्रम ॥ कींजीव
स्तुसर्वांचेंधाम ॥ वस्तूंजाणतांम्हणेमीआत्माराम ॥ सूक्ष्मवस्तूमीचमाझा ॥ ६४ ॥
मीआदिअनादीपरता ॥ मजमाजीनाहींद्वैताचीवार्ता ॥ सांडोनिवाक्यत्वाचीकथा ॥
नाहींचतत्वतांहेतुअसे ॥ ६५ ॥ आपणनाहींहोतां ॥ सर्वनाहींचरेसुता ॥ आपणअ
सतांब्रम्हींलखतां ॥ झालादेखताइच्छेतें॥६६॥आपणअसतांब्रम्हींइच्छाभासे॥आपण
नसतांब्रम्हींठावनसे ॥ मगप्रळयांबुचेंउदकजैसें ॥ संचलेंअसेअनादी ॥ ६७ ॥ नदी
वापीकूपतळींजाण ॥ सर्वांचेंझालेंनिसंतान ॥ तैसेंनानाभेदांचेंभान ॥ हरपोनियां
गेलेंअसे ॥ ६८ ॥ आत्मानुभवाचाप्रळयसागर ॥ त्यामाजीबुडालोंचराचर ॥ झा
लीवस्तूनिर्विकार ॥ नाहींथारइच्छेसीं ॥ ६९ ॥ म्हणोनीब्रम्हींजेइच्छास्थापिती ॥
तेचिजाणावेमंदमती ॥ तेआपुलेविकारनेणती ॥ ब्रम्हींवस्तीविकारा ॥ ७० ॥ ब्रम्ह
स्वतःसिद्धशाश्वत ॥ स्वप्रकाशसदोदित ॥ तेथेंइच्छाउठावयास्तव ॥ अवकाशतीतें ॥ ३ ।
नाहींचकीं ॥ ७१ ॥ ब्रम्हाचेइच्छेपासून ॥ जरीहेंहोतेंनिर्माण ॥ तरींहेंनाशातेंपावतें

---

१ व्यर्थ २ काळोख ३ नाहींसाहोणें ४ आत्म्याचा अनुभव घेतल्यानें ५ भ्रमा शिवाय ६ स्थळ ७ ब्रह्म ८ बारीक ९ मूळें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

जाण ॥ असेआपणशाश्वत ॥ ७२ ॥ सत्यापासूनअसत्य ॥ नोहेनोहे सत्य ॥ तू पघुसळोनीकांजीकाढित ॥ हावृत्तांतखोटाचकीं ॥ ७३॥ तैसीस्वरूपींइच्छाझाली ॥ तीवाउगीचअवघीबोली ॥ आत्मभ्रांतहीसत्यमानिली ॥ जीकळलीआपणाशीं ॥ ॥ ७४ ॥ म्हणतीब्रम्हींइच्छाझाली ॥ तीइच्छामायेतेंव्यापिली ॥ मायात्रिगुणतेंप्रसवली ॥ त्रिगुणीभासलीसृष्टिसर्व ॥ ७५ ॥ ऐसेंवाउगेंचिम्हणती ॥ तेणेंमतवादी प्रवर्तती ॥ आपणाआपणनेणती ॥ भ्रमिस्थहोतीदेहसंगें ॥ ७६ ॥ तरित्याभ्रमिस्थाचेंवचन॥तेंअवघेंचिअप्रमाण ॥जाणतीअनुभवेंआपण॥जेपावनगुरुदास ॥७७॥ सद्गुरुकृपेविणकांहीं॥द्वैतभावनाजाणारनाहीं ॥जैसाप्रकाशींअंधारपाहीं॥ ठाईंचेठाईं आटत॥७८॥प्रकाशनसतांअंधारे ॥आइताचिअसेबारे ॥तैसीसद्गुरुविणद्वैतभलें॥देहअहंकारवाढत॥७९॥अहंकाराचेयोगेंकरून ॥ मायाऐसेंबरळायेआपण ॥जैसेंभ्रमिस्थेंकेलेंमद्यपान॥करिअप्रमाणजल्पवादी ॥८०॥विधीचेंशास्त्रगेलेंसुटोन॥ विसरला आपआपण ॥ शब्दग्रामींफिरेम्हणोन ॥ अविशीवजाणबडबडी ॥ ८१ ॥ तरीतेंचि अवघेंवाव ॥ जैशीरोहिणिचीमाव ॥ कींवांझपुत्रऐसेंनांव ॥ मिथ्यासर्वजाणिजे ॥ ॥ ८२ ॥ जागृतअभावनिद्राभासे ॥ तैसीस्वरूपाभावेंमायादिसे ॥ जागृतहोतांनिद्रानासे ॥ अनुभवींनसेमायातैसी ॥ ८३ ॥ निद्राजागृतींतल्लीनझालीं ॥ तैशीब्रम्हीं

---

१ पेन २ तीन गुण (सत्व, रज, तम) ३ नास्तीक, पाखंडी ४ खोटें ५ अभिमान ६ बडबडणें ७ बडबडकरणारा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

मायाभीनेली ॥ ब्रम्हींब्रम्हरूपचिझाली ॥ आलीगेलीवावाचि ॥ ८४ ॥ अविद्याम्हण
जेकाई ॥ जेंविदेहींभानचिनाहीं ॥ तेथेंनिरसनाचीसोई॥ कोणेठाईंकरावी ॥ ८५ ॥
असावेंतरिनिरसावें ॥ नाहींतेथेंकायकरावें ॥ शब्दसांडोनिनिःशब्दव्हावें ॥ माया
स्वभावेंनाहींची ॥ ८६ ॥ मायाहाशब्दचिजाण ॥ परिनसेसत्यपण ॥ वांझसुनेशी
न्हाणितेआपण ॥ तैसेंहेंवचनमिथ्याचकीं ॥ ८७ ॥ जैसेंदर्पणांमाजीलधन ॥ तेंभा
समात्रचिझालेंजाण ॥ स्वप्नींचेंराज्यपण ॥ जायहरपोनजागृतीं ॥ ८८ ॥ नामरूप
इतकीचमाया ॥ हीवाढलीभ्रमेंकरूनियां ॥ आत्मभ्रांतीभुललीवायां ॥ नानाउपायें
करूनिती ॥ ८९ ॥ त्याउपायासींअपायें ॥ करूंजातांहोतआहे ॥ कांजेचुकलीमुळी
चसोये ॥ म्हणोनिहोयकासाविस ॥ ९० ॥ तरीह्राभ्रमचिवाढला ॥ म्हणोनीजीवद
शेशीआला ॥ तूंमिथ्याजाणोनियाला ॥ मानीआपणालामुक्तची ॥ ९१ ॥ स्वप्ना
माजीस्वर्गागेला ॥ अथवानरकामाजीपडला ॥ सत्यमानीलयाबोला ॥ तोचिगां
जलासुखदुःखीं ॥ ९२ ॥ तरीहेंहेतुयोगेंसर्वभासे ॥ निहेंतेंब्रम्हचिअसे ॥ स्वानुभवीं
जाणोनिऐसें ॥ राहातअसेनिर्हेत ॥ ९३ ॥ तरीआतांहेंतुजयोग्यकोण ॥ ब्रम्हाआ
लेंजीवपण ॥ तेणेंवाढलादेहाभिमान ॥ परीहेंजाणवाउगेंची ॥ ९४ ॥ आपलेंआपणा
तेंनेणतेपण ॥ तेंचिहेतूचेंकारण ॥ तेणेंजीवदशेचेंभान ॥ नसतेंचिजाणवाटलें ॥ ९५ ॥ ॥ ४ ॥

१ मोह २ भिनूनगेली ३ नाश होण्याची ४ शब्द रहित ५ आरशांतील ६ नाश ७ मनांतील हेतूनें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

जैसाचंद्रतरीएक ॥ परीजीवनायोगेंहोयअनेक ॥ तैसेंहेतुयोगेंजीवित्वदेख ॥ काल्प
निकभासत ॥ ९६ ॥ तेकल्पनामावळली ॥ म्हणजेजीवदशाहारपली ॥ जैसेंजीवन
आटतांबिंबेंगेलीं ॥ चंद्रींजाहलींचंद्ररूप ॥ ९७ ॥ चंद्रकांहींजळींआलानाहीं ॥ प
रीपाहातांभासेपाहीं ॥ नपाहतांठाईंच्याठाईं ॥ तैशीसोईजीवाची ॥ ९८ ॥ पाहतां
जळींचंद्रदिसे ॥ एरव्हींतोआकाशींचवसे ॥ तैसाकल्पनेनेंहेजीवदशे ॥ ब्रम्हअसेस्व
तःसिद्ध ॥ ९९ ॥ जोंवरीदृश्यआणीदर्शन ॥ तोंवरीभेदाचेंभान ॥ दृश्यपणतेंहीगिळो
न ॥ हेतुजिंकोनराहीजे ॥ १०० ॥ आतांनिरहेतहोतांजाण ॥ हरपतांदृश्यदर्शन ॥
ऐसीजेकांआहेखूण ॥ तेसावधानसांगतों ॥ १ ॥ रत्नाकरातुझीप्रीत ॥ मजआहेरे
बोलवीत ॥ तेथेंघालोनियांचित्त ॥ आपुलेंहितकरावें ॥ २ ॥ मागेंसांगितलेंहेंतुज
ला ॥ तूंसांडीदेहसंगाला ॥ त्यामध्येंकथेचाविस्तारझाला ॥ मायेचावर्णिलाअभाव
॥ ३ ॥ कार्यकारणाविण ॥ कोठोनिहोईलनिर्माण ॥ याचेंकरितांविवंचन ॥ कथा
जाणवाढविली ॥ ४ ॥ शब्दबोलतांद्वैतभासे ॥ एरव्हींअद्वैतअसे ॥ वायुसंगेंजळतरं
गजैसे ॥ तेमाझेमतेंनव्हेची ॥ ५ ॥ जैसावायूनसतांसागर ॥ निश्चळअसेनिरंतर ॥
तैसेंशब्दापूर्वींसाचार ॥ असेनिर्विकारसंचलें ॥ ६ ॥ शब्दद्वैतींद्वैतींगेले ॥ शब्दशु
भाशुभींप्रवर्तले ॥ शब्देंअनुमानठेविलें ॥ ऐसेंपडलेंद्वैतभेदीं ॥ ७ ॥ म्हणोनिशब्दसा

१ उदकाच्या योगातें २ कल्पने करून ३ छायामेळी ४ पाहण्याची वस्तू ५ उदकाच्या लाटा ६ समुद्र.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

डोनिआतां ॥ निःशब्दातेंहोयअनुभविता ॥ जैसाकापूरशब्दहोयवेतां ॥ परिमळ
तत्वतांअनुभवे ॥ ८ ॥ परिमळआहेचित्त ॥ परीकापूरऐसेंबोलत ॥ तैसानिःशब्दींठे
उनीहेत ॥ करींहितआपुलें ॥ ९ ॥ पटऐसेंबोलावेंआपण ॥ परितेंसूतचिआहेजाण ॥
गूळम्हणतांगोडीपूर्ण ॥ सहजकरोनीबोलती ॥ १० ॥ नगम्हणतांहेमआहे ॥ तैसें
मायाम्हणतांब्रम्हचीआहे ॥ शिवम्हणतांपूर्णस्वयें ॥ अनुभवराहेसंचोनी ॥ ११ ॥
नामम्हणतांआनाम ॥ तैसाजगम्हणतांराम ॥ ऐसेंशब्दींनिःशब्दवर्म ॥ जाणतीपर
मसाधुते ॥ १२ ॥ एकम्हणतांचिअनेक ॥ अनेकम्हणतांचिएक ॥ याशब्दाचेंजेंनिः
शब्दसुख ॥ तेंचिदेखघेईजे ॥ १३ ॥ सगुणम्हणतांचिनिर्गुण ॥ निर्गुणम्हणतांचिस
गुण ॥ मीम्हणतांचीतूंपण ॥ सहजकरूनीसिद्धझालें ॥ १४ ॥ शुभम्हतांअशुभजाण ॥
स्तुतीमाजीनिंदावचन ॥ फळघेतांबीजपूर्ण ॥ सहजकळोनआलेंसे ॥ १५ ॥ बीज
म्हणतांवृक्ष ॥ ब्रम्हम्हणतांचीमोक्ष ॥ अभावम्हणतांप्रभावप्रत्यक्ष ॥ असेसाक्षीसींसा
क्षित्वें ॥ १६ ॥ श्लोकम्हणतांअर्थ ॥ सहजचिआलेत्यांत ॥ तैसेंशब्दनिःशब्दसुखांत
आहेवितसंचले ॥ १७ ॥ स्वरूपींशब्दाचेंनचलेकांहीं ॥ शब्देंकल्पनावाढलीपांहीं ॥
त्याकल्पनेंएकअनेकपाहीं ॥ नाहींतेठाईंवाढविलीं ॥ १८ ॥ जोंवरीशब्दाचेंभान ॥
तोंवरीकल्पनेचेंअधिष्ठान ॥ जोंवरीनिद्रातोंवरीस्वप्न ॥ सहजजाणभासत ॥ १९ ॥

१ वस्त्र २ भूषण ३ सुवर्ण ४ सत्व, रज, तम, या गुणांरहित ५ नाहींपण ६ साक्षी राणानें ७ झाड ८ राहणें.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

याकल्पनेच्यायोगेंकरून ॥ मुक्तअसतांभासेबंधन ॥ शुकनलिकेपरीहोयजाण ॥ घेतसेमानूनबंधनातें ॥ २० ॥ जैसाराजास्वप्नींमजूरझाला ॥ तोतृणासाठींवनागेला ॥ तेथेंवाघदेखोनभ्याला ॥ त्वरेंउठलागडबडोनी ॥ २१ ॥ जागृतहोऊनिपाहतां ॥ तोंअवघीचझालीमिथ्यावार्ता ॥ तैसीशब्दयोगेंअनेकतां ॥ जीवकल्पिताझालासे ॥ २२ ॥ तोशब्दम्हणशीकोण ॥ तरींईश्वरीअहंपण ॥ तेंचिमूळमायेचेंअधिष्ठान ॥ जेथूनभानकल्पनेचें ॥ २३ ॥ हाकल्पनेचासंचारभासे ॥ निर्विकल्पींकांहींचनसे ॥ जागृतहोतांस्वप्नजैसें ॥ पाहतांनसेकोठेंची ॥ २४ ॥ संकल्पसहजआपण ॥ ईश्वरदेखतसेस्वप्न ॥ तोजीवहोउनीअनेंण ॥ देखशीभिन्नसाचार ॥ २५ ॥ अनंतब्रम्हांडेंआदीकरून ॥ देखताझालास्वप्न ॥ जीवशीवमायाब्रम्हपूर्ण ॥ आपलाआपणविस्तारला ॥ २६ ॥ ईश्वरआपलेभ्रमेंआपण ॥ संकल्पउठलासहजकरोन ॥ जैसेंनकल्पितांस्वप्न ॥ नसतेंचजाणदिसतसे ॥ २७ ॥ अहंब्रम्हास्मीतिवचन ॥ येणेंचिआलेंदुजेपण ॥ तेंचिमूळमायाजाण ॥ ईश्वरम्हणोनिबोलिजे ॥ २८ ॥ ईश्वरसंकल्पम्हणोन ॥ शिवत्वाआलाआपण ॥ शिवत्वसंकल्पेंजाण ॥ जीवत्वसंपूर्णभासलें ॥ ॥ २९ ॥ जीवत्वसंकल्पेंदेहझाला ॥ देहसंकल्पेंप्रपंचआला ॥ प्रपंचयोगेंअभिमानवाढला ॥ अभिमानेंभोगूंलागला ॥ सुखदुःख ॥ ३० ॥ असेंकल्पनेनेंकेलें ॥ कांहीं

१ पोपट जसा नळीवर अडकून राहतो त्याप्रमाणें २ हेलकरी ३ गवतासाठीं ४ बहूतपणा ५ अहंकार ६ अजाणता ७ संसार.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

नसतांचिभासविलें ॥ निर्विकल्पहोतांचिगेलें ॥ जागृतझाल्यास्वप्नाऐसें ॥ ३१ ॥ त
रींतुझ्याचकल्पनेनेंतुजला ॥ एकींअनेकींभासझाला ॥ तूंसाक्षीजाणसीयाला ॥
मानींबोलसत्यची ॥ ३२ ॥ म्हणूनकल्पनेपासूनसृष्टीझाली ॥ कल्पनेनेंनानामतें
केलीं ॥ एकींअनेकताभासली ॥ असेविस्तारलीसर्वही ॥ १३३ ॥ कल्पनेनेंस्वर्ग
नरक ॥ कल्पनेनेंसुखदुःख ॥ कल्पनेनेंमिथ्यामायिक ॥ तुसतेंचिदेखवाढविलें ॥
॥ १३४ ॥ कल्पनेनेंजातगोत ॥ कल्पनेनेंदेवदैवत ॥ कल्पनेनेंभूतप्रेत ॥ यातायात
चौऱ्यांशींची ॥ १३५ ॥ कल्पनेनेंभ्रमवाढे ॥ कल्पनेनेंविवेकउडे ॥ कल्पनेनेंज्ञानबु
डे ॥ पडेबिरडेंप्रपंचाचें ॥ ३६ ॥ कल्पनेनेंअनाचार ॥ कल्पनेनेंवर्णसंकर ॥ कल्प
नेनेंकलहफार ॥ वाढेविकारनसताची ॥ ३७ ॥ नानाजपतपअनुष्ठान ॥ हेकल्पने
नेंवाढविलेआपण ॥ म्हणोनीकल्पनेचेंनिर्दळण ॥ करितांपूर्णअविनाश ॥ ३८ ॥ ऐ
सीकल्पनादुःखदायी ॥ स्वरूपअज्ञानेंवाढलीपाही ॥म्हणोनिआत्मतत्वेंलीनराहीं॥
घरींसोयनिर्विकल्प ॥ १३९ ॥ रज्जुचेअभावेंसर्पभान ॥ तैशींकल्पनावाढेजा
ण ॥ कल्पनेपासूनभ्रमउत्पन्न ॥ सहजेंकरोनीवाढत ॥ १४० ॥ एककाळासर्प
म्हणती ॥ एकअसत्यहेंबोलती ॥ हागव्हाळनागँदिसतोओरडती ॥ एकहासतीख ॥ ६ ॥
दखदां ॥ ४१ ॥ एकम्हणतीहीधामण ॥ दुजाम्हणेहेंमिथ्यावचन ॥ दुतोंडेंआहेजाण॥

१ चौऱ्यांशीं लक्षयोनींमध्यें जन्ममरणपावण्याची १ दुःखदेणारी २ दोरी ३ बिरोळा, पाणदिवड.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

पहाउघडोनिडोळे ॥ ४२ ॥ ऐसेपरस्परेंवादकरिती ॥ एकमेकांतेंहेळंती ॥ दीपघेवो
नियांपाहती ॥ मगराहतीतटस्थ ॥ ४३ ॥ कांजोज्याणींतर्ककेला ॥ तोतोअवघाची
वायांगेला ॥ तैसानानामताचागलबला ॥ मिथ्यावाढलाभ्रमगुणें ॥ ४४ ॥ रज्जुस
र्पाचेंकारण ॥ तोचिअंधःकारझालाजाण ॥ तेंचिअनिर्वाच्यजेंवचन ॥ भ्रमाचेंकारण
तेंचकीं ॥ ४५ ॥ तरीवांचांशेंलक्षांश ॥ अनुभवेंवेईजेत्यास ॥ तणेंकल्पनेचाहोइजेना
श ॥ भासेस्वप्रकाशवस्तूतें ॥ ४६ ॥ लक्षांशज्यासींप्राप्त ॥ तेशब्दब्रम्हींझालेरत ॥
जीवशिवतेंसेंम्हणत ॥ मायाजाणतसत्यचिहें ॥४७॥ फुकाचाकरितीवाद ॥ नाहींप
रवस्तूचाभेद ॥ त्यांसींत्यांचीनाहींशुद्ध ॥ झालेअंधवाच्यांशें ॥ ४८ ॥ एकजीवशिवब्र
म्हम्हणती ॥ दुजेत्यांतेंधिःकारिती ॥ तेशिवचिस्थापिती ॥ असोंनिंदितीइतरांतें ॥
॥ ४९ ॥ एकमायाचिस्थापिती ॥ मायापूजापूजनेंकरिती ॥ मद्यमांसादिभक्षिती ॥
मुक्तम्हणतीआम्हींझालों ॥ ५० ॥ मुख्यकल्पनेचेंकारण ॥ मीमुक्तहेंचिजाण ॥ तेणें
बद्धहोयआपण ॥ भ्रमभानवृद्धिपावे ॥ ५१ ॥ त्याभ्रमेंबद्धलाभासेचित्तीं ॥ मगमुक्तते
चेउपायकरिती ॥ त्याउपायामाजीविकारउठती ॥ आपलेमतींपाखांडें ॥५२॥ वस्तु
निर्गुणनिर्विकार ॥ मनबुद्धीअगोचर ॥ परावाचानेणेंपार ॥ तेथेंविकारस्थापिती ॥
॥ ५३ ॥ नेतिनेतिवेद ॥ साहीशास्त्रांचीगेलीबुद्ध ॥ कांजेवस्तुअनिर्वाच्यअनाद्य ॥

१ निंदाकरिती २ वाणीचा अंश ३ स्वयंप्रकाश ब्रह्म ४ मुक्तहोण्याचे ५ नास्तिक ६ न दिसणें ७ वेद ८ वर्णन करवत नाहीं.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तेथेंकायसाबोधवैखरीचा ॥ ५४ ॥ जीवशिवमायाब्रम्ह ॥ हेंवैखरीवाच्यदृश्यपरम॥
अनिर्वाच्यआत्माराम ॥ अतिसूक्ष्मअदृश्य ॥ ५५ ॥ तरीअदृश्यम्हणजेकायी ॥
ऐसासंदेहधरिसीकांहीं ॥ म्हणोनसांगतोंकांहीं ॥ सावधहोईरत्नाकरा ॥ ५६ ॥
जेंजाणण्यामध्येंआलें ॥ तेंदृश्यअवघेंबोलिलें ॥ जेंजाणण्यापरतेंराहिलें ॥ तेंचि
संचिलेंअदृश्य ॥ ५७ ॥ अंतःकरणाविणेंकेलेंमनन ॥ अनुभावविणेंअनुभवावेंआ
पण ॥ अवकाशरूपराहिजेहोऊन ॥ नाहींपणयोजोनी ॥ ५८ ॥ आपणांआपण
विसरोन ॥ नाहींहोणेंआसण ॥ हेचिअनुभवाचिखूण ॥ संतजाणअनुभवि
ती ॥ १५९ ॥ हेतज्ञाननाहींत्यांसी ॥ मगनानापरीभाविती वस्तूसीं ॥ भ्रमेंभुलो
नआपणासीं ॥ बळेंचिमताशींस्थापिती ॥ ६० ॥ मीमुक्तअसेंभावितीमनीं॥ सहज
कल्पनाउठेक्षणी ॥ त्याकल्पनेनेंकेलीहानी ॥ मीतूंदोन्हीवाढलीं ॥१६१ ॥ त्यामीतूं
चेयोगेंकरून ॥ भ्रमेंभ्रमवाढवितीजाण ॥ तेणेंमताभिमान ॥ सहजेंसहजहोलअसे॥
॥ ६२ ॥ एकमुद्रासत्यमानिती ॥ एकआसनेंचिसाधिती ॥ एकअंतरिक्षींपहाती ॥
तेथेंदेखतचिक्राकार ॥ ६३ ॥ एकम्हणतीसोहंब्रम्ह ॥ एकींध्यानींधरिलानेम॥एकक
रितीजपहोम ॥ ऐसानेमवाढलाअसे ॥ ६४ ॥ दृश्याशींजाणोंजाती ॥ परीजाणत्या
सींनेणती ॥ ऐसेभ्रमलेमंदमती ॥ प्राणचढवितीब्रम्हांडीं ॥ ६५ ॥ ऐसेभ्रमलेतेनेणों

१ वाणीचा २ चिन्ह ३ ब्रह्मच मी आहे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

किती ॥ हीकल्पनेनेंकेलीख्याती ॥ म्हणोननिर्विकल्पहोतांचित्तीं ॥ सुखप्राप्तिहो
यकीं ॥ ६६ ॥ म्हणोनिनिर्विकल्पहोतांआपण ॥ कल्पनाजायहरपोन ॥ जैसेंजळीं
पडतांलवण ॥ जायविरोनतात्काळ ॥ ६७ ॥ ब्रम्हनिर्विकल्पएक ॥ मायाभासेका
ल्पनिक ॥ ऐसेंजाणोनिसांडींशोक ॥ साक्षीदेखतूंचितुझा ॥ ६८ ॥ तूंआपलेंपूर्ण
त्वसांडून ॥ बद्धताघेसीमानून ॥ हीगुह्याचीगुह्यखूण ॥ तुजलागींसांगितली ॥ ६९
ज्याज्ञानेंकरून ॥ होइजेतात्काळपावन ॥ हरेभवभयाचेंभान ॥ नाहींहोऊनिराहि
जे ॥ ७० ॥ जेंआदीआणिअवसानीं ॥ राहिलेंअसेव्यापुनी ॥ जेणेंकरूनिऋषिमु
नी ॥ ब्रम्हहोऊनियांगेले ॥ ७१ ॥ व्यासआणिवाल्मिक ॥ नारदआणिशुक ॥ वि
श्वामित्रवसिष्ठादिक ॥ झालाजनकविदेही ॥ ७२ ॥ जेणेंउद्धवअर्जुनाशीं ॥ बोधि
ताझालाऋषीकेशी ॥ जेंवसिष्टेंश्रीरामासीं ॥ अतिआदरेंसांगितलें ॥ ७३ ॥ श्रीरा
मेंलक्ष्मणाप्रती ॥ जेंबोलिजेलेंनानायुक्तीं ॥ जेणेंभीष्मविदुराचेचित्तीं ॥ ब्रम्हस्थिती
बोधिली ॥ ७४ ॥ ऐसेंअनंतअपरंपार ॥ ज्याच्यानेंपावलेपार ॥ तेंचिम्यातुजसाचा
र ॥ सांगितलेंसारनिवडून ॥ ७५ ॥ ब्रम्हाविष्णूमहेश्वर ॥ जाज्ञानेंनिरंतर ॥ करून
सृष्टीचाव्यापार ॥ असतीसाचारसाक्षित्वें ॥ ७६ ॥ रत्नाकरातेंचितुजज्ञान ॥ सां
गितलेंविवंचून ॥ हेंचित्तींधरूनियांआपण ॥ नाहींहोऊनराहिजे ॥ ७७ ॥ नाहीं

१ प्रसिद्धी २ मीठ ३ श्रीकृष्ण

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

होऊनीराहसी ॥ तरींतूंचिसर्वआहेसी ॥ ठावनाहींमायेशी ॥ घरींमानसींखूणहे
॥ ७८ ॥ ऐसेंगुरुवाक्यऐकून ॥ बोलेरत्नाकरकरजोडून ॥ मजदयाळाहातींधरून
बाणेखूणऐसेंकरावें ॥७९॥ स्वामीसांगीतलेंआपण ॥ तूंआहेशीज्ञानघन ॥ अज्ञान
घेशीमानोन॥मायाजाणकल्पनीक ॥८०॥तरीमायातेमायिक॥अज्ञानतेंचिज्ञानदेख
तूंचिअससीसर्वव्यापक ॥ अनेकींएकसंचला ॥ ८१ ॥ हेंऐकतांस्वामीचेंवचन ॥ वि
वेकयुक्तकेलेंश्रवण ॥ मननकरूनपाहतांआपण ॥ ब्रम्हत्वपूर्णआंगायेतसे ॥ ८२ ॥
ब्रम्हभावेंब्रम्हत्वयेतसे ॥ अभावेंब्रम्हत्वजातसे ॥ भावाभावातीतअसे ॥ तेंकृपावंतेंसां
गावें ॥ ८३ ॥ गोष्टीऐकोनझालोंतल्लीन ॥ परीमाझेंमजनाहींदर्शन ॥ म्यांनिर्विक
ल्पव्हावेंआपण ॥ तरीखूणनकळेची ॥ ८४ ॥ जैशीजळींमिठाचीहोतांमिळणी ॥तें
जळरूपचिहोयतत्क्षणीं ॥ तैशीनिर्विकल्पताकोणेस्थानीं ॥ कल्पनेलागींकरावें ॥
॥ ८५ ॥ तेंस्थूळयादेहींआपण ॥ मजसांगावेंवेगळेंकरून ॥ जेणेंनिर्विकल्पहोयमन
तेखूणसांगावी ॥ ८६ ॥ जेंसंकल्पविकल्परहित ॥ जेथंबुडालेंद्वैताद्वैत ॥ अनिर्वाच्य
शब्दातीत ॥ जेणेंनिरहेतहोइजे ॥ ८७ ॥ मजहाआदींकरासाक्षात्कार ॥ जेणेंनिवे
माझेंअंतर ॥ मगशब्दब्रम्हांचाविचार ॥ सारातुजकळेल ॥ ८८ ॥ जैसेंधुळाक्षरबा ॥ ८ ॥
ळकाशीं ॥ लिहूनशिकवावेंआदरेंसी॥मगपोथीदेतांत्यापाशीं॥अतिहर्षेंवाचित ॥८९

१ ब्रह्माची भावना न केल्यानें २ अग्नीच्या पलीकडील

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ळाक्षराचेंनाहींज्ञान ॥ आणिगीतादिलीवाचावयाआपण ॥ तैसेंस्वामीहींकेलें
गोन ॥ पूर्णज्ञानसांगितलें ॥ ९० ॥ जैसाअज्ञानीनेणेपोथीसी ॥ तैसामी
शब्दज्ञानासीं ॥ सांगाओंकारविवरणासीं ॥ जेणेंस्वरूपाशींजाणिजेल ॥ ९१॥
सायासेंसेवीस्तन ॥ तथापुढेंठेविलेंपक्वान्न ॥ तेंकायहोयतयालागुन ॥ पडेलघ
ननिश्चयें ॥ ९२ ॥ प्रौढांपुढेंपात्रमांडितां ॥ तोआपलाआपणहोयजेविता ॥ बाळ
कापुढेंपात्रअसतां ॥ परीभक्षितांनयेची ॥ ९३ ॥ तैसेंव्यासादिकांच्यापंगती ॥ म
जबैसविलेंगुरुमूर्ती ॥ परीमीअज्ञानमंदमती ॥ अनुभवस्थितीनेणेंची ॥ ९४ ॥ स्वा
मीनींसांगितलेंतेंसत्य ॥ परीनाहींअनुभवायेत ॥ त्याबाळापरीमजहोत ॥ पुरवाआ
र्तकृपानिधी ॥ ९५ ॥ जैशीक्षुधालागलियाबाळा ॥ तोरडोंलागेवेळोवेळां ॥ त्याशीं
मुखींग्रासघालूनिलळा ॥ पुरवींकृपाळासद्गुरू ॥ ९६ ॥ तैसेंस्वामीकीजेआतां ॥ सां
गागुह्यज्ञानकथा ॥ जेणेंबाणेंचित्ता ॥ तेंचिसमर्थाकरावें ॥ ९७ ॥ बाळकमातेपाशीं
जाण ॥ मागोंगेलेंसिद्धान्न ॥ मातेनेंदिधलेंकोरान्न ॥ म्हणेजेवींकरूनस्वयंपाक ॥
॥ ९८ ॥ जेंमुखींघांसघालूंजाणतनाहीं ॥ तेंस्वयंपाककरीलकाई ॥ तैसेंचकेलेंस्वा
मीहीं ॥ मजहेंकळेनासोयकीं ॥ ९९ ॥ तंवसद्गुरुम्हणतीआपण॥ बरवाकरूंजाणसी
प्रश्न ॥ तुझ्याबोलेंमाझ्यामनाजाण ॥ अल्हादपूर्णहोतसे ॥ २०० ॥ जैसापौर्णिमे

१ ब्रह्मरूप २ सूक्ष्म ३ दयासिंधु ४ आनंद

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

द. २० चाचंद्र ॥ देखोनिभरतेंदाटेसमुद्र ॥ तैसेंमजझालेंसाचार ॥ तुझेंउत्तरऐकतां ॥ १ ॥
१ ॥ याअध्यायींहेंचिनिरूपण ॥ मायाअज्ञानाचेंनिरशन ॥ ब्रम्हव्यापकज्ञानघन ॥ अ अ०
॥ सेकोठूनराहिलें ॥ २ ॥ मायाहेंमायिक ॥ अज्ञानहेंज्ञानचीदेख ॥ भासलेंतेंमिथ्या ३
शोक ॥ ऐसाविवेककेलाअसे ॥ ३ ॥ तेंतूंसत्यजाणोन ॥ पुढेंहोईरेसावधान ॥ पुढि
ल्याअध्यायींसांगेन ॥ करीमनएकाग्र ॥ ४ ॥ तृतियअध्यायपूर्णझाला ॥ आतांचतु
र्थआरंभिला ॥ रामानंदम्हणेरत्नाकरावहिला ॥ चित्तकथेलादीजेबापा ॥ ५ ॥ हा
ग्रंथअपूर्वआहे ॥ हेसंसारपंथींघातलीपाहे ॥ जोनरसद्गुरुशींशरणजाय॥निर्भयहोउ
नियां ॥ ६ ॥ जेसद्गुरुचरणींअंकिले ॥ जेदेहभावासींविसरले ॥ तेचियासुखासीं
पावले ॥ इतरराहिलेपाहत ॥ ७ ॥ जेशमदमीआळशी ॥ वैराग्यनाहींमानशीं ॥
याग्रंथींचेंरहस्यत्याशीं ॥ कल्पांतेंशींनकळे ॥ ८ ॥ हेआहेतमहाष्ट्रबोल ॥ परिअनुभ
वींअतीसखोल ॥ तेअनुभवींसंतोषतील ॥ शांतीअसेलज्यामाजी ॥ ९ ॥ इतिश्री
दीपरत्नाकर ॥ ग्रंथगुह्याहोनिगुह्यसार ॥ हेंउपनिषदाचेंजिव्हार ॥ संतचतुरजाण
॥ २१० ॥ इतिश्रीचिदादित्यप्रकाशदीपरत्नाकरग्रंथ ॥ मायाअभावयोगोनाम
श योऽध्यायः ॥ ३ ॥ श्रीकृष्णार्पणस्तु ॥ ओंव्या ॥ २११ ॥ ७ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ १ ॥
मा

ळव मरतीनें २ घालविणें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ श्रीकृष्णातूंसाह्यकारी ॥ जयजयसद्गुरुदीनबंधू ॥ जयजय
सद्गुरुकृपासिंधू ॥ जयजयअनादिसद्गुरुसाधू ॥ जगद्वंदुसद्गुरुराया ॥१॥ जयजयसद्गु
रुदीनदयाळा ॥ जयजयसद्गुरुकृपावत्सला ॥ जयजयसद्गुरुअखिलमंगला ॥ पुरवि
शीलळाशिष्याचा ॥ २ ॥ जयजयसद्गुरुकृपानिधी ॥ जयजयसद्गुरुआदिचाआदी ॥
जयजयसद्गुरुनिरुपाधि ॥ गुह्यबोधींमजलागीं ॥ ३ ॥ जेणेंकृपाकरोन ॥ स्वामीनेंबो
धिलेंमजलागोन ॥ तेणेंझालेंसमाधान ॥ सांगाखूणअंतरींची ॥ ४ ॥ जेंबोलवल्या
माजीआलें ॥ तेंतेंअवघेंहरंपलें ॥ अनिर्वाच्यजेंराहिलें ॥ तेंवहिलेंसांगावें ॥ ५ ॥
ॐकारसृष्टीचेंकारण ॥ त्याचेंसांगावेंविवरण ॥ जेणेंबोधेमाझेंमन ॥ तेंचिआपणकरा
वें ॥ ६ ॥ ऐसेंऐकोनवचन ॥ बोलेसद्गुरुआपण ॥ वेगींहोईसावधान ॥ सांगतोंप्रश्न
पुशिलेंते ॥ ७ ॥ ॐकारबिंदुसंयुक्त ॥ योगीजनध्यातीनित्य ॥ त्यामाजीप्रकाशजो
त ॥ त्याचीदीप्तिपुढेंफांके ॥ ८ ॥ अकारउकारआणिमकार ॥ बिंधुअर्धमात्रासाचा
र ॥ ब्रम्हाविष्णुआणिशंकर ॥ मायासुंदरचौथींकीं ॥ ९ ॥ अकारतोब्रम्हाजाण ॥
उकारविष्णूआपण ॥ मकारतोशंकरपूर्ण ॥ अर्धमात्रामायेची ॥ १० ॥ एवंॐ
कारजाण ॥ पिंडब्रम्हांडयापासोन ॥ परिगुरुकृपेवीण ॥ याचीखुणनकळेची ॥ ११ ॥
अकारब्रम्हारजोगुण ॥ सहजकारितसेउत्पन्न ॥ उकारेंविष्णुआपण ॥ करीपाळण

१ नाहिसें झालें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सर्वांचें ॥ १२ ॥ तकारशंकरतमोगुण ॥ त्याचेंकर्मसंहारण ॥ भिंदुमायाआपण ॥ सा
क्षीजाणसर्वांशीं ॥ १३ ॥ जिच्यासत्तेनेंतिघेजण ॥ कर्मेंकरीतीआपण ॥ परीत्याचेकर्मा
पासोन ॥ साक्षीत्वेंकरोनवेगळे ॥ १४ ॥ तुर्याचेंजेप्रकाशक ॥ तेंचिजाणावेंआत्मसु
ख ॥ हेंजाणतीअनुभवीलोक ॥ इतरांदेखनकळेची ॥ १५ ॥ पिंडब्रम्हांडाचेंकारण ॥
हाउकारचिआहेजाण ॥ ऐशींबोलतीश्रुतीपुराणें ॥ चित्तींआपणधरवें ॥ १६ ॥ अका
रेंजन्मलाऋग्वेद ॥ उकारींयजुर्वेदशुद्ध ॥ मकारींसामवेद ॥ अथर्वणवेदशुद्धअर्धमात्रा ॥
॥ १७ ॥ अर्धमात्रेचेप्रकाशजाण ॥ तेंसूक्ष्मवेदांचेंस्थान ॥ जेथोनिचारीवेदनिर्माण ॥
तोविलक्षणत्याहोनीं ॥ १८ ॥ चारीवेदहेवाच्यांश ॥ पांचवातोलक्षांश ॥ सद्गुरुकृपेविण
नयेअनुभवास ॥ करीतांसायासनातुडे ॥ १९ ॥ वाच्यांशातेंनिरसोन ॥ लक्षांशघेइ
जेआपण ॥ तरींचहोइजेपावन ॥ घरींखूणजीवींहे ॥ २० ॥ अकारापासोनमृत्युलोक
उकारींजन्मलास्वर्गलोक ॥ मकारींपाताळदेख ॥ अर्धमात्राप्रकाशकयातिघांची
॥ २१ ॥ स्वर्गमृत्युपाताळा ॥ जेजाणतेयांसकळां ॥ तेचितुर्यावेल्हाळा ॥ जिवाचाजि
व्हाळासमस्तांशीं ॥ २२ ॥ अकारींजन्ममनुष्य ॥ उकारींदेवसर्वस्व ॥ मकारींजन्म
लेराक्षस ॥ जन्मसंताअर्धमात्रा ॥ २३ ॥ म्हणवोनसर्वांतेंजाणती ॥ जाणोनिसाक्षि ॥ १ ॥
त्वेंवर्तती ॥ शुभाशुभनलिंपती ॥ धरींचित्तींखूणहे ॥ २४ ॥ पिंडब्रम्हांडॐकारापा

१ वेगळा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सोन ॥ ॐकारसर्वांचेंकारण ॥ ॐकारसगुणब्रम्हजाण ॥ जाणतीखूणअनुभवी ॥
॥ २५ ॥ वेदशास्त्रंबोलताती ॥ तेंचस्वामीउपदेशिती ॥ परिनयेआत्मप्रतितीं ॥ म्ह
णवोनचित्तींउदास ॥ २६ ॥ हाघोडाहाराउतझालानाहीं ॥ तोंवरीअनुभवासिन
येकांहीं ॥ ऐसेंजाणोनिस्वामीहीं ॥ कृपालवलाहींकरावी ॥ २७ ॥ मागल्याअध्या
यींआपण ॥ स्मामीबोलतेतिवचन ॥ जीवाच्यांशातेंसांडोन ॥ लक्षांशपूर्णघेइजे ॥
॥ २८ ॥ स्थूलसूक्ष्मकारण ॥ चौथादेहमहाकारण ॥ सांगीतलेंॐकारविवरण ॥ वे
गळेंकरोनस्वामीहीं ॥ २९ ॥ हातोझालावाचांश ॥ आतांसांगालक्षांश ॥ जेणेंमनावि
सरेंआपणास ॥ तयाखुणेससांगिजे ॥ ३० ॥ चारिदेहतेकोणकोण ॥ म्यांप्रत्यक्ष
देखावेंआपण ॥ त्याचेवर्णआणिस्थान ॥ मजलागोनसांगावे ॥ ३१ ॥ मागेंस्वामी
बोलिलेती ॥ जेचौदेहाचीतुझेठायींवस्ती ॥ जैशीभिंतीवरीचित्रांचीआकृती ॥ तैशी
स्थितीदेहाची ॥ ३२ ॥ तेम्यांआपणदेखावें ॥ देखूनत्यांतेंअनुभावें ॥ अनुभवोनीनि
रसावें ॥ ऐसेंकरावेंकृपाळुवा ॥ ३३ ॥ जोंप्रत्यक्षअनुभवलानाहीं ॥ तोंवरीत्यातेंनि
रसावेंकांहीं ॥ म्हणवोनियांलवलाहीं ॥ सांगासोईहिताची ॥ ३४ ॥ भोजनावेगळी
तृप्ती ॥ अन्नम्हणतांहिनव्हेगुरुमूर्ती ॥ तैसेंचशब्देंनव्हेप्राप्ती ॥ अनुभवीप्रतीतीनये
तां ॥ ३५ ॥ अमृतम्हणतांचिरंजीवहोती ॥ तरीशब्दलाभेंअनुभवप्राप्ती ॥ स्वर्मीचीं

१ अक्षयी राहणारे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

राज्येंजागृतींभोगिती ॥ तरींहेस्थितीघडोंशके ॥ ३६ ॥ मृगजळाचेंलाधलेंउदक ॥ अभ्रछायेशींनांदतेलोक ॥ कांसवीचेघृतेंदीपक ॥ लागतांदेखत्रैलोक्यकीं ॥ ३७ ॥ ससाजरीशिंगेंकरोन ॥ मारितासत्यपंचानन ॥ तरींशब्देंअनुभवीखूण ॥ कळती जाणशिष्यासीं ॥ ३८ ॥ शब्दअनुभवहोतांप्राप्ती ॥ तरींगुरूकासयाकरिती ॥ पाहतांकायन्यूनआहेग्रंथीं ॥ यथास्थितीसांगीतली ॥ ३९ ॥ विवेकसिंधुआणिज्ञानेश्वरी ॥ भागवतआणिग्रंथांतरीं ॥ उकलोनियांसंतचतुरीं ॥ बहुतांपरीसांगितलें ॥ ॥ ४० ॥ आणिसंस्कृतग्रंथ ॥ पाहिलेम्यांबहुत ॥ शंकरभाष्यवेदांत ॥ तेहीस्थापितहेंचि ॥ ४१ ॥ म्हणतीगुरूविनाज्ञान ॥ अनुभवानयेजाण ॥ कांजेशब्दातीतपूर्ण ॥ राहिलेम्हणोनगुरूकिजे ॥ ४२ ॥ यतोवाचोनिवर्तंते ॥ ऐसेंहेश्रुतीहीसाक्षदेते ॥ स्वरूपींमनबुध्यादिकेलेंयातें ॥ पावतीसमस्तगुरुराया ॥ ४३ ॥ ऐसेंम्यांऐकिलेंगुरुमूर्ती ॥ म्हणूनीचप्टच्छाकरितोंबाळमती ॥ मीअपराधीसर्वपदार्थी ॥ करिविनंतीवेळोवेळां ॥ ४४ ॥ स्वामीदयावंतम्हणोन ॥ मीबोलतोंउद्धटवचन ॥ कृपाकराआपुलें जाणोन ॥सांगाखूणजीवींची ॥ ४५ ॥ जेअगोचरसर्वांप्रती ॥ श्रुतीम्हणतीनेंतिनेती जेंनातुडेनानामतीं ॥ तेंमजप्रतीसांगावें ॥ ४६ ॥ जेंजेंतुम्हींसांगितलें ॥ तेंतेंम्यांचीमनींधरिलें ॥ पहिल्यापरीअंतरपडलें ॥ चित्तझालेंप्रकाशरूप ॥ ४७ ॥ आतांवाटतें

१ सिंह २ ज्याचे योगानें वाचा आणि मन माघारें फिरतें ३ प्रश्न ४ हेंचहे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सर्वमायिक ॥ नावडेचिविषयसुख ॥ परीम्यांमजदेखावेंचिसम्यक ॥ हेंएकराहियेलें तें ॥ ४८ ॥ जोंवरीमजम्यांदेखिलेंनाहीं ॥ तोंवरीअनुभवासिनयेकांहीं ॥ म्हणवोनि ज्ञानदृष्टीदेईं ॥ लवलाहींगुरुराया ॥ ४९ ॥ अंधापुढेंनिधान ॥ जरीठेविलेंआणोन॥ तरीतोत्याचेंपरीक्षण ॥ कैसाजाणकरील ॥ ५० ॥ ज्यासिंझालासर्पडंश ॥ त्यासि गोडतेंलागेविष ॥ कडवटम्हणेदुग्धास ॥ कडूसर्वरसआहेकीं ॥ ५१ ॥ तैसेंस्वामीसां गतातेंसत्य ॥ परीनबोधेचिमाझेंचित्त ॥ कांजेवस्तूआहेदेहातीत ॥ तेप्राप्तमजनाहीं ॥ ५२ ॥ मागिल्याऐकोनब्रम्हकथा ॥ उदासवाटतेंचित्ता ॥ म्यांब्रम्हचिव्हावेंआतां ॥ ऐसेंगुरुनाथाकरावें ॥ ५३ ॥ स्वामीचीभीडधरोन ॥ जरींनकरूंकाहींप्रश्न॥ तरीमज अंतरींचीखूण ॥ पूढेंकोणसांगेल ॥ ५४ ॥ कल्पतरुजोडिलियाजाण ॥ कांकरावी कल्पनेचिवाण ॥ जोंवरीनिर्विकल्पहोयमन ॥ तोंवरीआपणकांनकल्पावें ॥ ५५ ॥ चिंतामणिझाल्याप्राप्त ॥ कांचिंतावेंनपुरवावेंआर्त ॥ कामधेनुआलियाघरांत ॥ कामनातेथेंकांनपुरवावी ॥ ५६ ॥ भाग्येंपरीसजोडल्यावरी ॥ तरींदरिद्रकांभोगावेंघरीं ॥ अमृतसांडोनमृगजळावरीं ॥ कोणअघोरीधांवेल ॥ ५७ ॥ तैसासद्गुरुकृपामूर्ती ॥ जोडलियाशिष्याप्रती ॥ आपलेंसमाधाननकरोनिघेती ॥ तेवंचतीसर्वथा ॥ ॥ ५८ ॥ कल्पतरुचिंतामणी ॥ सद्गुरुअधीकत्याहुनी ॥ कांजोनिर्विकल्पाचादानी

१ रत्न २ परीक्षा ३ चिंतिलेलें देणारा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ऐसेंपुराणींऐकिलें ॥ ५९ ॥ मजजोंझालीनाहींप्रचीत ॥ तोंवरीकैसाम्हणोमीसत्य॥ ऐशीऐकोनिमात ॥ गुरूहांसतबोलिला ॥ ६० ॥ तंवगुरुम्हणेधन्यधन्य ॥ बरवा केलाप्रश्न ॥ जेणेंहोयआत्मदर्शन ॥ तेखूणणपूसली ॥ ६१ ॥ पुसल्यावीणअनुभवी खूण ॥ सांगोंनयेउपायकरोन ॥ जोंवरीशिष्यझालानाहींलीन ॥तोंवरीआपणबोलों नये ॥ ६२ ॥ कावाचामानसीं ॥ जोंवरीअनुतापझालानाहींशिष्यासीं ॥ तोजोनपुसे अतिआदरेंसीं ॥ तोंवरीत्यासींसांगोंनये ॥ ६३ ॥ आधींवेदशास्त्रांचेंकथन ॥ सांगावेंवे गळेंकरोन ॥ अनुतापहोईलजरीहेंऐकोन॥तरींअनुभवखूणसांगावी॥६४॥शिष्याची आशाधरोन ॥ जोउपावसांगेलज्ञान ॥ त्याचेगुरुत्वासिपडलेखाण ॥ आलीनागव णरोकडी ॥ ६५ ॥ घटींआधींउदकघालावें ॥ तेंनगळेतरींघृतसांठवावे ॥ पुन रपिगळेतरींउगीचअसावें ॥ पुढेंनबोलावेंकदांकाळीं ॥ ६६ ॥ सर्वस्वसांडावें अबचितावरी ॥ चोखतरींकीजेभांडारीं ॥ तैसेंम्यांतुजनिर्धारीं ॥ शब्दचातुरींसां गितलें ॥ ६७ ॥ तेशब्दहृदयींसांठऊन ॥ पुससीअनिर्वाच्याचीखूण ॥ विवेकयुक्त वैराग्यपूर्ण ॥ तुजलागोनआहेरे ॥ ६८ ॥ आतांतुझेमनोरथ ॥ पुरवीलश्रीगुरुनाथ म्यांतुझेंपाहिलेंचित्त ॥ तरींतूंसावचित्तआहेशिरे ॥ ६९ ॥ फळआधींचाखोनिपाहि जे ॥ गोडअसेतरींभक्षिजे ॥ कडूलागेतरींत्यागिजे ॥ जेणेंपाविजेसुखातें ॥ ७० ॥

१ नम्र

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

पाहोनमार्गीचालावें ॥ कार्याविनानबोलावें ॥ आर्ताविनानसांगावें ॥ गुह्यस्वभाव कोणाशीं ॥ ७१ ॥ ज्ञातीविनासोयरीक ॥ करोंजातांफजीतदेख ॥ वैराग्याविनाभ क्तीसुख ॥ करितांलोकहांसेकीं ॥ ७२ ॥ बहिर्‍यापुढेंकीर्तन ॥ विटंबनाचिजाण ॥ तैसेंविवेकहीनाब्रम्हज्ञान ॥ सांगतांकोणलाभ ॥ ७३॥ नपूंसकासींपद्मिण॥ तेकाय होयतयालागोन ॥ मर्कटासींरत्नभूषण ॥ टाकीतोडोनतात्काळ ॥ ७४ ॥ खरासि अर्गजालेपन ॥ तोघुळीमाजीलोळेजाण ॥ वेडियासींज्ञानकथन ॥ सुखकोणासांग तां ॥ ७५ ॥ निर्नासिकाशींआरसा ॥ दावितांसुखावेलकैसा ॥ तुपामाजीघालितां मासा ॥ सुखसहसानवाटे ॥७६ ॥ अनाचारीयासिआचारू ॥ चोरासिकैसावेव्हा रू ॥ अंत्यजासिंआहारु ॥ कोणनिर्धारुकरूंशके ॥ ७७ ॥ चांदणेंकायहोयकावळी यासीं ॥ कींप्रकाशजैसाघुबडासीं ॥ काजळकुंकुविध्वेसीं ॥ कायसुखासदेईल ॥ ॥ ७८ ॥ भिल्लासिजैसेंराउळ ॥ म्लेंछासिकायसेंदेउळ ॥ व्यभिचारिणीसस्वामी शीळ ॥ कायनिर्मळवाटेल ॥ ७९ ॥ उपभोगप्रेताशींकरितां ॥ तरीतेकायसंतोषेचि ता ॥ अंधापुढेंरत्नठेवितां ॥ गेलेंमिथ्यासर्वहे ॥ ८० ॥ तैसेंश्रद्धेविनानर ॥ त्याससां गोंनयेपूर्णविचार ॥ तुजदेखोनमाझेंअंतर ॥ निवालेंसाचाररत्नाकरा ॥ ८१ ॥ तुज जेंजेंकांहींसांगितलें ॥ तेंतेंत्वांचीमनींधरिलें ॥ आणिकअनुभवात्मकपुसिलें ॥ तेंही

१ उत्सुक २ गाढव ३ नकटा ४ आवड

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

वहिलेंसांगेन ॥ ८२ ॥ परितूंआतांसावधान ॥ बैसएकाग्रकरोनमन ॥ सांगतोंखू
णअनुभवीन ॥ जेणेंकरोनिहरेभ्रांती ॥ ८३ ॥ येथेंजरीअभावधरिशी ॥ तरितुझातूं
चिवंचिसी ॥ भावधरल्यानेंतरशी ॥ धरींमानशींखूणहे ॥ ८४ ॥ जेआदिआणि
अवसानीं ॥ राहिलेसेव्यापोनी ॥ जेपार्वतीप्रतीशूळपाणी ॥ नानावचनींबोधिलें॥
॥ ८५ ॥ तेंचिमछिंद्रनाथासीं ॥ प्राप्तझालेपर्येसी ॥ मछिंद्रनाथगोरक्षाशीं ॥ अती
आदरेंसींसांगितले ॥ ८६ ॥ गोरक्षीनेंमुक्ताबाई ॥ नानापरिबोधिलेंपाहीं॥ जेदेहीं
चजालेविदेही ॥ विचरेमहीजिवन्मुक्त ॥ ८७ ॥ मुक्ताबाईनेंचांगदेवाशीं ॥ सांगीतलें
ब्रम्हज्ञानासीं ॥ जेणेंचौदावेवर्षेंशरिराशीं ॥ काळवंचनेसिठेविले ॥ ८८ ॥ त्यासि
नाहींप्राप्तपूर्ण ॥ म्हणवोनिधरिलेंआडरान ॥ तेंमुक्ताबाईनेंबोधोन ॥त्यापासोनसो
डविलें ॥ ८९ ॥ पूर्णहोतांअनुभवज्ञान ॥ दिलीकाळवंचनासांडोन॥मगराहिलासह
जीसहजहोऊन ॥ नाहींपणयोजुनी ॥९०॥ चांगदेवापासोन॥विमळानंदाप्राप्तपूर्ण
विमळानंदजनकानंदालागोन ॥ सांगीतलीखूणजीवींची ॥ ९१॥ जनकानंदनृसिंह
नंदासीं ॥ ब्रम्हज्ञानसांगीतलेंत्याशीं ॥ नृसिंहनंदेंपुरुषोत्तमासीं ॥ पूर्णउपदेशींउप
देशिलें ॥ ९२ ॥ पुरुषोत्तमेंमुक्तानदं ॥ बोधुनकेलाब्रम्हशुद्ध ॥ त्यापासोनएकानंद ॥
लाधलाबोधगुरुकृपेनें ॥ ९३ ॥ एकानंदापासोनपुरुषोत्तम ॥ लाधलाआत्मानुभव

१ मुक्तशील

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

वर्म ॥ तेणेंसिद्धानंदासींपरम ॥ बोधसूक्ष्मकेलासे ॥ ९४ ॥ सिद्धानंदापासोन ॥ मजप्राप्तझालींपूर्ण ॥ तेचिरत्नाकरातुजलागोन ॥ सांगतोंखूणजिवीची ॥ ९५ ॥ बहुतपाल्हाळाशींकायकाज ॥ तुजतत्वार्थसांगोंनिजगुज ॥ जेणेंराहाशीहोउनीसहज ॥ बोलेचोजरामानंद ॥ ९६ ॥ श्रीआदिनाथापासोन ॥ जोबोधचालिलापूर्ण ॥ परंपरासांगीतलीवेगळीकरून ॥ जेणेंपावनहोईजे ॥ ९७ ॥ गुरुपरंपरेचेंकरिश्रवण ॥ महापातकहोयदहन ॥ अज्ञानाहोयज्ञान ॥ ऐसेंमहिमानस्मरणाचें ॥ ९८ ॥ जेपरंपरेपासोन ॥ मजपावेतोंआलेंज्ञान ॥ तेंचिमीसांगतोंतुजलागोन ॥ करीमनएकाग्र ॥ ९९ ॥ जेंमनबुद्धीसअगोचर ॥ परावाचानेणेंपार ॥ व्यापोनउरलेंचराचर तेंसाचारसांगतों ॥ १०० ॥ जेंएकचिअनेकींआहे ॥ परीशुभाशुभींलिप्तनोहे ॥ प्रकाशरूपकोंदलेपाहे ॥ तेंचिसोईसांगतो ॥ १ ॥ जेंसर्वींसर्वत्रकोंदलें ॥ आडळेविणासंचलें ॥ कांहींनहोउनसर्वझालें ॥ तेंवहिलेंसांगतों ॥ २ ॥ जेंत्रिगुणत्रिपुटीरहित ॥ ज्यासिंनाहींआदिअंत ॥ प्रकाशिलेंसितउष्णातीत ॥ तेंत्वरितसांगतों ॥ ३ ॥ जेथेंपरवाचापरतली ॥ नानामतेंराहिलीं ॥ कोंदोनसर्वत्रींउरलीं ॥ तेगुह्यबोलीसांगतों ॥ ४ ॥ जेंआहेनाहींम्हणतां ॥ नयेचिगासर्वथा ॥ तेंगुह्यतुजसुता ॥ त्वरेंआतांसांगतों ॥ ५ ॥ तर्कवितर्कातेंसांडोन ॥ वेगळाहोयरेसावधान ॥ विषयापासोनकाढीमन ॥ करीश्रवणआद

---

१ गोठेवणा २ व्यापलेलें, भरलेलें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

रेशीं ॥ ६ ॥ विषयासींपाठीदेवोनी ॥ राहेंनिर्विकल्पहोउनी ॥ शब्दघेवरच्यावरझे
लोनी ॥ घरींमनींखूणहे ॥ ७ ॥ मनजोंएकाग्रझालेंनाहीं ॥ तोंवरीहितनोहेकांहीं ॥
मनेंचिबद्धमुक्ततापाहीं ॥ मनेंचिसोईप्रपंचाची ॥ ८ ॥ मननानाकल्पनाकरीत ॥ मनसु
खदुःखभोगित ॥ मनेंचिहोययातायात ॥ मनेंचिजातअधःपाता ॥ ९ ॥ नानावेदशा
स्त्रश्रवण ॥ हेंमनबोधार्थकरावेंजाण ॥ मनजरींझालेंलीन ॥ तरींपावनआतांचितूं ॥
॥ ११० ॥ म्हणवोनसर्वांपासोन ॥ काढोनिएकाग्रकरीरेमन ॥ सांगतोंकथातेंऐको
न ॥ विचारआपणकरावा ॥ ११ ॥ भावेंकेलियावरीश्रवण ॥ सारासारपाहावेंविचा
रोन ॥ विचारावेगळेंब्रम्हज्ञान ॥ होयकोठोनप्राण्यासीं ॥ १२ ॥ म्हणवोनिविचार
हाचिसार ॥ विचारेंचिपावेपैलपार ॥ विचारेंचिथोरथोर ॥ ब्रम्हसाचारझालेती ॥
॥ १३ ॥ विचारेंचिहरेभ्रांती ॥ विचारेंचिमोक्षमुक्ती ॥ विचारेंचिहोयप्राप्ती ॥ ब्रम्ह
स्थितीप्राण्यांसीं ॥ १४ ॥ जैसेंमृगजळदुरोन ॥ जळासारिखेंचिदिसतसेजाण ॥
पाहातांजवळीजाउन ॥ मिथ्यात्वरेंहोतअसे ॥ १५ ॥ भ्रमेंरज्जुचासर्पझाला ॥ तो
विचारेंकरोनभ्रमगेला ॥ स्वप्नींनानापदार्थदेखिला ॥ विचारेंकेलामिथ्याचितो ॥
॥ १६ ॥ विचारेंचिशुभाशुभकळे ॥ विचारेंचिद्वैताद्वैतपळे ॥ विचारेंचिभ्रांतीमावळे ॥ ॥ ५ ॥
विचारेंगळेमीतूंपण ॥ ११७ ॥ एकींअनेकींभासत ॥ तेंविचारेंचिनासत ॥ विचारें

१ बल

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

विवेकप्राप्त ॥ असेंहोतप्राण्यांशीं ॥ ११८ ॥ विचारेंहरेअज्ञान ॥ विचारेंचिहोयज्ञा
न ॥ ज्ञानेंचिआकळेमन ॥ अन्यसाधननदिसे ॥ ११९ ॥ विचारावेगळानर ॥ तोप
शुरूपसाचार ॥ प्रपंचवनामाझार ॥ फिरेगव्हारआहोरात्र ॥ १२० ॥ तृष्णातृणा
तेंभक्षित ॥ चिंतेच्यादरडीचढेउतरत ॥ आशेसंगेंअसेफिरत ॥ नाहींहितआपुला ॥
॥ २१ ॥ तेअज्ञानमंदमती ॥ म्हणवोनिनाहींभावभक्ती ॥ तेणेंयातायातीभोगिती ॥
अविचारेंगतीऐशीझाली ॥ १२२ ॥ तरींतूंऐसेंनकरी ॥ मनआवरोनियांधरी ॥ श्रव
णकेलियावरी ॥ तूंविचारीसारासार ॥ २३ ॥ तरिसारतेंअविनाशज्योत ॥ असार
तेंअदृश्यभासत ॥ जेंआलेंमनबुद्धीआंत ॥ तेंनासतसत्यत्वें ॥ २४ ॥ जेंजेंयेईलमनबु
द्धीआंत ॥ तेंतेंतूंजायरेसांडित ॥ मनबुद्धीजेथेंहारपत ॥ तेंचिसत्यस्वरूपकीं ॥ २५ ॥
आतांजेंजेंमीसांगतआहें ॥ तेंतेंतूंविचारीतजाय ॥ विचारोनिपुढेंचिहोय ॥ घरींसोय
सांगीतली ॥ २६ ॥ जैसेंपायींचालतांपंथ ॥ जालवेनातोमार्गेचिराहात ॥ पुढेंपा
होनियांचालत ॥ असेंहोप्राणियासीं ॥ २७ ॥ तैसेंअनिर्वाच्यपूर्ण ॥ जेंसर्वत्रींएक
समान ॥ जेंस्वप्रकाशेंकोंदलेंघन ॥ राहिलेंव्यापोनजैसेतैसें ॥ २८ ॥ तेंआपुलेंप
णेंजाण ॥ जेथेंलयासिपावतेंमन ॥ तेथेंजातोंमीवेिऊन ॥ येईझडकरोनमाघारा ॥
॥ २९ ॥ वैसकानाविनाऐकावें ॥ नेत्रेंविनापाहावें ॥ चरणाविनाचालावें ॥ मनेंवि

१ संकटें, चाप

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

नाघ्यावेंसुखतें ॥ ३० ॥ माझाशब्दपुढेंकरोन ॥ तूंमागमागेंयेईंआपण ॥ शब्दपावे
लविश्रांतीपूर्ण ॥ तेथेंठाणकरीरे ॥ ३१ ॥ जैसेंपुस्तकवाचितांआपण ॥ वाचिलेंतेंसां
डीपान ॥ पुढेंवाचीजेविंविचारोन ॥ तैसाशब्दसांडोन ॥ पुढेंहोय ॥ ३२ ॥ कांजेश
ब्दत्रिगुणात्मकआहे ॥ वस्तुत्रिगुणातीतपाहें ॥ तेशब्दींयेईलकाय ॥ म्हणवोनियां
सांडिजे ॥ ३३ ॥ स्वरूपींशब्दाचेंनचलेकांहीं ॥ परिशब्दावीणनकळेअनुभवसोई ॥
अनुभवींशब्दाचिनाहीं ॥ तेथेंकांहींअनुवाद ॥ ३४ ॥ म्हणवोनशब्दकरोनियांपुढा
रीं ॥ तूंयेईरेमाघारीं ॥ चारीघांटउतरोनिनिर्धारी ॥ जावोघरींअनुभवाचे ॥ ३५ ॥
हामार्गअतिकठिणअसे ॥ चौघांटिकाणेंबैसलेसे ॥ जावयाकारणेंकोणारीगनंसे ॥
करितांसायासेंजपतप ॥ ३६ ॥ पहिलेघांटींब्रम्हाआपण ॥ बैसलासेमार्गधरोन ॥
तेथेंआहेमोठेंरान ॥ मार्गअनन्यफांकले ॥ ३७ ॥ शादर्शनचारिवर्ण ॥ हेमार्गभिन्न
भिन्न ॥ परियेहिंघेतलेंआडरान ॥ तेचिवनवसविलें ॥ ३८ ॥ पुढेंजावयासींरीगनाहीं
चुकलेसद्गुचीसोई ॥ पडलेसाधनाचेप्रवहीं ॥ अहंतादेहींधरोन ॥ ३९ ॥ ज्याहींदेहीं
अहंताधरिली॥त्यांनींयाघाटींचवस्तीकेली ॥जेहिंदेहअहंतासांडिली॥ तेचिगेलेउत
रोन॥४०॥ तेथेंदेहअहंतेचेंध्यावेंदान ॥ तेणेंब्रम्ह्याचेंहोयसमाधान॥मगत्याचीआज्ञा
घेऊन ॥ पुढेंआपणचालावें ॥ ४१ ॥ दुसरेघांटींविष्णुआपण ॥ बैसलासेसमुदायक ॥ ६ ॥

१ रस्ता २ अभिमान

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

रोन ॥ तेथें असें कल्पनेचें रान ॥ तें कठिण उल्लंघितां ॥ ४२ ॥ अहं जिवाचें देतां दान ॥
विष्णु संतोषे आपण ॥ मग त्याची आज्ञा घेऊन ॥ पुढें आपण चालावें ॥ ४३ ॥ संकल्पा
विकल्पात्मक जीव ॥ तो विष्णूसीं अर्पूनियां सर्व ॥ शिवोहं धरोनियां भाव ॥ सांडिलें वै
भव मागीलतें ॥ ४४ ॥ तिसरे घांटीं महेश ॥ ठाणें बैसला सावकाश ॥ शिवोहं देवोन त्या
स ॥ व्हावें निराश सर्वस्वें ॥ ४५ ॥ पहिले घांटीं देहाभिमान ॥ दुसरे घांटीं जीवपण ॥
तिसरे घांटीं शिव आपण ॥ चालीं देवोन पुढें कीजे ॥ ४६ ॥ चौथे घांटीं तुर्या राणी ॥ जे
ब्रम्हादिकांचि जननी ॥ जिचे सत्तेनें वर्ततीं देव निन्हीं ॥ जे खाणी प्रकाशाची ॥ ४७ ॥ ते
थें अहंब्रम्हास्मि हेंचि जाण ॥ निरहेतहोइ जे देवोन ॥ अलक्षपुरीस जावें आपण ॥ तेथें
नाहीं पण येतसे ॥ ४८ ॥ नाहीं होतां सर्व होइजे ॥ ऐसें भाग्य लाहासि तुंचि तुझें ॥ मन
अनर्वाची सहजी सहजें ॥ साक्षीत्वें वोझें झालासी ॥ ४९ ॥ देहाभिमान वैखरी वाचा ॥ पहि
ले घांटीं वेंचुत्याचा ॥ मग त्यातें टाकोन विष्णूचा ॥ मार्ग साचा धरावा ॥ ५० ॥ मध्यमा वाचा
जीवपण ॥ दुसरे घांटीं हे देवोन ॥ केवळ शिवपण घेऊन ॥ जावें आपण तिसरे घांटीं ॥ ५१ ॥
तिसरे घांटीं शिवपण ॥ आणीं पश्यंती वाचा जाण ॥ हे देवोनियां आपण ॥ पुढेंचि पूर्ण
चालावें ॥ ५२ ॥ अहंब्रम्हास्मि परा वाचा ॥ चौथे घांटीं वेचूत्याचा ॥ चार्‍ही वेद नाना
मताचा ॥ रीग ह्याचा येथवरी ॥ ५३ ॥ येथोनि शब्दाचा पसारा ॥ मार्गें चि राहिला

१ वाणी.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सारा ॥ येथवरीयावेंकोणिपुरा ॥ तोंचिचराचरामाजीधन्य ॥ ५४ ॥ पुढेंअनिर्वाच्य
निरहेतहोऊन ॥ आपणासिनाहींपणयोजून ॥ निर्गुणनिर्विकारहोऊन ॥ अलक्षपु
रींआपणजाइजे ॥ ५५ ॥ जरींसद्गुरुमार्गीभेटे ॥ तरींचयाघांटींचीवाटफटे ॥ नाहीं
तरीअवघेंचिखोटें ॥ मानींगोमटेंवचनहें ॥ ५६ ॥ तुलाजरींहेंदेवेल ॥ तरींमजबरोब
रीचाल ॥ नाहींतरींनकोबोलूंबोल ॥ वर्मसखोलआहेहें ॥ ५७ ॥ तुजमीतेथेंनेईन ॥
मगतूंकरिशीअनुमान ॥ तेणेंतुझीहोईलहाण ॥ सत्यवचनमानावें ॥ ५८ ॥ यामार्गें
व्यासादिकगेले ॥ तेअलक्षपुरीतेंपावले ॥ त्याचीपाहातांपाउलें ॥ आपणवहिलेंजा
ऊंरे ॥ ५९ ॥ ऐसेंऐकोनवचन ॥ बोलेरत्नाकरकरजोडून ॥ स्वामीविलंबूनकरावा
आपण ॥ जावेंघेऊनदीनासीं ॥ ६० ॥ मीसर्वस्वहोउनीउदास ॥ स्वामीचीधरिली
हेकास ॥ पुरवावीदीनाचीआस ॥ तोडापाशकल्पनेचे ॥ ६१ ॥ जेंजेथेंदेववालज्या
सीं ॥ तेंतेंमीदेईनत्यासीं ॥ विलंबनकरोनवेगेसीं ॥ करापामरासीअनुभव ॥ ६२ ॥
तंवसद्गुरुम्हणेरेसावधान ॥ तुजसांगतोंगुह्यखुण ॥ माझ्याशब्दातेंपुढेंकरोन ॥ यावे
आपणमाघारें ॥ ६३ ॥ तरीयाचीदेहींयाचिडोळा ॥ भोगिजेअनुभवाचासोहळा ॥
हेंज्ञाननाहींसकळां ॥ भोगीअवलीळापूर्णब्रम्ह ॥ ६४ ॥ स्थूळसूक्ष्मकारण ॥ चौथा ॥ ७॥
देहमहाकारण ॥ हेचिचारीघांटजाण ॥ तुजलागोनसांगितले ॥ ६५ ॥ प्रथमघांटर

१ गरीब

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

क्तवर्ण ॥ त्याचेंओंटहातप्रमाण ॥ जागृतीअवस्थारजोगुण ॥ दैवतजाणब्रम्हाअसे॥ ॥ ६६ ॥ आकारमातृकात्रिकुटस्थान ॥ वैखरीवाचाअर्धशून्य ॥ स्थूळदेहऋग्वेदजाण ॥ रक्तवर्णपृथ्वीसर्व ॥ ६७ ॥ सृजनक्रियापूर्वदिशाइंद्रदेव ॥ नैर्ऋत्यकोणखेचरीमुद्रा ॥ पीपलीकामार्गीचेंवैभव ॥ धनकासेसत्यलोक ॥ विश्वअभिमानी ॥ ६८ ॥ तंतवाद्येंगायत्रीप्रथमपाद ॥ गणेशदैवतक्रियाशक्तिशुद्ध ॥ क्षरनिर्णयवडवाग्निविषयानंद ॥ अहंकारद्वंद्वभाव ॥ ६९ ॥ जेंजेंरजोगुणापासोनउत्पन्न ॥ तेंतेंरजोगुणींचठेविजेआपण ॥ त्याचेंहीसांगतोंलक्षण ॥ ऐकसावधानरत्नाकरा ॥ ७० ॥ इंद्रियेंआणिविषयपंचक ॥ हेंरजोगुणापासोनजाहलेंदेख ॥ हेतेथेंचिठेउनीसम्यक ॥ व्हावेंविन्मुखसर्वांसीं ॥ ७१ ॥ यासिदेउनियांपाठी ॥ चालिरेदुसरीयाघांटीं ॥ सर्वांचेसाक्षीहोउनियांउठाउठी ॥ धरींपोटींखूणहे ॥ ७२ ॥ जरीयाचालोभधरिशी ॥ तरीस्वहिताताेंवंचिशी ॥ देउनियांनाशिवंताशीं ॥ अविनाशासीं साधावें ॥ ७३ ॥ दुसराघांटअंगुष्ठप्रमाण ॥ तोअसेश्वेतवर्ण ॥ तेथेंविष्णुदैवतआपण ॥ राज्यजाणकरितसे ॥ ७४ ॥ श्रीहटस्थानउँकारमातृकाऊर्ध्वशून्य ॥ लिंगदेहदीर्घमातृकायजुर्वेदश्वेतवर्ण ॥ आपतत्वपाळणक्रियापश्चंतिदिशावरुण ॥ ईशानकोणईशानदेव ॥ ७५ ॥ वामदेवब्रम्हशुक्लकर्बुरवर्ण॥ भूचरीमुद्राधुम्रीकळामार्गजाण

१ मुकशील

मठाकाशकंठस्थान ॥ वैकुंठलोकपूर्ण ॥ अभिमानीआपणतेजस ॥ ७६ ॥ वितंत
वाद्येंद्वितीयपादगायत्री ॥ सूर्योदेवताज्ञानशक्ति ॥ अक्षरनिर्णयमंदाग्नीप्रती ॥ यो
गानंदकोहंअहंकाराप्रतीठेविरे ॥ ७७ ॥ जेथेंस्वप्नअवस्थास्वप्नगुण ॥ मध्यमवाचा
जाण ॥ जेंजेंझालेंसत्वगुणापासोन ॥ तेंतेथेंचिजाणठेविजे ॥ ७८ ॥ सत्वगुणापा
सोन ॥ देवताआणिअंतःकरण ॥ हेंविष्णूसींदेवोन ॥ साक्षीहोऊनचालावें ॥ ७९
त्याचेंत्यासींअर्पून ॥ विष्णूचेंकीजेसमाधान ॥ मगत्याचीआज्ञाघेऊन ॥ पुढेंआपण
चालावें ॥ ८० ॥ तिसराघांटश्यामवर्ण ॥ त्याचेंअर्धपर्वप्रमाण ॥ तेथेंमहेशआपण
राज्यजाणकरीतसे ॥ ८१ ॥ कुंडलेंब्रम्हदेवगोल्हाटस्थान॥मकारमातृकापश्यंतिवा
चामध्यशून्य ॥ कारणदेहकृतमातृकासामवेदतमोगुण ॥ तेजेतत्वश्यामवर्ण ॥ प्रळ
यक्रिया ॥ ८२ ॥ दक्षिणदिशायमदेव ॥ अग्नीकोणअग्नीदेव ॥ चाचरीमुद्राजोतिक
ळाकपिमार्गाचेंवैभव ॥ महदाकाशहृदयस्थान ॥ सर्वठेविरे ॥ ८३ ॥ कैलासलोकअ
ज्ञानअभिमानी ॥ मृदंगवाद्येंगायत्रीतृतीयपादठेवोनी॥ विष्णुदेवताइच्छाशक्तिला
गोनी ॥ कूटस्थनिर्णयउदराग्नी ॥ अद्वैतानंद ॥ ८४ ॥ सोहंअहंकारआपण ॥ जेंजें
सांगीतलेंतेंठेवोन ॥ यासर्वासिपाठदेवोन॥पुढेंचिजाणचालावें ॥ ८५ ॥ सुषुप्तीअव
स्थातमोगुण ॥ पश्यंतिवाचादेइजेआपण ॥ जेंझालेंतमोगुणापासोन॥तेचिमहेशार्पी

१ मी कोण

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

जाण ॥ समर्पावें ॥ ८६ ॥ पृथ्वीआपतेजवायुगगन ॥ हेंझालींतमोगुणापासोन ॥ हेत्याचेत्यासदेउन ॥ करावेंसाधनआपुलें॥८७॥रत्नाकराम्यांजेंसांगीतलें॥तेंतेंतुवां त्यागिलें॥तरींसांगावेंआतांवहिलें॥खालींराहिलेंकायतें ॥ ८८॥ आउटहस्तरक्तवर्ण तेम्यांटाकिलेंअनुभवेंकरोन ॥ तेथोनिकाढोनिमन ॥ आलोंघेऊनश्वेतवर्ण ॥ ८९ ॥ तेअंगुष्ठप्रमाणश्वेतवर्ण॥ तेथेंसत्वगुणाचेंजनीतठेऊन ॥ त्यापासोनमनकाढोन ॥आ लोंजाणशामवर्णीं ॥ ९० ॥ तेंशामवर्णअर्धपर्वअसे ॥ तेथेंतमोगुणाचेंजनीतसर्वअसे ठविलेंम्याअनायासें ॥ आतांमींअसेंएकला ॥ ९१ ॥ जागृतहोतांस्वप्ननासे॥तैसेंति हींगुणातेंझालेंअसे ॥ मीयाचासाक्षीअसें॥जाणतअसेंतिघांतें ॥९२ ॥ आतांमजमा जीविकारनसे ॥ मीतिघांचाजाणताअसें ॥ कर्माकर्मींलिप्तनसे ॥ तुमचेकृपेंमजऐसें झालेंस्वामी ॥ ९३ ॥ आतांचौथा[1]घांटलोकोण ॥ त्याचेंसांगावेंलक्षण ॥ तंवसद्गुरुबो लिलेआपण ॥ भलाभलाम्हणोन ॥ अश्वाशिला ॥ ९४ ॥ तिहींघांटापासोन ॥ तूंमु क्तझालाशिरेआपण ॥ आतांहोईरेसावधान ॥ सांगतोंखूणचौथ्याची ॥ ९५॥ नीळ वर्णमसुरप्रमाण ॥ तेथेंईश्वराचेंअधिष्ठान ॥ तेथेंतुर्याअवस्थासाक्षीपण ॥ भावेंकरोन चढवावे ॥ ९६ ॥ अर्धचंद्रईश्वरदेवजाण ॥ ईकारमातृकाऔटपिंडस्थान ॥ महाका रणमहाशून्य ॥ अर्धमात्राअथर्वणवेदकींगा ॥ ९७॥ शुद्धसत्वनीळवर्ण ॥ वायोतत्व

[1] वळण्याची जागा.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सूर्यक्रियाजाण ॥ उत्तरदिशाकुबेरदेवआपण ॥ वायुकोणवायुदेव ॥ १८ ॥ नीलसु
नीलशुद्धपीतवर्ण ॥ अगोचरीमुद्राआत्मभाशनीमुद्राजाण ॥ ज्वालाकल्पनीमूर्धस्था
न ॥ चिदाकाशआपणमानमार्ग ॥ १९ ॥ आश्रयलोकप्रत्यगात्माअभिमानी ॥ घ
नाकाशेंवाद्यैंठेवोनी ॥ चतुर्थपादगायत्रीॐकारालागोनी ॥ रुद्रदेवतामानीआदिश
क्ती ॥ २०० ॥ आत्मनिर्णयशोकाग्नि ॥ विदेहानंदाशिवोहंठेवोनी ॥ पुढेंचिजावेंलव
करोनी ॥ घरींमनीखूणहे ॥ १ ॥ अहंब्रम्हास्मिहेंवचन ॥ तेथेंचिठेवावेंआपण ॥ पुढें
अनिर्वाच्यपूर्ण ॥ नाहींहोऊनजाइजे ॥ २ ॥ चार्‍हीवेदचार्‍हीवाचा ॥ येथपर्यंतगल
बलात्यांचा ॥ पुढेंअहंब्रम्हयाचा ॥ होयसांचाआभाव ॥ ३ ॥ त्यानीलवर्णामाझारी॥
असेविजूचेप्रकाशपरी ॥ शितउष्णातीतनिर्धारी ॥ प्रकाशअंबरींकोंदला ॥ ४ ॥ तें
अलक्षपुरनगरपाहीं ॥ जेथेंदिवसरात्रनाहीं ॥ तोतूंव्यापकसर्वांठायीं ॥ घरींसोई
आपुली ॥ ५ ॥ बिंदुब्रम्हसदाशिवदेख ॥ पुण्येंगिरीभ्रमरगुंफाएक ॥ परात्परवाचा
ॐकारमात्रक ॥ निरशुदेखादेहनिरामयज्ञान ॥ ६ ॥ अनुचर्यमात्रका ॥ सूक्ष्मवेद
निर्गुणशुद्धसत्वगुण ॥ अवकाशत्वशुद्धपीतवर्ण ॥ चंद्रक्रियाऊर्ध्वदिशाब्रम्हदेवजाण ॥
अधोदिशाविष्णुदेवईशान ॥ सर्वब्रम्हकृक ॥ ७ ॥ उन्मीनीमुद्राशुद्धस्फटिकवर्ण ॥ ॥ ९ ॥
शंसमार्गनिराकाशशिखास्थान ॥ पूर्णबोधिनीमुद्राजाण ॥ कळातितकळानिरंजन॥

१ मी ब्रह्मआदे २ खरा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

अभिमानी ॥ ८ ॥ निराश्रयेंलोकसुस्वरवौंशवाद्यनाद ॥ शक्तिदेवतापंचपरमार्थपा
द ॥ पराशक्तिब्रम्हाग्निब्रम्हानंद ॥ क्षेत्रज्ञाननिर्णयशुद्द ॥ अनामयेअहंकार ॥ ९ ॥
पांचवेंज्ञानदेहींठेउनी ॥ राहवेनाहींचहोऊनी ॥ सर्वआपणामाजीजाणोनी ॥ निर
हेतहोउनीअसिजे॥१०॥तूंअससीज्ञानरूपआपण॥परिदेहसंगेभ्रमलाहोताशिजाण
संदेहअसेलतरींवचन ॥ बोललवकरोनरत्नाकरा॥११॥तूंस्वतांब्रम्हआहेशी ॥ हेंम्यां
सांगितलेंहोतेंतुजशीं ॥ तेंआलेंकिंनाहींअनुभवासीं॥आतांवेगेंशींबोलावें॥१२॥तूंमा
गेंम्हणतहोताशिआपण ॥ जेंहाघोडाहाराउतदावाकरून॥मजदाखवालतेव्हांसमा
धान ॥ माझेंजाणहोईल ॥१३॥ जेंमनबुद्धीसअगोचरहोतें ॥ म्यांसांगीतलेंतूतें॥त्वां
वोळखिलेंकिंनाहींआपणातें ॥ सांगमातेंअसेलतैसें ॥ १४ ॥ स्वामीचेकृपेंकरोनी॥
म्यांओळखिमजलागोनीं ॥ मीस्वतःप्रकाशाचीखाणीं॥ असेंव्यापोनिसर्वातें॥१५॥
आतांमजम्यांवोळखिलें ॥ तेंव्हांमाझेंमीपणतेंगेलें ॥ आतांसद्गुरुरूपचिसंचलें ॥
आलेंगेलेंदोन्हींवावो ॥ १६ ॥ मजचिभ्रमझालाहोता ॥ तोभ्रमचिगेलासद्गुरुनाथा॥
मीतोअनादिआतां ॥ ठावोद्वैतानसेचिकीं ॥ १७ ॥ स्वरूपप्रगटचिअसें ॥ जेंसर्वां
जाणतअसें ॥ डोळींडोळांजेंगावसे ॥ प्रकाशभासेसोज्वळ ॥ १८ ॥ दृष्टीचेंअग्रशून्या
चेंसार ॥ तेंचिस्वरूपवस्तीचेंघर ॥ जेथोनहाप्रकाशसंदर ॥ भासेचराचरज्यातेजें ॥

१ संषय २ प्रत्ययास ३ हत्व

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥१९॥ त्याचेसत्तेनेंसर्ववर्तती ॥ परित्यातेंकोणींनजाणती ॥ तेंअतर्क्यनानामती ॥ तें
मजप्रतीभासले ॥ २० ॥ मीस्वतांप्रकाशअसे ॥ माझ्याप्रकाशेंसर्वप्रकाशे ॥ मीमज
माझीचअसे ॥ ठावनसेभेदाशीं ॥ २१ ॥ आतांमीमाझाएक ॥ मजमाजीभासेअने
क ॥ त्यानेंकिमिचिचाळक ॥ साक्षित्वदेखसकळांसीं ॥ २२ ॥ ऐसामजअनुभवझा
ला ॥ तुमचेकृपेनेंसंदेहगेला ॥ स्वामीउदीमफळासिआला ॥ सर्वत्रींभासलाएकगु॥
रू ॥ २३ ॥ ऐसेंम्हणोनियांचरणीं ॥ मिठीघातलीतत्क्षणीं ॥ मनाचेलयंकरोनी ॥
गेलोंमिळोनीपूर्णब्रम्हीं ॥ २४ ॥ राहिलेंनेत्राचेंपाहणें ॥ उडालेंशब्दाचेंभान ॥ हेतु
चेंउठलेंठाणें ॥ नाहींपणसंचला ॥ २५ ॥ परावाचानेणेंपार ॥ तेथेंकैचावैखरीचाउ
च्चार ॥ जेथेंमहाकारणनाहींथार ॥ तेंतेथेंशरीरकिमर्थ ॥ २६ ॥ तंवसद्गुरुम्हणतीसा
वधान ॥ बोलबोलरेमजशींवचन ॥ तूंराहेरेसाक्षिहोऊन ॥ हेंमूर्खपणसोडीरे ॥२७॥
तूंचौथादेहाचासाक्षिआहेसी ॥ नातेंनाहींतुजयासीं ॥ सावधहोउनियांवेगेसीं ॥ बो
लमजशींउतावेळ ॥ २८ ॥ पिंडब्रम्हांडींचेंविवरण ॥ तुजसांगेनवेगळेंकरुन ॥ राहसि
साक्षीहोऊन ॥ तेपैंखूणसांगतोंरे ॥ २९ ॥ तूंब्रम्हरूपझालासी ॥ परीसाक्षित्वासीं
नेणसीं ॥ म्हणवोनदेहभावनेतेंसांडिसी ॥ सावधहोईवेगेंसीं ॥ शिष्यवत्सा ॥ ३० ॥ ॥१०॥
करठेवोनयांशिरीं ॥ सावधानकेलेंझडकरीं ॥ संबोखुनीयांनानापरी ॥ समोरबैस

१ ठिकाण २ संपय ३ बिऱ्हाड

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

विलें ॥ ३१ ॥ म्हणतीतुजव्हावया आत्मदर्शन ॥ म्यांसांगितलेंसांक्षेपेंकरोन ॥ कां
जेज्ञानदृष्टीदेवोन ॥ तोडीवंधनचौदेहांचें ॥ ३२ ॥ तुजआत्मदर्शनतेंझालें ॥ परिसा
क्षित्वनाहींठसावलें ॥ म्हणवोनदेहभावनेतेंसांडिलें ॥ आतांवहिलेंसावधान ॥ ३३ ॥
तूंपिंडब्रम्हांडाचाजाणता ॥ असशीपिंडाब्रम्हांडाचेपरता ॥ हेंवेगळालेंकरोनआतां ॥
तुजतत्वतांसांगेन ॥ ३४ ॥ तूंस्थूळसूक्ष्मनव्हेशी ॥ महाकारणाचासाक्षीआहेशी ॥
मनबुद्धीचित्तअहंकारजाणशी ॥ साक्षित्वेंअससीवेगळा ॥ ३५ ॥ तूंम्हणतोशीमीच
मन ॥ म्हणवोनिस्वरूपींकरितोलीन ॥ आतांराहाशीदेहींविदेहीहोऊन ॥ तेखूणसां
गतोंरे ॥ ३६ ॥ कर्मकरोनिअकर्ता ॥ भोगभोगुनीअभोक्ता ॥ ऐशीजेआहेकथा ॥
तेआतांसांगतोंरे ॥ ३७ ॥ चतुर्थअध्यायपूर्णझाला ॥ आतांपांचवाआरंभिला ॥ रा
मानंदम्हणेरत्नाकरावहिला ॥ चित्तकथेलादीजेबापा ॥ ३८ ॥ जेंसांगतोंबोलतां न
ये ॥ तेतुजदिलीअनुभवसोये ॥ आतांसाक्षिहोऊनियांराहे ॥ तोचिउपायसांगतोंरे
॥ ३९ ॥ जेंपरंपरेपासोनब्रम्हज्ञान ॥ रत्नाकराआलेंरेचालोन ॥ तेंचितुजसांगित
लेंखूण ॥ हेदोहनउपनिषदाचें ॥ २४० ॥ अभक्तापाखंडीयासीं ॥ हेंगुह्यसांगोंनये
सहसात्यासीं ॥ हेखूणधरोनियांमानशीं ॥ जतनयासींकरीरे ॥ ४१ ॥ जरीयातेंतूं
उपेक्षिसी ॥ तरींआपणाआपणवंचिशी ॥ हेंज्ञाननाहींसकळांसीं ॥ विरळाकोणा

१ फळ २ वेद.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सींअसेरे ॥ ४२ ॥ निवृत्तीज्ञानेश्वर ॥ नामाआणिकवीर ॥ एकनाथगोराकुंभार ॥
कलियुगामाजीज्ञानयांसीं ॥ ४३ ॥ सोपानमुक्ताबाई ॥ परमानंदजोगापाहीं ॥ भा
नुदासमिराबाई ॥ रामदाससोईलागलासे ॥४४॥ वेणाबाईविसोबाखेंचर ॥ तुको
बानरहरीसोनार ॥ नरसिमेहतारोहिदासचांभार ॥ संतअपारअनुभवी ॥ ४५ ॥
चहूंयुगामाजीकोणी ॥ जेजेझालेब्रम्हज्ञानी ॥ तेयाचीअनुभवेंकरोनी ॥ सत्यमानी
वचनातें ॥४६॥ तेंचिम्यांतुजज्ञान ॥ सांगितलेंउकलोन ॥ आतांयाचीकरींजतन॥
होशीपावनतुझातूंची ॥ ४७ ॥ ऐसेंऐकोनिसद्गुरुवचन ॥ बोलेरत्नाकरकरजोडुन ॥
सांगापिंडब्रम्हांडाचेंविवरण ॥ चौदेहांचेंज्ञानकरामज ॥ ४८ ॥ ईश्वराचेचाऱ्हीदे
हकोणकोण ॥ त्याचेंकायअसेललक्षण ॥ पिंडींचेदेहाचेंविवरण ॥ कृपाकरोनसांगा
वें ॥ ४९ ॥ ब्रम्हांडींच्यादेहाचेंविवरण ॥ करोनिसांगापिंडांचेंज्ञान ॥ जेणेंउडेसंदेहा
चेंभान ॥ तेंचिआपणकरावें ॥ ५० ॥ स्वरूपानुभवाचेविषयीं ॥ मजकांहींसंदेहना
हीं ॥ आत्मप्रतितिगुरुप्रतीतीपाहीं ॥ शास्त्रप्रचीतठाईठेविले ॥ ५१ ॥ जैसाकरत
ळावरीआंवळा ॥ तैसेंमजज्ञानदाखविलेंडोळां ॥ माझियापाळिलालळा ॥ केलेअव
लिळापूर्णब्रम्ह ॥ २५२ ॥ तेंब्रम्हजाणावयासिंगेलों ॥ तोमाझामीपणासिंवंचलों ॥ ॥११॥
स्वयेंचिब्रम्हझालों ॥ असेनाडलोंद्वैतभावा ॥ ५३ ॥ जैसेंजळींपडतांलवण ॥ जाय

१ खरें २ झव.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

जळरूपहोऊन ॥ प्रळयांबूचेपरीजाण ॥ मजलागोनहोतसे ॥ ५४ ॥ आब्रम्हस्तंभपर्यंत ॥ आत्मास्वरूपचिभासत ॥ मनअसेलयातेंपावत ॥ उडतोहेतशरीराचा॥५५॥ शरीरहेंनाशिवंत ॥ मीअविनाशशाश्वत ॥ मजनाहींजातगोत ॥ शरीरकर्मातेंआहेकोंगा ॥ ५६ ॥ शरीरकर्माकर्महोय ॥ म्हणवोनसांडितोंयाचिसोय ॥ याचेसंबंधेंहोतसेअपाय ॥ तरींत्याचेंकामकायमज ॥ ५७ ॥ स्वामीहेजीसांगीतलीखूण ॥ तेथेंबैसतोंमीचजावोन ॥ तोपिंडब्रम्हांडाचेंमान ॥ उडतेंजाणनिश्चयीं ॥ ५८ ॥ मीदेहासींअसेकंटाळलों ॥ म्हणवोनस्वरूपींचलीनझालों ॥ आतांस्वामीनींसावधकेलागेलों म्हणवोनआलोंदेहभावा ॥ ५९ ॥ तंवसद्गुरुम्हणेसावधान ॥ पुढिल्याअध्यायींसांगेन ॥ जेणेंराहाशीसाक्षीहोउन ॥ तेंविवरणसांगतोंरे ॥ २६० ॥ सिद्धानंदाचेनिप्रसादें ॥ बोलेरामनंदपदें ॥ रत्नाकराचेनिसंवादें ॥ ग्रंथविनोदेंचालिला ॥ २६१ ॥ इतिश्रीदीपरत्नाकरस्वरूपानुभवचतुर्थोध्यायः ॥ ओंव्या॥२६१श्रीकृष्णार्पणमस्तु॥

---

१ प्रळयकाळचें जळ २ ब्रह्मा पासून तृणापर्यंत

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ इति चतुर्थोऽध्याय समाप्त ॥

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ जयजयसद्गुरुअनंता ॥ पतितपावनासमर्था ॥ दीनदयाळाकृ
पावंता ॥ मजअनाथातारिलें ॥ १ ॥ तुमचेकृपेवीण ॥ तुमचेंनकळेमहिमान ॥ ना
नाजपतपकरितांजाण ॥ नकळेखूणकोणासीं ॥ २ ॥ तुजजाणोजातां ॥ तूंनकळ
शीसर्वथा ॥ कांजेतूंसर्वांआदिंसर्वांपरता ॥ म्हणवोनीजाणतांअवघड ॥ ३ ॥ तुझेंकृ
पेंतूंसोपाइोशी ॥ येऱ्हवींजपतपानातुडशीं ॥ पाहोजातांतुजशीं ॥ तरितूंराहशीमा
घारा ॥ ४ ॥ आपणनाहींचहोइजे ॥ तेव्हांतूतेंलाहिजे ॥ ऐसेंवर्मआहेतुझें ॥ तेंजा
णिजेतवकृपें ॥ ५ ॥ जैसेंसूर्यप्रकाशेंकरून ॥ सूर्यदेखावाआपण ॥ तैसेंतुझेंचिज्ञान
जाण ॥ तुझीखूणकळूंये ॥ ६ ॥ तुझेनिडोळांडोळस ॥ तूंअगोचरमनबुद्धीस ॥ तूं
अनेकींएकईश ॥ ऐसाभासझालाअसे ॥ ७ ॥ तूंअरूपरूपातीत ॥ तूंजैसातैसाचि
असशीभासत ॥ तुझ्यासत्तेनेंहेंचालत ॥ अससीअतीतसर्वांसितूं ॥ ८ ॥ ऐशियास
द्गुरुदयाळा ॥ तुझीअकळनकळेचिलीळा ॥ माझापाळिलातुवांलळा ॥ दाखविलें
डोळांस्वरूपतें ॥ ९ ॥ जेंसर्वांसिगौप्यहोतें ॥ तेंस्वरूपदाखविलेंमातें ॥ दाउनिने
लेंदेखण्यातें ॥ केलेंऐसेंस्वरूपची ॥ १० ॥ देखत्यासिंदेखतांचिजाण ॥ देखणेंचि
गेलेंहरपोन ॥ मजमाजीनाहींदुजेपण ॥ कोंदलेंघनस्वरूपाचि ॥ ११ ॥ ऐसामज
अनुभवझाला ॥ तुमचेकृपेनेंसंदेहगेला ॥ [illegible] चौदेहांचानिवाडावहिला ॥ करोनमला
सांगावें ॥ १२ ॥ ईश्वराचेच्यारिदेहते[illegible]णकोण ॥ तेसांगावेविवंचोन ॥ करापिंडा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

वेंहिंकथन ॥ तोडाभानकल्पनेचें ॥ १३ ॥ रत्नाकरास्वरूपअभावेंजाण ॥ समास
ताहेसगुणनिर्गुण ॥ स्वरूपींपाहातां[illegible]न ॥ मिथ्याभानदोघांचें ॥ १४ ॥ तुझें
व्हावयासमाधान ॥ मीसांगतोंवेगळें[illegible]न ॥ परितूंहेंऐकोन ॥ काढींमनवेगळें ॥
॥ १५ ॥ जैसेंस्वप्नदेखिजेआपण ॥ तेंसांगिजेजागृतहोऊन ॥ सांगतांऐकतांमिथ्या
जाण ॥ तैसेंचिहेंकथनजाणिजे ॥ १६ ॥ सांगतांसत्यासारिखेंचिवाटत ॥ श्रोता
अतीआदरेंऐकत ॥ सांगोनऐकोनमानित ॥ नाहींसत्यम्हणवोनी ॥ १७ ॥ श्रोता
वक्तादोन्हींसत्य ॥ परिसंवादहोतोतोअसत्य ॥ ऐसेंजाणोनिजेंमीसांगत ॥ तेंतें
त्यागितजायरे ॥१८॥ कांजेवस्तुअनादिसिद्धअसे ॥ मनबुध्यादिकांअगोचरअसे ॥
तेथेसंवादकायसे ॥करावेकैसेकोणेतोंडें ॥१९॥ तूंसर्वांचेआदितआहेशी ॥ तुजमाजि
वस्तीपिंडब्रम्हांडासीं॥सर्वांचालवोनअलिप्तअससी ॥ परितूंसर्वांशींअगोचर॥२०॥
जागृतभावेंस्वप्नजैसें ॥ नानापरीनसतेंचिभासे ॥ तुझ्याअज्ञानेंतुजतैसें ॥ भ्रमझाला
सेमिथ्याची ॥ २१ ॥ जेमिथ्याचिभ्रमभान ॥ तेथेंमायाझालीउत्पन्न ॥ तोईश्वरचिआ
पण ॥ शिवम्हणोनिमानिताझाला ॥ २२ ॥ शिवोहंऐसेंभाववीत ॥ तेथेंनिर्माणझा
लाहेत ॥ जैसेंसूर्यापासोनजळहोत ॥ सूर्यभासतत्यामाजी ॥ २३ ॥ सूर्यजळींभास
त ॥ परितोजळबिंबासिअतीत ॥ साभूतदोघांतेंप्रकाश ॥ तैसेंशिवत्वभासतजीवीं ॥ १ ॥

१ शरीर, देह

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

कीं ॥ २४ ॥ मीजीवऐसेंजेंवचन ॥ तेंशिवचिभावेंआपण ॥ हेशब्दचिबोलतांदोन ॥
परिएकपणेंनचलेची ॥ २५ ॥ जैसाआरसाआपणचिधरिजे ॥ तेथेंआपणआपणा
सिंचदेखिजे ॥ तेथेंजाणतेंकोणआहेदुजें ॥ विचारिजेशिष्यराया ॥ २६ ॥ आरसा
तोजडअचेतन ॥ त्यातेंधरिताझालाआपण ॥ तेंअवलोकितांदुसरेंवदनें ॥ नसतां
चिजाणदेखिजे ॥ २७ ॥ तैसेंपूर्णत्वाचेंविस्मरण ॥ तेंचिहेतूचेंकारण ॥ हेतुयोगेंशि
वत्वपूर्ण ॥ ईश्वरचिजाणमानित ॥ २८ ॥ शिवोहंऐसाअभिमान ॥ तेंचिकल्पनेचेंका
रण ॥ त्याकल्पनेचेसंगेंकरोन ॥ आलेंजीवपणशिवातें ॥ २९ ॥ ईश्वरींउठलेंहेतूचें
भान ॥ तेचिविद्यामूळमायाजाण ॥ तिच्यायोगेंशिवपण ॥ नुसतेंचिजाणभासतें ॥
॥ ३० ॥ त्याविद्येचाअभाव ॥ तेंचिअविद्येचेंवैभव ॥ त्याअविद्येमाजिबिंबलाजीव ॥
तेणेंउद्भवकल्पनेशीं ॥ ३१ ॥ परीजीवशीवदोन ॥ हेईश्वराशींझालेंभान ॥ विद्याअ
विद्यायोगेंकरोन ॥ नुसतेंचिजाणभासलें ॥ ३२ ॥ जिवशिवाशींज्यासिज्ञान ॥ तोई
श्वरवेगळाआपण ॥ तोअनादिचैतन्यघन ॥ असेव्यापोनसर्वांतें ॥ ३३ ॥ जैसाअ
वकाशामाजिअवकाश ॥ अवकाशामाजिघटमठाचावास ॥ तैसाईश्वरींजीवशिवाचा
भास ॥ ठावद्वैतासनाहींचकीं ॥ ३४ ॥ शब्दींचआकाशभासताहे ॥ ये[१]र्‍हवींतेंअव
काशचिआहे ॥ पाहूंजातांभासताहे ॥ [२]तैशीसोयईश्वराची ॥ ३५ ॥ तैसेंबोलतांई

१ नहालणारें, निजिव २ मुख

श्वर ॥ येऱ्हवींतोअसेपरात्पर ॥ शब्दसांडितांसाचार ॥ नाहींथारईश्वरा ॥ ३६ ॥
घटामठाकाशआकाश ॥ महदाकाशीयद्वाभास ॥ तैसापरात्परींवास ॥ क्षराअक्ष
रासजाणिजे ॥ ३७ ॥ तैसेमहदाकाशसंचलेंचिआहे ॥ नादेंचिआकाशहोय ॥ ये
ऱ्हवींआकाशिंआकारकाय ॥ पाहातांसोयलाहिजे ॥३८॥ आकाशींअकारनाहीं ॥
आणिसंचलेंसर्वांठांई ॥ तैसाईश्वरशब्दचिपाहीं ॥ परीनेत्रेंकांहींदिसेंचिना ॥ ३९ ॥
आडळेविणाआकाशअसे ॥ परितेंकोणासींनदिसे ॥ पाहातांजळामाजीभासे ॥ तेंत
रीयेतसेंकरिकाय ॥ ४० ॥ नादेंआकाशकळोंआलें ॥ जळींआकाशभासलें ॥ भाषण
ऐकोनटाकिलें ॥ तेव्हांसंचलेंमहदाकाश ॥ ४१ ॥ तैसेशब्दचिबोलिजेअक्षर ॥ येऱ्ह
वींनाहींसाक्षात्कार ॥ कल्पनायोगेंसाचार ॥ भासलेंक्षरअज्ञाना ॥ ४२ ॥ तूंतोअस
सिपरात्पर ॥ तुजमाजीहेक्षराक्षर ॥ शिवजीवहानिर्धार ॥ तूंचिसाचारकरिशी ॥
॥ ४३ ॥ पूर्णतेंतूंचिआहेशी ॥ शिवत्वहीतूंचिमानिशी ॥ जिवत्वाचेंस्वप्नदेखिशी ॥
सेखींअससिएकला ॥ ४४ ॥ तरिंशिवपणहिओंवळें ॥ तूंमानूंनकोसोंवळें ॥ विज्ञान
तळींस्नानकरूनीशुद्धजळें ॥ साधिसोंवळेंमुळींचें ॥ ४५ ॥ जेंअनादिसिद्धआहे ॥
त्यापासोनीहेंसर्वहोय ॥ उत्पत्तीप्रळयाचीनेणेंसोय ॥ हेतुहोयनिरहेत ॥ ४६ ॥ तरीं
निरहेततेंचिपरात्पर ॥ हेतुतोचिअक्षर ॥ अक्षरींजेंविकार ॥ तेंचिअक्षरजाणिजे ॥

१ नगत

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ ४७ ॥ नीरहेतकोणअसणें ॥ तेचिजागृतअवस्थाम्हणणें ॥ हेतुतोचिनिद्रेचेंठाणें॥ तेणेंएकींअनेकींभानेंउठत ॥ ४८ ॥ तरिहेंआदिपासोनअवसानपर्यंत ॥ अवघेंस्वप्न चिभासत ॥ हेतुयोगेंईश्वरदेखत ॥ परिहेंसत्यनाहींचकीं ॥४९॥ परिहेअवघेचिअस त्य ॥ परितुजकळावयासांगत ॥ तूंऐकोनियांजाईंसांडित ॥ तैसापंथचालिजे॥५०॥ तुजकळावयालागोन ॥ सांगतोंवेगळेंकरोन ॥ तूंत्यासींजाणोन ॥ वेगळाआपणरा हींरे ॥ ५१ ॥ स्वामीचेंवचनऐकोनी ॥ बोलेरत्नाकरकरजोडोनी ॥ कल्पनानाहीं माझेमनीं ॥ तुमचीवाणीसफलझाली ॥ ५२ ॥ निर्विकल्पींनाहींएक ॥ कल्पनेनें भासेअनेक ॥ तुमचेकृपेनेंमजहेंमायिक ॥ वाटतेंदेखसर्वही ॥ ५३ ॥ परिसांगीतल्या वेगळेंकांहीं ॥ मिथ्यातेंकळणारनाहीं ॥कळल्यावेगळेंत्यागासिंपाहीं ॥ उदासकांहीं होवेना ॥ ५४ ॥ खोट्याविनाखरेंनकळे ॥ खरेंजाणतांखोटेंपळे ॥ म्हणवोनकृपा कीजेदयाळें ॥ सांगावेगळेंकरोनी ॥ ५५ ॥ निर्विकारींविकारभान ॥ कैसेंझालेंउ त्पन्न ॥ तेंकृपाळोभेंआपण ॥ दावाकरोनवेगळें ॥ ५६ ॥ ईश्वरीपणईश्वरीजेणें ॥ ते चिबद्धविद्यामायापूर्ण ॥ रत्नाकरासावधान ॥ चित्तदेऊनीऐकावें ॥ ५७ ॥ जैसीसूर्य किरणींकांहीं ॥ कल्पनानसेचिपाहीं ॥ जेंमृगजळेंव्हावेंमाझ्याठाईं ॥ तैसाईश्वरीना हींसंकल्प ॥ ५८ ॥ किरणींमृगजळभासत ॥परिकिरणनाहींजाणत ॥ तैसाईश्वरीं

१ भास २ मिथ्या

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

मायाभासहोत ॥ परिईश्वरींमायानाहींकीं ॥ ५९ ॥ मृगजळदिसतांकिरणआहे ॥
किरणमृगजळातेंव्यापोनराहे ॥ तैसीमायाभासतांईश्वरींपाहे ॥ मुळिंचीसोयधरी
रे ॥ ६० ॥ किरणपाहातांमृगजळदिसे ॥ तैसेंईश्वरीम्हणतांमायाभासे ॥ नपाहतां
मृगजळनसे ॥ नबोलतांऐसेंपूर्णब्रम्ह ॥ ६१ ॥ नपाहतांमृगजळनाहीं ॥ किरणतो
सर्वांठायीं ॥ तैसेंनिरहेतब्रम्हचिपाहीं ॥ असेसबाह्यकोंदलें ॥ ६२ ॥ ज्यासिं
किरणींमृगजळभासे ॥ तोहिकिरणामाजिचअसे ॥ परीतेंपाहतांवेगळेंजळदिसें ॥
परिहेमिथ्याऐसेंभावीत ॥ ६३ ॥ तैसेंस्वरूपींचस्वयेंअसे ॥ परिहेतुयोगेंमा
याभासे ॥ परिहेतुभासणेंमृगजळाऐसें ॥ जाणोनिपिसेंसांडिजे ॥ ६४ ॥ मायास
तनाअसत ॥ आणिहेसतशाश्वत ॥ नाहींम्हणोतरिभासत ॥ मिथ्याभूतआहेम्हणो
तरीं ॥ ६५ ॥ म्हणवोनम्हणवीसदसत ॥ ऐसाकरावाकल्पार्थ ॥ सदसद्विलक्षयेथें ॥
निश्चितनभवती ॥ ६६ ॥ आणिभिन्नतरिअंगासिजडली ॥ अभिन्नतरीनाहीशीझा
ली ॥ तरिभिन्नभिन्नऐशीमानिली ॥ भिन्नभिन्नलक्षिनवजाय ॥ ६७ ॥ तरीहेमायासा
वेव ॥ परीनदेखोअवेव ॥ आतांहेनिरावेव ॥ तरिसावेवप्रत्यक्षदिसे ॥ ६८ ॥ तरिहेउ
भयउभयउद्भव ॥ ऐसाकल्पावाभाव ॥ तरिहेउभयतातीतस्वयमेव ॥ येथेंहाहिअनुभ
वसंभवे ॥ ६९ ॥ ऐसेंद्वादशविकल्पजाण ॥ मायेचेठायींकल्पितीसज्ञान ॥ परिहेकां

१ वेड २ चांगलें खरें ३ उत्पन्नहोणें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

हींनिश्चयपूर्ण ॥ कवणालानकरवे॥७०॥करितांमायेचेंविवरण ॥ वेदांनींधरिलेंमौन्य
शास्त्रेंभांबावलींआपण ॥ परिनव्हेजाणनिर्धारू ॥ ७१ ॥ तरींमायेचेंलक्षण ॥ हेंचि
एकआहेंजाण ॥ जेंकल्पनेचेंस्फुरण ॥ तेंस्वरूपपूर्णमायेचें ॥७२ ॥ जेणेंमायात्यागा
वी ॥ तेणेंकल्पनाउठोंनद्यावी ॥ याचिहिखूणबरवी ॥ धरींजीवींरत्नाकरा ॥ ७३ ॥
संकल्पबळेंकरोंन ॥ मायाउभारित्रिगुण ॥ तरींकींजेबोळवण ॥ साक्षित्वेंकोणनिश्च
यीं ॥७४ ॥ उत्पत्तिस्थितिसंहारु ॥ मायाचिकरीसाचारु ॥ तूंयाचासाक्षियाहोनपा
रु ॥ निर्विकारवेगळा ॥७५ ॥ आतांहेंब्रम्हांडयेथें ॥ जेपुरुषाचेअंगनिश्चित॥तयाचा
हिविशेदार्थ ॥ सुनिश्चितऐकावें ॥ ७६ ॥ आतांपुरुषाचेचारिदेहजाण ॥ सांगतों
मीसावधान ॥ स्थूळलिंगकारण ॥ महाकराणचौथा ॥७७ ॥ ब्रम्हांडतेंस्थूळदेहपूर्ण॥
हिरण्यगर्भलिंगशरीरजाण ॥ मायातेशरीरकारण ॥ महाकारणमूळप्रकृती ॥ ७८ ॥
जागृतीअवस्थासृष्टिजाण ॥ स्थितितेचिस्वप्नप्रबळतेसुषुप्तिअवस्थापूर्ण ॥ सर्वसाक्षी
तेजाण ॥ तुर्याकिंगा ॥ ७९ ॥ सत्वगुणविष्णुयेथें ॥ रजोगुणब्रम्हानिश्चित ॥ तमो
गुणतोउमाकांत ॥ शुद्धसत्वसर्वेश्वर ॥८०॥ अकारउकारमकार ॥ अर्धमात्रातुर्यासा
चार ॥ भूर्भुवस्वनिरालंबनिर्विकार ॥ तूंचिसाचारअससी ॥ ८१ ॥ ब्रम्हांडस्थूळदेह
पूर्ण ॥ तूंत्याचाजाणतात्याहोनभिन्न ॥ हिरण्यगर्भाहोनसाक्षीजाण ॥ वेगळातूं ॥

१ निश्चयानें २ उघडाअर्थ ३ शंकर ४ निराश्रित

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥८२॥ मायातेशरीरकारण ॥ तूंतिचाजाणतापूर्ण ॥ मूळप्रकृतीमहाकारण ॥ तूंविल
क्षणतीहुनीं ॥८३॥ तूंब्रम्हांडरूपअसतासी ॥ तरींब्रम्हांडातेंनजाणताशी ॥ तूंब्रम्हां
डापरताआहेशी ॥ म्हणवोनिजाणशीब्रम्हांडातें ॥ ८४ ॥ अभिमानीविश्वतेजसप्रा
ज्ञ ॥ प्रत्यगात्माचौथाजाण ॥ तूंत्याचाजाणतात्याहोन ॥ अससीभिन्नसाक्षित्वें ॥
॥ ८५ ॥ स्थूळभोगप्रविक्तआपण ॥ अनंदभोगअनंदाभावजाण ॥ तूंयाचाजाणता
याहोन ॥ अससीआपणवेगळा ॥ ८६ ॥ प्रथमचरणद्वितियचरण ॥ तृतीयआणिच
तुर्थचरण ॥ हेचारिचरणआपण ॥ इतुकेनिपूर्णविराटदेह ॥ ८७ ॥ हेंसंक्षेपेंसांगित
लेंतुजलागोन ॥ आतांसांगतोंवेगळेंकरोन ॥ तेंतूंऐकूनआपण ॥ साक्षीहोऊनरा
हीरे ॥ ८८ ॥ शब्दमात्रचीमूळप्रकृतीजाण ॥ येऱ्हवींतेंब्रम्हचीपूर्ण ॥ तेंअनिर्वाच्यअ
नादिनिर्गुण ॥ तेथेंवचनतेप्रकृती ॥ ८९ ॥ विराटहिरण्यमायाप्रकृती ॥ यांचीसांगी
तलीतुजस्थिती ॥ तूंयाचाजाणताआदिअंतीं ॥ धरीचित्तींखूणहे ॥ ९० ॥ जैसेंघट
मठींआकाशअसे ॥ परीघटामठालिप्तनसें ॥ तूंयाचेठाईंआपणातेंतैसें ॥ अनायासें
जाणीरे ॥ ९१ ॥ जैसाकाष्ठामाजिपावक ॥ परितोकाष्ठनोहेचिदेख ॥ ऐसेंजाणोनि
सांडीतर्क ॥ पाहेविवेककरोनी ॥ ९२ ॥ ईश्वरींजेंहेतूचेंभान ॥ तेचिमूळप्रकृतीजाण॥ ॥ ४ ॥
याचेठायींज्यांचेंअधिष्ठान ॥ तेंसांडोनदेईरे ॥ ९३ ॥ हेंकल्पनायोगेंभासत ॥ आणि

१ स्थळ, नाग

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

निर्विकल्पींनासत ॥ जेंजेंमीसांगतोंतेंसांडित ॥ जायत्वरीतनिरहेत ॥ ९४ ॥ हेंसर्व मिथ्याजाणोन ॥ कल्पनादेईरेसांडोन ॥ मीसर्वांचासाक्षीआपण ॥ ऐसेंमानआप णासीं ॥ ९५ ॥ उगवतांनिर्विकल्पसूर्य ॥ कल्पनेचाअंधःकारजाय ॥ जायम्हणणेंहें बोलणेंचिआहे ॥ येऱ्हवींहोयतद्रूपचीं ॥ ९६ ॥ जैसेंअग्नीसन्निधानकरोन ॥ कापु राचेंहोयदहन ॥ शेवटींअग्नीहीआपण ॥ निःशेषजाणजातसे ॥ ९७ ॥ तैसेंनिर्वि कल्पेंकरोन ॥ होयकल्पनेचेंदहन ॥ शेवटींनिर्विकल्पताजाण ॥ होयआपणतद्रूप चीं ॥ ९८ ॥ निर्विकारवस्तुआहे ॥ तेनिर्विकल्पचिअनुभवासिंये ॥ अनुभवयेतांचि होय ॥ आपणस्वयेंब्रम्हचि ॥ ९९ ॥ तरितेवस्तूचेनिजध्यासेंकरोन ॥ निर्विकल्पता येआपण ॥ जैशीकीटकीभृंगीचेध्यानेंकरोन ॥ भृंगीजाणहोतसे ॥ १०० ॥ भृंगी तोजडशरीरीं ॥ तिचाचाळकसर्वांतरीं ॥ जोव्यापकचराचरीं ॥ तोकायनकरीआप णाऐसें ॥ १ ॥ भृंगीपेक्षांकांहीं ॥ ब्रम्हींसामर्थ्यनाहीं ॥ परिहेंनकळेचिसोई ॥ भुल लीपाहींभ्रमगुणें ॥ २ ॥ तरींब्रम्हांडहेंकल्पनीक ॥ निर्विकल्पनाहींदेख ॥ ऐसेंजा णोनियांसांडीशोक ॥ साधीसुखआपुलें ॥ ३ ॥ ऐसेंसद्गुरुवाक्यऐकोनी ॥ बोलेर त्नाकरकरजोडोनी ॥ झालीकल्पनेचीहाणी ॥ मनचरणींलीनजालें ॥ ४ ॥ ब्रम्हां डींचेंकेलेंकथन ॥ त्यापासोननिघालेंमन ॥ राहिलोंसाक्षीहोऊन ॥ नाहींभावद्वैता

१ चाळविणारा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

चे ॥ ५ ॥ आतांपिंडाचीस्थिती ॥ श्रीगामजगुरुमूर्ती ॥ तुमचेकृपेनेंस्वरूपप्राप्ती ॥
यथास्थितीझालीसे ॥ ६ ॥ मीशिवतोजाणतांसर्वांवेगळा ॥ ऐसेंमजकळोंआलेंद
याळा ॥ मीव्यापकसकळसकळां ॥ ऐसेंकृपाळाभासलें ॥ ७ ॥ तंवसद्गुरुबोलिलेआ
पण ॥ म्यांब्रम्हांडाचेंविवरण ॥ संक्षेपेंकरोन ॥ कांजेग्रंथांतरींसांगीतलेंआहेजाण ॥
वेगळेंकरोनसंतांहीं ॥ ८ ॥ जेएकाग्रंथीं सांगीतलेंआहे ॥ तेंचिआपणसांगावेंकाये ॥
म्हणोनिसंक्षेपेंचिपाहे ॥ तुचसोयसांगीतली ॥ ९ ॥ हेंतूंबरवेंजाणोन ॥ होयवेगळा
चिआपण ॥ पिंडनिरशनाचीखूण ॥ तेसांगेनपुढिल्याअध्यायीं ॥ १० ॥ पांचवाअ
ध्यायपूर्णझाला ॥ आतांसाहावाआरंभिला ॥ रामानंदम्हणेरत्नाकरावहिला ॥
सावधानकथेलाहोयींबापा ॥ ११ ॥ सिद्धानंदाचेनिप्रसादें ॥ बोलेरामानंदपदेंरत्ना
कराचेनिसंवादें ॥ ग्रंथविनोदेंचालिला ॥ १२ ॥ इतिश्रीचिदादित्यप्रकाशेदीपरत्ना
करग्रंथेब्रंम्हांडनिरशनयोगोन्नामपंचमोऽध्यायः ॥ श्रीमज्जगदीश्वरार्पणमस्तु ॥
ओंव्या ॥ ११२ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ जयजयसद्गुरुराया ॥ शशिप्रकाशकाज्ञानसूर्या ॥ अज्ञानत
मनासोनियां ॥ दावीपाउलेंआपुलीं ॥ १ ॥ तुमचेपायांचेदर्शनें ॥ हारपोनिगेलेंमी
तूंपण ॥ उरलेंब्रम्हचैतन्यघन ॥ ऐसामहिमातवकृपेचा ॥ २ ॥ केलेंब्रम्हांडांचेनिरश
नें ॥ आतांपिंडाचेंकरावेंआपण ॥ जेणेंहरेभ्रमभान ॥ कृपापूर्णकरावी ॥ ३ ॥ तवस
द्गुरुबोलिलेवचन ॥ होईबापासावधान ॥ बैंसेंएकाग्रकरुनमन ॥ आईकवचनएक
भावें ॥ ४ ॥ आतांत्रिपदमहावाक्याचा ॥ विचारसांगतोंमीसाचा ॥ जेणेंतुझेजीवीं
चा ॥ भ्रमभेदाचाहरेल ॥ ५ ॥ तरीत्वंपदतत्पददोन्हीं ॥ असिपदींमिळवोनी ॥ तेथें
जीवशिवाचीमिळणी ॥ ऐहिक्यपणेंहोतसे ॥ ६ ॥ त्वंपदम्हणजेजिवात्मा ॥ असि
पदम्हणजेपरमात्मा ॥ तत्पदम्हणजेशिवात्मा ॥ अनुवाक्यैंतदात्माबोलिजे ॥ ७ ॥
तत्पदम्हणजेदोपरी ॥ शवलशुद्धअवधारी ॥ त्वंपदानिर्धारी ॥ शुद्धलक्षअंतरींधरींखु
ण ॥ ८ ॥ करूनऐसाअंगिकार ॥ जोकरीसृष्टीचाव्यापार ॥ तोपरमात्मासर्वेश्वर ॥
तोसबळतत्पदार्थ ॥ ९ ॥ मायाउपाधिवेगळाजाण ॥ तोनिष्प्रपंचनिर्मळमान ॥ तो
परमपुरुषआपणानिर्गुण ॥ तेचिखुगशुद्धतत्पदार्थ ॥ १० ॥ ऐसाजोपरमात्माआप
ण ॥ ऐक्यकरोनियांजाण ॥ शबलशुद्धजीवात्माखुण ॥ सावधानसांगतों ॥ ११ ॥
स्थूलसूक्ष्मकारणींगुंतला ॥ अविद्याकामकर्मेंवेष्टिला ॥ संसारवंशदुर्‍हावला ॥ तो

१ निराकरण २ देहाचें ३ ततमसिम्हणूनजें महावाक्य आहेत्याचा ४ खरा ५ ऐक्यपणें ६ तत्वमसियावाक्यैंकरून ७ मनांत ८ वाटला

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

चिबोलिलाशबलतत्पदार्थ ॥ १२ ॥ स्थूलसूक्ष्मकारणापासोनी ॥ जोसुटलाआपणादेखोनी ॥ राहिलाअविद्यातितहोऊनी ॥ तोजाणमनींशुद्धत्वंपदार्थ ॥ १३ ॥ दोहींचाशंबलांशसांडोनि ॥ शुद्धलक्षांशघेइजेआपलेमनीं ॥ असिपदह्मोइजेपूर्णहोऊनी ॥ तेंचिखुणमानींआहिक्येचे ॥ १४ ॥ दोहींचाशबलांशमिथ्यांजाणून ॥ शुद्धलक्षांशघेइजेआपण ॥ तरींचतुटेदेहबंधन ॥ घरींखुणजीवींहे ॥ १५ ॥ तरीत्वंपदशोधनकैसें ॥ तेंहीमीतुजसांगतअसें ॥ सावधहोवोनियांबैसें ॥ सांडिपिसेंकल्पनेचें ॥ ॥ १६ ॥ तूआपणासिंविसरोन ॥ म्हणसीमीस्थूळचिआपण ॥ भ्रमेंभुलोनियांआपण ॥ घेसीबंधनकरोनियां ॥ १७ ॥ जैसाशुकनळिकेंगुंतला ॥ तैसातुजभ्रमजाहला ॥ त्याभ्रमेंमीदेहमानिला ॥ तेणेंझालाघाततुझा ॥ १८ ॥ माझादेहऐसेंम्हणसी ॥ साक्षित्वेंआपलेंआपणादाविसी ॥ परिहेंनकळेतुजसीं ॥ आपणआपणासींविचार ॥ १९ ॥ माझेंशिरमाझेंनयन ॥ माझेंमुखमाझेकान ॥ माझेहातमाझेचरण ॥ साक्षिपणदाविसी ॥ २० ॥ माझाहातमोडिलाम्हणसी ॥ परिमीचमोडिलेंऐसेंनम्हणसी ॥ मीवेगळाऐसेंदाविसी ॥ परिभ्रमेंचित्तिंचमानेची ॥ २१ ॥ माझाप्राणमाझाजीव ॥ माझाआत्मामाझाशिव ॥ माझेंनमाझेंवैभव ॥ ऐसाभावदाविती ॥ २२ ॥ वागवाणसित्यवदत ॥ आपणावेगळादावित ॥ परिहानाहींजाणत ॥ कांजेरतविष

१ मायातित २ विशेषणे टाकून ३ ऐक्यपणाचें ४ खोटें जाणून ५ देहाचें बंधन ६ वेड, भान ७ पोपट नळीवर

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

यीं॥२३॥तूंदेहावेगळाआहेसी॥परिमिथ्यादेहममताधरिसी ॥ मीवेगळाकैसेंम्हणसी
तेंहीतुजसांगतों ॥ २४ ॥ स्थूळशरीरनेत्रस्थान ॥ जाग्रतअवस्थारजोगुण ॥ विश्व
अभिमानीआपण ॥ तूंयाहूनिवेगळाची ॥ २५ ॥ पंचमहाभूतापासाव ॥ झालेस्थूल
शरीरावयव ॥ तयाचाहिसांगतोंभाव ॥ करींजीवसावध ॥ २६ ॥ कामक्रोधलोभमो
हभय ॥ हेआकाशाचेगुणपाहें ॥ तुजयांसिनातेंकाय ॥ परिदेहेंमोंहेंमानिशी ॥२७॥
तूंआकाशाचाजाणता ॥ आकाशाहोनिपरंता ॥ सर्वत्रंतुझीसत्ता ॥ आकाशतत्त्वतां
नव्हेसी ॥ २८ ॥ तूंआकाशजरीअसतासि ॥ तरीआकाशातेंनजाणतासि ॥ आका
शाचेंज्ञानतुजपासीं ॥ म्हणवोनिआहेसिवेगळा ॥ २९ ॥ आकाशसर्वांतेंव्यापक ॥
तेंआकाशतुजमाजीदेख ॥ तूंअनेकींअससीएक ॥ प्रकाशकसर्वांचा ॥ ३० ॥ तूंम्ह
णसीमजझालाकाम ॥ परितूंकामाचासाक्षिनिष्कांम ॥ तूंसर्वत्रआत्माराम ॥ वस्तु
परमतेंचितूं ॥ ३१ ॥ सर्वत्रभासेआत्माराम ॥ उडेलद्वैतभावाचाभ्रम ॥ मगतोंकामच
होयनिष्काम ॥ सर्वसुगमआहेबापा ॥ ३२ ॥ जेम्हणतीमीदेहचिअसें ॥ द्वैतयोग्य
कामपिसें ॥ त्यातेंचिद्वैतदिसतअसे ॥ भरेंसोसेअज्ञान ॥ ३३ ॥ तरिहेंअज्ञानसांडो
न ॥ तूंम्हणसीसाक्षीआपण ॥ द्वैतभावाचेंमिथ्याभान ॥ तेव्हांकामाचेंभांनउठेल ॥
॥ ३४ ॥ संगात्संजायतेकामः ॥ हेंगीताबोलतेवर्म ॥ तरितोसंदेहाचापरम ॥ तेणें

१ विश्व या नांवाचा २ निराळा ३ सर्व ठिकाणीं ४ निरिच्छ ५ भ्रम ६ संशय

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

चिकामउडत ॥ ३५ ॥ तूंम्हणसीमीदेहनोहेकांहीं ॥ देहेंहाभ्रममात्रचिपाहीं ॥ जैसा सर्परज्जुचाठायीं ॥ भासोनिनाहींसत्यतें ॥ ३६ ॥ किरणंभासेमृगजळ ॥ परितेंअ वघेंचिपांकळे ॥ सिंपिरुपेंचिकेवळ ॥ विचारितांसकळवावची ॥३७॥ तैसेंदेहहेभानें॥ भासेपरिमिथ्याचिजाण॥ऐसीज्यासींकळोनिआलीखुण ॥ तोचिधन्यसंसारीं॥३८॥ स्वरूपतोअरूपअनामपाहीं॥तेथेंज्ञानाचेंनचलेकांहीं ॥ मनबुद्धीसरीगनाहीं॥ऐसेंस बाह्यकोंदलें ॥३९॥ तेंविज्ञानस्वरूपआहे ॥ तेथेंज्ञानाचालयहोय॥ ज्यासिंदृश्यभास मिथ्याहोय ॥ तेंचिपाहेंज्ञानकीं ॥ ४० ॥ दृश्यमिथ्यासेंभासलें ॥ तेथेंकामाचेकांहीं नचाले ॥ देखाकामतेंचिनिष्कामझालें ॥ अविनाशीउरलेंपरब्रम्ह ॥ ४१ ॥ जेंजेंम नबुद्धीसअगोचर ॥ तेंतेंदृश्यचिसाकार ॥ तेंत्यागितांकामासिथार ॥ त्रैलोक्यामा झारीनाहींचकीं ॥ ४२ ॥ म्हणवोनिअनुभवेंकरून ॥ नाहींचहोइजेआपण ॥ तरी चहोइजेसमाधान ॥ झालेंनिरशनकामाचें ॥ ४३ ॥ जेथेंकामासउठावनाहीं ॥ तेथें क्रोधकैचाकांहीं ॥ तूंसाक्षीहोऊनिराही ॥ क्रोधचिपाहिंअक्रोधहोय ॥ ४४ ॥ क्रोध झालाअक्रोध ॥ तेव्हांशोकाचीउडालीशुद्ध ॥ मगउरलासच्चिदानंद ॥ असेअगाध साक्षित्वें ॥ ४५ ॥ तूंशोकमोहांतेंजाणसी ॥ शोकमोहापरआहेसी ॥ ऐसेंजाणोनि यांमानसीं ॥ साक्षीआपणासींजाणरे ॥४६ ॥ कामक्रोधशोकमोहभयजाण ॥ तूंयां ॥ २ ॥

१ खोटें २ भास ३ आगा ४ थेवर ५ दिसणारें ६ कधीं नाचापावणारें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

चासाक्षीयाहूनिभिन्न ॥ पूर्णब्रम्हतेंतूंआपण ॥ धरीखूणजीवींहे ॥ ४७ ॥ तूंआकशा
चासाक्षीआहेसी ॥ म्हणवोनीआकाशाच्यागुणातेंजाणसी ॥ तूंस्वप्रकाशतेजोरा
शी ॥ धरीमानसींखूणबाहे ॥ ४८ ॥ झालेंआकाशाचेंनिरशन ॥ आतांवायूचेंकरितों
कथन ॥ तूंहेंअतिआदरेंमनींधरून ॥ साक्षीहोऊनराहेंरे ॥ ४९ ॥ धावनचलनआ
णिसंकोचन ॥ प्रसरणआणिनिरोधन ॥ हेपांचहीझालेवायूपासोन ॥ तूंयाहोनिवेग
ळा ॥ ५० ॥ तूंवायूचासाक्षीआहेसी ॥ तुझ्यासत्तेनेंचलनवायूसीं ॥ वायूनजाणेंतुज
सीं ॥ तूंत्यासींअलिप्त ॥ ५१ ॥ धावनचलनसंकोचन ॥ तूंयांचाजाणतायाहूनिभि
न्नं ॥ प्रसरणआणिनिरोधन ॥ यांचेंज्ञानतुजला ॥ ५२ ॥ तूंहेंचजरींअसतासी ॥
तरियाचियाकर्मानजाणतासी ॥ तूंस्वतःसिद्धआहेसी ॥ हेंस्वप्नदेखसीदेहसंगें ॥
॥ ५३ ॥ तरीहेंमिथ्याजाणून ॥ सांडियाचाअभिमान ॥ राहेंसाक्षीहोवोन ॥ झालें
निरशनवायूचें ॥ ५४ ॥ पुढेंव्हावेंसावधान ॥ तूंतेजनव्हेसीरेआपण ॥ तुझेनीतेजा
तेंतेजपण ॥ तूंविलक्षणत्याहूनी ॥ ५५ ॥ क्षुधातृषानिद्राजाण ॥ आळससंगतेजाचे
गुण ॥ तूंयाचाजाणतायाहून ॥ असरीभिन्नसाक्षित्वें ॥ ५६ ॥ तूंक्षुधादि
कअसतासि ॥ तरियाचियाकर्तृत्वांनजाणतासी ॥ तूंस्वप्रकाशयासर्वांसि ॥
लिप्तनससीकोणातें ॥ ५७ ॥ तुझेनितेजेंतेज ॥ तूंतेजाचेंनिजतेज ॥ हेंअंतरींचेंसां

१ इ.द्द २ संकोचपणा ३ पुढें पसरणें ४ मागें ओढणे ५ निराळा ६ वेगळा ७ खोटें ८ निराकारण ९ कश्यांला

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

गतोंगुंज ॥ जाणोनसहजराहेंबापा ॥ ५८ ॥ तूंक्षुधातृषेतेंजाणसी ॥ सुखेंनिजलों
म्हणसी ॥ साक्षित्वेंआळसासी ॥ जाणतअससीस्वप्रकाशेंतें ॥ ५९ ॥ तूंजळनव्हे
सिआपण ॥ तुझेनिजळालाजळपण ॥ तूंजळाचासाक्षीजळाहून ॥ विलक्षणसाक्षि
त्वें ॥ ६० ॥ लाळमूत्रशोणितपूर्ण ॥ मज्जारेतआपण ॥ हींझालींजळापासोन ॥ त्या
चेंज्ञानतुजला ॥ ६१ ॥ तूंयासर्वांचाजाणता ॥ अससीसर्वांहूनिपरता ॥ सांडोनया
चिअहंता ॥ साक्षीआतांराहेंरे ॥ ६२ ॥ तूंपहिलाचिसाक्षीआहेसी ॥ परिभ्रमगुणें
नेणसी ॥ तूंएकव्यापकसर्वांशीं ॥ अलिप्तअससीसाक्षित्वें ॥ ६३ ॥ रोमत्वचामांस
अस्थी ॥ पाचवितीनाडीनिश्चिती॥ इतुकेंपृथ्वीचेगुणअसती ॥ एवंस्थितीदेहाची ॥
॥ ६४ ॥ तूंपृथ्वीचीपृथ्वीआपण ॥ तुझेनीपृथ्वीसींपृथ्वीपण ॥ म्हणोनपृथ्वीचेकर्मी
सजाण ॥ साक्षीकरोनजाणसी ॥ ६५ ॥ तूंरोमादिकांचाजाणता ॥ अससीसर्वांहू
नपरता ॥ सांडोनयांचीअहंता ॥ साक्षीआतांहोईरे ॥ ६६ ॥ पृथ्वीनव्हेसीकिठिण
पणें ॥ तूंजळनहोसीद्रवत्वगुणें ॥ तूंतेजनव्हेसीदाहकलक्षणें ॥ साक्षीराहाणेंशिष्य
वत्सा ॥ ६७ ॥ चंचळत्वेंवायूनव्हसी ॥ तूंव्यापकआकाशासीं ॥ म्हणवोनसर्वांतेंजा
णसीं ॥ धरीमानसींखूणहे ॥ ६८ ॥ एवंपांचापासावपंचवीसझालीं ॥ तेतुवांसाक्षि ॥ ३ ॥
त्वेंजाणितलीं ॥ मीतूंगुणऐसीबोली ॥ बोलतांआलीथोरलाहान ॥ ६९ ॥ पांचापा

१ गुह्यगोष्ट २ आपल्यातेजानें ३ रक्त ४ मांसादि

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सोनपंचवीस ॥ येणेंआकारझालास्थूळांस ॥ तूंजाणताजागृतीस ॥ पांचारंगासवो
ळखिसी ॥ ७०॥ पृथ्वीचारक्तवर्णअसे ॥ जळश्वेतवर्णभासे ॥ अग्निश्यामवर्णभासे ॥
वायूपरियेसीनीलवर्ण ॥ ७१ ॥ आकाशतेंपीतवर्णदिसत ॥ तूंयारंगाचाजाणतारंगा
तित ॥ तुझेनेंहेरंगशोभत ॥ साक्षिभूतवेगळातूं ॥ ७२ ॥ गगनींअच्छिद्रताधर्म ॥
अवकाशतेंकर्म ॥ शब्दगुणपरम ॥ वेदनामश्रोत्रांसीं ॥ ७३ ॥ गगनाचेंधर्मकर्मगुण॥
तूंसाक्षित्वेंजाणसीआपण ॥ ऐसेंजाणोनिमन ॥ त्यापासोनकाढिलें ॥ ७४ ॥ पवनीं
धर्मचांचल्यता ॥ वाहणेंकर्मतत्वतां ॥ गुणशब्दस्पर्शता ॥ श्रोत्रत्वचेंसींतत्वतावेद्य॥
॥ ७५ ॥ यातेंहीतूंजाणसी ॥ म्हणऊनहेंतूंनव्हेसी ॥ तूंमुळींचासाक्षिआहेसी ॥
धरींमानसींखूणहे ॥ ७६ ॥ तेजिंउष्णताधर्म ॥ पंचाननादिककर्म ॥ शब्द
स्पर्शेंरूपहेंकर्म ॥ गुणपरमतेजीं ॥ ७७ ॥ तूंजरीतेजअसतासि ॥ तरितेजकर्मातेंजाण
तासि ॥ तूंसाक्षित्वेंवेगळाअससी ॥ सांडोनयासिंउतावेळ ॥ ७८ ॥ श्रोत्रआणित्व
चाजाण ॥ तिसरेंतेंनयन ॥ तेजिंवेद्यआपण ॥ जळलक्षणआयकावें ॥ ७९ ॥ जळीं
धर्मद्रवत्व ॥ क्लेदनादिककर्मतेथ ॥ शब्दस्पर्शरूपरसयेथ ॥ तूंजाणतसाक्षित्वें॥८०॥
श्रोत्रत्वचानयन ॥ चौथीतेजिव्हाजाण ॥ यांशिवेद्यआपण ॥ हेंलक्षणजळाचें॥८१॥
तूंयाचाजाणता ॥ याहोनियांअससीपरता ॥ ऐसेंजाणोनियांतत्वतां ॥ साक्षीआतां

१ स्थूळशरीरास २ पांढरा ३ पिंवळा ४ कानाला ५ वायूचेठायीं ६ कातडयास ७ कढतपणा ८ डोळे ९ वाहणें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

होयींरे ॥ ८२ ॥ पृथ्वीचाधर्मकठिणत्व ॥ धारणादिककर्मतेथ ॥ पांचगुणवर्तत ॥ शब्दादिसत्यविषयीं ॥ ८३ ॥ ऐसीचपांचासीजाण ॥ वेद्यअसेंआपण ॥ श्रोत्रत्वचानयन ॥ जिव्हाघ्राणहेपांच ॥ ८४ ॥ तूंपृथ्वीनव्हेसीआपण ॥ पृथ्वीकर्माचाजाणतापूर्ण ॥ म्हणोनयाकर्मालागोन ॥ साक्षीकरोनजाणसीं ॥ ८५ ॥ जागृतीअवस्थेमाजिजेंभासत ॥ तेंतेंअससीतूंजाणत ॥ म्हणोनतूंजागृतीआतित ॥ मानीसत्यवचनातें ॥ ८६ ॥ उंचनीचभूमिकाजाणसी ॥ आपलेपारखेंवोळखिसी ॥ माझेंतुझेंम्हणतोसी ॥ परीअससीवेगळा ॥ ८७ ॥ स्वर्गनर्काचेंज्ञान ॥ नानातिर्थव्रतअनुष्ठान ॥ देविदेवतापुरेंपट्टण ॥ हेंज्ञानजागृतीस ॥ ८८ ॥ चारखाणीचारवाणी ॥ चौऱ्याशींलक्षजीवयोनी ॥ नानाशब्दब्रम्हांडाचिमांडणी ॥ यांचेजागृतीलागोनीज्ञानअसे ॥ ८९ ॥ ब्राम्हणक्षत्रियवैश्यशूद्रजाण ॥ जागृतीसयाचेंज्ञान ॥ तूंजागृतीहोनविलक्षणं ॥ जाणसीखुणसाक्षित्वें ॥ ९० ॥ तूंविप्रादिकांजाणसी ॥ तुझेनिब्रम्हणत्वब्राम्हणासीं ॥ ब्राम्हणाचेंकर्मजाणसी ॥ ब्राम्हणनव्हेसीसत्यत्वें ॥ ९१ ॥ तूंक्षत्रियनव्हेसीआपण ॥ क्षत्रियासींतुझेनिक्षत्रियपण ॥ तूंक्षत्रियधर्मापासोन ॥ वेगळाजाणसाक्षित्वें ॥ ९२ ॥ तूंवैश्यनव्हेसीसत्यजाण ॥ तूंवैश्याचाजाणताआपण ॥ वैश्यकर्मासअलिप्तपण ॥ साक्षीपूर्णसकळांचा ॥ ९३ ॥ तूंशूद्रहिनव्हेसी ॥ शूद्रकर्मातेंनातळसी ॥

१ कठिणपणा २ सर्वांस धारणकरणे ३ जागृतीहून निराळा ४ वेगळा ५ ब्राह्मणादिकांस ६ ब्राह्मणपणा ७ भिन्न ८ मिसळतनाहींस

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

म्हणोनवेगळातूंसर्वांसीं ॥ धरीमानसींखूणहे ॥ १४ ॥ तूंचारीआश्रमाजाणसी ॥
तूंचहूंआश्रमावेगळाआहेसी॥ साक्षित्वेंसकळांचाव्हिसी॥जेविलोहासिंचुंबक॥१५॥
सप्तपाताळस्वर्गएकवीस॥सत्यलोकवैकुंठकैलास ॥ दाहिदिशादेवसर्वांस ॥ जाणेस
कळांसजागृतीं ॥१६॥ स्त्रीपुरुषभावभक्ती ॥ नानाविद्येचीवित्पत्ती ॥ यांसर्वांसजाण
ती ॥ एकजागृतीसत्यमानी ॥१७॥ जागृतीसजेंजेंजाणवलें ॥ तेंतेंजागृतीबरोबरगे
लें ॥ तुझेंरूपअसेंसंचलें ॥ तेंजाणवलेंजातहीं ॥ १८ ॥ तूंविश्वअभिमानीनव्हेसी ॥
विश्वअभिमानीयाचासाक्षीआहेसी ॥ म्हणवोनियांत्यातेंजाणसी ॥ धरीमानसींखू
णहे ॥ १९ ॥ तूंरजोगुणनव्हेसी ॥ रजोगुणाचासाक्षीआहेसी ॥ म्हणवोनिरजोगु
णाचेंकर्माजाणसीं ॥ संदेहमानसींधरूंनको ॥ १०० ॥ स्वर्गनर्कांचेंसुख ॥ हेंरजोगु
णाचेंदेख ॥ रजोगुणीएकअनेक ॥ नसताशोकवाढविला ॥१॥ नानाप्रकारचेंज्ञान॥
चौदाविद्याचौसष्टकळाजाण ॥ गीतप्रबंधरागज्ञान ॥ रजोगुणविस्तारलें ॥ २ ॥ चा
रवाणीचारखाणी ॥ चौऱ्याशींलक्षजीवजनीं ॥ पुण्यपापसुखदुःखमांडणी ॥ रजोगु
णापासोनझालेतर्कि ॥३ ॥ आदिपासोनअवसानपर्यंत ॥ हारजोगुणचिसमस्त ॥
जीवशिवमायाब्रम्हम्हणत ॥ वादकरीतरजोगुण ॥ ४ ॥ जेंजेंमनबुद्धीसआलें ॥ तेंतेंर
जोगुणापासोनझालें ॥ ऐसेंजाणोनिआपलें ॥ हीतपहिलेंकरीरें ॥ ५ ॥ तरिरजोगु

१ ब्रह्मचारी. गृहस्थ, वानप्रस्थ, संन्यास २ लोहचुंबक ३ संशय ४ गायन ५ जन्ममरण

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

णत्यासींचम्हणणे ॥ जोआपणासींआपणनेणें ॥ एकींअनेकजाणणें ॥ हेंचिकरणेंर
जोगुणाचें ॥ ६ ॥ मगभ्रमेंभ्रमवाढत ॥ तेणेंअभिमानजडत ॥ अभिमानेंहोतोघात ॥
यातायातचौऱ्यांशीची ॥ ७ ॥ आपुलेंसाक्षित्वविसरोनी ॥ मीदेहींचघेतीमानोनी ॥
याखोट्याअभिमानेंकरूनी ॥ होतहानिप्राण्याची ॥ ८॥ आपणाआपणविसरला॥
म्हणोनदेहचमानिला ॥ तेणेंचिपडला ॥ भवार्णवीं ॥ ९ ॥ अहंब्रंम्हास्मिहाअभिमा
न ॥ येणेंहोइजेपावन ॥ अहंदेहममताचिजाण ॥ होयमानद्वैताचें ॥ १० ॥ तेंद्वैतना
नापरि ॥ एकींअनेकतर्ककरी ॥ जैसेंकनककबीजसेविल्यावरी ॥ उगेचवैखरीजल्प
वाद ॥ ११ ॥ अद्वातद्वाबोलत ॥ वाउगेंचिअसेजल्पत ॥ तैसीनानामतांतराचीस्थि
ती ॥ असेभासतदेहसंगीं ॥ १२ ॥ देहसंगहेंचिकनकबिज ॥ येणेंचिभ्रांतीहोतसेतु
ज ॥ म्हणवोनिमीतुज ॥ सांगतोंगुजजीवींचें ॥ १३ ॥ रजोगुणाचियत्तावारे ॥ ऐसीं
चिन्हेंहोतीबारे ॥ रजोगुणाच्याकर्मातेंजाणसीतूंरे ॥ अससीसाचारवेगळाची॥१४॥
रजोगुणापासोनिजेंजेंझालें ॥ तेंतेंरजोगुणाबरोबरगेलें ॥ हेंत्वांचिएकजाणीतलें ॥
तुझेंव्यापिलेंएकतेजें ॥ १५ ॥ तूंसर्वांचाप्रकाशक ॥ अनेकींअससीएक ॥ परिदेहसं
गेंवाढलेशोक ॥ नसताचिदेखअभिमान ॥ १६ ॥ तरीस्थूलदेहशरीरनव्हेसी ॥ स्थू
ळशरीराचाजाणताआहेसी ॥ नातेंनाहींतुजयासीं॥ धरीमानसींखूणहे ॥१७॥ शरी

१ आपणाला २ त्रास ३ मींचदेह ४ मी ब्रह्मआहे ५ मीचदेह ६ धोत्र्याचेंबीज ७ वागी, वाचा ८ बडबड ९ गुह्यगोष्ट

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

रासिंजातगोत॥शरीरासिंनांवरूपशोभत॥ स्त्रीपुत्रादिसमस्त॥ जाणसत्यशरीरासीं
॥१८॥अरेशरीरतूंनोहे॥मायाशरिरासिंतेतुझीकाय॥ऐसेंजाणोनसावधहोय॥ साक्षी
राहेंशरीराचा॥१९॥स्त्रीपुत्रआदिधन॥ येणेंचिशरीरासींसमाधान॥याचाहिहव्यास
करितांजाण॥होतेहानभजनाची॥२०॥शरीरीं आल्याचेंसार्थक॥कृष्णभक्तीकरावीए
क॥तेंसांडोनियांविषयसुख॥हवेंमूर्खसेविती॥२१॥ विषयसुखाचीप्राप्ती॥ धनाविना
नव्हेकल्पांतीं॥ तेंधनमिळावयाउपायकरिती॥ तेहिस्थितीसांगतों॥२२॥ एक
नानाविद्याअभ्यासकरिती॥ काव्यव्याकर्णपढती॥ द्रव्याशाधरूनचित्तीं॥ पुरा
णसांगतीमंदबुद्धी॥२३॥ काव्यशक्तीपढोनिवित्पत्तीकेली॥ परिआत्मबुद्धीनाहीं
संचरली॥ म्हणोनियांभांबावली॥ प्रपंचेंपडलीबळेंची॥२४॥ सुखदुःखप्रारब्धा
आधीन॥ हीवेदशास्त्रेंसांगतीखुण॥ परिहाविषयींभुललाआपण॥ तेंमननन करि
ची॥२५॥ विषयसेवोनिझालामस्त॥ म्हणोनकाम्यकर्मातेंकरित॥ स्वर्गइच्छाम
नींधरित॥ पशुवधितम्हणोनियां॥२६॥ तेआपणासींजाणते॥ तरितेनिष्कामक
र्मकरिते॥ पशुहिंसेतेंत्यागिते॥ अखंडअसतेअनुभवें॥२७॥ शांतिक्षेमेतेंधरोन॥
वैराग्ययुक्तकरितभजन॥ विवेकेंसांडितेअभिमान॥ साक्षीहोवोनिराहाते॥२८॥
सुखदुःखप्रारब्धाआधीन॥ बळेंसीप्राप्तप्रयत्नेंकरून॥ आपणकरावेंतेंमिथ्यांजा

१ नाश २ व्याकरणशास्त्र ३ द्रव्याची आशा ४ निर्बुद्ध ५ मीचब्रह्म ह्मणोन बुद्धी ६ वेडावले ७ व्यर्थ

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ण ॥ हेंअसतेंज्ञामतयासीं ॥ २९ ॥ तरितेंप्रयत्नातेंसांडोन ॥ प्रपंचमिथ्यासाजा
णोन ॥ स्वंहितवेतकरोन ॥ नसतेंभानदेहाचें ॥ ३० ॥ हेंचिन्हजयासिनाहीं ॥ तो
पढतमूर्खपाहीं ॥ नानापुराणवित्पत्तीतेहीं ॥ कसेंनकांहींहितकेलें ॥ ३१ ॥ म्हणवो
नतेंअज्ञानमंदमती ॥ तेआपणाआपणनेणती ॥ म्हणोनफळाशाकर्मकरिती ॥ तेवं
चितीआपणा ॥ ३२ ॥ शरीरभोगासाठीं ॥ नानातपाचीआटाआटी ॥ नानाउदी
मकरणीखोटी ॥ धरितीपोटींधरूनलोभ ॥ ३३ ॥ धनमेळवावयाआपण ॥ नविचा
रीपापपुण्य ॥ नानाज्ञानातेंवेंचोन ॥ मेळवीधनमहालोभी ॥ ३४ ॥ एकहरिदासम्ह
णविती ॥ कथाकरूनद्रव्यघेती ॥ एकभूतभविष्यवर्तमानसांगती ॥ लोभचित्तीं
धरूनियां ॥ ३५ ॥ ज्यानामेंहोयहित ॥ तेंधनासाठिंविकित ॥ तेणेंआपणाआप
णवंचित ॥ झालाघातम्हणोनियां ॥ ३६ ॥ जेविद्याभ्यासजाणती ॥ उपनिषदभा
ष्यपाहती ॥ दुसरियासिंउपदेशकरिती ॥ तेहीशिणतीदेहसंगें ॥ ३७ ॥ तेहीअद्व
ष्टासींनेणती ॥ म्हणवोनिदेहआशाकरिती ॥ त्यामूर्खांचीकायगती ॥ जेनजाणती
वेदशास्त्रें ॥ १३८ ॥ जेवेदशास्त्रांचेजाणते ॥ तेहीभुललेआपणातें ॥ तूंसाक्षीत्वें
जाणोनियांतें ॥ स्वरूपतेंपाहेंरे ॥ १३९ ॥ स्त्रीसाठींनानाउपाय ॥ करितातिपरि
तेअवघेचिवाव ॥ संततीपासींजडलाजीव ॥ परमार्थसर्वविसरला ॥ ४० ॥ देहस्त्री

१ खोटा २ आपलेंहित ३ विद्याभ्यासकरोन मूर्ख ४ मीब्रह्मअसें नसमजणारे ५ फळावती

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सुखासींविकला ॥ देवपितरांसिविन्मुखजाहला ॥ वंचोनेंमातापितयाला ॥ नगेंबा
यलेलाकरितसे ॥ १४१ ॥ बरवेंस्त्रियेसींअलंकार ॥ वस्त्रेंलेववीसुंदर ॥ ठमकतचालेजों
जोंनार ॥ तोंतोंआंतंनिवेत्याचें ॥ ४२ ॥ जोंजोंस्त्रीहावभावदावित ॥ तोंतोंसनामा
झीसंतोषत ॥ स्त्रीचीएकमानितीआप्त ॥ तिच्याऐकतहितगोष्टी ॥ ४३ ॥ जैसेंभक्ता
चेंप्रेमदेवाचेठायीं ॥ तोदेवाविनानेणेचिकांहीं ॥ तैसाजडलास्त्रियेच्याठाईं ॥ लाज
नाहींलौकिकाची ॥ ४४ ॥ लौकिकलाजसांडोनी ॥ झालानिर्लज्जमनीं ॥ बायले
च्यागोष्टीधरीमनीं ॥ तीस्फुंदरफुंदोनीरडतसे ॥ ४५ ॥ तुम्हीऐकाहोआतां ॥ ज्यासितु
म्हीदेवासारिखेमानिता ॥ तोम्हातारातुमचापीता ॥ असेआतांकातवला ॥ ४६ ॥
तरीमीतुम्हापाशींनाहींसांगत ॥ कांजेंतुमचेंदुःखितचित्त ॥ आतांझालाफारअंत ॥ म
जघरांतराहवेना ॥ ४७ ॥ तुमचेंमाझेंआहेएकचीत्त ॥ म्हणोनिम्यांसोसिलेंबहूत ॥
माझेंतुम्हांसवाटतनाहींसत्य ॥ नाहींसांगततुम्हापासीं ॥ १४८ ॥ उदंडमातापिताअ
सती ॥ परिऐसेकोठेंनसती ॥ रात्रंदिवसकरकरकरिती ॥ नाहींविश्रांतीक्षणभरी ॥
॥ ४९ ॥ एकप्रकारेंसंसारभला ॥ तुमचीमातागांजितेमला ॥ उठतांबैसतांमारिती
डोळा ॥ आतांमलासोसवेना ॥ ५० ॥ तुमचीम्हातारीकठिणबहूत ॥ श्वानापरिअ
सेभुंकत ॥ धाकुटेमूलावरीफारचित्त ॥ तुम्हातेंघरितदूरपैं ॥ ५१ ॥ तुम्हीजेंजेंआणि

अर्पणकेला, दिव्ल्श २ फल्गून ३ दागिने ४ अंतर ५ नातेंवाईक

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ण ॥ हेंअसतेंज्ञानतयासीं ॥ २९ ॥ तरितेंप्रयत्नातेंसांडोन ॥ प्रपंचमिथ्यांसाजा
णोन ॥ स्वंहितवेतकरोन ॥ नसतेंभानदेहाचें ॥ ३० ॥ हेंचिम्हजयासिंनाहीं ॥ तो
पढतमूर्खपाहीं ॥ नानापुराणवित्पत्तीतेही ॥ कसेंनकांहींहितकेलें ॥ ३१ ॥ म्हणवो
नतेंअज्ञानमंदमती ॥ तेआपणाँआपणनेणती ॥ म्हणोनफळाशाकर्मकरिती ॥ तेवं
चितीआपणा ॥ ३२ ॥ शरीरभोगासाठीं ॥ नानातपाचीआटाआटी ॥ नानाउदी
मकरणीखोटी ॥ धरितीपोटींधरूनलोभ ॥ ३३ ॥ धनमेळवावयाआपण ॥ नविचा
रीपापपुण्य ॥ नानाज्ञानातेंवेंचोन ॥ मेळवीधनमहालोभी ॥ ३४ ॥ एकहरिदासम्ह
णविती ॥ कथाकरूनद्रव्यघेती ॥ एकभूतभविष्यवर्तमानसांगती ॥ लोभचित्तीं
धरूनियां ॥ ३५ ॥ ज्यानामेंहोयहित ॥ तेंधनासाठिंविकित ॥ तेणेंआपणाआप
णवंचित ॥ झालाघातम्हणोनियां ॥ ३६ ॥ जेविद्याभ्यासजाणती ॥ उपनिषदभा
ष्यपाहती ॥ दुसरियासिंउपदेशकरिती ॥ तेहीशिणतीदेहसंगें ॥ ३७ ॥ तेहीअह
ष्टासींनेणती ॥ म्हणवोनिदेहआशाकरिती ॥ त्यामूर्खांचीकायगती ॥ जेनजाणती
वेदशास्त्रें ॥ १३८ ॥ जेवेदशास्त्रांचेजाणते ॥ तेहीभुललेआपणातें ॥ तूंसाक्षीत्वें
जाणोनियांतें ॥ स्वरूपतेंपाहेंरे ॥ १३९ ॥ स्त्रीसाठींनानाउपाय ॥ करितातिपरि
तेअववेचिवाव ॥ संततीपासींजडलाजीव ॥ परमार्थसर्वविसरला ॥ ४० ॥ देहस्त्री

१ खोटा २ आपलेंहित ३ विद्याभ्यासकरोन मूर्ख ४ मीब्रह्मअसें नसमजणारे ५ फसावती

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सुखासींविकला ॥ देवपितरांसिविन्मुखजाहला ॥ वंचोनंमातापितयाला ॥ नगंबा
यलेलाकरितसे॥१४१॥बरवेंस्त्रियेसींअलंकार ॥ वस्त्रेंलेववीसुंदर ॥ ठमकतचालेजों
जोंनार ॥ तोंतोंआंत्तंनिवेत्याचें ॥ ४२ ॥ जोंजोंस्त्रीहावभावदावित ॥ तोंतोंसनामा
झीसंतोषत ॥ स्त्रीचीएकमानितीआप्त ॥ तिच्याऐकतहितगोष्टी ॥ ४३ ॥ जैसेंभक्ता
चेंप्रेमदेवाचेठायीं ॥ तोदेवाविनानेणेचिकांहीं ॥ तैसाजडलास्त्रियेच्याठाई ॥ लाज
नाहींलौकिकाची ॥ ४४ ॥ लौकिकलाजसांडोनी ॥ झालानिर्लज्जमनीं ॥ बायले
च्यागोष्टीधरीमनीं ॥ तीस्फुंदस्फुंदोनीरडतसे॥४५॥तुम्हीऐकाहोआतां ॥ ज्यासितु
म्हीदेवासारिखेमानिता ॥ तोम्हातारातुमचापीता ॥ असेआतांकातवला ॥ ४६ ॥
तरीमीतुम्हापाशींनाहींसांगत ॥ कांजेंतुमचेंदुःखितचित्त॥ आतांझालाफारअंत ॥ म
जघरांतराहवेना ॥ ४७ ॥ तुमचेंमाझेंआहेएकचीत्त ॥ म्हणोनिम्यांसोसिलेंबहूत ॥
माझेंतुम्हांसवाटतनाहींसत्य ॥ नाहींसांगततुम्हापासीं ॥ १४८ ॥ उदंडमातापिताअ
सती ॥ परिऐसेकोठेंनसती ॥ रात्रंदिवसकरकरकरिती ॥ नाहींविश्रांतीक्षणभरी ॥
॥ ४९ ॥ एकप्रकारेंसंसारभला ॥ तुमचीमातागांजितेमला ॥ उठतांबैसतांमारिती
डोळा ॥ आतांमलासोसवेना ॥ ५० ॥ तुमचीम्हातारीकठिणबहूत ॥ श्वानापरिअ
सेभुंकत ॥ धाकुटेमूलावरीफारचित्त ॥ तुम्हातेंघरितदूरपैं ॥ ५१ ॥ तुम्हीजेंजेंआणि

अर्पणकेला, दिव्श २ फस्वून ३ दागिने ४ अंतर ६ नातेंवाईक

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तांमेळवोन ॥ तेंतेंदेतांत्यांपासींनेवोन ॥ परीशेवटींधूळतुमचेवदनीं ॥ मजलागोमी कळतेंहें ॥ ५२ ॥ आतांजेंआहेतेंजातीखावोनी ॥ मगवेगळाकाढितीलनीर्वाणीं ॥ तरिआतांचिकांनविचारावेंमनीं ॥ऐसेंतीलाजसांडोनबोलत ॥५३॥ जेजेकर्जदारयेत्ती तेतेतुम्हातेंकष्टीकरिती ॥ परित्यांचेनाहींचित्तीं ॥ धनसांठवितीचोरुंचोरुं ॥ ५४ ॥ आतांतुमचीबहिणआली ॥ तीसींवीसरुपयांचीबोळवणकेली ॥ तुमचेभावानेंमला शिवीदिधली ॥ रांडेम्हणोनीउगाची ॥ ५५ ॥ रांडरांडवेळोवेळाम्हणती ॥ तुमचे मरणाचिइच्छाकरिती ॥ पोटनभरेतरीखावीमाती ॥ परिहेस्थितीसोसवेना ॥ ॥ १५६ ॥ माझितान्हीपोरेंबाळें ॥ त्यांचेजावळासतेलनमिळे ॥ मागतांवटा रितडोळे ॥ मजसींबळेंभांडताती ॥ ५७ ॥ ऐसेंऐकोनिस्त्रियेचेंवचन ॥ तेंसत्यचिमानिआपण ॥ जैसीवेदाचीआज्ञाप्रमाण ॥ संतजनमानिती ॥ ५८ ॥ होतीजिवासिंउदार ॥ परिवेदाचानकरितीआव्हेर ॥ तैसास्त्रिवचनाआधीनन र ॥ मानीउत्तरस्त्रियेचें ॥ १५९ ॥ जेंजेंस्त्रीसांगतसे ॥ तेंतेंहांसतमानितसे ॥ मगअबोलाधरीतसे ॥ भांडतअसेघरांत ॥ ६० ॥ मायबापासिंधिक्कारी ॥ अखंड भावंडातेंमारी ॥ उगाचिकलहकरी ॥ घरोघरींफिरत ॥ ६१ ॥ बोलविलीयासुधा नबोलत ॥ तूंतूंमातापित्यासिंकरित ॥ आप्तवर्गासिंसांगत ॥ मजघरांतराहवेना ॥

१ शेवटीं २ अनादर

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥६२॥भोजनबिसल्याअन्न॥पोटभरीनखायआपण ॥म्हणेमीघरदारटाकून ॥ जाईं
नहोऊनिअतीत ॥ ६३ ॥ जीवगेलातरीकांहीं ॥ मजघरांतराहवेनाहीं ॥ अखंडदां
तकसाळीकरीपाहीं ॥ परिनधरीसोयहिताची ॥ ६४ ॥ मगमातापित्यातेंत्यागोनी
वेगळारहातोजाऊनी ॥ देहमीम्हणताऐसीवाणी ॥ सत्यम्हणेहोतसे ॥६५ ॥ म्हणो
नदेहसंगेंदुःखाचीराशी ॥ देहसंगेंप्रीतिस्त्रियेसीं ॥ देहसंगेंसुखदुःखासीं ॥ प्राणि
अनायासेंभोगित ॥ ६७ ॥ देहजरीनाशिवंतजाणता ॥ तरीविषयसुखींउदासअस
ता ॥ भगवद्भजनचिकरिता ॥ सांडितादेहीअहंतेतें ॥ ६८ ॥ देहासींदेशपरदेश ॥
देहासींभोगविलास ॥ मातापितासर्वांस ॥ यादेहासलागलीं ॥ ६९ ॥ देहासिबा
ळतारुण्यजाण ॥ देहासिवार्धिकपण ॥ तूंयाचाजाणतायाहोन ॥ साक्षीपूर्णअस
सीरे ॥ ७० ॥ देहानाधरिताअभिमान ॥ म्हणतीमजपाहिजेसंतान ॥ मजमागेंवर
धन ॥ यासिंराखणपाहिजे ॥ ७१ ॥ मागेंआपलेंनामघेणारनाहीं ॥ म्हणवोनित
ळमळकरितीपाहीं ॥ मगत्यासींउपायकांहीं ॥ करितांअपायींपडताति ॥ ७२ ॥
श्रीपिंपळाभोंवतीभोंवंडित ॥ नानादैवतेंउपासित ॥ मजपुत्रहोईलकींनाहींपुस
त ॥ अखंडभ्रमिष्टमनत्यांचें ॥ ७३ ॥ ब्रम्हगिरीसींप्रदक्षिणा ॥ दोघेजणकरिती
जाणा ॥ पुत्रकामधरूनियांमना ॥ गेलींआपणविसरोन ॥ ७४ ॥ नागबळनारा

१ गोसावी २ सर्पमारल्याचें पाप.स्वेच

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

यणबळ ॥ करितीलोवानघनपुष्कळ ॥ संतानासाठींकरितीतळमळ ॥ काळवे
ळनजाणती ॥ ७५ ॥ ऐसेंयानेंझालेंसंतान ॥ तरिम्हणतीआम्हीचधन्य ॥ वेंचिती
धनआणिधान्य ॥ गुडीजाणउभारिती ॥ ७६ ॥ द्वारींतोरणेंबांधिती ॥ घरोघरीं
हरिखिवाटिती ॥ कोणातेंहीचित्तींनाणिती ॥ हर्षतीमनामाजी ॥ ७७ ॥ देहेसंगा
चेंसुख ॥ भोगींहोयहरिख ॥ कांहींहोतांदुःख ॥ करिशोकआपण ॥ ७८ ॥ इंगळा
चेंशेजेवरी ॥ सुखेंनिद्रालागेजरीं ॥ तरिचदेहसंगेंनिर्धारी ॥ भोगिसंसारींसुखप्रा
णी ॥ ७९ ॥ गंधर्वनगरामाझारी ॥ वांझपुत्रनांदेलजरी ॥ देहसंगबापातरी ॥ सुख
निर्धारिंतरिपावे ॥ ८० ॥ मृगजळाचेंलाधतेंउदक ॥ सिंहातेंमारिताजंबुक ॥ खद्यो
ततेजाचादीपक ॥ दोप्रहरींदेखदिसत ॥ ८१ ॥ स्वप्नींचेंराज्यजागृतीसीं ॥ जरिभो
गिताप्राणीहर्षी ॥ तरिदेहसंगेंयासीं ॥ सुखप्राण्यासिहोयकिं ॥८२॥ देहसंगेंदुःखा
चिखाणी ॥ देहसंगेंथोरहानी ॥ ऐसेंजाणोनियांमनीं ॥ साक्षीहोवोनिराहीरे ॥
॥ ८३ ॥ यादेहाभरावरी ॥ पडतांचौऱ्याशशींच्याफेरी॥जातगोतनिर्धारी ॥ देहेभरी
सुखदुःख ॥ ८४ ॥ आपलेंपारखेंदेहासीं ॥ तूंतोसाक्षीदेहाचाअससी ॥ ऐसेंजाणो
नियांमानसीं ॥ सांडिवेगींरत्नाकरा ॥ ८५ ॥ देहजडमूळअज्ञान ॥ याचाकायसा ॥ ८ ॥
अभिमान ॥ हेंकाळासींवाटलेंआहेभान ॥ क्षणक्षणाजातसे ॥ ८६ ॥ म्हणोनआपु

१ पितर आदीकरून संततीस उपद्रव करितात. त्यांची शांति

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

लेंकांहींनाहीं ॥ हेंपराधीनअसेपाहीं ॥ ऐसेंजा[illegible]यांतूंही ॥ सावधहोयींउतांवेळ
॥ ८७ ॥ तरिआतांदेहसंगातेंसांडोन ॥ तूंनिःसंगहोयआपण ॥ तेव्हांचिहोसीपाव
न ॥ धरींखुणजीवींहे ॥८८ ॥ देहआकारमात्रचिभासत ॥ अंतींजेथिंचातेथेंमिळत॥
एकअविनाशवस्तुचिराहत ॥ काढिचित्तम्हणोनियां ॥ ८९ ॥ ज्यांपासूनजेंउत्पन्न ॥
तेंतेथेंचिजायमिळोन ॥ कैसेंम्हणसीतरिसावधान ॥ तेहिखुणअवधारीं ॥ ९० ॥ गं
धरूपेंधरणी ॥ प्रवेशलीजीवनीं॥जीवनरूपेंकरूनी ॥ तेजींजाऊनमिळाली ॥९१॥
तेजरूपप्रकाशेंयेथें ॥ पवनींअसेप्रकाशते ॥ पवनवश्यरूपयथार्थें ॥ गगनांतप्रवेशे
॥ ९२ ॥ एवंउरलाआकाश ॥ तेंहीउरेशब्दास ॥ तोशब्दतन्मात्रास ॥ तोहीप्रवेशेम
हातमीं ॥ ९३ ॥ तमअहंकारींविरत ॥ अहंकारब्रम्हींलयातेंपावत ॥ जैसेंगगनअ
भ्रांतें ॥ विरोनिहोतगगनचि ॥९४ ॥ जैसेंजळींलवणमिळतां ॥ जळचिहोयतत्वतां॥
तैसाब्रम्हानुभवपाहतां ॥ अहंपाहतांनदिसे ॥ ९५ ॥ हेंभासेंपरिनाशिवंत ॥ ऐसेंजा
णोनिकाढिरेचित्त ॥ संदेहअसेलतरित्वरित ॥ पुसमातेंरत्नाकरा ॥ ९६ ॥ सद्गुरुवा
क्येंऐकोनी ॥ बोलेरत्नाकरकरजोडोनी ॥मजसोडवीलस्थूळापासोनी॥धन्यवाणीतु
मचीहे ॥ ९७ ॥ मीआपणासींनेणोन ॥ देहचिमीम्हणतआपण ॥ लटिकाचिधरि
लाहोताअभिमान ॥ तेंबंधनतोडियेलें ॥ ९८ ॥ आतांझालोंदेहातीत ॥ मीअवि

१ परस्वाधीन २ त्वरीत ३ रूप ४ पार्थिव ५ मेघांत

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

नाशदेहीनाशवंत ॥ माझेपुरलेमनोरथ ॥ झालेंचित्तींसमाधान ॥ ९९ ॥ मीमुळींचा
देहातीतआहें ॥ परिभुललोंहोतोंमायामोहें ॥ माझेंमाझेंम्हणोनियासोये ॥ होतों
पाहेंचुकलों ॥ २०० ॥ आतांझालोंनिर्भय ॥ लाधलीसाक्षित्वाचीसोय ॥ ज
न्ममरणाचेंभय ॥ माझेंपाहेचुकलें ॥ १ ॥ मीस्थूळाचाजाणता ॥ असेस्थूळाहोनिप
रता ॥ निःसंदेहझालोंआतां ॥ सांगाकथालिंगदेहाची ॥ २ ॥ जेंजेंस्थूलाचेंआश्रित
तेंतेंस्थूलाबरोबरगेलेंसमस्त ॥ मीतोआदिमध्यअवसानरहित ॥ असेंसदोदितसंच
लें ॥ ३ ॥ आतांलिंगदेहाचीस्थिती ॥ मजसांगावीगुरुमूर्ती ॥ जेणेंवाढेमाझीमती ॥
तेनिंगुतीसांगावी ॥ ४ ॥ तंवसद्गुरुम्हणतीसावधान ॥ पुढीलअध्यायींसांगेन ॥ अ
ध्यायझालापूर्ण ॥ स्थूलाचेंकथनसंपलें ॥ ५ ॥ जैसेगांवघरजन ॥ सहजचिटाकलें
जाण ॥ तैसेंस्थूलटाकितांअदृश्यालागून ॥ सहजेंकरोनीटाकिलें ॥ ६ ॥ राजाटा
कितकटक ॥ ज्ञातिटाकितांसोयरिक ॥ धनत्यागितांसर्वसुख ॥ सहजदेखचालिलें
॥ ७ ॥ तैसेंस्थूलाचेंकरितांनिरशन ॥ स्थूलतेंस्थूलाबरोबरगेलेंजाण ॥ जेंजेंआका
राआलेंतेंआपण ॥ सहजकरोनटाकवलें ॥ ८ ॥ ऐसेपरिसतांचित्तीं ॥ निरसलीस
कळभ्रांति ॥ मीचसकळांआदिअंति ॥ ऐसेंप्रतितीबाणलें ॥ ९ ॥ येब्रम्हज्ञानेकरू
नी ॥ ब्रम्हतेजस्वीहोउनि ॥ संतुष्टहोयप्राणी ॥ ऐकताकांनींवाचितां ॥ १० ॥ तो ॥ ९ ॥

१ निःसंशय २ नाश ३ सर्वकाळ ४ त्वरित

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ इति षष्टमोऽध्याय समाप्त ॥

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ जयजयसद्गुरुचिदानंदा ॥ जयजयसद्गुरुआनंदा ॥ जयजय सद्गुरुस्वतःसिद्धा ॥ नमनअगाधागुरुराया ॥ १ ॥ जयजयसद्गुरुआत्मारामा ॥ जय जयसद्गुरुविश्वधामा ॥ जयजयसद्गुरुआगमनिगमा ॥ नकळेमहिमाकोणासीं ॥ २ ॥ जयजयसद्गुरुअनेकींएक ॥ जयजयसद्गुरुविश्वव्यापक ॥ जयजयसद्गुरुदृश्यप्रकाश क ॥ तर्कवितर्करहिततूं ॥३॥ तूंतर्कवितर्कांअतीत ॥ अनंतब्रम्हांडेंतुजमाजीभासत॥ सूक्ष्मतरीडोळांनखुपत ॥ अससीअतीतहोवोनी ॥ ४ ॥ तुमचेकृपेनेंमजला ॥ ऐसाअनुभवअसेझाला ॥ देहभावअवघाउडाला ॥ संदेहगेलाजीवींचा ॥ ५ ॥ आतांनिःसंदेहझालोंअसें ॥ गेलेंदेहाभिमानाचेंपिसें ॥ जेंनिर्भरलेंअसेसोसें ॥ स्वहिताचेंनसेभानकांहीं ॥ ६ ॥ देहचिसत्यमानिला ॥ अभिमानप्रपंचआवडला ॥ तेणेंअभिमानहोताजडला ॥ त्याचाचिलागलाछंदमज ॥ ७ ॥ शरीराचेंमहत्वव्हावें ॥ म्हणोनिभरलोंहोतोंहावें ॥ धनमेळवोनिमनोभावें ॥ पोसावेंस्त्रीपुत्रासीं ॥ ८ ॥ कुटुंबाचेंकरितांपाळण ॥ आठवेनाश्रीकृष्णस्मरण ॥ धनासाठींवेंचीतहोतोंप्राण॥ तरीप्राप्तजाणप्रारब्धेंचि ॥ ९ ॥ धनाकरिसे ॥ नेत्रींचे ॥ माझेंमाझेंकरीतहोतोंजाण ॥ त्यासुहृदातेंदेखोनिमोहोमान ॥ मजलणोननेत्रींचेंपाता ॥ १० ॥ उत्तमअन्नाचेंभोजन ॥ उत्तमवस्त्रांचेंपरिधान ॥ उत्तममंदिरवत ॥ तेणेंमनचा ॥ प्रयत्नेंकरोनीकेलींतीं ॥ ११ ॥

१ गंभीरा २ वेद ३ शास्त्र ४ जगत ५ वेगळे६ स्वरूपाहून निराळा नाश णें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ जयजयसद्गुरुचि

सद्गुरुस्वतःसिद्धा ॥ नमनअगाधागुरुरा वहोयसद्गुरुनाथा ॥ पुत्राचेंलग्नकरितां ॥ द्रव्यवेचि अ० ७

जयसद्गुरुविश्वधामा ॥ जयजयसद्गुरुआ हा लियाद्वारीं ॥ कणननिघेचिमुष्टिभरी ॥ बायलेसीं

जयजयसद्गुरुअनेकींएक ॥ जयजयस वा तितसे ॥ १३ ॥ आलियाएकादिपर्वणी ॥ तेव्हांम

क ॥ तर्कवितर्करहिततूं ॥३॥ तूंतर्कबित चि ॥ ह्रींवेंचितीलनाणीं ॥ ब्राम्हणयेवोनिमागतील ॥

सूक्ष्मतरीडोळांनखुपत ॥ अससीअत रत्नाव वाटेजैसेंचोरानेंनागविलेंअसेंदेखा ॥ घरबांधि

साअनुभवअसेझाला ॥ देहभावअवघ रत्नाक वे ॥ १५ ॥ नित्यनैमित्यातेंसांडोन ॥ काम्यक

तांनिःसंदेहझालोंअसें ॥ गेलेंदेहाभिम बुद्धीअग पासोनं ॥ वांछितमनींफळाशा ॥ १६ ॥ त्याफ

चेंनसेभानकांहीं ॥ ६ ॥ देहचिसत्यम प्राणी ॥ त्रंपढेआदरेंकरून ॥ भूतप्रेताचेंकरीपूजन ॥

भिमानहोताजडला ॥ त्याचाविलाग रपाहतांप्र ामीकदेवकामीकमंत्र ॥ कामीकव्रतेंकामी

णोनिभरलोंहोतोंहावें ॥ धनमेळवोनि रत्नाकरेंप्र ॥ केलेंअग्निहोत्रकामिक ॥ १८ ॥ जें

चेंकरितांपाळण ॥ आठवेनाश्रीकृष्ण ९ ॥ हेंगुह्य री ॥ कामिकावेगळेंदुजेंअंतरीं ॥ क्षणभरीन

सजाणप्रारब्धेंचि ॥ ९ ॥ धनाकरि रा ॥ २० ॥ ामिकयज्ञ ॥ कामिकभावकामिकभजन ॥

सुहृदातेंदेखोनिमोहोमान ॥ मजल ग्रंथविनोदें आडरानधरिलेंहोतें ॥ २० ॥ रात्रंदिवसचिं

उत्तमवस्त्रांचेंपरिधानें ॥ उत्तममंदि ॥ ॥ ७ ांकरूनसंसारीं ॥ वरवियापरीनांदत॥२१॥ ॥ १ ॥

ित्ता ॥ निंदामोठीश्रवणकरितां ॥ जीवघाता

१ गंभीरा २ वेद ३ शास्त्र ४ जगत ५ वेगळ

ालि ॥

CC-0 Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

येवोपाहे ॥ २२ ॥ ऐसेंदेहसंगेंकरून ॥ मिथ्याचिपडलेंहोतेंबंधन ॥ तुमचेकृपेकरून ॥
भ्रमभानहरपलें ॥ २३ ॥ हाभ्रमेंभ्रमवाढला ॥ भ्रमेंमीदेहऐसामानिला ॥ तवकृपेंभ्रम
गेला ॥ उजेडपडलाप्रकाशरूप ॥ २४ ॥ जैसेंप्रकाशींअंधारनसे ॥ देहेंअभिमानगे
लियातैसे ॥ मगअविनाशवस्तुचिअसे ॥ येरभासेफोलकट ॥ २५ ॥ मींदेहाचाजाण
ता ॥ असेदेहाहोनिपरता ॥ देहादिकांचाप्रकाशता ॥ ऐसेंचित्ताभासलें ॥ २६ ॥ तुम
चेप्रकाशेंकरोन ॥ म्यांमजदेखिलेंजाण ॥ मीआनंदादिचैतन्यघन ॥ सर्वव्यापोनिउ
रलोंसे ॥ २७ ॥ मजनामनाहींमीअनाम ॥ मीसर्वत्रींएकआत्माराम ॥ मीरूपातीं
तवस्तुपरम ॥ अतिसुक्ष्मतेंमीहोय ॥ २८ ॥ आतांसूक्ष्मदेहाचीस्थिती ॥ सांगामज
गुरुमूर्ती ॥ स्थूळापासोनसहजस्थिती ॥ माझीस्थितीपरतली ॥ २९ ॥ आतांवृत्ती
निवृत्तीझाली ॥ आतांलिंगदेहाचीगुह्यबोली ॥ कांजेस्थूळभावनाउडाली ॥ सांगा
वीहींगुरुराया ॥ ३० ॥ ऐसेंऐकोनवचन ॥ सद्गुरुबोलिलेआपण ॥ तूंस्थूळाचासाक्षी
होवोन ॥ करीश्रवणसावध ॥ ३१ ॥ जैसेंडोळेउघडतांसर्वभासे ॥ डोळेझांकिताआ
पणचिअसे ॥ म्हणोननेत्रींचस्थूळवसे ॥ नेत्रींचेंपिसेंसांडिरे ॥ ३२ ॥ नेत्रींजेंजेंभास
लें ॥ तेंतेंसर्वस्थुळचीबोलिलें ॥ म्हणोननेत्रींचेंपाहाणेंवहिलें ॥ सांडोनिआपलेंहित
करी ॥ ३३ ॥ नानारूपनेत्रींदेखत ॥ तेणेंमनचंचळहोत ॥ मनचंचळत्वभांबावत ॥

१ निःाद्य २ आपले ठाईचप्रमाणहोणारा ३ स्वरूपाहून निराळा नाश

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तेणेंउडतकल्पना ॥ ३४ ॥ त्याकल्पनेचेयोगेंकरून ॥ परमार्थींपडतसेहान ॥ प्रपं
चिवाटेज्ञान ॥ होयअभिमानदेहाचा ॥ ३५ ॥ देहअभिमानाचेंकारण ॥ बापाहेंआ
हेनेत्रस्थान॥कांजेंदिसेअनेकभान ॥तेणेमनभांबावलें ॥३६॥ जरिहानेत्रींनदेखता ॥
तरिहायाचाएकलाचिअसता॥आपणाआपणदेखता॥इतरांचीकथाकायसी ॥३७॥
जोअपणादेखेआपण ॥तोइतरातेंनदेखेंजाण ॥ तेथेंकैचारूपाभीमान ॥ म्हणोननेत्र
आपणत्यागावे ॥३८॥पुढेंजेंजेंदेखसी ॥तेंसांडोनपाहेपाहत्यासीं ॥त्यापाहत्याचाही
जाणताआहेसी ॥ साक्षीत्वेंसीव्यापकू ॥३९॥म्हणोनिपुढीलपाहाणेंसांडोनी॥तूंपा
हेआपणआपणालागोनी॥तेव्हांस्थूळदेहापासूनि॥ निश्चयेंनीसुटसील॥४०॥जोंव
रीनेत्रांचेंपाहाणेघेसी ॥ त्यातेंचिसत्यमानीसी ॥ मुक्तअसतांबंधनकरूनिघेसी ॥म्ह
णोनजंगतीसींसांडीरे ॥ ४१ ॥ आतांलिंगदेहाचाविचार ॥ करोनिसांगतोंसाचा
र ॥ मनकरूनियांस्थीर ॥ बैससादरेंकथेसी ॥ ४२ ॥ आतांलिंगशरीरजाण ॥ अ
वस्थास्वप्नकंठस्थान ॥ प्रविक्तभोगसत्वगुण ॥ तैजसआपणअभिमानी ॥ ४३ ॥
उकारमात्राहेजाण ॥ परींहेंपंचभौतिक ॥ तयांचाहिविषदार्थएक ॥ विभागसम्यक
सांगतों ॥ ४४ ॥ अंतःकरणपंचक ॥ हेंनभापासावदेख ॥ प्राणपंचकआणिक ॥ हें
एकपवनाचें ॥ ४५ ॥ तेजाचेंज्ञानइंद्रियपंचकजाण ॥ विषयपंचकजीवापासोन ॥

१ मास २ पृथ्वीला ३ व्यर्थ ४ पंचभूतांपासून झालेले ५ स्पष्टार्थ

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

कर्मेंद्रियआपण ॥ हेंलक्षणपृथ्वीचें ॥ ४६ ॥ अंतःकरणप्राणपंचक ॥ ज्ञानेंद्रियकर्मे
द्रियदेख ॥ आणिविषयपंचक ॥ हेंएकसांगोरें ॥ ४७ ॥ तूंसर्वांहूनिवेगळा ॥ अस
सीसर्वांचाजिव्हाळा ॥ तुजमाजीनजाणतिकळा ॥ नाहींबाळातिळएक ॥ ४८ ॥ तूं
जाणत्याचाअनुभविता ॥ असतसीजाणत्याहूननिपरता ॥ येथेंनाहिंहेतूचिवार्ता ॥ तें
चिप्रकाशीतूंचीरे ॥ ४९ ॥ यांसींकरोनियांजतन ॥ माझेंआइकरेवचन ॥ निर्विक
ल्पींकल्पीतेंचिअंतःकरण ॥ जेणेंजीवपणबिंबलें ॥ ५० ॥ त्यामाजीदेखतांआपणा
आपण ॥ तेथेंतुजचीसंकल्पउठलाजाण ॥ जैसेंकांचमंदिरामाजीश्वान ॥ आपणा
आपणदेखोनिभुंके ॥ ५१ ॥ तेंजेथेंजेथेंपाहात ॥ तेथेंआपणासींदेखत ॥ दुसरेंजाणू
निभुंकत ॥ परितेंसत्यनोहेकीं ॥ ५२ ॥ तैसेंअंतःकरणकेलें ॥ एकींअनेकभासवि
लें ॥ जैसेंश्वानासींकांचमंदिरझालें ॥ तैसेंघडलेंतुजसीं ॥ ५३ ॥ श्वानजोंनेत्रींपाह
त ॥ तोंएकींअनेकभासत ॥ त्याभासेंआपणाविसरत ॥ एकींभावींअनेक ॥
॥ ५४ ॥ अहंब्रम्हास्मिवचन ॥ तेंचिनिर्विकल्पीअंतःकरण ॥ तेथेंतुझेंतुजलावि
स्मरण ॥ मगद्वैतभानसहजची ॥ ५५ ॥ जीवशीवमायाब्रम्ह ॥ हातुझातूजची
झालाभ्रम ॥ परिहाउगाचीझालाश्रम ॥ आहेसूक्ष्मवर्महें ॥ ५६ ॥ निर्विकल्प
स्फुरण ॥ तेंचिजाणावेंअंतःकरण ॥ संकल्पविकल्पदेहाभिमान ॥ यालागिंम

१ अनुभव घेणारा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

नम्हणतीत्यातें ॥ ५७ ॥ त्याचानिश्चयकारितांपूर्ण ॥ तेचिबुद्धिम्हणावीआप
ण ॥ चित्ततेंचिचिंतन ॥ धरीखुणजीवींहे ॥ ५८ ॥ मीपणजेंदेहीं ॥ तोचिअहंका
रपाहीं ॥ तुर्सींयासींसंबंधनाहीं ॥ मीथ्याकांहींभुलोनको ॥ ५९ ॥ तूंआकाशा
चासाक्षीआहेसी ॥ मगअंतःकरणकैसाहोसी ॥ अंत्तकरणातेंहीजाणसी ॥ साक्षी
त्वेंअससीवेळा ॥ ६० ॥ तूंजरीअंतःकरणअसतासी ॥ तरिअंतकरणातेंनजाण
तासी ॥ तपचिहोवोनिवर्ततासी ॥ तूंजाणसीसाक्षित्वेंसी ॥ ६१ ॥ अरेबा
तूंमननहोयेसी ॥ तूंमनाचासाक्षिआहेसी ॥ कांजेमनाचेंकल्पिलेंजाणसी ॥ तुजम
नासिनातेंनाहीं ॥ ६२ ॥ तुझेनीमनामनपण ॥ तूंमनाहूनीभिन्न ॥ मनासींनाहीं
तुझेंज्ञान ॥ सत्यवचनमानावें ॥ ६३ ॥ मनसर्वातेंजाणतअसे ॥ परिस्वरूपींलयातें
पावतसे ॥ म्हणवोनीस्वरूपाचेंज्ञाननसे ॥ तूंअनायासेंवेगळाचि ॥ ६४ ॥ तूंम्हण
तोसीमीचमन ॥ येणेंचतुजहोयबंधन ॥ तूंभ्रमेंभुलोनआपण ॥ सत्यमनमानितोसी
॥ ६५ ॥ मनचीबद्धमुक्ततेचेंकारण ॥ मनचासुखदुःखाचेंकारण ॥ यातायातिहोती
जाण ॥ मनचीकरोनीनिश्चयी ॥ ६६ ॥ जेजेमनाआधीनझाले ॥ तेतेआपणासींवं
चिले ॥ मनेंएकींअनेककेलें ॥ मनेचिनेलेंअधःपाता ॥ ६७ ॥ मनेंइंद्रचंद्रासींठकवि
लें ॥ रावणासींजिवेंनेलें ॥ नारदासींनारदीकेलें ॥ साठीनिपजलेसंवत्सर ॥ ६८ ॥ ॥ ३ ॥

१ भुकले २ नरकाला

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

मनदाहिदिशांफिरत ॥ कल्पोंनयेतेंचिकल्पति ॥ जाऊंनयेंतेथेंजात ॥ नाहींविश्रांत क्षणभरी ॥ ६९ ॥ तूंस्वताब्रम्हआहेसी ॥ मनसंकल्पेंदेहम्हणतोसी ॥ तेणेंचितूंदुःख पावसी ॥ सत्यवचनमानावें ॥ ७० ॥ तूंबद्धमुक्तेंअतीत ॥ बद्धमूक्तामनेंचिभासत॥ तूंमनकल्पनेसींजाणत ॥ अससीअतीतत्याहोनीं ॥ ७१ ॥ तरीअतांमनातेंत्यागो नी ॥ राहेंसाक्षीहोवोनी ॥ तूंदुःखनधरींअंतःकर्णीं ॥ प्रयत्नेंकरोनीसांगतों ॥ ॥ ७२ ॥ जेंजेंमनामाजीआलें ॥ तेंतेंवमनापरिसांडीवहिलें ॥ मनाआधीनजेजेझा ले ॥ तेतेगेलेअधःपाता ॥ ७३ ॥ मनेंकल्पितांसर्वआहे ॥ मनेंत्यागितांसर्वजाये ॥ निर्विकारवस्तूचिराहे ॥ तेंस्वयेंतूंअससीरे ॥ ७४ ॥ तरीतूंचित्तहीनहोसीआपण ॥ चितासींतुझेंचितपण ॥ तूंचित्ताचाजाणताचित्ताहोन ॥ अससीजाणवेगळा ॥७५॥ चित्तसर्वांसींचिंतित ॥ तेंसाक्षित्वेंसीअसेजाणत ॥ तूंतोअससीचिंतनातीत ॥ प्रका शितसर्वांतें ॥ ७६ ॥ तरीचित्तातेंसांडोन ॥ तूंराहेंसाक्षीहोवोन ॥ तूंबुद्धीहीननव्हे सीआपण ॥ धरीखूणजीवींहे ॥ ७७ ॥ जेंजेंआलेंबुद्धीसी ॥ तेंतेंसर्वतूंजाणसी ॥ म्हणवोनतूंबुद्धीनव्हेसी ॥ साक्षीत्वेंआहेसींवेगळा ॥ ७८ ॥ तूंबुद्धीजरीअसतासी तरीबुद्धिचेबोधतेनजाणतासी॥ तूंअहंकारनव्हेसी ॥ वेगळाआहेसीसाक्षित्वें॥७९॥ अहंकारासींअहंकारपण ॥ तेतुझीचसत्ताजाण ॥ तूंअहंकाराचाजाणताआपण ॥

१ ओक २ अधोगतीस ३ वेगळा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

असस्ती भिन्नसाक्षित्वें ॥ ८० ॥ मनबुद्धीचित्तअहंकार ॥ तूंयाचाजाणतायाहोनपर॥
तूंनिर्विकार ॥ अससीसाचारसंचला ॥ ८१ ॥ परीतूंमनबुद्धीचित्तअहंकारें ॥ भुल
लाअससीबारे ॥ पूर्णत्वसांडोनिंआत्मारे ॥ देहभूलपडलीअसे ॥ ८२ ॥ आपलेंपूर्ण
त्वसांडितांआपण ॥ मीपणचिउठलेंमन ॥ मनामागेंबुद्धीजाण ॥ निश्चयपूर्णकरीत
से ॥ ८३ ॥ त्यानिश्चयाचेंकरितांचिंतन ॥ तेणेंचिचित्तझालेंआपण ॥ त्याचाधरितां
अभिमान ॥ अहंकारजाणआलासे ॥ ८४ ॥ आपलेस्वरूपाचेंविस्मरण ॥ तेंचिभे
दाचेंकारण ॥ तेणेंबुद्धीपावेमन ॥ तूंयाहोनीवेगळाचिरे ॥८५॥ तुझियाभ्रमेंभुलला॥
मनबुध्यादिकाचाभासझाला ॥ ऐसेंजाणोनिकल्पनेला ॥ सांडीवेंहिलारत्नाकरा
॥ ८६ ॥ जेंजेंमनबुद्धीमाजीआलें ॥ तेंतेंत्वांस्वतांचिदेखिलें ॥ ऐसेंजाणोनआपलें ॥
हितवहिलेंकरीरे ॥ ८७ ॥ स्वप्नींअमृतप्याला ॥ तोजागृतीसचिरंजीवेंझाला ॥ स
त्यमानीलयाबोला ॥ तोभुललाआपणासीं ॥ ८८ ॥ स्वप्नींचेंधनजागृतीस ॥ जरी
प्राप्तहोयकोणास ॥ तरीमनयोगेंस्वरूपास ॥ प्राणीसावकाशपावता ॥ ८९ ॥ जै
सानिद्रेमाजीएकलाचिनिजला ॥ तोचिस्वप्नींअनेकझाला ॥ तेथेंसुखदुःखभोगूंला
गला ॥ परिएकपणालानाहींमुकलाकीं ॥ ९० ॥ स्त्रीपुत्रघरधनजांवाई ॥ मातापि ॥ ४ ॥
ताव्याहिभाई ॥ सासुसासराजागजोतपाहीं॥देशपरदेशसर्वहीदेखताझाला॥९१॥

१ त्वरित २ सदोदित राहमारा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

पुण्यपापस्वर्गनरकजाण ॥ देवीदेवतातीर्थपट्टण ॥ ब्रम्हाविष्णुआदिकरोन ॥ देखि
लेंमंडणपृथ्वीचें ॥९२॥ राजेआणिमजूर ॥ महाजनसावकार ॥ हत्तीघोडेपरिवार ॥
नसताचिभारदेखिला ॥ ९३ ॥ गंगायमुनादीसरिता ॥ देखिलेंमेरुमंदारपर्वता ॥
परितींअवघींचमिथ्या ॥ जागृतहोताझालींसे ॥ ९४ ॥ जोंतोनिद्रेमाजीआहे ॥ तोंव
रीस्वप्नसत्यचिपाहे ॥ तैसेंदेहाभिमानेंकल्पनेसीहोये ॥ भासताहेनसतेंचि ॥ ९५ ॥
जागृतहोतांपाहोंजाय ॥ तोंआपलाआपणएकलाचिआहे ॥ स्वप्नभासलेंमिथ्यापा
हें ॥ तैसेंहोयमनायोग्य ॥९६ ॥ जेंजेंमनबुद्धीसआलें ॥ तेंतेंस्वप्नापरिसांडीविहिलें॥
हेंमनचिअवघेंविस्तारलें ॥ म्हणोनत्यागिलेंपाहिजे ॥९७ ॥ मनहोतांनिर्विकल्प॥
स्वतःसिद्धचिआहेस्वरूप ॥ मनेंकरितांसंकल्प ॥ एकींअनेकहोतसे ॥ ९८ ॥
म्हणवोनीमनादिकातेंसांडोनी ॥ तूंराहेंसाक्षीहोवोनी ॥ जेणेंसुटसीकल्पनेपासो
नी ॥ तेंतुजलागोनीसांगितलें ॥ ९९ ॥ मनआध्यात्मसंकल्पअधिभूत ॥ चंद्रमाअ
धिदेवत ॥ तूंयातेंअससीजाणत ॥ याहोनअससीअतीतर्की ॥ १०० ॥ चित्तअ
ध्यात्मचिंतनअधिभूत ॥ वासुदेवअधिदैवत ॥ तूंयाहोनअजीत ॥ अससीजाणसा
क्षित्वें ॥ १ ॥ बुद्धीअध्यात्मपूर्ण ॥ बोधव्यअधिभूतआपण ॥ अधिभूतचतुरानन ॥
तूंयाहोनवेगळाचि ॥ २ ॥ अहंकारअध्यात्मजाण ॥ अधिभूतमीपण ॥ अधिभूतगो

१ इ.हर २ सौंदर्य ३ घेइयादि ४ अमात्र ५ नद्या

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

रीरमण ॥ तूंभिन्नयाहूनि ॥ ३ ॥ चंद्रमाविराटाचेंमन ॥ बुद्धीतेंब्रम्हाजाण ॥ वासु
देवचित्तआपण ॥ गौरीरमणअहंकारु ॥ ४ ॥ तूंयाचौघांचासाक्षिआहेसी ॥ म्ह
णवोनचौघांतेंजाणसी ॥ त्यागितांआपलेअंतःकरणासीं ॥ सहजेसींठकविलें ॥
॥ ५ ॥ पिंडब्रम्हांडाचेंअंतःकरण ॥ तूंदोघांचाजाणताअससीभिन्न ॥ उत्पत्तिस्थि
तिसंहारण ॥ झालेंनिरसनयेथोनी ॥ ६ ॥ इतिअंतःकरणनिरसन ॥ प्राणपंचक
पवनापासोन ॥ तुझेनिपवनासपवनपण ॥ पवनाहोनीभिन्नअससी ॥ ७ ॥ अपान
प्राणव्यान ॥ समानआणिउदान ॥ हेंसांगतोंवेगळेंकरून ॥ सावधानऐकावें ॥
॥ ८ ॥ अपानबैसलाअधोद्वारीं ॥ तोमळमूत्राचेंरेचनकरी ॥ तूंत्याचाजाणतात्याहू
निदुरी ॥ अससीनिर्धारीवेगळाची ॥ ९ ॥ ऊर्ध्वचालिलातोप्राण ॥ श्वासोश्वास
करीउच्चारण ॥ तुझेनिप्राणासींरीघनिघजाण ॥ तूंप्राणआपणनव्हेसी ॥ १० ॥
सर्वांगींव्यापोन ॥ राहिलाअसेव्यान ॥ तूंयाचाजाणतायाहोन ॥ अससीभिन्न
साक्षित्वें ॥ ११ ॥ कंठमाझारीउदान ॥ तोकरीक्षुधादिकासींजाण ॥ हस्तपादा
दिकांचालवीसमान ॥ तेंज्ञानतुजलागीं ॥ १२ ॥ तूंम्हणसीशरीराचाचालक ॥ तरी
तेंअवघेचिमाइक ॥ शरीरवार्ताप्राणपंचक ॥ तुजएकचिकरणेंनाहीं ॥ १३ ॥
शरीरायेवोनकायकेलें ॥ तेंसांगाबापावहिलें ॥ तूंसाक्षीत्वसांडूनिआपलें ॥ मनामा

१ विराट स्वरूपाचें २ निराकरण ३ गुदद्वारीं ४ आंतपण बाहेरजाणें

CC-0 Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

निर्लेंतेंकरितोसि ॥ १४ ॥ तरितूंशरीराचाचाळकनव्हेसी ॥ आणिप्राणाचाप्राण आहेसी ॥ तूंसाक्षित्वेंयांसिजाणसी ॥ ब्रम्हआहेसीस्वतःसिद्ध ॥ १५ ॥ ते जाचेंज्ञानेंद्रियपंचकजणा ॥ तूंयाचाजाणतायाहोनभिन्न ॥ म्हणसिज्ञानेंद्रियें कोणकोण ॥ तेंहीतुजलागोनसांगतों ॥ १६ ॥ श्रवणनयनजिव्हाघ्राण ॥ आणिपांचवीतेत्वचाजाण ॥ तुझेनीज्ञानेंद्रियासींज्ञान ॥ परीतुझेंभानत्यांसीं नाहीं ॥ १७ ॥ तूंम्हणसीमीनेत्रांनींपाहेंआपण ॥ परितूंनेत्राहूनअतीतजाण ॥ रक्तपित्तादिअवलोकन ॥ तूंतेपरिक्षानकरिसी ॥ १८ ॥ चक्षुइंद्रयेथें ॥ त्या चेंतेजतेंअध्यात्मनिश्चित ॥ देखणेंजोपदार्थ ॥ अधिभूतत्यानांव ॥ १९ ॥ अधिदैवत सूर्यअधिष्ठात्री ॥ जोदेहाचाप्रकाशकरी ॥ तूंयाचाजाणतायाहूनिदूरी ॥ असंसीनि धारीवेगळा ॥ २० ॥ अधिभूतअध्यात्मअधिदैवत ॥ यात्रिपुटीतेंअससीजाणत ॥ जोजोदिसेपदार्थतूंतें ॥ तूंअतीतत्याहोनी ॥ २१ ॥ म्हणसीनेत्रेंद्रियनव्हेआपण ॥ परीनेत्रेंकरोनअवलोकितोंमीचिजाण ॥ तरीहेंहीतुजलाविदितकरोन ॥ सावधान सांगतों ॥२२॥ नेत्रेंद्रियआहे ॥ आणिपदार्थहीहोय॥परिसूर्यदैवतअस्तमानाजाय॥ तैंस्तब्धराहेदेखणें ॥ २३ ॥ अथवासूर्यआहेआपण ॥आणिअधिभूतपदार्थअसेंपूर्ण॥ परीअध्यात्मतेंजीवन ॥ नसेभानवस्तूचें ॥ २४ ॥ कींअध्यंआहे ॥ सूर्यहीप्रकाशला

१ त्याचे स्थळीं राहणारा २ तिघांनःही ३ अध्यात्म

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

राहे ॥ परिपदार्थनसेपाहें ॥ तेथेंदेखावेंकायदृष्टीनें ॥ २५ ॥ एवंहेंएकएकाविण ॥ स्वतांनसेवर्तन ॥ यालात्रिपुटीचेंभान ॥ असेअन्योन्यरत्नाकरा ॥ २६ ॥ म्हणोनि तूंकांहींनव्हेसीआपण ॥ तरीतूंसर्वांचाजाणतापूर्ण ॥ तूंसूर्याचासूर्यजाण ॥ सूर्यतुझे निप्रकाशे ॥ २७ ॥ तूंम्हणतोसीमीश्रवणकरितोंआपण ॥ येणेंचितुजहोतसेबंधन ॥ राहेंसाक्षीवाहोन ॥ सागतोंखूणजीवींची ॥२८॥ श्रवणअध्यात्मजाण ॥ श्रोतव्यअधिभूतपूर्ण ॥ दिशाअधिदैवतआपण ॥ तूंविलक्षणयाहोनी ॥ २९ ॥ तूंश्रवणनोहेंसी आपण ॥ तूंशब्दाहोनीभिन्न ॥ तूंदिशांचाजाणतापुर्ण ॥ साक्षीकरोनिवेगळाची ॥ ॥ ३० ॥ त्वचाअध्यात्मजाण ॥ अधिभूतस्पर्शन ॥ अधिदैतपवनपूर्ण ॥ तूंविलक्षण त्याहोनी ॥ ३१ ॥ तरीतूंत्वचाहिनव्हेसी ॥ स्पर्शाचाजाणताआहेसी ॥ तूंपवनाचा पवनहोसी ॥ सर्वांजाणसीसाक्षित्वें ॥ ३२ ॥ अध्यात्माघ्राणअसे ॥ तेथेंअधिभूतगंधअसे ॥ अश्विनौदैवतप्रकाशें ॥ तूंअनायासेंजाणसी ॥ ३३ ॥ तूंघ्राणनव्हेसीआपण ॥ तूंगंधाचाजाणतापूर्ण ॥ अश्विनौदैवताहोनीभिन्न ॥ चैतन्यघनस्वरूपतूं ॥ ३४ ॥ जिव्हाअध्यात्मयेथ ॥ रससेव्यवरुणअधिभूत ॥ अरुणअधिदैवत ॥ तूंजाणतसाक्षित्वें॥३५॥तूंजिव्हाहीनहोसी ॥ रसाचारसहोसी॥वरुणाचेकर्माजाणसी ॥ साक्षीअससीवेगळाची ॥ ३६ ॥ श्रवणनयनजिव्हाघ्राण ॥ त्वचाहीआपुलीज्ञानेंद्रि

१ ध्याताध्येय ध्यान २ ऐकण्यास योग्य ३ नाक अश्विनी कुमार ४ खाण्यास योग्य

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

यजाण ॥ सूर्यदिशापवनवरुण ॥ अश्विनौदेहपूर्णविराटाचा ॥ ३७ ॥ शशीसूर्यवि
राटाचेनेत्र ॥ वरुणतोजिव्हासाचार ॥ अश्विनीदेवघ्राणसुंदर ॥ कर्णरंध्रदाहीदी
शा ॥ ३८ ॥ जिव्हातेविराटाचावरुण ॥ हींपांचहीज्ञानेंद्रियेंजाण ॥ तूंयादोघांचाजा
णतापूर्ण ॥ अससीआपणवेगळाची ॥ ३९ ॥ आपुल्याज्ञानेंद्रियाचेंनिरशन ॥ करितां
विराटचीगेलेंजाण ॥ जैसेंअग्निसंगेंदाहकपण ॥ सहजजाणत्यागिलें ॥ ४० ॥ पु
ष्पत्यागितांसुगंध ॥ गायत्यागितांदुग्ध ॥ विवेकेंत्यागितांबोध ॥ द्वैतत्यागितांक्षोभ
सहजचीगेला ॥ १४१ ॥ तैसेंब्रम्हांडाचेकरितांनिरशन ॥ पिंडाचेहीहोयजाण ॥
तूंदोहींचाहीसाक्षीआपण ॥ ब्रम्हपूर्णतूंचितूं ॥ १४२ ॥ विषयपंचकजीवनापासोन॥
तूंजीवनाचाहीजीवन ॥ विषयाचासाक्षीपूर्ण ॥ अससीआपणवेगळाची ॥ १४३ ॥
शब्दस्पर्शरूपरसगंध ॥ हेविषयएवंविध ॥ तूंयाचाजाणताअनादिसिद्ध ॥ अससी
प्रसिद्धप्रकाशला ॥ १४४ ॥ तूंशब्दनव्हेसीआपण ॥ तूंशब्दातीतसाक्षीपूर्ण ॥ म्ह
णोनसाक्षीआलेंतेसांडोन ॥ साक्षीहोवोनिराहींरे ॥ १४५ ॥ तूंस्पर्शातेंजाणसी ॥
म्हणवोनीस्पर्शहीनव्हेसी ॥ जेंजेंआलेंस्पर्शासीं ॥ तेंतेंवेगींसांडीरे ॥ १४६ ॥ तूंरू
पनव्हेसीआपण ॥ रूपासींतुझेंनिरूपपण ॥ करिसीनानारंगाचेंपरीक्षण ॥ म्हणवो
निभिन्नअससीरे ॥ १४७ ॥ जेंजेंस्वरूपामाजीआलें ॥ तेंतेंसर्वजाणतिलें ॥ म्हणवो

१ विचार २ ज्ञान ३ पापकारचें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

नरूपापासोनवाहिलें ॥ साक्षित्वआलेंजाणरे ॥ १४८ ॥ तूंरसहीनव्हेसीआपण ॥
रसासींतुझेंनीरसपण ॥ रसाचाजाणतारसाहोनीभिन्न ॥ साक्षीपुर्णअससीरे ॥४९॥
तूंगंधहीनव्हेसीआपण ॥ तूंगंधाचाजाणतगंधाहोनभिन्न ॥ तूंनिर्विकारनिर्गुण ॥
सर्वव्यापोनउरलासी ॥ १५० ॥ एवंपांचहीविषयनहोसी ॥ पांचांविषयांचाजा
णताआहेसी ॥ तुजआणिविषयांसीं ॥ नातेंसहजचीअसेना ॥ १५१ ॥ यावि
षयींहोतांमनरत ॥ बहूतांचाझालाघात ॥ तूंतोयांहोनीयांअतीत ॥ अससीजा
णसाक्षित्वें ॥ १५२ ॥ जेआपलेंसाक्षित्वविसरले ॥ विषयानेंत्यासींचनाडिलें ॥
विषययोगेंअधोगतीसगेले ॥ आवर्तींपडलेभवजन्मीं ॥ १५३ ॥ मीचदेहअसें
म्हणती ॥ तेचियाविषयींरतहोती ॥ आपुल्यासाक्षित्वेंजेजाणती ॥ तेत्यागितीवि
षापरी ॥ १५४ ॥ विषयसेविलियादेहचिजाय ॥ परिविषयानेंथोरघातहोय ॥ ऐसें
जाणूनिसोय ॥ सांडोनिराहेंसाक्षित्वें ॥ १५५ ॥ जरीआपुलेंसाक्षित्वविसरसी ॥
आणिविषयआदरेंसेविसी ॥ तरीस्वहितातेंवंचिसी ॥ धरींमानसींखुणहे ॥
॥ ५६ ॥ विषयसंगेंदेहभावनाहोय ॥ विषयत्यागितांब्रम्हचिहोय ॥ म्हणोनियासा
ठींपाठिमोराराहें ॥ धरींसोयमुळींची ॥ ५७ ॥ तूंमुळींचानिसंगआहेसी ॥ परिविष
यसंगेंभांबावलासी ॥ माझेंमाझेंकरितोसी ॥ आपणासींविसरोनी ॥५८ ॥ तरीया

१ रसपणा २ प्रपंच्यांत जन्ममरणाच्या फेऱ्यात ३ मुकलील, फसलील

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

विषयाचेंबंधन॥करावेंअनुभवेंकरून ॥देहभावनेतेंसांडोन॥मगब्रम्हपूर्णहोयतूं ॥५९॥
याशब्दविषयेंनांडिलेंबहुतांसी ॥ निर्विकारविकारासीं ॥ नानामतासीं ॥ स्थापिता
ती ॥ ६० ॥ ब्रम्हनिर्गुणशब्दातीत ॥ जेथेंनाहींहेतुमात ॥ तेथेंशब्दनानामत ॥ केलें
सत्यद्वैतमतीं ॥ ६१ ॥ अनिर्वाच्यजेंवचन ॥ तेंचद्वैताचेंकारण ॥ शब्दासांडितांद्वैत
भ न ॥ सहजजाणहरपलें ॥ ६२ ॥ शब्देंअनामानामठेविलें ॥ शब्देंजीवाशींबोल
विलें ॥ म्हणवोनिशब्दसांडोनिवहिलें ॥ हितआपुलेंकरीरे ॥ ६३ ॥ तूंशब्दादिकां
चाजाणता ॥ अससीशब्दादिकांपरता ॥ म्हणवोनिशब्दादिकांसमस्ता ॥ सांडिआ
तांसाक्षित्वें ॥ ६४ ॥ कर्मेंद्रियपृथ्वीपासोन ॥ तूंत्यापृथ्वीचानियंतापूर्ण ॥ तुझेंनेंपृ
थ्वीसींकठिणपण॥तूंत्याहोनवेगळा ॥ ६५ ॥ तरितूंकर्मेंद्रियनव्हेसी ॥ कर्मेंद्रियाचा
जाणताआहेसी ॥ कर्मेंद्रियकांनम्हणसी ॥ तेंहिपर्येसींसांगतों ॥ ६६ ॥ वाचाआ
णिकर ॥ पादशिश्नअधोद्वार ॥ हींकर्मेंद्रियेंसाचार ॥ तूंनिर्विकारवेगळा ॥ ६७ ॥ मु
ख्यजेंजेंबोलत ॥ तेंतेंतूंअससीजाणत ॥ ब्रम्हाहूनितूंबोलण्याअतीत ॥ शब्देंनिशब्द
जाणत ॥ तोतूंसत्यअससीरे ॥ ६८ ॥ करजेघेतीदेतिकांहीं ॥ तेंतूंजाणसीसर्वही ॥
तूंत्याचानियंतापाहीं ॥ साक्षित्वेंराहीवेगळा ॥ ६९ ॥ चरणेंकरितांगमनागमन ॥
तेंतूंजाणसीआपण ॥ म्हणवोनिवेगळाआहेसिरेजाण ॥ साक्षीपूर्णतोतूंचि ॥ ७० ॥

---

१ अहंविलें २ शब्दहूनवेगळा ३ बोलतांयेतनाहीं ४ नाहिंसेंझालें

CC-0 Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

मन्त्रभोगशिश्नाचा ॥ तूंजाणताअससीत्याचा ॥ तूंमियंतासर्वांचा ॥ परावाचापार
नेणें ॥ ७१ ॥ गुदींजेकर्मक्षरण ॥ तेंतूंजाणसीसाक्षित्वेंकरून ॥ आदिआणिअवसा
न ॥ तूंभिन्नयाहोनी ॥ ७२ ॥ तूंआदिअवसानापरता ॥ अससीआदिअवसानाचा
जाणता ॥ तेंसांगितलेंआतां ॥ तेंसांडितांहोयरे ॥ ७३ ॥ वाचाअध्यात्मयेथ ॥ वाचे
तेंअधिभूत ॥ अग्निअधिदैवत ॥ शक्तितेथेंसरस्वती ॥ ७४ ॥ हस्तअध्यात्मआपण ॥
ग्रहणादिआधिभूतपूर्ण ॥ आधिदैवतइंद्रजाण ॥ क्रियाशक्तिचापूर्णनिर्वाहो ॥ ७५ ॥
तूंहस्ताचानियंता ॥ ग्रहणादिकांचाजाणता ॥ इंद्रतुझेनीतत्वतां ॥ तूंआतांवेगळा
चि ॥ ७६ ॥ अध्यात्मचरण ॥ अधिभूतगतीआपण ॥ आधिदैवउपेंद्रपूर्ण ॥ तेथें
जाणगमनशक्ती ॥ ७७ ॥ तरितूंचरणचानियंता ॥ आणिगतीचाहीजाणता ॥ उपें
द्राचाप्रकाशिता ॥ सर्वसत्तातुझीच ॥ ७८ ॥ अध्यात्मगुणेंद्रियें ॥ विसर्गअधिभूतहो
ये ॥ नैर्ऋत्यअधिदैवतपाहे ॥ तेथिंचानिर्वाहक्रियाशक्ती ॥ ७९ ॥ तरितूंगुह्येंद्रियनहो
सी ॥ विसर्गअधिभूतासीं ॥ नैर्ऋत्यअधिभूतासीं ॥ साक्षित्वासींवेगळा ॥ ८० ॥ अध्या
त्मशिश्नेंद्रियेंत ॥ अधिभूतरतिसुख ॥ प्रजापतिअधिदैवतदेख ॥ तेथेंआणिकक्रिया
शक्ती ॥ ८१ ॥ तूंशिश्नेंद्रियाचाजाणता ॥ अधिभूतरतिसुखाचानियंता ॥ प्रजापतीचा
कर्ता ॥ सर्वांपरताअससीरे ॥ ८२ ॥ प्रजापतीचेंकरितांनिरशन ॥ सर्ववृत्तीसपडेशू

१ रक्षणकरनारा २ वाहणें ३ वेगळा ४ पाय

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

न्य ॥ उरलेंअविनाशचैतन्यघन ॥ तेंतूंपूर्णस्वयेंचि ॥ ८३ ॥ यापरिकर्मेंद्रियावेगळा॥ जैसेंगगनजळींभासोननलिंपेजळा ॥ कींवसंतजैसावनींसकळां ॥पालवोनिनिराळा असेकींगा ॥ ८४ ॥ अंतःकरणप्राणपंचक ॥ ज्ञानेंद्रियप्राणपंचक ॥ आणिकर्मेंद्रियदेख ॥ तूंप्रकाशकसर्वांचा ॥ ८५ ॥ अंतःकरणव्यानश्रवण ॥ शब्दवाचाहे गगनापासोन ॥ तूंयाचानियंतायाहोन ॥ साक्षिपुर्णवेगळाचि ॥ ८६ ॥ मनसमान त्वचास्पर्शजाण ॥ हस्तहेवायूपासोन ॥ तूंवेगळाअससीयाहोन ॥ ब्रम्हपुर्णतेंचि तूं ॥ ८७ ॥ बुद्धीउदाननयन ॥ रूपप्रदेहआपण ॥ तेजापासावउत्पन्न ॥ तूंजाणतायाहोनवेगळा ॥ ८८ ॥ चित्तअपानजिव्हारसशिश्न ॥ हेजळाचेअंशजाण ॥ तूंयाचाजाणतायाहोन ॥ साक्षिपुर्णवेगळाची ॥ ८९ ॥ अहंकारप्राणघ्राण ॥ गंधगुदअपान ॥ हेझालेधरणीपासोन ॥ तूंयाहोनीवेगळाची ॥ ९० ॥ तूंआदिमध्यअवसानीं ॥ तुंअलिप्तअससीव्यापकपाणीं ॥ हेंतुजचिपासोनी ॥ तुंयाहोनिवेगळाचि ॥ ९१ ॥ उकारमात्रासत्वगुण ॥ हेंहीतूंनव्हसीआपण ॥ तूंयाचाजाणतायाहोनभिन्न ॥ साक्षिपुर्णवेगळाची ॥ ९२ ॥ सत्वगुणापासोनजेंजेंझालें ॥ तेंतेंत्वां सर्वजाणितलें ॥ तरीजेंजेंजाणण्यामाजिआलें ॥ तेंबोललेंमाइक ॥ ९३ ॥ म्हणवोनीजाणत्यासींजाणिजे ॥ मगजाणतेपणाविसरिजे ॥ नाहींचहोवोनिराहिजे ॥ ते

१ सर्व शरीरांत फिरणारा वायू २ गर्भीत राहणारा वायू ३ कंठांत राहणारा वायू ४ ह्रदयांत राहणारा वायू

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

व्हांचिलाहिजेसर्वसूख ॥ १९४ ॥ तूंप्रविक्तभोगहीनव्हेसी ॥ प्रविक्तभोगाचा
जाणताआहेसी ॥ तूंअनेकींएकअससी ॥ सांडीतर्कासींयेथोनी ॥ १९५ ॥ एवं
हेंलिंगशरीरजाण ॥ तूंलिंगशरीराचानियंतापूर्ण ॥ परिकल्पनायोगेंस्वप्न ॥ शिवपू
र्णदेखतसे ॥ १९६ ॥ शिवएकलाचिएकआहे ॥ परिकल्पनायोगेंअनेकपाहे ॥ हें
हीकळेतुजर्सीसोये ॥ साक्षिपाहेतूंचितूं ॥ ९७ ॥ तरीहेंतुझ्याअज्ञानानेंतुजला ॥ स्व
भावभासअसेझाला ॥ तोतुझात्वांचिजाणितला ॥ म्हणोनिकल्पनेलासांडीरे ॥
॥ ९८ ॥ यालागींदेहाचेंकारण ॥ हेकल्पनाचिआहेजाण ॥ एकींअनेकभान ॥ हे
जाणकल्पनाखरी ॥ ९९ ॥ तूंत्याकल्पनेचाजाणता ॥ अससीनिर्विकल्पंआयता ॥
म्हणोनकल्पनीकसांडींआतां ॥ पाहेंपूर्णताआपुली ॥ २०० ॥ निर्विकल्पतेंएकसं
चलें ॥ जैसेंआब्रम्हप्रळयोदकेंव्यापिलें ॥ तेथेंमीम्हणावयाकोणउरलें ॥ सांगव
हिलेंरत्नाकरा ॥ १ ॥ ब्रम्हींसंकल्पमुळींचनाहीं ॥ परितुझ्याअभावेंतुजभासेपा
हीं ॥ तेथेंमनादिकविकारसर्वपाहीं ॥ कल्पनेचेठायींहोतील ॥ २ ॥ हेंविकारयु
क्तभासे ॥ येरनिर्विकारअसे ॥ जैसींपाहतांसाखरदिसे ॥ परिअसेगोडीतेएक ॥
॥ ३ ॥ आकारमात्रचिदिसे ॥ परितिगोडीचिसंचलीसे ॥ तैसेंकल्पनायोगेअनेक ॥ ९ ॥
भासे ॥ परीननासेएकपण ॥ ४ ॥ जैसेंवायूचेसंगेंकरून ॥ जीवनींतरंगाचेंभानं ॥

१ कल्पना रहित २ ब्रह्मदेवाच्या प्रळया पर्यंतच्या जल तें ३ उदकांत ४ भास

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तरिकायजीवनींतरंगाचिखाण ॥ पहिलीचजाणहोतीकीं ॥ ५ ॥ परिपहिलेजीवनीं
तरंगनाहीं ॥ परिवायुवेगेंभासलेपाही ॥ तरितेजीवनावेगळेआहेतकाई ॥ तैंसिसो
यिमनादिकाची ॥ ६ ॥ जीवनींतरंगहोती ॥ परितेजीवनरूपचिआहेती ॥ जीवना
वेगळेतरंगनदिसती ॥ तैसेंनिर्विकारींभासलेविकार ॥ ७ ॥ वायुवेगेंतरंगसागरीं ॥
तैसेंकल्पनेंसंगेंविकारनिर्विकारीं ॥ ऐसेंजाणोनियांअंतरीं ॥ सांडीदुरीतर्कातर्के
॥ ८ ॥ तरितर्कातर्कसांडोन ॥ तूंनिर्विकारहोयआपण ॥ एकींदिसेअनेकभान ॥ प
रिएकपणनमोडेचि ॥ ९ ॥ जैसेतरंगसागरींभासती ॥ परितेसागररूपचिअसती॥
आदिअवसानअंतीं ॥ सहजस्थितीसागरत्यासीं ॥ १० ॥ तेभासमात्रचिदिस
ती ॥ परितेसागरांशचिआहेति ॥ तैसेंमनादिकींविकारउठति ॥ परिआत्मस्थिती
नमोडेचि ॥ ११ ॥ वायूसंगेंतरंगझाला ॥ परितरंगींवायुनाहींराहिला ॥ तैसाक
ल्पनायोगेंविकारभासला ॥ परिविकारींसंचलानिर्विकार ॥ १२ ॥ कल्पनासं
गें करून ॥ निर्विकारींविकारभान ॥ परिहेस्वप्नरीतिजाणोन ॥ साक्षीहोवोनरा
हींरे ॥ १३ ॥ कर्दळीयोगेंकापुर ॥ परिकर्दळीनाहीकापुरामाझार ॥ तैसेंकल्प
नायोगेंनिर्विकारींविकार ॥ परिकल्पनासाचारवेगळी ॥ १४ ॥ जैसेंसोनारेंकेले
अळंकार ॥ परिअळंकारिंनाहींसोनार ॥ तैसेमनादिकभासतीविकार ॥ परिनिर्वि

१ लाटा २ नानातऱ्हेच्याकल्पना ३ समुद्राचेअंश

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

कारवस्तुचि ॥ १५ ॥ सुवर्णाचेंझालेंअलंकार॥परिअलंकारींसुवर्णसाचार॥तैसेंविका
रींनिर्विकार ॥ परावरसंचलें ॥ १६ ॥ मृत्तिकेमाझारपाहीं ॥ भांडियाचिखाणनाहीं
परितींकुलालकरीपाहीं॥तैसीनिर्विकल्पींसोयकल्पनेची ॥१७॥प्रथममृत्तिकानिर्वि
कार ॥ तेथेंकुलालेंकेलेंभांडियाचेविकार ॥ परिकुलालनाहींत्यामाझार ॥ तैसातूंसा
चारअससीरे ॥ १८ ॥ कुलालआणिभांडीजैसीं ॥ आकाशामाजीवस्तीदोघांसीं ॥
तैसिपरात्परींविकारनिर्विकारासीं॥वस्तीअनायासेंअसेंकिंगा ॥ १९ ॥ तरिविकार
आणिनिर्विकार ॥ तूंयाचासाक्षीयाहोनपर ॥ परितुझेआभावेंतुजसाचार ॥ नसते
विकारभासती ॥ २० ॥ तरींनिर्विकारींसर्वनसे ॥ विकारींसर्वभासे ॥ जैसेंनेत्रचे
पितांचंद्रद्वयदिसे ॥ येऱ्हवींअसेएकचि॥२१॥तैसेंमुळींचेंआहेएकपण ॥ परिकल्पने
नेंभासेद्वैतभान ॥ हेंअवघेंमिथ्याजाणोन ॥ साक्षीहोवोनराहींरे ॥ २२ ॥ तरिहेंसर्व
कल्पनिक ॥ आदिमध्यअवसानदेख ॥ सगुणनिर्गुणमायिक ॥ जैसेंस्वप्नसुखमिथ्या
चि ॥ १२३ ॥ जोंवरीकल्पनेचेंअधिष्ठान ॥ तोंवरीलिंगशरीराचेंभान ॥ म्हणऊनक
ल्पनेतेंसांडोन ॥ निर्विकारआपणहोयरे ॥ २४ ॥ तूंतोनिर्विकारआहेसी ॥ परी
कल्पनासंगेंबद्धहोसी ॥ मगमुक्तीचाउपावकरिसी ॥ तेणेंभांबावसीआपणा ॥
॥ १२५ ॥ जैसेंसूर्यासींहोतांविन्मुख ॥ छायापहातसेसन्मुख ॥ मगतीधरोंधांवतीमू

१ स्थूल सूक्ष्म २ कुंभार ३ मायेहून निराळा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

र्व ॥ परित्यांसींदेखनसांपडे ॥ २६ ॥ जोंजोंसावलीधरूंजाय ॥ तोंतोंसावलीपुढें
चिहोय ॥ मगजोजोकरीउपाय ॥ तोतोअपायहोतसे ॥२७॥ तैसेंआत्मत्वासींविन्मु
खहोतां ॥ आपणासींभासेबद्धता॥मगसाधावयासमुक्तता ॥ नानाव्रतेंकरिताती ॥
॥ २८ ॥ जोंजोंहाकारसाधन ॥ तोंतोंवाढतसेगामन ॥ मगनानापरीतर्कजाण ॥
नसतेंचिआपणकरितसे ॥२९॥ जोंजोंमनवाढे ॥ तोंतोंकल्पनेचगिांठीपडे ॥ जैसेंअ
न्नसांडोनियांहाडें ॥ श्वानकोडेंखातसे ॥३०॥ तैसेंझालेंअज्ञानासीं ॥ जेविन्मुखआ
त्मत्वासीं ॥ बद्धताभासेत्यांसीं ॥ तेणंकासाविसीहोतसे ॥ ३१ ॥ जोझालासूर्यास
सन्मुख ॥ त्यासींछायाझालीविन्मुख॥तैसेंआत्मत्वाजाणतांदेख ॥ नसेनिःशेषकल्प
ना ॥ ३२ ॥ जेव्हांनिःशेषकल्पनातुटे ॥ तेव्हांलिंगदेहाचिग्रंथिकांसुटे ॥ जैसेंजळ
आटतांगोमटें ॥ बिंबभेटेबिंबासीं ॥ ३३ ॥ सूर्यापासोनजळहोत ॥ तेथेंसूर्यचिअ
सेबिंबत ॥ तेजजळबिंबातेंप्रकाशित ॥ परितेंअतीतदोघांसी ॥ ३४ ॥ तैसेंतुझेंवि
सरेंतुजला ॥ दुजेपणाचाभ्रमझाला ॥ तोहीत्वांजाणितला ॥ तूंअनेकींसंचलासिए
कचि ॥ ३५ ॥ तूंअनेकींएकचिआहेसी ॥ परिस्वरूपेंअज्ञानेंभ्रमलासी ॥ तूंत्याभ्र
मातेंहीनजाणसी ॥ त्याहोनिआहेसीवेगळा ॥ ३६ ॥ जैसाअग्नीपासोनधूम्रहोय ॥
धूम्रअग्नीसींलागलाआहे ॥ हेंधूम्रअग्नीनातेंकाय ॥ अग्नीपाहेंवेगळा ॥ ३७ ॥ तैसें

१ कुत्रा २ आपल्या स्वतास ३ सर्व ४ गांठ ५ निराळें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

हेंसर्वतुजपासोनहोत ॥ सर्वआहेतुजआंत ॥ परितूंयाहोनअतीत ॥ प्रकाशीतसर्वां तें ॥ ३८ ॥ अग्निपासोनधूम्रझाला ॥ जनींहाशब्दप्रवर्तला ॥ परितोधुम्रचिआहेप हिला ॥ हेंकोणालानकळेंची ॥ ३९ ॥ अग्निमाजीधूम्रनिगत ॥ तरीकाष्टांविनाचदि सत ॥ म्हणोनिअग्नीकाष्टींचहोत ॥ संयोगतातुटत ॥ ४० ॥ तैसेंनिर्विकारींनाहींवि कार ॥ परिकल्पनायोगेंभासेसाचार ॥ म्हणवोनितूंयापासोनिदूर ॥ अससीपरंप्र काशिता ॥ ४१ ॥ तरितूंप्रकाशाचाप्रकाशक ॥ तूंअर्कांचाहिनिजअर्क ॥ तूंसर्वांचा होसीजनक ॥ साक्षीसंमुखसर्वांचा ॥ ४२ ॥ तुझेसत्तेनेंसर्वहोतें ॥ परितूंनातळशीक र्मातें ॥ जैसेसूर्यप्रकाशेंजनवर्ते ॥ परिसूर्ययातेंअलिप्त ॥ ४३ ॥ जैसाजैसायाचाव्या पार ॥ तोतैसाचकरीसाचार ॥ परिसूर्यकर्मामाझार ॥ अणुमात्रनलिंपेची ॥ ४४ ॥ सूर्यजरीलिप्तहोता ॥ तरित्यापापेंकाळिमेसीयेता ॥ तैसातूंसर्वांपरता ॥ सर्वसत्तातु झेनी ॥ ४५ ॥ जेंनकर्मीसूर्यअलिप्त ॥ तैसातूंमनादिकाअतीत ॥ तूंकल्पनेतेंहिजा णत ॥ वस्तुनिर्धूततेचितूं ॥ ४६ ॥ जरीअहंब्रम्हास्मिआहेस ॥ सांडूनिहोयनिर्हेत ॥ तेव्हांकल्पनेचाहोईलअंत ॥ जैसाप्रकाशातेंअंधार ॥ ४७ ॥ प्रकाशींअंधारूअसे ॥ परितोतद्रूपचिअसे ॥ तैसीनिर्विकल्पनावसे ॥ मनींविश्वासवचनातें ॥४८॥ जरींसं देहअसेलकांहीं ॥ तरिबोलबोलरेलवलाहीं ॥ आपलेंसमाधानकरूनघेई ॥धरींसोय

१ निराळा २ संयोगपणा ३ लोकांला प्रकाशदेणारा ४ सूर्याचा आपणसूर्य

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

हिताची ॥ ४९॥ ऐसेंऐकोनसद्गुरूवचन ॥ बोलेरत्नाकरकरजोडून ॥ म झेंझालेंसमाधान ॥ उडालेंभानकल्पनेचें ॥ २५० ॥याकल्पनेचेयोगेंकरून ॥ मीभ्र लोंहोतोंजाण ॥ बद्धताहोतीघेतलीमानोन ॥ तेणेंहाणझालीमाझी ॥ ५१ ॥ मनामागेंधांवतां ॥ फारकष्टीझालोंसद्गुरुनाथा ॥ तीर्थेंव्रतेंदेवीदेवता ॥ केलींताताउदंड ॥ ५२ ॥ परिमनाचीनिंवृत्ती ॥ नोहेचिगासद्गुरुमूर्ती ॥ अधिकचिविकारहोती ॥ नानामतीभांबावलों ॥५३॥ एकेतुझेकृपेविण ॥ जेंजेंकीजेतोंभ्रमचिजाण ॥ झालेंलिंगदेहाचेंनिरशन॥ सांगाखूणकारणाची ॥ ५४ ॥ स्थूलआणिकारण ॥ याचासाक्षीमीवस्तुपूर्ण ॥ तुमचेकृपेनेंहेंमजलागोन ॥ झालेंज्ञाननिश्चयीं ॥ ५५ ॥ आतांकारणाचेंनिरशन ॥ करावेंसद्गुरुआपण ॥ तंवसद्गुरुबोलिलेवचन ॥ सांगेनपुढिलेअध्यायीं ॥ ५६ ॥ हादीपरत्नाकरग्रंथ ॥ जेणेंवस्तुहोयहस्तगत ॥ मनादिकांचापुरेअंत ॥ होयनिंहिततत्काळीं ॥ ५७ ॥ हाग्रंथकरितांश्रवण ॥ भवंभयाचेंउडेज्ञान ॥ राहेब्रम्हचिहोवोन ॥ हेंवरदानगुरूचें ॥ ५८ ॥ जेंसर्वांसीगुह्यहोतेंचोरलें ॥ तेंदीपरत्नाकरेंप्रगटकेलें ॥ सर्वत्रींजेंभरोनिउरलें ॥ तेंभासविलेंदोन्हीडोळां ॥ ५९ ॥ म्हणोनियांशब्दरत्नाकरासी ॥ जतनकरीअतिप्रयत्नेंसी ॥ साक्षीमानोनिआपणासी ॥ होयकथेसींसादर ॥ ६० ॥ स्थूलसूक्ष्माचेंकथन ॥ तुजसांगीतलेंवेगळेंकरोन ॥ हाआध्याझालायथोन ॥ पुढेंसा

---

१ वाघा २ समाप्ति ३ कारण शरीराची संसाराचेंभय

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

वधानहोईजे ॥ ६१ ॥ सातवाअध्यायपूर्णझाला ॥ आतांआठवाआरंभिला ॥ रामा
नंदम्हणेरत्नाकरावहिला ॥ चित्तकथेलादीजेबापा ॥ ६२ ॥ सिद्धानंदाचेनिप्रसादें॥
बोलेरामानंदपदें ॥ रत्नाकराचेनिसंवादें ॥ कथाविनोदेंचालिली ॥ ६३ ॥ इतिश्री
चिदादित्यप्रकाशदीपरत्नाकरग्रंथे ॥ सूक्ष्मदेहनिरशनयोगोनामसप्तमोऽध्यायगोड
हा ॥ ७ ॥ श्रीमज्जगदीश्वरार्पणमस्तु ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

॥ सप्तमोऽध्याय समाप्त ॥

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ जयजयसद्गुरुअद्वैता ॥ अनिर्वाच्यअनंता ॥ मायाउपाधिर
हिता ॥ सर्वसतातुझीच ॥ १ ॥ तूंसर्वकरोनिअकर्ता ॥ जैसेंजनकर्मिनलिंपेसविता॥
तूंजैसातैसाचिनियंता ॥ अससीपरतासर्वांहुनी ॥ २ ॥ ऐसियातुजनमन ॥ मीतूंप
णातेंसांडोन ॥ जैसेंजळींमिळतांलवण ॥ जायहोवोनितद्रुपची ॥ ३ ॥ कींकाष्टपुजो
जेपावक ॥ कींगोडीनेंपुजिजेरसदेख ॥ कींप्राणेंपूजीजेलोक ॥ प्रकाशें[illegible]पकपूजीजे
॥ ४ ॥ गंगापूजिजेगंगोदकेंजाण ॥ कापूरपूजिजेपरिमळेंकरून ॥ गूळग[illegible]डीनेंपुर्ण ॥
कीजेपूजनऐक्यत्वें ॥ ५ ॥ वायूनेंपूजिजेआकाश ॥ आकाशें पूजिजेअवकाश ॥ कीं
कीर्णेंपूजिजेसूर्यास ॥ तैसेंतुम्हासनमनमाझें ॥ ६ ॥ कांपरिमळेंपूजिजेपुष्पासीं ॥ पु
ष्पेंपूजिजेपल्लवासीं ॥ पल्लवेंपूजीजेवृक्षासीं ॥ वृक्षेंबीजासींपूजिजेजैसें ॥ ७ ॥ तंतूनें
पूजिजेकापड ॥ कांजडत्वेंपूजीजेदगड ॥ कांअज्ञानेंपूजिजेझाड ॥ तैसेंअखंडनमन
माझें ॥ ८ ॥ जैसेंस्थंडिलेंपूजिजेपृथ्वीसीं ॥ अलंकारेंपूजिजेहेमासीं ॥ कांघरेंपूजि
जेग्रामासीं ॥ तैसेंतुम्हांसींनमनमाझें ॥ ९ ॥ कांराजापूजिजेराजोपचारें ॥ शब्दपू
जिजेअर्थांतरें ॥ कांघरपूजिजेद्वारें ॥ पोथीअक्षरेंपूजिजेजैसी ॥ १० ॥ सरितेंपूजि
जेसागरासीं ॥ कांरसेंपूजिजेफळासीं ॥ कांअभ्रेंपूजिजेगगनासीं ॥ तैसेंतुम्हासींनम
नमाझें ॥ ११ ॥ देवपूजिजेदेवपणें ॥ भक्तपूजिजेभावानें ॥ हरिपूजिजेहरिकीर्तनें ॥

१ शासनकरणारा २ मलासारखेंच ३ विस्तव ४ जडपणानें ५ होमकरावयाचा चौका ६ भिन्नअर्थानें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तैसें नमनें नमन हें ॥ १२ ॥ पर्वत पूजिजे तृणांकुरीं ॥ चंद्र पूजिजे अमृतकरीं ॥ मेघ पूजिजे
जळधारीं ॥ तैसें निर्धारीं नमन हें ॥ १३ ॥ भाषेनें पूजिजे देश ॥ वेदवाक्यें पूजिजे वेदास ॥
जैसा तीर्थमहिमा तीर्थास ॥ सहज पूजे सजडला से ॥ १४ ॥ कळें पूजिजे कळावंत ॥ बळें पूजि
जे बळवंत ॥ आंधारें पूजिजे रात ॥ प्रकाशें जोत पूजिजे जैशी ॥ १५ ॥ धारें पूजिजे तरवार ॥
योगें पूजिजे योगेश्वर ॥ वीरश्री पूजिजे सुर ॥ तैसा व्यवहार नमनासीं ॥ १६ ॥ ब्रम्ह
चर्यें ब्रम्हचाऱ्यासीं ॥ गृहस्थाश्रम गृहस्थासीं ॥ वानप्रस्थें वानप्रस्थांसीं ॥ सन्यास
कर्में सन्याशासि पूजिजे ॥ १७ ॥ स्त्री पुजिजे तारुण्यें ॥ तारुण्य पजिजे कामभोगानें ॥
काम पूजिजे विषयानें ॥ तैसें करणें नमन माझें ॥ १८ ॥ दृष्टीनें पूजिजे रूपासीं ॥
श्रवणें पूजिजे शब्दासीं ॥ शब्दें पूजिजे मनासीं ॥ नामें शरीरासीं पूजिजे ॥ १९ ॥ शरी
रें पूजिजे प्राणासीं ॥ प्राणें पूजिजे जीवासीं ॥ जीवें पूजिजे शिवासीं ॥ शिवें पूर्णासी पूजि
जे ॥ २० ॥ पूर्ण जो तो सदा पूर्ण ॥ जो विषमीं असे समान ॥ ज्यासीं नाहीं आदि अवसा
न ॥ तेथें मी तूंपण कैंचें गा ॥ २१ ॥ जेथें मी तूं सीं ठाव नाहीं ॥ तेथें पूजापूजन करिसी का
ई ॥ जैसें पूजन सागरीं कल्लोळ पाहीं ॥ परी अभेद सोई धरियेली ॥ २२ ॥ जरी नाहीं द्वै
तासि ठाव ॥ तरी पूजापूजेचें वाढविलें वैभव ॥ परी एकपणें संचला स्वयमेव ॥ ऐसें लाघ
व तुझें देवा ॥ २३ ॥ ऐसिया तुज नमस्कार ॥ मांझें निवालें अंतर ॥ सांगा कारण देहा ॥ १ ॥

---

१ देव २ एका शय्येवर स्त्रीपुरुषां ... ३ ... णानें ४ मदनानें ५ कानानें ६ ब्रह्मासीं

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

चाउपाव ॥ सविस्तरकरोनियां ॥ २४ ॥ तुजवेगळेंमजकोणी ॥ पाहातांनदिसेजनीं वनीं ॥ तूंचिमाझींजनकजननी ॥ सांगाकरोनिवेगळें ॥ २५ ॥ तुजवेगळेजेसायास॥ तेतेसर्वहीहोतक्लेश ॥ ऐसाझालामजविश्वास ॥ म्हणवोनिआसकेलीतुझी ॥ २६ ॥ तंवसद्गुरुम्हणतीसावधान ॥ तूंपुसतोसअद्वैतहोवोन ॥ वेडाहोतोसीजाणोन ॥ धन्य धन्यतूंएक ॥ २७ ॥ जाणोनिपूसिलेंगुरूसीं ॥ परमार्थीम्हणावात्यासीं ॥ जेजाणो नीधरितीअहंतेसीं ॥ तेचिभवपाशींपडियेले ॥ २८ ॥ जेंजेंसद्गुरूसीवंचिलें ॥ तेंहिज्ञा नाभिमानातेंधरिलें ॥ ज्ञानाभिमानेंआपुलें ॥ कांहींकेलेंनव्हेची ॥ २९ ॥ म्हणोनि ज्ञानाभिमानातेंसांडोनी ॥ जोलीनहोयसद्गुरुचरणीं ॥ तोभक्तांमाजमुगुटमणी ॥ प वित्रअवनीत्याचेनी ॥ ३० ॥ तरीआतांसावधवहिलां ॥ सांडोनियामीतूंपणाला ॥ मीब्रम्हऐसेंमानांनीआपणाला ॥ सावधवहिलाहोईरे ॥ ३१ ॥ ऐकबापाकारणशरी र ॥ हृदयाचेंबिहार ॥ सुषुप्तिअवस्थासाचार ॥ मात्राप्रकारतेथेंअसे ॥ ३२ ॥ अभि मानीप्राज्ञ ॥ आणिभोगतमोगुण ॥ इतुकेंकारणाचेंलक्षण ॥ तत्वगणनत्यासींनाहीं॥ ॥ ३३ ॥ तरीतूंहृदयनव्हेसीआपण ॥ तूंहृदयाचाजाणताभिन्न ॥ तूंसुषुप्तिअवस्थेपा सोन ॥ साक्षित्वेंजाणवेगळा ॥ ३४ ॥ तूंसुषुप्तिजरीअसतासी ॥ तरीसुखेंनिजलों हेंनजाणतासी ॥ जाणसीम्हणोनिवेगळाआहेसी ॥ सत्यवचनासीमानावें ॥

---

१ फसविलें २ नम्र ३ पृथ्वी ४ राहणार ५ गाढ निद्रा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ ३५ ॥ तूंमकारमात्रानव्हेसी ॥ मकारमात्रातेजाणसी ॥ तूंस्वप्रकाशब्रम्हआ
हेसी ॥ पाहेंआपणासींआपण ॥ ३६ ॥ विश्वअभिमानीप्राज्ञ ॥ तेहीतूंनव्हे
सीआपण ॥ तूंत्याचाजाणतात्याहोन ॥ वेगळाजाणसाक्षित्वेंसी ॥ ३७ ॥
आनंदभोगहीतूंनव्हेसी ॥ आनंदभोगाचाजाणाताआहेसी ॥ तूंआनंदाचा
आनंदआहेसी ॥ साक्षित्वेंअससीवेगळा ॥ ३८ ॥ तूंतमोगुणनव्हेसीआपण ॥ तुझे
नितमोगुणागुणपण ॥ तूंगुणातीतनिर्गुण ॥ सर्वकोंदूनउरलासी ॥ ३९ ॥ म्हणवोन
तूंकारणनहोसी ॥ कारणाचासाक्षिआहेसी ॥ तूंस्वप्रकाशेंतेजोरासी ॥ तूंजाणसी
सर्वांतें ॥ ४० ॥ सत्वरजतमोगुण ॥ तूंयाचाजाणतायाहोनभिन्न ॥ तूंगुणातीतनिर्गु
ण ॥ साक्षीपूर्णसर्वांचा ॥ ४१ ॥ स्थूलसूक्ष्मकारण ॥ त्यांचेंसांगीतलेंविवरण ॥ तूंया
चासाक्षीआपण ॥ तुर्याजाणचौथानव्हेसी ॥ ४२ ॥ जागृतीस्वप्नसुषुप्ति ॥ तुर्यासा
क्षितीघांप्रती ॥ तिचीमहाकारणींवस्ती ॥ हीस्थितीसांगतों ॥ ४३ ॥ आतांचतुर्थदे
हमहाकारण ॥ मूर्ध्नीयाचेंआहेस्थान ॥ तुर्याअवस्थासाक्षिपूर्ण ॥ निश्चयजाणत्रिपु
टीचें ॥ ४४ ॥ प्रत्यगात्माअभिमानीतेथें ॥ आनंदावभोगनिश्चितें ॥ निर्गुणअर्धमा
त्रातेथें ॥ एवंभूतचतुर्थदेह ॥ ४५ ॥ तरींतूंमहाकारणहीनहोसी ॥ महाकारणाचाजा ॥ २ ॥
णताआहेसी ॥ म्हणवोनतूंमहाकारणातेंजाणसी ॥ तुजयासींनातेंनाहीं ॥ ४६ ॥ तू

१ गुणाहून वेगळा २ व्यापून ३ कारण शरीर ४ स्वप्रकाशानें ५ मस्तक ६ स्थूळ, सूक्ष्म आणि कारण देह

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

र्यावस्थाजेसाक्षीपूर्ण ॥ तूंत्यातुर्येचाजाणताआपण ॥ तुझेंनीतुर्याप्रकाशमान ॥ तूं भिन्नतिजहोनी ॥ ४७॥ तुर्यारूपचितूंअसतासी ॥ तरीतुर्येचेंसाक्षित्वनजाणतासी॥ म्हणवोनितूंतुर्यानव्हेसी ॥ ब्रम्हआहेसीस्वतःसिद्ध ॥४८ ॥ जेंजेंजाणवेमाजिआलें॥ तेंतेंतुर्येनेंजाणितलें ॥ तुजजाणूजातांजाणीवगेलें ॥ अनिर्वाच्यउरलेंतेंतूंगा ॥४९ ॥ प्रत्यगात्मातूंनव्हसी ॥ प्रत्यगात्म्याचासाक्षीतूंआहेसी ॥ म्हणवोनप्रत्यगात्म्यातें जाणसी ॥ संदेहैंयासींनसेचकिं ॥ ५० ॥ तूंआनंदावभासनहोसी ॥ आनंदावभा सातेंप्रकाशसी ॥ अर्धमात्रेतेंजाणसी ॥ कैसाहोसीअर्धमात्रा ॥ ५१ ॥ जेंजेंमनबु द्धीसआलें ॥ तेंतेंओंकारापासोनझालें ॥ तेंसर्वत्वांजाणितलें ॥ तेंप्रकाशिलेंतुझेनी ॥ ५२ ॥ रजोगुणापासोनजेंजेंझालें ॥ तेंतेंत्वांसर्वजाणीतलें ॥ सत्त्वगुणेंजेंपाळणके लें ॥ तेंहिझालेंज्ञानतुज ॥ ५३ ॥ तमोगुणाचेंजेंसंव्हारण ॥ तेंहीतूंजाणसीआपण॥ तुर्याजेवेगळीतिहीहून ॥ तूंविलक्षणअससीगा ॥ ५४ ॥ पिंडब्रम्हांडाचेंकारण ॥ हाओंकारचिजाण ॥ तूंओंकाराहून ॥ वेगळाआपणअससीतूं ॥ ५५ ॥ जेंजेंओं कारापासोनझालें ॥ तेंतेंत्वांस्वप्नचीदेखिलें ॥ तेथेंजीवशीवभासले ॥ विसरेआ पणआपणासीं ॥ ५६ ॥ स्वप्नामाजीझालाब्राम्हण ॥ अथवादेखेचहीन ॥ परीतें मिथ्याचीजाण ॥ तैसेंभानजीवशिवाचें ॥ ५७ ॥ तरिजीवआणिशिव ॥ हेंआत्मभ्र

१ जाणण्यांत २ जाणण्याच्यावस्तू ३ बोलण्यास स्थळ उरलें नाहीं ज्यांस असे ते ४ संशय ५ आनंदभास ६ म्लेंछादि.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

माचेंवैभवं ॥ जेंजेंजाणवलेंतेंतेंसर्व ॥ जैसीमांवरोहिणी॥ ५८ ॥ गंधर्वनगरीचेआवा
र ॥ कींचित्रामाजीअस्विार ॥ जावोनियांवांझकुमर ॥ वायेमारकेलाअसे॥ ५९ ॥
नपुंसकाचीकन्याजाण ॥ सतीनिघालीआपण ॥ खद्योततेजाचाअग्नीकरोन॥ झा
लीजळोनीभस्मचिती ॥ ६० ॥ हेंजैसेंअसत्यभाषण॥ तैसीप्रकृतीपुरुषजाण ॥ तैसें
जाणोनिआपण ॥ नाहींहोवोनीराहीरे॥६१॥तुजअसतांसर्वआहे ॥ हेंतुझेंतूंविचारू
नीपाहे ॥ सांडोनीप्रपंचाचीसोय ॥ साक्षीपाहेसर्वांचा ॥ ६२ ॥ तूंआपुलेंपूर्णत्ववि
सरसी ॥ म्हणवोनीमीदेहचिमानिसी ॥ देहमानितांब्रम्हांडासीं ॥ सहजेसींअडक
ला ॥ ६३ ॥ सांडितांदेहाचेंभान ॥ ब्रम्हांडासींपुसेकोण॥म्हणवोनसांडीअभिमान॥
साक्षीहोवोनराहींरे ॥ ६४ ॥ जेंजेंब्रम्हांडामाजीआहे ॥ तेंतेंपिंडिंचपाहें ॥ पिंडत्या
गितांब्रम्हांडजाये ॥ साक्षीराहेसंचला ॥ ६५ ॥ अरेहाभ्रमेंभ्रमवाढला ॥ पिंडब्रम्हां
डभ्रमाचाघाला ॥ भ्रमत्यागितांचिभ्रमगेला ॥ तोहिवाहिलासांगतों ॥ ६६ ॥ एक
आत्मभ्रमेंभासली ॥ येथेंईश्वरेंपंचीकृतेंकेलीं ॥ त्यापासोनवहिलीं ॥ स्थूळेंझालींअ
नंतें ॥ ६७ ॥ महातेजाचेप्रभेंकरोन ॥ कर्दमशोषलास्वभावेंकरून ॥ मगनिर्मिलीं
ब्रम्हांडेंअगण्य ॥ तूंसाक्षीपूर्णसर्वांचा ॥ ६८ ॥ लिंगदेहदेवतामय ॥ त्याचेंस्थूलशरी
रदेहहोय ॥ म्हणवोनीअवयवसमूह ॥ रचिलीपाहेब्रम्हांडें ॥ ६९ ॥ सप्तपाताळश्रीच

१ ऐश्वर्य २ जसें मायेनें देवकीच्या उदरांतून गर्भ काढून रोहिणीच्या उदरांत घातला त्याप्रमाणें ३ स्वप्नांतील

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

रण ॥ तेथेंत्रिविक्रमाचेंअधिष्ठान ॥ याचाजाणतातूंआपण ॥ भ्रमेंकरोनभुलूंनको ॥
॥ ७० ॥ पाताळजेंसातवें ॥ तेंविराटाचेंपादतळजाणावें ॥ प्रपदेंतींरसाळतळभावें॥
ऐकावेंसाक्षित्वें ॥ ७१ ॥ गुल्फद्वयमहातळजाण ॥ जंघातळातळआपण ॥ सुतळजा
नुंयुगुळखूण ॥ जाणतापुर्णतूंचियाचा ॥ ७२ ॥ वितळआणिअतळदोनी ॥ हेंजाणेउ
रुंयुगळस्थानीं ॥ कटिदेशमहीतळमानीं ॥ तूंसाक्षित्वपणेंजाणसी ॥ ७३ ॥ एवं
सप्तपाताळतूंनव्हसी ॥ सप्तपाताळाचाजाणतताआहेसी ॥ सांडोनियांदेहभा
वासीं ॥ सहजेसीराहेंरे ॥ ७४ ॥ वृक्षगुल्मतृण ॥ तीयारोमावळीजाण ॥ गंगा
दिनानासरिताजाण ॥ तीनाडीचक्रपूर्णकीं ॥ ७५ ॥ सागरहेसातही ॥ तें
विराटाचेंउदरपाहीं ॥ याचाजाणतायासकांहीं ॥ संबंधनाहींमुळिंचा ॥ ७६ ॥ तेथें
वडवानळतेंचिजठर ॥ तूंयाचाजाणतायाहोनिपर ॥ तूंसाक्षित्वेंव्यापकनिर्विकार ॥
जाणसीविचारसकळांचा ॥ ७७ ॥ नभोमंडळतेंनाभिस्थान ॥ ज्योतिर्लोकवक्षस्थ
ळजाण ॥ महर्लोककंठखूण ॥ कींजेंजतनसाक्षित्वेसीं ॥ ७८ ॥ वदनतेंजनलोक ॥
तपलोकतेंललाटदेख ॥ सत्यलोकतेंमस्तक ॥ तूंप्रकाशकसर्वांचा ॥ ७९ ॥ इंद्रलो
कतेहातजाण ॥ इंद्रासींजेथेंअधिष्ठान ॥ तूंयाचाजाणताआपण ॥ दिशातेखूण
कर्णरंध्राची ॥ ८० ॥ तरणीतेनेत्र ॥ दांततेपुत्रकलत्रें ॥ यमतोदाढासत्यखरें ॥ तूं

१ वामनाचें रहाणें २ विराट स्वरूपाचें ३ पायांचा चौंडा ४ पायांचे घोंटे ५ पोटऱ्या ६ गुढघे ७ मांड्या

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

अससीपरयाहोनी ॥ ८१ ॥ वरुणतेजिव्हाजाण ॥ प्रजापतिलोकशिश्न ॥ निर्ऋतीलोकगुदस्थान ॥ तूंविलक्षणयाहोनी ॥ ८२ ॥ जळवृष्टितेंचिरेत ॥ तूंयाचाजाणतायाविरहित ॥ हेंतुझेअज्ञानेंतुजभासत ॥ परितेंसत्यनव्हेकीं ॥ ८३ ॥ ऐशाचौ्यार्शीलक्षयोनी ॥ असतीब्रम्हांडाचित्रिभुवनीं ॥ त्यासमवेतत्रिभुवनीं ॥ ब्रम्हांडम्हणोनिबोलिजे ॥ ८४ ॥ ऐसाब्रम्हांडगोळजाण ॥ झालाहापंचभूतांपासोन ॥ तूंयाचाप्रकाशकआपण ॥ सांडीभानकल्पनेचें ॥ ८५ ॥ पृथ्वीपासोननभापर्यंतजाण ॥ दाहादाहाअधीकगुणपूर्ण ॥ त्याहोनअधीकदशगुण ॥ अहंकारअसेआपणकींगा ॥ ८६ ॥ अहंकारापासोनदशगुणअधिक ॥ महत्तत्वपांघरूणदेख ॥ ऐसींसप्तावरणेंकंचुक ॥ ब्रम्हांडदेखबोलिजे ॥ ८७ ॥ जैशीब्रम्हांडीचीरचना ॥ तैसीचपिंडींचीरचना ॥ म्हणोनियांदोघांजणा ॥ जाणतापूर्णतूंचिएक ॥ ८८ ॥ ऐसीब्रम्हांडींचीएकदाटी ॥ उपजलीसेमायेचेपोटीं ॥ ऐसीहेतत्त्वसृष्टीचीगोष्टी ॥ भ्रमेंचावटीवाढली ॥ ८९ ॥ पिंडब्रम्हांडजेंमायेपासोन ॥ तेंमाईकजाण ॥ रज्जूससर्पापरिहोयभान ॥ परितेंअज्ञानेंवाढिलेंसे ॥ ९० ॥ परिअज्ञानतेंचिअज्ञानझालें ॥ काजेंदेहचिमीमानिलें ॥ देहसंगेंभांबावलें ॥ त्याचेंकेलेंनिरशन ॥ ९१ ॥ तूंपिंडब्रम्हांडापासोन ॥ वेगळाचिअससीजाण ॥ वेगळाचिम्हणतांतुजविण ॥ रितें ॥ ४ ॥

१ ब्रह्मलोक २ राक्षस ३ स्वर्ग मृत्यु पाताळीं ४ पृथ्वी, आप, तेज, वायु, आकाश

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

स्थाननदिसेचि ॥ ९२ ॥ आब्रम्हस्तंभपर्यंत ॥ तूंचिव्यापकअससीनिभ्रांत ॥ तुज
नाहींआदिअंत ॥ सांडीहेतआपुला ॥ ९३ ॥ तुझ्याहेतेंतुजला ॥ देहसंकल्पाचा
भ्रमझाला ॥ मगमानोनिघेसीबद्धतेला ॥ तेणेंभासलाजीवदृश्य ॥ ९४ ॥ त्याजीव
दशेचेयोगेंकरून ॥ प्रपंचझालाम्हणेआपण ॥ त्याचेंकरितांसंगोपन ॥ होतीजा
णसुखदुःखें ॥ ९५ ॥ सुखहोतांसुखावे ॥ डोल्लतअसेस्वभावें ॥ कवडीनसुटेचिजी
वें ॥ भरलाहांवघनाचा ॥ ९६ ॥ धनमिळवितांकांहीं ॥ पापाचाकंटाळानाहीं ॥
कामीकभजनकरीपाही ॥ सुखनाहींतिळएक ॥ ९७ ॥ स्वर्गासिंजाणेंआहे ॥ म्हण
वोनिकरीउपाये ॥ तुळांभारकरीतआहे ॥ आपलीसोयविसरला ॥ ९८ ॥ ऐसेंमुक्त
असतांबद्धझाला ॥ संकल्पविकल्पानेंभरला ॥ म्हणवोनजीवऐसाभासला ॥ देहसं
गालाधरीतां ॥ ९९ ॥ जैसेंनळींआपणदेखोन ॥ बोबामारीबुडालोंम्हणोन ॥ करु
णाकरीकाढालवकरोन ॥ तैसेंबंधदेहसंगें ॥ १०० ॥ हादृष्टांततुजला ॥ पूर्वींअसेसां
गीतला ॥ त्याचातुजहेतुदिसला ॥ विचारींवहिलाहोयकींनोहे ॥ १०१ ॥ जैसीभ
वंडयेज्यासीं॥तोभोंवतादेखेसर्वांसीं ॥ देहसंगेंजीवासीं॥ दशातैसीझालीसे॥१०२॥
निर्जीवासीजीवबिलें ॥ म्हणवोनजीवनांवपावलें ॥ जैसेंघटींजेंबिंबलें ॥ तेंचिबोलि
लेंघटाकार ॥ १०३ ॥ घटअसतांघटाकाश ॥ घटनसतांआकाश ॥ तैसादेहसंगेंई

१ नाभा २ ब्रह्मदेवापासून तृणापर्यंत ३ मनाच्याकर्माचा ४ आशा ५ द्रव्याचा ६ आन्ह्यामांरभारद्रव्यदेणें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्वरास ॥ जीवभासझालासे ॥ १०४ ॥ आकाशींघटाकाशनाहीं ॥ परिघटयोगेंभा
सेपाहीं ॥ तैसेंईश्वरींजीवित्वनाहीं ॥ परिजीवंसोईभासस ॥ १०५ ॥ अविद्येचेअं
गींजीवपण ॥ भ्रमेंचीकरोनिभासेजाण ॥ तरिहेंस्वप्नापरीत्यागोन ॥ द्रष्टाहोऊनरा
हेंरे ॥ १०६ ॥ जैसेंक्षिरनीरास॥ निवडकरीराजहंस ॥ तैसावस्तूचाकेलातुजभास॥
झलाप्रकाशकींनाहीं ॥ ७ ॥ जरीभ्रमअसेलकांहीं ॥ तरीबोलावेंळवलाहीं ॥ ब्रम्हा
नुभवझालाकींनाहीं ॥ सांगसोईआपली ॥ ८ ॥ तुजबोधहोयजेणेकरोन॥ तैसेंसांगी
तलेंवेगळेंकरोन ॥ तोडिलेंचौंदेहांचेंबंधन ॥ वेगळाआपणझालाकींनाहीं ॥ ९ ॥ हा
घोडाहाराउतऐसा ॥ अनुभवकरोनदिलारेतैसा ॥ जेणेंतुटेनानासायासा ॥ नकळेस
हसाजपतपा ॥ ११० ॥ तीर्थव्रतअनुष्ठान ॥ देविदेवताहोमहवन॥केल्यानकळेचखुण
तेपुर्णसांगीतली ॥ ११ ॥ जेंमनबुध्यादिकांअगोचर ॥ परावाचानेणेपार॥ जेंनिर्गुण
निर्विकारतेंसाचारसांडीं ॥ १२ ॥ जोआदिअवसानीं ॥ राहिलासेसंकोचोनीं ॥ हार
पलींप्रकृतीपुरुषदोन्ही ॥ तेंतुजलागोनीसांगीतलें ॥ १३ ॥ त्वंपदतत्पदजण ॥ मिळा
लींअसीपदींजावोन ॥ उर्वरींतउरलेंजेंपूर्ण ॥ तेंतुजलागींसांगीतलें ॥ १४ ॥जीवशिव
मायाब्रम्ह ॥ आत्माभ्रांतीचार्महाभ्रम ॥ तेनिरसोनिआत्माराम ॥ वस्तूचेंवर्मसांगीत ॥ ५ ॥
लें ॥ १५ ॥ कर्मकरोनिअकर्ता ॥ भोगभोगोनीअभोक्ता ॥ देहीअसोनिविदेहता ॥

१ मायेचें २ पाहणारा ३ स्थूल सूक्ष्मकारण महाकारण ४ मनबुद्धीनें नजाणणें ५ वेदवाणी ६ परमात्माअणिजीव

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तीकथासांगीतली ॥ १६ ॥ जेणेंव्यासादिकबोधिले ॥ तेंचिम्यांतुजसांगीतलें ॥
आतांसांगकांहींउरलें ॥ काजझालेंकींनाहीं ॥ १७ ॥ सद्गुरूवचनऐकोनी ॥ बोलेर
त्नाकरकरजोडोनी ॥ मीवेगळाझालोंसर्वांपासोनी ॥ नाहींमनीसंदेहो ॥ १८ ॥
मीसर्वातीतझालों ॥ सर्वव्यापुनींउरलों ॥ माझामजमीभासलों ॥ तुम्हीचअंगीका
रिलेंजेव्हांपैं ॥ १९ ॥ तुमचेकृपचेंमहिमान ॥ वर्णितांवेदींधरिलेंमौन्य ॥ शास्त्रेंभांबा
वलींजाण ॥ नकळेखूणकोणासीं ॥ २० ॥ तुझेकृपेवीणकांहीं ॥ तुझीनकळेचिसोई॥
तूंसर्वांसींअगोचरपाहीं ॥ तर्कसर्वहेहरपले ॥ २१ ॥ तुझेमनेवीणमनन ॥ मुखेवीण
स्तवन ॥ कांहींनहोयीजेआपण ॥ मगउरेपूर्णतेंतूंचि ॥ २२ ॥ पिंडब्रम्हांडाचाभ्रम
झाला ॥ तोतुमचेकृपेनेंसर्वगेला ॥ जळींलवणाप्रमाणेंमिळाला ॥ प्रसंगघडलाअसे
कीं ॥ २३ ॥ आतांमीनाहींमजआंत ॥ अवघासद्गुरुचिभासत ॥ प्रगटलीप्रकाशजो
त ॥ झालाअंतमीतूंपणाचा ॥ २४ ॥ ऐसीयासद्गुरुनिधाना ॥ तुझामहिमानकळेचि
कोण्हा ॥ म्हणवोनभवजन्माचीयातना[१] ॥ भोगितीनानामूढमती ॥ २५ ॥ एकींध
रितांज्ञानाभिमान ॥ म्हणतीआम्हीवेदज्ञसंपन्न[२] ॥ सद्गुरुकायसांगेलज्ञान ॥ आम्ही
वित्पन्नसर्वपदार्थी ॥ २६ ॥ जेणेंसांगीतलेंगायत्रींसीं[३] ॥ तोचिसद्गुरुआम्हासीं ॥ ऐ
सेंम्हणोनीसद्गुरूसीं ॥ सर्वस्वेंसीअंतरले ॥ २७ ॥ परिओमित्येकाक्षरंब्रम्ह[४] ॥ हेंत्या

---

१ संसारामध्यें जन्मघेण्याची २ वेदाचाअर्थ जाणणारे ३ गायत्रीमंत्रास ४ ओंम्हणून हें एक अक्षरआहे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सींनकळेचिवर्म ॥ नानाउपासनेचाभ्रम ॥ काम्यंकर्मेंकरिताती ॥ २८ ॥ आपणआ
पणासींजाणत ॥ आणिदुसरियासींजाणोंजात ॥ तेणेंचिहोतअसेभ्रांत ॥ नाहींहित
आपुला ॥ २९ ॥ देहचिमीम्हणवोनमानिला ॥ तेणेंजीवदशेंआला ॥ जीव
दशेंसद्गुरुला ॥ प्राणीअंतरलासहजचि ॥ ३० ॥ ज्यासींनकळेसद्गुरुचेंमहिमान ॥
तोनागवलानरदेहायेऊन ॥ नानाव्युत्पत्तीनेंकथीज्ञान ॥ तेहिजाणावांवची ॥ ३१ ॥
जैसींपोरेंखेळखेळती ॥ पात्रींभोजनावैसती ॥ परस्परेंआदरकरिती ॥ जेवा
म्हणतीएकमेका ॥ ३२ ॥ वाढणारआदरकरित ॥ एकम्हणतीझालोंतृप्त ॥ तैसेंस
द्गुरुविनाज्ञानकथित ॥ परिसत्यतेंनसेचकीं ॥ ३३ ॥ पोरेंलांडामाजीजेविलीं ॥ प
रिपोटेंनाहींभरलीं ॥ तैसीसद्गुरुविणज्ञानकथनीकेली ॥ परिकल्पनागेलीनाहीं
कीं ॥ ३४ ॥ जोंवरीकल्पनागेलीनाहीं ॥ तोंवरीज्ञानतेंअज्ञानपाहीं ॥ कांजेणेंने
णेंअनुभवसोई ॥ नकळेकांहींहितत्यासीं ॥ ३५ ॥ सद्गुरुविनाऐसी ॥ प्राणी
पडिलेअपभ्रंशीं ॥ तुमचेकृपेनेंमजदीनासी ॥ भ्रांतीमानसींनसेकीं ॥ ३६ ॥ सुख
दुःखमनेंकरून ॥ बद्धमुक्तमनेंचिजाण ॥ त्यामनाचेंकेलेंनिरशन ॥ ब्रम्हपूर्णझालों
कीं ॥ ३७ ॥ तुम्हींपूर्वींजेंजेंसांगीतलें ॥ तेंमजप्रत्ययासआलें ॥ चौदेहातेंनिरसिलें ॥
वेगळेंकेलेंमजस्वामी ॥ ३८ ॥ ध्रुवासींअढळपददिधलें ॥ त्याहोनमजथोरकेलें ॥ कां

१ पुत्रादिकअनेकफळांचीइच्छाधरूनजेंकर्मकरणें तें २ [illegible] ३ आग्रह ४ [illegible] [illegible]पणानें ५ सद्गुरुवांचून ६ भलत्याअक्षरानध्यें

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

जेंजन्ममरणाचेंभयहरलें ॥ ब्रम्हत्वआलेंअंगासीं ॥ ३९ ॥ जेंजेंआलेंआकारास ॥
तेंतेंपावलेंनाशास ॥ ध्रुवपदकायअविनाश ॥ गेलीनिःशेषकल्पना ॥ ४० ॥ ध्रुव
पदहीनांवातेंपावलें ॥ एकअविनाशवस्तूचिउरलें ॥ जेंगुह्याचेंगुह्यबोले ॥ जेंसखो
लसर्वांहोनी ॥ ४१ ॥ तेंगुह्यमजसांगोन ॥ केलेंस्वयेंचिब्रम्हपूर्ण ॥ आतांनाहींद्वैत
भान ॥ कोंदलेंघनस्वरूप ॥ ४२ ॥ आत्मप्रचितशास्त्रप्रचित ॥ आणिसद्ग्रंथवेदां
त ॥ जेणेंबोधेमाझेंचित्त ॥ तेंत्वरितकेलेंस्वामीं ॥ ४३ ॥ जेंप्राप्तदत्तगोरक्षासी ॥ नि
वृत्तीज्ञानदेवासीं ॥ मुक्ताईचांगदेवपर्येसीं ॥ ज्याज्ञानासींअनुसरले ॥ ४४ ॥ आ
णिकसिद्धसाधऋषिमुनी ॥ व्याससनकादिकआदिकरोनी ॥ स्वयेंचिब्रम्हराहिले
होवोनी ॥ तेंगुह्यमजलागोनीसांगीतलें ॥ ४५ ॥ थोरकेलाउपकार ॥ ब्रम्हरूपभा
सेचराचर ॥ मीहीअसेंत्याचमाझार ॥ गेलाविकारभ्रांतीचा ॥ ४६ ॥ जैसीकंठींची
माळा ॥ जेणेंस्मरिजेंघननिळा ॥ तोभुमीपडतांसर्पकाळा ॥ लोकांसकळांभासला
॥ ४७ ॥ सर्पसर्पम्हणवोन ॥ झालेतीकंपायमान ॥ पहातांदीपआणोन ॥ माळाम्ह
णवोनीवोळखिली ॥ ४८ ॥ तैसेंहेंअवघेंचिब्रम्ह ॥ परिमायेचाझालाहोताभ्रम ॥
तोपाहतांज्ञानदीपेंकरोन ॥ आत्मारामकोंदला ॥ ४९ ॥ जैसागेलासर्पभासाचा
कंटाळा ॥ मगमाळातीघातलीगळां ॥ तैसेंमजझालेंकृपाळा ॥ भासलेंडोळांस्व

१ एकत्व २ महाभाषादिग्रंथ ३ कृष्ण ४ संशय

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

रूपतें ॥ ५० ॥ जैसेंगगनीहोतेंआभाळ ॥ तेंविरोनीगगनचिझालेंकेवळ ॥ तैसा
भ्रमजावोनियांसकळ ॥ भासलीनिर्मळवस्तुची ॥ ५१ ॥ गगनामाजीआभाळ
झालें ॥ त्यासीसबाह्यगगनेंव्यापिलें ॥ तैसेंदृश्यब्रम्हींभासलें ॥ परंतुसंचलेंब्र
म्हचीं ॥ ५२ ॥ सागरींचेतरंग ॥ मिळोनीसागरींझालेंभंग ॥ तैसेंब्रम्हींआ
टलेंजग ॥ उरलेंचांगस्वरूप ॥ ५३ ॥ जैसेंनगचिसोनेंझालें ॥ तैसेंजगचि
ब्रम्हत्वआलें ॥ मींतूंपणाचेंभानउडालें ॥ असेंसंचलेंपरब्रम्ह ॥ ५४ ॥ ऐ
सामजअनुभवझाला ॥ तुमचेकृपेनेंसंदेहगेला ॥ आतांमीचमाझाउरला ॥ ठाव
द्वैतोलानसेचकीं ॥ ५५ ॥ आतांद्वैततेंचिअद्वैतझालें ॥ जैसेंसर्पत्वरज्जूचेंगेलें ॥ कीं
स्वप्नजागृतींतआटलें ॥ एकउरलेंपरब्रम्ह ॥ ५६ ॥ उरलेंआणिनाहीं ॥ हेहीकल्प
नादुजीनाहीं ॥ मींतूंजातांसर्वांठायीं ॥ सहजचिपाहींसंचलें ॥ ५७ ॥ आतांमीतूंप
णझालेंएक ॥ गेलेंअनेकाचेंस्वप्नदेख ॥ उरलेंस्वरूपप्रकाशक ॥ अनुभवसुखलाभ
तां ॥ ५८ ॥ जोंवरीस्वरूपानुभवझालानाहीं ॥ तोंवरीहेंनकळेचिकांहीं ॥ ऐसेंमज
कळोंआलेंचिपाहीं ॥ तुमचेंपायींलागतां ॥ ५९ ॥ स्वामीरूपतेंउघडेंचिआहे ॥ जैसें
तैसेंप्रकाशलेंपाहें ॥ सर्वव्यापोनीलिप्तनोहे ॥ जेंजाणताहेंसर्वांतें ॥ ६० ॥ जेंस्व
प्रकाशेंकोंदलें ॥ जेणेंसर्वांतेंदेखिलें ॥ त्यातेंजनेंकेसेंवंचिलें ॥ नवलवाटलेंमजला

१ विरूनजाऊन २ निर्गुणरूप ३ अलंकार ४ संशय ५ ढळिल मातणें ६ स्वरूपानुभव

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

गीं ॥ ६१ ॥ जेंमनाचेंमन ॥ चित्ताचेंचित्तजाण ॥ बुद्धीचाबोधकआपण ॥ त्यातेंजन
कैसेचुकले ॥ ६२ ॥ जोप्राणाचाप्राणदेख ॥ जोइंद्रियांचाचाळक ॥ जोअर्काचाही
आदिअर्क ॥ त्यासींलोकनेणती ॥ ६३ ॥ ज्याचेसत्तेनेंवर्त्ततातीं ॥ ज्यामाजीनित्य
आहेती ॥ त्यास्वरूपातेंनेणती ॥ हेस्थितीअपूर्व ॥ ६४ ॥ जैसेंजळामाजीमत्स्य
असोन ॥ नेणतिजळालागोन ॥ तैसेंब्रम्हींचअसतांआपण ॥ कायम्हणोनचु
कले ॥ ६५ ॥ वेदशास्त्रेंहीपढती ॥ असेपुराणाचीव्युत्पत्ती ॥ चौसष्टीकळाहीजे
जाणती ॥ तेहीनेणतीस्वरूपतें ॥ ६६ ॥ कांजेस्वरूपातेंजाणते ॥ तरीशब्देंब्रम्हीं
नभरते ॥ साक्षीहोऊनअसते ॥ तेटाकतेदेहअभिमाना ॥ ६७ ॥ देहअभिमान
आहेम्हणवोन ॥ प्रासनाहींकळतेंपूर्ण ॥ स्वयेंअसतांब्रम्हआपण ॥ कायम्हणोन
चुकले ॥ ६८ ॥ जेज्ञातेआपणाम्हणविती ॥ दुजयातेंउपदेशकरिती ॥ गीताभाग
वतवाचिती ॥ परीअहंकृतीनजाय ॥ ६९ ॥ स्वरूपाचीखूणासांगती ॥ आणिस्व
रूपस्थितीनेंनरहाती ॥ हेंउकलोनियांगुरुमूर्ती ॥ मजप्रतिसांगावें ॥ ७० ॥ जेजे
कांहींनेणतीज्ञानासी ॥ त्यांचीवार्ताकायसी ॥ जाणतीतेभुललेआपणासीं ॥ व्या
पकातेंनेणती ॥ ७१ ॥ तुम्हीम्हणालपुढतीपुढती ॥ कांपुसतोसमूढमती ॥ तुजसां
गीतलीजेस्थिती ॥ तेचिप्रचीतिराहेरे ॥ ७२ ॥ स्वामीनींजोकेलाउपदेश ॥ तेणेंम

वेदाचेठायीं २ अहंपणा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

जझालाप्रकाश ॥ ठावनाहींदृश्यभावमेस ॥ वस्तुसर्वस्वकोंदली ॥ ७३ ॥ मीझालों
निःसंदेहंआतां ॥ उडालीद्वैताचीवार्ता ॥ परीपुसलेतेसद्गुरुनाथा ॥ सर्ववृतांतसां
गावे ॥ ७४ ॥ तंवसद्गुरूबोलिलेआपण ॥ रत्नाकरातूंतोमहाअज्ञान ॥ तुझातूंहिपां
हेंविचारोन ॥ मगतूंप्रश्नकरीसुखें ॥ ७५ ॥ जोंवरीतुजअनुभवाआलेंनव्हतें ॥ तो
वरीकायकळतहोतें ॥ देहमीमानोनविषयातें ॥ अतिआर्तेंसेविसी ॥ ७६ ॥ तेंतूंका
यविसरलासी ॥ जेंमलापुसोंलागलासी॥ जैसारंकपावलाराज्यासीं ॥ रंकपणासीं
बिसरला ॥ ७७ ॥ जोआपणझालासुखी ॥ तोम्हणेहेकायम्हणवोनदुःखी ॥ तैसीतु
झीतुजहोतांओळखी ॥ गेलासिकोंविसरोनी ॥ ७८ ॥ जोप्यालाअसेअमृत ॥ तो
म्हणेहेचकांमरत ॥ तैसीतुझीझालीस्थित ॥ म्हणवोनपुसतअससी ॥ ७९ ॥ जोरा
हिलासूर्यापासीं ॥ त्यानाहींदिवसनिशी ॥ तुझीदशाझालीतैसी ॥ म्हणवोननेणसी
मागीलतें ॥ ८० ॥ उदराबाहेरबाळयेतां ॥ नेणेउदरामाजीलव्यथा ॥ तैसेंतुजझा
लेंरेसुता ॥ ब्रम्हानुभवतालोंधलीसे ॥ ८१ ॥ तूंतोस्वतांब्रम्हझालासी ॥ म्हणवोनब्र
म्हरूपजनदेखसी ॥ हेंज्ञानप्राप्तनाहींजनासीं ॥ तेंयासींकायजाणे ॥ ८२ ॥ जैसेंध
नआहेघराभीतरीं ॥ तेंलिहिलेंआहेवहिवरी ॥ जेंचवथ्याकोपऱ्यासींनिर्धारी ॥ क
ढईभरीआहेकीं ॥ ८३ ॥ तेंवाचितांजातांचिझालेंसमाधान ॥ परीनजायचिदुर्बळप

१ निःसंशय २ प्राप्तझाली

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ण ॥ तैसेंविद्याभ्यासकरितांजाण ॥ नोहेज्ञानसर्वथा ॥ ८४ ॥ चारीकोपरेघरा
सीजाण ॥ परीतेंकोणतेकोपऱ्यासींआहेधन॥हेंत्यासींनाहींज्ञान ॥ म्हणवोनदुर्बळते
॥ ८५ ॥ तैसीनानाविद्येंचीव्युत्पत्ती ॥ वेदशास्त्रादिपद्धती ॥ त्याचाअर्थहीसांगती ॥
परीतेस्थितीपालटेना ॥ ८६ ॥ सुतासींजिंजेंपढविलें ॥ तेंतेंचितोबोले ॥ परीअर्थअ
न्वयातेंचुकले ॥ तैसेंझालेंविद्वांसा ॥ ८७ ॥ स्वयेंब्रम्हचिआहेती ॥ नित्यब्रम्हामाजी
चअसती ॥ जैसेपक्षीगगनीचउडती ॥ परीतेनेणतीगगनातें ॥ ८८ ॥ कापूरनेणेंप
रिमळासीं ॥ साखरनेणेंचिगोडीसीं ॥ दीपनेणेंप्रकाशासीं ॥ दशातैसीझालीजना
॥ ८९ ॥ आकाशनेणेंअवकाशालागोन ॥ अग्नीसींनेणेइंधन ॥ त्याचेंकरितामंथन॥
प्रगटेआपणअग्नीतो ॥ ९० ॥ ज्याकाष्ठींप्रगटलापावक ॥ त्याकाष्ठातेंजाळोनकरी
राख॥तैसेंब्रम्हज्ञानेंहोयेदेख॥नर्कातर्कजळालेती ॥९१॥तैसेंगुरुज्ञानेंकरीतांशब्दमंथ
न॥तेथेंअनुर्वाच्यप्रगटेहुताशन॥तेणेंशब्दब्रम्हातेंजाळोन॥झालाआपणनाहींच ॥९२
जोंवरीकाष्ठासींकाष्ठपण ॥ तोंवरीचअग्नीआपण ॥ काष्ठनी:शेषजातांजळोन ॥ जाय
विझोनआपणही॥९३॥तैसाजोंवरीआहेदेहाभिमान ॥ तोंवरीचशब्दब्रम्हाचेंभान ॥
उठतांचीदेहाचेंठाण ॥ शब्दजाणनि:शब्दहोये ॥ ९४ ॥ जोंवरीशब्दनि:शब्दझा
लानाहीं ॥ तोंवरीज्ञानतेंचिअज्ञानपाहीं ॥ जैसेवेडेस्मरणकरीतांकांहीं ॥ परिनाहीं

१ अर्थाचा क्रम २ विद्वानास ३ आभाळांत ४ लांकडें ५ विस्तव ६ आत्म ज्ञान ७ अमी ८ सर्व

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

भावभक्ती ॥ १५ ॥ आर्थीआत्मत्वाचेंविस्मरण ॥ तोचिभूतसंचारनाण ॥ त्यावरी
विद्याभिमानाचेंमद्यपान ॥ मगशब्दब्रम्हआपणजल्पत ॥ १६ ॥ तरीत्याचेंजेंजेंज
ल्पण ॥ तेंतेंअविद्याचिमिथ्याजाण ॥ ऐसेंजाणोनीआपण ॥ सहजहोवोनराहेंरे ॥
॥ १७ ॥ तरीब्रम्हपूर्वीसहजचिआहे ॥ त्यामाजीहेंसहजचिहोये ॥ तूंहेंसहजचिपाहे ॥
सांडीसोयद्वैताची ॥ १८ ॥ सहजसांडोसायासकरिती ॥ तरितूंआपणाआपणवं
चिसी ॥ ऐसेंजाणोनियांसहजासीं ॥ कल्पांतेसींसांडोनको ॥ १९ ॥ सहजायेवढें
सुख ॥ नाहींनाहींगादेख ॥ सायासासारिखेंदुःख ॥ पाहतांत्रैलोक्यींनदिसेचि ॥
॥ २०० ॥ पुढिल्यासीजाणोंजाईजे ॥ तरिजाणत्यासीअंतरीजे ॥ म्हणवोनजाणें
सांडोनसहजे ॥ राहतांचिलाहींसुखातें ॥ १ ॥ ब्रम्हस्वतःसिद्धशाश्वत ॥ सहजचि
सहजप्रकाशत ॥ तुझासाडोनियांआतांहेत ॥ सहजस्थितिसाधींरे ॥ २ ॥ जेव्हांम
नबुद्ध्यादिकातेंनिरशिलें ॥ तेव्हांजाणणेंसहजचिगेलें ॥ जैसेंसूर्यजातांमावळे ॥ कि
रणेगेलींहरपोनी ॥ ३ ॥ जेव्हाकिरणचिहरपलें ॥ तेव्हांमृगजळचिनाहींझालें ॥
तैसेंमनादिकत्यागितांसर्वगेलें ॥ अविनाशउरलेंसहजेंची ॥ ४ ॥ तरीतूंसहजजाणो
न ॥ सांडीकल्पनेचेंभान ॥ राहेसहजचिहोवोन ॥ अध्यायझालापूर्णयेथोनी ॥ ५ ॥ ॥ १ ॥
सदाचिदआनंद ॥ बुडालात्रिपुटीचाभेद ॥ त्वंपदआणितत्पद ॥ उडालींशुद्धअसी

१ बोलत २ माया ३ व्यर्थ ४ सिळवें ५ मावळें ६ अंतराहीं असें नव्ह.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

पदासीं ॥ ६ ॥ सद्रुपजेंसंचलें ॥ तेंत्वांसाक्षित्वेंजाणितलें ॥ चित्जेंचिद्रुपाआलें ॥
तेंप्रकाशिलेतुझेनी ॥ ७ ॥ सदाचिदाचिजेऐक्यता ॥ त्याआनंदाचातूंजाणता ॥ हें
सहजींसहजचिसुता ॥ नकरिताहेतअसे ॥ ८ ॥ ध्येयध्यानआणिध्याता ॥ तूंयाति
घातेंजाणता ॥ ज्ञेयज्ञानआणिज्ञाता ॥ तुंप्रकाशितासर्वांचा ॥ ९ ॥ म्हणोनजाणोन
नेणताहोइजे ॥ जैसेंस्वप्नातेंविसरीजे ॥ तैसेंजाणोनिसहजींसहजे ॥ आपणराहि
जेनिश्चयीं ॥ २१० ॥ ऐसेंऐकोनिवचन ॥ बोलेरत्नाकरकरजोडोन ॥ सांगासहजा
चिखुण ॥ कृपाकरोनीदयाळा ॥ २११ ॥ सहजसहजापासोन ॥ होतअसेनिर्माण ॥
ऐसेंस्वामीबोलिलेवचन ॥ तेंलवकरोनीसांगावें ॥ २१२ ॥ अध्यायपूर्णझालायेथो
नी ॥ पुढेंबैससावधहोवोनी ॥ सांगेनपुढिलकथनीं ॥ तुझीआळमीपुरवीन ॥ १३ ॥
आठवाअध्यायपूर्णझाला ॥ आतांनववाआरंभिला ॥ रामानंदम्हणेरत्नाकराला ॥
चित्तकथेलादेईबापा ॥ २१४ ॥ याअध्यायींहेंचिकाथिलें ॥ कारणमहाकारणनिरसि
लें ॥ आत्मस्थितीससांगीतलें ॥ वस्तुएकलीएकत्वें ॥ २१५ ॥ चौंदेहाचेंबंधन ॥
भ्रमेंचिपडलेंहोतेंजाण ॥ त्याभ्रमाचेंकरोनहवन ॥ ब्रम्हपूर्णकेलेंतें ॥ २१६ ॥ पहि
ल्याअध्यायापासोन ॥ तिसरेअध्यायाचेंअवसान ॥ बोधकेलाचिशब्देंकरून ॥ परी
मानोनीपाहिलें ॥ २१७ ॥ अनुभवोनिपाहिलेंजवे ॥ तोअवधानेंगिळिलेंसर्व ॥ श

१ चैतन्य रूप २ एकी ३ या नांवाचे देह ४ निरसन केलें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ब्दब्रम्हाच्यावैभवें ॥ सैन्यठावपुसिला ॥ २१८ ॥ शब्दब्रम्हापासोन ॥ पुसलीअनु
वाच्याचीखूण ॥ तोचौथ्याअध्यायींजाण ॥ अनुभवपूर्णसांगीतला ॥ २१९ ॥ जो
अनुभवहोताप्राप्त॥ ज्ञानदृष्टीप्रकाशत ॥ अनेकींएकचिभासत ॥ झालाअंतहेतूचा ॥
॥ २० ॥ हेतूचानिर्हेतुझाला ॥ देहींचब्रम्हत्वाआला ॥ तोबोधचौथियमाजिझाला ॥
तेणेंहरपलासंदेह ॥ २२१ ॥ पांचव्यापासोनआठव्यापर्यंतजाण ॥ केलेंब्रम्हांडाचेंनि
रसन ॥ सर्वबंधनातेंतोडोन ॥ साक्षिपूर्णकेलासे ॥ २२२ ॥ तेंसाक्षित्वआपुलेंजा
णोन ॥ राहावेंसहजींसहजहोवोन ॥ तेंपुढिलेअध्यायींसांगेन ॥ बोलेखूणरामानंद
॥ २२३ ॥ हादीपरत्नाकरग्रंथ ॥ एथेंमीतूंपणाहोयअंत ॥ ब्रम्हभासेसदोदित ॥ ऐ
सीस्थितीयाग्रंथाची ॥ २२४ ॥ याग्रंथाचेंकरितांपठण ॥ आपलेंआपणाहोयदर्श
न ॥ पिंडब्रम्हातेंनिरसोन ॥ ब्रम्हपूर्णहोयतें ॥ २२५ ॥ याग्रंथाचेंलाघवऐसें ॥ स्व
येंचिजीवब्रम्हदिसे ॥ मीतूंपणाचेंमूळनासे ॥ आत्माभासेप्रकाशरूप ॥ २२६ ॥ चि
द्धानंदाचेनिप्रसादें ॥ रामानंदबोलेपदें ॥ रत्नाकराचेनिसंवादें ॥ ग्रंथविनोदेंचालि
ला ॥ २२७ ॥ इतिश्रीचिदादित्यप्रकाशेदीपरत्नाकरग्रंथेसर्वनिरसनयोगोनामअ
ष्टमोध्यायः ॥ ८ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ एकंदर ओव्या ॥ २२७ ॥ छ ॥

१ ऐश्वर्यानें २ ब्रह्म.ची ३ संऽय ४ मांडणें, नाश ५ लीला कथ

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ जयजयस्वामीसद्गुरु ॥ तूंपूर्णामृतपूर्णसागरु ॥ तुझानक
ळेकोणापारू ॥ तूंअपारूआससी ॥ १ ॥ तूंसर्वांचीआदी ॥ आदिमध्यअवसान
तुजमधीं ॥ जैसेतरंगअसतीसरवर्स्वींउदधीं ॥ परीतरंगाशुद्धीनसेची ॥ २ ॥ तरंग
सागराचेअंश ॥ परितरंगनेणतीसागरास ॥ तैसींमनबुद्ध्यादिकेंसर्वस्व ॥ तुझाभा
सनसेत्यां ॥ ३ ॥ तरंगउठोनसागरींक्रीडत ॥ सागरनिश्चळपरितेचंचळदिसत ॥
तैसीमनादिकांचीस्थिती ॥ सत्तेंवर्ततलतुझिया ॥ ४ ॥ तुझ्यासत्तेंमनामनपण ॥ परी
मनासींनाहींतुझेंज्ञान ॥ जैसेतरंगसागराप्रमाण ॥ नेणतीजाणकल्पांतीं ॥ ५ ॥
जैसेतरंगसागरानेणती ॥ परीविसरोनीसागरचिहोती ॥ तैसातूंमनाचेअंतीं ॥
सहजचीसंचलाशी ॥ ६ ॥ मनहोतांअमन ॥ तूंस्वतःसिद्धपूर्ण ॥ तूंउलटाचिसु
लटाजाण ॥ म्हणवूनखूणनकळेचि ॥ ७ ॥ आपणाकांहींचनहोइजे ॥ तेव्हांचितूं
तेंलाहिजे ॥ ऐसेंवर्मआहेतुझें ॥ तेंनेणिजेकांहींकेल्या ॥ ८ ॥ तुझेकृपेविण ॥ तुझें
नकळेमहिमान ॥ ऐसीमजकळोनीआलीखूण ॥ तूंआदिअवसानसर्वांचा ॥ ९ ॥
मनाचेआदितूंआहेसी ॥ मनाचेअंतीतूंलाहिजेसी ॥ म्हणोनसांडोनमनपणासीं ॥
शरणतुजसींकृपाळुवा ॥ १० ॥ आतांहेचिमाझीविनवणी ॥ सांगासहजाचीमां
डणी ॥ सहजवोळखावेंकैसेंनी ॥ तेंउकलोनीसांगावें ॥ ११ ॥ मागिलेअध्यायीं

१ अमृतानें पूर्णभरलेला समुद्र २ अनंत

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

आपण ॥ मजदिधलेंअभयदान ॥ कींपुढेंसहजाचीखूण ॥ तुजलागोनसांगेनरे ॥
॥ १२ ॥ तेंकृपाकरोनआतां ॥ मजसांगावेंसद्गुरुनाथा ॥ जेणेंसहजबाणेचित्ता ॥
तेंचिताताकरावें ॥ १३ ॥ मजब्रम्हबोधपूर्णझाला ॥ सहजराहेंऐसेंमजला ॥ कृपा
वलोकनेंपाहिजेकेला ॥ उपदेशमज ॥ १४ ॥ तरींसहजतेंकैसें ॥ म्यांजाणावेंमान
सें ॥ शरीरक्रीडासहवासें ॥ कैशाजाणकरा॰या ॥ १५ ॥ ऐसेंऐकोनियांवचन ॥
बोलिलेगुरुचकोरजीवन ॥ रत्नाकरातुजदेखोन ॥ माझेंमनआनंदलें ॥ १६ ॥
जेंसर्वांसींचोरलेंहोतेंगुज ॥ तेंम्यांसांगीतलेंतुज ॥ कांजेतुजप्रसन्नज्ञानराज ॥
म्हणोनीमजचोरवेना ॥ १७ ॥ गुह्याचेंगुह्यसांगीतलें ॥ आतांकांहींनाहींउरलें ॥
मनबुद्धयादिकाचेंमावळलें ॥ शरीरराहिलेंनिर्विकार ॥ १८ ॥ तेंसहजीसहज
राहावें ॥ प्रारब्धाआधीनलावावें ॥ जेंजेंहोईलस्वभावें ॥ तेंतेंजावेंभोगित ॥ १९ ॥
जैसेंदेंटींचेंपानसुटलें ॥ तेंवायूवेआधीनझालें ॥ जिकडेजिकडेवायूनेंनेलें ॥ ति
कडेगेलेंसहजची ॥ २० ॥ तैसेंकल्पनादेंटींचेंसुटोन ॥ शरीरकरावेंप्रारब्धाधीन ॥
आपणकरावेंभजन ॥ प्रयत्नेंकरूनीश्रीकृष्णाचें ॥ २१ ॥ तूंम्हणसीप्रारब्धाधीन ॥
भक्तीहीहोईलप्रारब्धेंकरून ॥ आपणकासयाकरावेंप्रयत्न ॥ ऐसेंअनुमानकरिसी ॥ १ ॥
॥ २२ ॥ तरीशरीरभोगतोप्रारब्धाधीन॥ सुखदुःखहोयप्रयत्नेंवीण ॥ म्हणोनीशरी

१ उपदेश, ज्ञान २ एकपक्षी ३ उदक ४ गुप्तगोष्ट

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

रभोगआपण ॥ सहजकरूनभोगिजे ॥ २३ ॥ भक्तिकेल्याविना ॥ नहोयसत्यजा
णा ॥ सुखदुःखनाना ॥ प्रयत्नेंवीणहोतील ॥ २४ ॥ म्हणोनीशरीरभोगासीं ॥ तूंप्र
यत्नकरीसहसी ॥ हरिभक्तीआदरेसीं ॥ अतिहर्षेंकरावी ॥ २५ ॥ करितांहरिभज
नासीं ॥ मध्येंचउठलेविवंसी ॥ मेळवितांअशनवसनासीं ॥ होयभजनासींअंतरायें
॥ २६ ॥ कांजेविषयींरतझालेती ॥ शरीरभोगातेंइच्छिती ॥ आपलेसाक्षित्वानेण
ती ॥ म्हणोनकरितीप्रयत्नातें ॥ २७ ॥ ज्यासींअनुभवाचेंनाहींज्ञान ॥ तोचिम्हणे
मीशरिरींआपण ॥ मगयाचेंकरावयापालन ॥ नानाप्रयत्नकरीत ॥ २८ ॥ ज्यासीं
आपुलेंनाहींज्ञान ॥ तोकायजाणेसहजाचीखूण ॥ व्हावेंप्रारब्धाआधीन ॥ हेचि
खुणसहजाची ॥ २९ ॥ देहआजीचजावो ॥ अथवाचिरंजीवराहो ॥ परियाचाकां
हींनसावामोहो ॥ वोळंगावादेवआवडी ॥ ३० ॥ जेंजेंहोईलज्यावेळें ॥ तेंभोगावेंप्रा
रब्धबळें ॥ प्रयत्नसांडूनप्रेमबळें ॥ मानीवेगळेंआपणासीं ॥ ३१ ॥ तरिहेंसृष्टीत्रिगु
णाआधीन ॥ गुणयोगेंचालेजाण ॥ शुभाशुभकर्मेंअजाणून॥ गुणेंकरूनहोतअसती
॥ ३२ ॥ जेंकांहींमजपासूनहोयतें ॥ ऐसेंतूंनकोम्हणूंआपणातें ॥ जैसेंचुंबकचालवी
लोंहातें ॥ तेंसांगनुसतेंतुझेनी ॥ ३३ ॥ जैसेंचुंबकलोहाचालोंगेलानाहीं ॥ परीसं
न्निधानेचालेपाहीं ॥ तैसेंआत्मसत्तेनेंसर्वही ॥ संदेहकांहींधरूनको ॥ ३४ ॥ अहंभो

१ गैरसावधपण। २ अन्नवस्त्र ३ अडथळा। ४ मनाचा ५ सत्वरजतम ६ चांगलीं वाईट कर्मे ७ लोखंडाला ८ जवळपणा।

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

क्ताअहंकर्ता ॥ ऐसिजरीमानसीचिंता ॥ कांजेमीसर्वांचालता ॥ ऐसीअहंताकरसी
ल ॥ ३५ ॥ आत्मागुणानेंचालवीतहोता ॥ तरीतोसुखदुःखातेंभोगिता ॥ आत्मस
तेंगुणासींगुणता ॥ सहजसुताहोतसे ॥ ३६ ॥ जैसाचुंबकासींहाहेतनाहीं ॥ माझ्या
सतेनेंचालेलोखंडपाहीं ॥ तैसेंआत्म्यासींगुणकांहीं ॥ भावनाहींसर्वथापैं ॥
॥ ३७ ॥ जैसेंगृहकर्मासींदीपक ॥ प्रकाशनवेगळाचदेख ॥ त्याचेतेजेंवर्त
तीएकमेक ॥ नसेशोकत्याकर्माचा ॥ ३८ ॥ एकयेतीएकजाती ॥ एकजेवितीएक
वाचिती ॥ एकचोरीकरिती ॥ परीदीपजोतीनेणेची ॥ ३९ ॥ दीपावेगळेंका
हींझालेंनाहीं ॥ परीदीपनेणेंतोविसोई ॥ तैसीआत्मसत्तेंगुणपाहीं ॥ कर्मेंदेहींदिस
ती ॥ ४० ॥ शुभाशुभकर्मेंहोती ॥ तेगुणयोगेंजाणचित्तीं ॥ म्हणोनीनिंदाआणि
स्तुती ॥ सांडूनभक्तीकरावी ॥ ४१ ॥ उत्तमकर्मसत्वगुणापासोन ॥ मध्यमहेंरजोगु
णें ॥ कनिष्टतेंतमोगुणें ॥ आत्माजाणप्रकाशक ॥ ४२ ॥ जेगुणचेष्टेतेंनेणती ॥ तेचि
निंदास्तुतीवरपडहोती ॥ जेंगुणकर्मातेंजाणती ॥ तेत्यागितीअभिमान ॥ ४३ ॥ श
रीरजडअचेतन ॥ त्याचीचेष्टागुणाधीन ॥ ऐसेंजाणोनसाधुजन ॥ विकारभानसां
डिती ॥ ४४ ॥ जैसेंमृगजळाचेपुरेंकरून ॥ नलोटतीगिरिवरजाण ॥ तैसेंगुणाचेवि ॥ २ ॥
कारेंआपण ॥ साधुजननगजबजती ॥ ४५ ॥ कांजेंवस्तुगुणातीतआहे ॥ तोगुणक

---

१ मी करणारा २ अभिमान ३ गुणानुसार ४ मोद पावत.

CC-0 Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

मीसींलिप्तनोहे ॥ तेवस्तुमीचिस्वयें ॥ म्हणूनराहेंनिर्विकल्प ॥ ४६ ॥ जैसेवायूचेझ
डाडें ॥ आकाशातेंनउडे ॥ तैसेंत्रिगुणाचेगडबडे ॥ साधुनअडेदेहसंगें ॥ ४७ ॥ आ
काशामाजीयेतांधुंई ॥ परीआकाशनमाखेकांहीं ॥ तैसीदेहाचीहेसोई॥साधुपाहींलि
पेना ॥ ४८ ॥ जैसेजगाचेउपद्रवेंकरून ॥ पृथ्वीगादीनाआपण ॥ तैसेंगुणाचेयोगें
करून ॥ साधुचेंमनडळमळीना ॥ ४९ ॥ जेसद्गुरूचेअंकिले ॥ज्यांहींआपणाजाणित
लें ॥ तेचिगुणकर्मातितझाले ॥ म्हणऊनराहिलेसाक्षिरूप ॥ ५० ॥ जोमुक्तझाला
आपण ॥ त्यासींमुक्तभासेसर्वजन ॥ कांजेतोत्रिगुणातीतम्हणोन ॥ भावीभगवान
सर्वत्रीं ॥ ५१ ॥ ज्यासींसर्वत्रींभासलेंएक ॥ तोचिमीतूंसीझालाविन्मुख ॥ जैसेंजागृ
तींस्वप्नदेख ॥ गेलेंनिःशेषहरपोनी ॥ ५२ ॥ जोंवरीनिःसंगताजोडिलीनाहीं ॥ तों
वरीसहजसहजाचीनकळेसोई ॥ आणिसहजाविणपाहीं ॥ सुखकांहींदिसेना ॥
॥ ५३ ॥ त्वांपुसिलीसहजाचीखुण ॥ तीम्यांसांगितलीआपण ॥ तरीतूंसहज
होवोन ॥ करीभजनअद्वैत ॥ ५४ ॥ आकारस्थितीसहजजाणोन ॥ तूंराहेंनि
र्विकल्पहोवोन ॥ सर्वहीमीचम्हणवोन ॥ करीभजनएकत्वें ॥ ५५ ॥ सर्वइंद्रि
यातेंवळून ॥ साठवीमनातेंआणून ॥ तेंमनगगनामाजीलीन ॥ अनुभवेंकरून
करावें ॥ ५६ ॥ त्यागगनातेंगिळून ॥ असावेंअवकाशरूपहोवोन ॥ तेव्हांचि

---

१ धूर २ सत्व, रज, तम या तिन्ही गुणांहून निराळा ३ सर्वठिकाणीं ४ मीतूंपणा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

आंतुडेसहजाचीखुण ॥ सत्यजाणरत्नाकरा ॥ ५७ ॥ तूंहेआपमामाजीजाणो न ॥ जायआपणासींविरोन ॥ द्दश्यंद्रष्टानारायण ॥ मीपणतेंवावची ॥ ५८ ॥ मी पणसांडूनभक्तीकरणें ॥ तेअव्यभिचारिणीभक्तीम्हणणें ॥ मीपणधरूनजेवर्तणें ॥ तो चिजाणव्यभिचार ॥ ५९ ॥ कांजेसर्वत्रींएकआहे ॥ जैसेंतैसेंचीभासताहे ॥ भास व्यापासोनअतीतराहे ॥ भासविताहेआपण ॥ ६० ॥ जेंजाणत्यासींजाणतें ॥जाणो ननाहींचहोतें ॥ नाहींपणाचीजेंआइते ॥ तेंसर्वांतेंप्रकाशी ॥ ६१ ॥ जेंसर्वंप्रकाशिलें एकमेकांतेंजाणविलें ॥ भेददावोनसंचलें ॥ एकींएकलेंएकत्व ॥ ६२ ॥ त्याएकत्वीं मीपण ॥ तेंचिव्यभिचारभक्तिजाण ॥ मजसकटहाभगवान ॥ तोचिजाणअव्यभि चार ॥ ६३ ॥ आब्रम्हेस्तंभपर्यंत ॥ एकव्यापकविश्वनाथ ॥ जैसाउभाआडवातंत ॥ पटींदिसतपाहतां ॥ ६४ ॥ उभाआडवातंतुएक ॥ तैसाविश्वींविश्वनायक ॥ ऐसेंजा णोनीभक्तिकरीदेख ॥ तेचिवोळखअव्यभिचारु ॥ ६५ ॥ अव्यभिचारीभक्तिकरि तां ॥ संतोषहोयविश्वनाथा ॥ म्हणोनरत्नाकराआतां ॥ भक्तिपंथालागावें ॥ ६६ ॥ ऐसेंसद्गुरुवाक्यऐकोनी ॥ बोलेरत्नाकरकरजोडोनी ॥ स्वामीमजअनाथजाणोनी॥ विनवणीएकऐकावी ॥६७॥ ऐकाऐसेंजरिम्हणावें ॥ तरीतुम्हांनायकणेंदेखावें ॥ ऐक णेंनायिकण्याचीसाक्षीव्हावें ॥ तेव्हांस्वभावेंतूंचितूं ॥ ६८ ॥ ऐसियातुझेंकरितांस्त

१ तुटे २ दिसणारें नग ३ भगवा[illegible] ४ [illegible] ५ [illegible] तृणापर्यंत.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

वन ॥ तरितेंस्तवनतुझेसत्तेकरून ॥ परितूंस्तवातीतआपण ॥ स्तवनींस्तवनातेंजा
णप्रकाशसी ॥ ६९ ॥ तुझ्याप्रकाशींसर्वप्रकाशिलें ॥ तेथेंमाझेंमीपणकोठेंउरलें ॥
आतांभक्तिकराम्हणितलें ॥ हेंवाटलेंनवलकीं ॥ ७० ॥ आधींमाझामजलाचिठाव
नाहीं ॥ मींभासतोंमिथ्यापरिपाहीं ॥ जैसेंमृगजळभासोनकांहीं ॥ सत्यनाहींनिश्च
यें ॥ ७१ ॥ तैसेंदेहसंगेंकोण ॥ माझ्याठायींजेंमीपण ॥ जैसेंउखरासंगेंकिरणींजा
ण ॥ होयभानमृगजळाचें ॥ ७२ ॥ जैसेंउखरसंगेंकरून ॥ पाहत्यासींभासेमृगजळ
भान ॥ तैसेंदेहसंगेंजाण ॥ उठेमीपणनसतेंची ॥ ७३ ॥ त्यामीपणेंकरून ॥ अज्ञान
होयदेहाभिमान ॥ त्यादेहाभिमानेंकरून ॥ द्वैतजाणभासत ॥ ७४ ॥ तेंअज्ञानज्ञान
झालें ॥ तेथेंद्वैतसहजेंगेलें ॥ मीतूंपणाविणउरलें ॥ एकत्वींएकलेंप्रकाशरूप ॥
॥ ७५ ॥ आतांद्वैतासींठावनाहीं ॥ तेथेंकरावेंकोणाचेंकाई ॥ हेंउकलोनिस्वामिहीं॥
सांगावीसोयहिताची ॥ ७६ ॥ तुम्हींपूर्वीजेंसांगीतलें ॥ तेंम्यांमनींधरिलें ॥
आतांजेंनिरोपिलें ॥ तेंवहिलेंसांगावें ॥ ७७ ॥ माझ्याठाईंतेंकांहीं ॥ कर्तृत्वा
चेंउरलेंनाहीं ॥ आज्ञाकेलीस्वामीहीं ॥ जेभक्तीसोयधरावी ॥ ७८ ॥ तें
भक्तीलक्षण ॥ स्वामीसांगावेंविवरोन ॥ तंवबोलिलेसद्गुरुआपण ॥ भलाम्ह
णोनअश्वासिला ॥ ७९ ॥ तुझेमनीचीभावना ॥ मजकळोंआलीजाण ॥ जे

१ वेगळें करून २ आश्वा नादिलें

CC-0.Jangamwadi Math Collection, Digitized by eGangotri

थेंठावनाहींमीतूंपणा ॥ तेथेंकोणेकोणाभजावें ॥ ८० ॥ जरीमुळींचेंआहेपाहावें ॥
तरीऐसेंचआहेस्वभावें ॥ तरीवेदमर्यादितेंपाळावें ॥ म्हणोनकरावेंभक्तीतें ॥ ८१ ॥
शिवोंनभूत्वाशिवंजयति ॥ ऐशीबोलतआहेश्रुति ॥ म्हणोनटाकितांदेहाभिमाना
प्रती ॥ ब्रम्हस्थितीबाणेली ॥ ८२ ॥ स्वतांजोब्रम्हहोईल ॥ तोचिव्यापकब्रम्हतेजा
रमेल ॥ देहाभिमानजोकरील ॥ त्यांसीहोईलकष्टची ॥८३ ॥ चौदेहातेंनिरसोन ॥
मनबुद्दयादिकांतेंत्यागोन ॥ जोराहिलासाक्षिहोवोन ॥ तोचिआपणब्रम्हझाला ॥
॥ ८४ ॥ तोअनुभवेंब्रम्हझाला ॥ परीदेहआहेउरला ॥ म्हणऊनीदेहसंगेंभक्तीला ॥
साधीवहिलालागवेगें ॥ ८५ ॥ अरेब्रम्हत्वारितआयतेंचिआहे ॥ आदिअवसानींसं
चलेंपाहें ॥ हेंहोतांनवलकाय ॥ परिभक्तीआहेकठीण ॥ ८६ ॥ ब्रम्हहोऊनआपण॥
शरिरींदावावेंभक्तिचिन्ह ॥ कांजेंशरीरअपवित्रम्हणोन ॥ यासीभूषणभक्तीचें ॥८७॥
अरेतूंमुळींचाब्रम्हआहेसी ॥ परीशरीरअपवित्रपापाचीराशी ॥ भक्तीकेल्यानेंपवि
त्रतात्यासी ॥ तूंसाक्षित्वेंसीराहीरे ॥ ८८ ॥ त्वांआपुलेंसाक्षित्वजाणीतलें ॥ तरी
कायदेहाचेंकर्मराहिलें ॥ मनाचेंमनपणगेलें ॥ कींबुडालेतर्कातर्क ॥ ८९ ॥ कांनेत्रीं
चेंपाहणें ॥ मुखाचेंबोलणें ॥ जिव्हेनेंरसघेणें ॥ गळेठाणेंस्वप्नाचें ॥ ९० ॥ जागृती ॥ ४ ॥
अवस्थाबुडाली ॥ प्राणाचीरिंगनिघीराहिली ॥ बुद्धीबुद्धीसींभुलली ॥ अहंकारस

१ आपण शिव रमात्माहोऊन ब्रम्हझाला जिंकितो २ माघली ३ शरीरदेह ४ सत्वर ५ प्रारंभापासून ६ येगें जाणें

CC-0.JangamWadi Math Collection. Digitized by eGangotri

मुळींगेलाकाय ॥ ९१ ॥ सुषुप्तीचेंउडालेंठाणें ॥ तुर्याचेंउडालेंजाण ॥ गेलेकायतेवि
चारून ॥ मगनकरणेंभक्तीसीं ॥ ९२ ॥ जरियामाजीकांहींअसेल ॥ तरीभक्तीकरि
तांसुटतील ॥ हेंगुह्यअतिसखोल ॥ वेचितांमोलनकळेची ॥ ९३ ॥ जेपुर्णानुभवींअस
तील ॥ तेयासुखासेंजाणतील ॥ खंडज्ञानीहंसतील ॥ म्हणतीलतेऐका ॥९४॥ आम्हां
ससद्गुरूचेकृपेविण ॥ पूर्णझालेंब्रम्हज्ञान ॥ भेदाभेदगेलाजाण ॥ कर्मकोणकाज
काय ॥ ९५ ॥ जेंविधिनिषेधेंवागविती ॥ तेचिकर्माकर्मीगुंतती ॥ आम्हांतुष्टलाश्री
पती ॥ लाधलीस्थितीवामांची ॥ ९६ ॥ वाममार्गाचेंज्ञान ॥ तेंप्राप्तभाग्येंकरून ॥
चारहेंविर्णएकाचिजाण ॥ भेदभाननसेचकीं ॥ ९७ ॥ जेथेंइंद्रियेंतृप्तनव्हती ॥ ज्ञान
नव्हेतेंभजती ॥ मद्यमांसादिभक्षिती ॥ इतरांम्हणतीकंटकहें ॥ ९८ ॥ वर्णावर्णदेती
सोडून ॥ नित्यनैमित्याचेंबोळवण ॥ करितातीविषयसेवन ॥ तेणेंचिकरूनसंतोष
ती ॥ ९९ ॥ ज्यांसींआत्मानुभवनाहीं ॥ तेयाअज्ञानींरतपाहीं ॥ ज्यासींत्याचीशुद्धी
नाहीं ॥ साचेंकांहींहितते ॥ १०० ॥ तेअनहितचिकरिती ॥ परिहितमानोनिघेती॥
ऐसेभुललेमंदमती ॥ तेबोलतीअव्हसव्ह ॥ १ ॥ सांडूनियांकल्पतरू ॥ करितिशेरा
चाआदरू ॥ तैसेसांडूननिर्विकारू ॥ विकारींआदरकरीती ॥ २ ॥ तुळसीचेंझाड
उपडून ॥ करिभांगेचेंरोपण ॥ तैसेंव्यापकातेंसांडून ॥ होतीजाणएकदेशी ॥ ३ ॥

१ अज्ञानी २ कल्पकरणें ३ नकरणें ४ कुमार्ग ५ चारजाती ६ वेडेवाकडें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

कामधेनुहाकूनबाहेरवातली ॥ आणिआदरेंगाढवेंपाळी ॥ तैसीवाममार्गीरतताझा
ली ॥ आत्मत्वोंपडलीभुलीत्यांसीं ॥ ४ ॥ परिसातेंसांडोन ॥ आदरेंघेतीपाषा
ण ॥ तैसेंआत्मत्वातेंनेणोन ॥ करीपूजनदेवीदेवतेचें ॥ ५ ॥ राज्यटाकूनिमजूरी ॥
जैसाराजाबळेंचिकरी ॥ तैसेंपूर्णत्वसांडोनीदूरी ॥ देवतातरीभजतससे ॥ ६ ॥
अमृतसांडूनकांजीप्याला ॥ तैसाप्रसंगदिसेघडला ॥ हादेहमीम्हणवूनीमानि
ला ॥ हावेंभरलाम्हणवूनी ॥ ७ ॥ शिवंभूत्वाशिवंजयती ॥ त्याचीतोंनकळेचिस्थि
ती ॥ मगदेहबुद्धीनेंवर्तती ॥ इतरांनिंदितीमहामूर्ख ॥ ८ ॥ एकअद्वैतभक्तिविण ॥
जेंजेंकीजेतेंविटंबनजाण॥ म्हणोनीपाखंडातेंसांडून ॥ करींभजनरत्नाकरा ॥९॥ कां
जेंशरीरजोंवरीआहे ॥ तोंवरीतेणेंकरावेंकाये ॥ मनबुद्ध्यादिकांलाविजेसोय ॥ जेहो
यनिर्विकार ॥ १० ॥ जोंवरीशरीराचेंअधिष्ठान ॥ तोंवरीमनबुद्यादिकजाण ॥ म्हणो
नत्यासींभक्तीचेंअनुसंधान ॥ साक्षेपेंकरूनिलावावें ॥ ११ ॥ तुजमनासींकांहीं ॥
संबंधमुळींहूननाहीं ॥ परिमनतुझेठायीं ॥ म्हणोनीसोईलावावें ॥ १२ ॥ मनेंकीजे
आत्ममनन ॥ मुखेंकीजेअद्वैतस्मरण ॥ नित्यनैमित्यआदरेंकरून ॥ करावेंआपणवे
दाज्ञें ॥१३॥ जैसेसागराचेकल्लोळेंसागरींक्रीडती ॥ परितेसागररूपचिहोती ॥ तैसी
करावीभक्ती ॥ अद्वैतस्थितीजाणोन ॥१४॥ जोंवरीअद्वैतस्थितीजाणलीनाहीं ॥ तों

१ समुद्राच्या २ लाटा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

वरीभक्तीनोहेकांहीं ॥ ऐसेंजाणोनीसोई ॥ लवलाहींधरावी ॥१५॥ पूर्वींब्रम्हज्ञानी झालेती ॥ त्यांहींकेलीअद्वैतभक्ती ॥ वेदमर्यादातेपाळिती॥जनादावितीआचरोनी॥ ॥१६॥ श्रेष्ठजरीनदावितीआचरून ॥ तरीजनासीमार्गलागेलकोठूनी ॥ म्हणोनी जनउद्धरास्तवजाण ॥ करावेंभजनअहर्निशीं ॥ १७ ॥ सर्वआपणामाजीजाणिजे॥ सर्वआपणचिहोइजे ॥ निःसंदेहकीर्तनकीजे ॥ सर्वसांडिजेसंदेहातें ॥ १८ ॥ भक्ति ज्ञानवैराग्य ॥ अहोहेंआत्मानुभवाचेंभाग्य ॥ जेणेंसंतुष्टश्रीरंग ॥ तैसेंभाग्यशरीरा चें ॥ १९ ॥ हात्रिवेणीओघपाहीं ॥ असेज्यानराच्याठायीं ॥ त्याच्याभाग्यासींपार नाहीं ॥ नरदेहींतोचिधन्य ॥ २० ॥ भक्तिम्हणजेकाई ॥ जेथेंद्वैतभावनाहीं ॥ अनेक दिसतांपाही ॥ एकत्वसोईचुकेना ॥ २१ ॥ जगदिसेआनन ॥ परिभावनोहेभिन्नभि न्न ॥ जैसेंनगअसतांसुवर्ण ॥ असेव्यापुनसर्वांतें ॥ २२ ॥ जेंजेंत्यासींभेटेभूत ॥ तेंमा निजेभगवंत ॥ नानाघटींएकभूत ॥ असेदिसतजेवीं ॥ २३ ॥ जैसेसाखरेचेरवेआणो न ॥ परिगोडीनव्हेभिन्न ॥ कींगारतेंचिनीरंजाण ॥ भूतींभगवान्तैसाअसे ॥ २४ ॥ परळमाथणरांजण ॥ घडेगाडगींअगण्य ॥ परीमृत्तिकानोहेभिन्न ॥ तैसाभगवान्स र्वत्रीं ॥ २५ ॥ सर्वभूतएकजाणून ॥ निंदास्तुतीसांडून ॥ शरीरलावीभक्तीआधीन ॥ ज्ञानीजाणतोएक ॥ २६ ॥ ब्रम्हस्थितीबाणलीअंतरीं ॥ तीदाखवावीशरीरीं ॥ द्वैता

---

१ उदक २ मणिमात्र

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

द्वैतसांडूनी ॥ नित्यकरीनामघोष ॥ २७ ॥ जैसेंब्रम्हसर्वत्रींव्यापकआहे ॥ तैसेंप्रका
शिलेंपाहें ॥ तेसातुंशरीरेंकरूनहोय ॥ घरींसोयभक्तीची ॥ २८ ॥ श्रीगुरूकृपेंब्रम्हा
नुभवझाला ॥ तेणेंद्वैतभावअवघाचिगेला ॥ परीशरीरआहेतोंवेदमर्यादेला ॥ पाळी
वहिलालागवेगें ॥ २९ ॥ वेदाचीआज्ञापाळणें ॥ हेचिदेवाचीभक्तीम्हणें ॥ देवाशींअ
वतारलागलाघेणें ॥ वेदस्थापनेंस्तव ॥ ३० ॥ जेवेदाचेअनुसंघानेंचालती ॥ त्यांसी
रक्षिताश्रीपती ॥ जेवेदाचीआज्ञामोडिती ॥ तेजातीनरकालया ॥ ३१ ॥ अहं
ब्रम्हास्मिऐसें ॥ वेदबोधकरीतसे ॥ सांडोनद्वैतपिसें ॥ पाहासौरसेंएकची ॥ ३२ ॥
अहंदेहातेंसोडून ॥ अहंब्रम्हास्मिआपण ॥ ऐसेंमानुनीकरींभजन ॥ आज्ञापूर्ण
वेदाची ॥ ३३ ॥ शरीराचेंक्रीडन ॥ तेंहोयत्रिगुणाचेयोगेंकरून ॥ अहंकर्तेपणा
तेंसांडून ॥ करींभजनवेदाज्ञाहे ॥ ३४ ॥ जीवशीवऐसेंहेंबोलणें ॥ तेंविद्याअवि
द्याजाणें ॥ विद्याअविद्यात्यजूनिकरणें ॥ हेआज्ञावेदाची ॥ ३५ ॥ श्रुतिअणोरणी
यान्महतोमहीयान् ॥ अणूम्हणजेअतिसूक्ष्म ॥ त्यासूक्ष्मींआत्माराम ॥ सूक्ष्ममाझे
निउत्तम ॥ सांडाभ्रमद्वैताचा ॥ ३६ ॥ महतोमहीयान्असेंवचन ॥ मीसर्वांचा
आदिमध्यअवसान ॥ मजहूनिथोरनाहींजाण ॥ सर्वआत्मत्वजाणप्रकाशें ॥ ३७ ॥ ॥ ६ ॥
आत्मत्वींआत्मत्वआहे ॥ आत्मत्वींआत्मत्वपाहें ॥ आत्मवींआत्मत्वभासताहे ॥

१ श्रीकृष्ण २ अधोगतीचा वीज ३ गुण

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सांडीसोयद्वैताची ॥ ३८ ॥ हेंसर्वआत्मत्वचिअसे ॥ मीतूंपणआत्मत्वींवसे ॥ जैसादीपींप्रकाशजडलाअसे ॥ मीतूंपणतैसेंआत्मत्वीं ॥ ३९ ॥ कींअग्नींतजैसी उष्णता ॥ कींकापुरींपरिमळता ॥ पुष्पींजैसीसुगंधता ॥ आत्मत्वींतत्वतातैसेंमी तूंपण ॥ ४० ॥ आत्मत्वेंमीतूंप्रकाशलें ॥ मीतूंपणेंआत्मत्वभासलें ॥ हेंआत्मत्वचीजा णितलें ॥ जाणोनसंचलेंनिर्विकार ॥ ४१ ॥ हेंएकींअनेकभासलें ॥ हेआत्मत्वची प्रकाशिलें ॥ प्रकाशगिळोनियांतरलें ॥ विसरलेंउरलेंपण ॥४२॥ आहेआणिनाहीं॥ हेंआत्मत्वींआत्मत्वेंपाहीं ॥ अणुपासूनब्रम्हावरीपाहीं॥दुजेंनाहींआत्मत्वेंविण॥४३॥ जैसेतरंगहोतीसागरापासोन ॥ त्यामाजीसागरचिआहेजाण ॥ नांवरूपचिहेंभि न्न ॥ येऱ्हवींजीवनदोठायींएकाचि ॥ ४४ ॥ कल्लोळसागरदोनीएक ॥ तैसेआत्मत्वीं जीवशिवदेख ॥ ऐसेंजाणोनीसम्यक् ॥ एकींअनेकपहावें ॥ ४५ ॥ सागरींलहरीए कचीजीवन ॥ परीवायुसंगेंतरंगफेन ॥ याचिनांवेंरूपेंअन्य ॥ येऱ्हवींजीवनपूर्णची ॥ ४६ ॥ तैसेंएकवस्तुचेठायीं ॥ चराचरभासेपाहीं ॥ म्हणवूनमीतूंपणाचीसोई ॥ सत्यनाहींभासोन ॥ ४७ ॥ सूक्ष्मतरीअणूपासून ॥ थोरपणानाहींप्रमाण ॥ ऐसा बोधवेदकरीआपण ॥ परीखूणनकळेचि ॥ ४८ ॥ काजेसद्गुरुचीनाहींकृपा ॥ म्हणो निचुकलेसत्यस्वरूपा ॥ लक्ष्यांशटाकूनवाच्यांशधापा ॥ देतीबापादेहसंगें ॥ ४९ ॥

१ वास २ लहानापासून ब्रह्मा पर्यंत ३ लाटा ४ समुद्र ५ लाटा ६ फेंस ७ उदक

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

नेतिनेतीतिवेदश्रुती ॥ निरसिलेंवाच्यांशाप्रती ॥ परांपरतलीमागुती ॥ बोलाच
यारितीबाटनाहीं ॥ १५० ॥ आकाशींआहेअवकाश ॥ म्हणोनीतेथेंजन्मसुशब्दा
स ॥ ब्रम्हघनस्वप्रकाश ॥ म्हणोनवेदासमान्यकीं ॥ ५१ ॥ वेदजेंजेंपाहोंजाये ॥
तेथेंतेथेंकोंदलेंचिआहे ॥ म्हणवोनथकितझालापाहें ॥ जैसेअंतराळींपायपांगुळ ॥
ती ॥ ५२ ॥ जेंजेंत्रिगुणातीतआलें ॥ तेंतेंवेदेंवर्णिलें ॥ जैसेंस्वप्नजेंजेंदेखिलें ॥ तें
सांगीतलेंजागृतीं ॥ ५३ ॥ स्वप्नसांगणेंसंपलें ॥ मगसहजचीमौन्यपडलें ॥ तैसें
वेदासहीझालें ॥ मौन्यपडलेंवाचेसीं ॥ ५४ ॥ एकपाखंडीम्हणती ॥ पारनकळेवे
दाप्रती ॥ म्हणवोननेतिनेतिम्हणती ॥ मगइतरांचीगतीकाय ॥ ५५ ॥ वेदानकळे
जेथेंपार ॥ तेथेंमनुष्यकायपामर ॥ म्हणोनआत्मानुभावाचाविचार ॥ नकळेसा
चारकोणासीं ॥ ५६ ॥ आतांनिर्गुणाचीचर्चाकरिती ॥ तेमहाअज्ञानमंदमती ॥
जेफळांशाकर्मंकरिती ॥ तेसद्यःभोगितीसुख ॥ ५७ ॥ ऐसेंकांहींकर्मंकरावें ॥ जेंस
द्यःफळातेभोगावें ॥ जन्माआल्यानेंसुखघ्यावें ॥ बिषयसेवावेआवडीनें ॥ ५८ ॥ त्या
विषयसेवनास्तव ॥ जारणमारणस्तंभनपद्धतीसर्व ॥ मोहनउच्चाटणकरितांजीव ॥
मारितांकीवनयेची ॥ ५९ ॥ नानाबळीदानेंदेऊन ॥ साधितीभूतप्रेतांलागून ॥ ॥ ७ ॥
शरीरभोगासींजिवप्राण ॥ वेचितांहाणीनमानीच ॥ ६० ॥ जेदेहमीनोहेम्हणती ॥

१ वाणी २ रिकामी ३ वितंडवादी ४ फळाच्या आशेनें ५ तात्काळ फळ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तेदेहभोगातेंवंचिती ॥ त्यांचेतोंडींपडलीमाती ॥ ऐसेंम्हणतीपाखंडी ॥ ६१ ॥
घरदारातेंसोडोनी ॥ सर्वविषयांपाठीदेऊनी ॥ राहिलेनिरभिमानहोऊनी ॥ तीहीं
जननीकष्टविली ॥ ६२ ॥ जेणेंअभिमानटाकिला ॥ तोदेहभोगासीवंचला ॥ जै
साआलातैसागेला ॥ विषयभोगालानसेवितां ॥ ६३ ॥ जरीपदरींअसेबहुपुण्यें
तरीचविषयभोगजाणणें ॥ दिधल्याविणनाहींपावणें ॥ दैन्यंभोगणेंकपाळाआलें ॥
॥ ६४ ॥ ज्याज्याकर्मींविषयप्राप्ती ॥ तेंतेंआदरेंचिकरिती ॥ जेथेंफळाशानदेखती ॥तें
त्यागितीमहामूर्ख ॥ ६५ ॥ ज्यासींआत्मत्वाचेंनाहींज्ञान ॥ तोचिशरीरभोगींअशक्त
जाण ॥ नैराशकर्मातेंसांडून ॥ करीआदरेंकाम्यकर्म ॥ ६६ ॥ ऐसेंपाखंडीमंदमती ॥
ज्यासींनाहींअनुभवप्राप्ती ॥ तेवेदवर्मातेंनेणती ॥ म्हणोनिभ्रमतीदेहसंगें ॥ ६७ ॥
जेवेदगुह्यातेंजाणती ॥ तेचिम्हणावेवेदांती ॥ जेवेदवर्मातेंनेणती ॥ तेजाणचित्तींवेद
बाह्य ॥ ६८ ॥ जोंस्वानुभवसुखावेगळा ॥ तोअंत्यजापरीवेदेंवाळिला ॥ म्हणोनवेद
बाह्यबोलाआला ॥ जोचुकलाआपणासीं ॥ ६९ ॥ ज्यासींसर्वत्रींआहीकंभावना
हीं ॥ तोचिवेदबाह्यपाहीं ॥ तोकर्मकरीजेंकांहीं ॥ तेंसर्वहीविटंबनं ॥ ७० ॥ जैसा
विटाळसीनेंआचारकेला ॥ तोअवघाचिवायांगेला ॥ कोणीस्पर्शनकरीचतिला ॥
अज्ञानाघडलाप्रसंगतैसा ॥ ७१ ॥ तोआपलेठायींशुद्ध ॥ परीवेदासींविरुद्ध ॥ कांजे

१ अभिमानरहित २ दरीद्र ३ आपणकोणयाचें ४ निष्काम ५ सकाम ६ त्यागिला ७ एक्यभाव ८ ढोंग

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

वस्तुसांडूनिस्वतःसिद्ध ॥ काम्यउपाधीकरीतसे ॥ ७२ ॥ जेवेदोक्तकर्मकरिती ॥ परीवेदबाह्यजाणचित्तीं ॥ जेवींविटाळसीघरांतजैसी ॥ परीनातळेतीसींभ्रतारति चा ॥ ७३ ॥ लेकीसुनानातीपोती ॥ ठेवाठेवल्यासींअसेजाणतीं ॥ बोलतीयुक्तीप्रयु क्ती ॥ परीघरांतसरतीतेनोहे ॥७४ ॥ तैसाअसेस्वतःआचारी ॥ आणिविधीयुक्तक र्मकरी ॥ परीतोवेदबाह्यनिर्धारी॥ कांजेअंतरींनाहींस्वात्मबोध ॥७५॥ अंतरींनाहीं एकनिष्ठा ॥ बाह्यव्यवहारींवाढवीप्रतिष्ठा ॥ वर्मकर्माचीकरीचेष्टा ॥ भरावयापोटा लागुनी ॥ ७६ ॥ तेकर्मकरितांवेदबाह्य ॥ कांजेनेणतीवेदगुह्य ॥ विटाळसीच्यापरी होय ॥ घरांतनोहेसरतेची ॥ ७७ ॥ चारीदिवसजेव्हांहोती ॥ तेव्हांघरांतहोईलस रती ॥ तैसेचारीदेहनिरसती ॥ तेव्हांआत्मस्थितीजाणेल ॥ ७८॥ चारीदेहचारीशु न्य ॥ चारीअवस्थाचारीवाचाजाण ॥ जीवशिवमायाब्रम्ह ॥ हेचिखूणचौऱ्यासींची ॥ ७९ ॥ याचेंजोंझालेंनाहींनिरसन ॥ तोंवरीनकळेवेदाचीखुण ॥ गुह्यखुणेविणआ पण ॥ वेदबाह्यजाणनिश्चयेसीं ॥८०॥ ओंइत्येकाक्षरंब्रम्हअसे ॥ वेदबोलतअसे॥या चेंकोणाभानसे ॥ जीवदशेंभ्रमताती ॥ ८१ ॥ एकासद्गुरुकृपेविण ॥ नोहेंचिओंका रविवरण ॥ जोंवरीनोहेओंकाराचेंज्ञान ॥ तोंवरीजाणवेदबाह्य ॥८२ ॥ ओंकारवेदा चेंकारण ॥ वेदझालेओंकारापासून ॥ सर्वसृष्टीचेंमंडण ॥ झालेंजाणओंकारीं॥८३॥

१ ब्रह्म २ नरिवे ३ मुख्य कर्माची ४ नाश पावती ५ नाश ६ विचार ७ भूषण

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

जोंवरीनोहेओंकाराचेंज्ञान ॥ तोंवरीज्ञानतेंचिअज्ञान ॥ भूसकांडितांकण ॥ प्राप्ती नोहेकल्पांतीं ॥८४॥ फेणपीतांतृषाकांहीं ॥ सर्वथाजाणारनाहीं ॥ तैसीशब्दब्रम्हेंसोई ॥ नकळेपाहींओंकाराची ॥ ८५ ॥ तरीओंकारसर्वाचेंसार ॥ गुरुज्ञानेंकळेसाचार ॥ व्युत्पत्तीनेंनकळेपार ॥ हानिर्धारवेदाचा ॥ ८६ ॥ हीवेदाचीआज्ञाप्रमाण॥म्हणोनीयांभावेंकरून ॥ अंतरसाक्षीहोवोन॥करावेंभजनवेदाज्ञा ॥८७॥ अहंब्रम्हास्मि ऐसेंज्ञान ॥ नाहींज्यानरालागुन ॥ तोवेदवाचापशुजाण ॥ यदर्थींदेप्रमाणश्रुती ॥ ॥ ८८ ॥ अहंब्रम्हास्मियोवेदः ॥ ससर्वंभवभृन्नतः ॥ नाभूत्यानेशतद्देवा ॥ तस्मात्मेश्यां भवद्दिश ॥ ८९ ॥ ब्रम्हतोमीस्वयंआपण ॥ आणीजगहीब्रम्हस्वरूपजाण ॥ देवभूतहेंवचन ॥ अप्रमाणसर्वहीं ॥ ९० ॥ ऐसानिश्चयज्यांबाणला ॥ तोचिबुद्धिवंतभला ॥ जगासमेतआपणला ॥ भासझालाब्रम्हची ॥ ९१ ॥ तोचिब्रम्हानुभवीजाण ॥ इतरतोवेदबाह्यपूर्ण ॥ म्हणोनआलेंपशुपण ॥ दैवाधीनझालातो ॥ ९२ ॥ ॥ श्लोक ॥ अन्योसावहमन्योस्मिउपासतेऽन्यदेवताः ॥ नसवेदनरोब्रम्हसदेवानां यथापशुः ॥ ९३ ॥ ॥ टिका ॥ ॥ जगापरतेंब्रम्हआहे ॥ जगब्रम्हरूपनोहे॥ ऐसेंजोमानिताहे ॥-तोचिपाहेपशु ॥ ९४ ॥ आपलेंब्रम्हत्वनाहींजाणत ॥ तोचिदेवातेंउपासित ॥ मगकाम्यकर्मकरीत ॥ पोटभरीतदेवाचें ॥ ९५ ॥ पशुजैसापराधनिआ

१ फेस २ ताहान ३ मीचब्रह्मआहें असेंमानणे ४ याअर्थाविषयीं ५ ठसावला ६ बराबर ७ वेदमार्गसुटलाअसतो तो

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

हे ॥ जिकडेनेलातिकडेजाये ॥ तैसेंअनुभवेंवीणप्राण्यासींहोये ॥ भजतांहेदेव
तातें ॥ १६ ॥ अहंब्रम्हास्मिचुकला ॥ म्हणोनजीवदशेआला ॥ तेणेंवृद्धीझाली
कल्पनेला ॥ म्हणोनझालापराधीन ॥ १७ ॥ ब्रम्हदशासांडून ॥ जोम्हणेजीव
आपण ॥ तोचिमहाअज्ञान ॥ पशुजाणनिश्चयें ॥ १८ ॥ आहारनिद्राभयमैथुन ॥
हेंसर्वांसींआहेज्ञान ॥ परीएकाआत्मज्ञानाविण ॥ पशुपणआलेंकीं ॥ १९ ॥
ब्रम्हज्ञानतेंविज्ञान ॥ इतरतेंसर्वअज्ञान ॥ तरीब्रम्हज्ञानम्हणसीकोण ॥ तेहीखु
णसांगतों ॥ २०० ॥ ब्रम्हज्ञानम्हणजेकांहीं ॥ जेथेंआपपरनाहीं ॥ एकजाणों
नठाईं ॥ भक्तीपाहींकरीत ॥ १ ॥ तेभक्तिकैसीम्हणसी ॥ ब्रम्हत्त्वेंपाहेसर्वांसीं ॥
जोसागरकल्लोळेंसी ॥ भक्तीतेसींकरीतूं ॥ २ ॥ शरिरींजैसेअवयवआहेती ॥ पा
हातांवेगळेभासती ॥ परीतेशरीरासींजडलेती ॥ व्यापारकरितीवेगळाले ॥ ३ ॥
व्यापारवेगळालेकरिती ॥ परीएकाचशरीरींआहेती ॥ तैसीवेगळालीभूताकृती ॥
परीअसतीएकत्त्वें ॥ ४ ॥ जैसिंचित्रेंआणोन ॥ परिभिंतीएकचिजाण ॥ तैसाभूतींभ
गवान ॥ ऐसेंजाणोनकरीभक्ती ॥ ५ ॥ ऐसाअद्वैतबोधझाला ॥ तोचिज्ञानीसदैवभ
ला ॥ जोवेदगुह्यातेंपावला ॥ पशुत्वेंमुकलाम्हणोनी ॥ ६ ॥ ज्यासींआपलेंनाहींज्ञा
न ॥ तोचिवेदबाह्यजाण ॥ म्हणोनीआपलेंपशुपण ॥ फिरवनशब्दब्रम्हाचें ॥ ७ ॥ ना

१ आपणआणिदुसरा असाभेदनाहीं २ सर्वठिकाणी ३ समुद्राच्यालाटेसीं

CC-0 Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

नादेवतांच्याउपासना ॥ हेंचिमहावनजाणा ॥ काम्यकर्माचींतृष्णा ॥ सेवितांमनाह
र्षवाटे ॥ ८ ॥ श्रुति ॥ यतोवाचोनिवर्तंते ॥ अप्राप्यमनसाहस ॥ टिका ॥ वचनासीं
अप्राप्त ॥ मनासींअगोचरसत्य ॥ ऐसेंवेदअसेबोधित ॥ यातेंनाहींजाणतम्हणोन
पशु ॥ ९ ॥ अहंब्रम्हास्मिंजाणीतलें ॥ तेव्हांपशूत्वबावझालें ॥ त्यातेंचिवेदेंअंगिका
रिलें ॥ इतरांवाळिलेंअंत्यजोपरी ॥ २१० ॥ म्हणोनीवेदाचीआज्ञाप्रमाण ॥ माना
वीहेंभक्तीलक्षण ॥ जोवेदाज्ञेसीदुऱ्हावीजाण ॥ अभक्तपणतेणेंचित्यासीं ॥ ११ ॥ त
रीवेदांतीतेकोण ॥ त्याचेंसांगतोंविवरण ॥ कथावाढलीजाण ॥ धरीखूणजीवींहे ॥
॥ १२ ॥ वेदाचीआज्ञापाळिती ॥ तेचिजाणावीहरिभक्ती ॥ साक्षीहोवोनिशरिरींरा
हती ॥ भक्तिकरितीशरीरीं ॥ १३ ॥ जैसावारावाजोनजातसे ॥ परीडोलतोवृक्षीं
उरलासे ॥ प्रारब्धयोगेंतैसें ॥ होतअसेशुभाशुभ ॥ १४ ॥ अनुभवेंमुक्तझालोंआ
पण ॥ परीशरीरगेलेंनाहींनासोन ॥ तरीशरीरआहेवायुआधीन ॥ तेंवावर्तकेसेंहो
य ॥ १५ ॥ यदर्थींएकदृष्टांत ॥ सांगतोंतुलादेईचित्त ॥ जेणेंबोधेतुझेंचित्त ॥ होयअं
तकल्पनेचा ॥ १६ ॥ तेकल्पनाकोणम्हणसी ॥ तेंहीसांगतोंपरियेसी ॥ मागेंतूंम्ह
णतहोतासी ॥ भजूंकोणासींद्वैतनाहीं ॥ १७ ॥ गांवावेगळेंशिवेसीं ॥ कोणेकल्पावें
मनासीं ॥ देवावीणदेउळासीं ॥ कासयासींबांधावें ॥ १८ ॥ आधींमजसींठावना

१ सकाम २ अज्ञा ३ नदिसगोरें ४ मी ब्रह्म आहें ५ भूमें ६ अतिशूद्राप्रमाणें ६ दूरकरी ७ विचार ८ व्यर्थ ९ याअर्थांविषयीं

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

हीं ॥ तरभिजावेंकोणाकांहीं ॥ हेंपाखंड्याचेंमतपाहीं ॥ अनुभवनाहींज्यालागीं ॥
॥ १९ ॥ एकमेवाद्वितीयंनास्ती ॥ तरीकोणाचीकरावीभक्ती ॥ ऐसेंबोलतीमंदमती
जेनेणतीआपणातें ॥ २० ॥ जरीतेआपणाआपणजाणते ॥ तरीऐसेंनबोलते ॥ सं
सारींसहजराहते॥भक्तिकरितेआदरें ॥२१॥ कांजेशरीरप्रारब्धाधीन ॥ हेंअसतेंत्या
सींज्ञान ॥ त्याचासांडोनप्रयत्न ॥ सहजजाणराहाते ॥ २२ ॥ शरीरभोगसहजराह
ते ॥ आपणासवेगळेजाणते ॥ साक्षित्वेंभक्तिकरिते ॥ पाळितेवेदवचना ॥ २३ ॥ जें
थींचेंतेथेंकर्मस्थापोन ॥ करितेवेदाचेंपाळण ॥ ज्यासींनाहींआपलेंज्ञान ॥ वेदम्ह
णोनपाखंड ॥ २४ ॥ पाखांडीब्रम्हझालोंम्हणती ॥ परीशरीरभावनानसांडिती ॥
आदरेंसंसारकरिती ॥ आणित्यागितीभक्तीतें ॥ २५ ॥ माझेंतुझेंम्हणती ॥ ज्ञा
नाज्ञानविचारिती ॥ महत्वालागींमरती ॥ शब्देंचिठकवितीलोकांसीं ॥ २६ ॥
हळहळतीगेलीनाहीं ॥ धनाशातीवसेदेहीं ॥ ममताजडलीसेपाहीं ॥ स्थूळांचा
नाहींविसरु ॥ २७ ॥ कामक्रोधाचेंआयतन ॥ निंदाद्वेषाचितोखाण ॥ लोभमो
हाचेंअधिष्ठान ॥ नसाहेवचनकोणाचें ॥ २८ ॥ सुखझाल्यासुखावत ॥ जैसानि
र्वातदीपधरीजोत ॥ दुःखझाल्याखेदयुक्त ॥ वायूनेंजोलहालेजेवीं ॥ २९ ॥ शरी ॥१०॥
रींचेष्टासर्वआहेती ॥ आणिज्ञानकथनकथिती ॥ एकमेवाद्वितीयंनास्ती ॥ साक्ष

१ सर्व एकच आहे दुसरें कांहीं नाहीं. २ ... ३ ... ४ स्थूळ देहाचा.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

देतीवेदाची ॥ ३० ॥ अरेहेंवचनसत्यचिअसे ॥ म्हणेएकआत्मासर्वत्रींवसे ॥ म
हद्भूतेंतेअनायासें ॥ दृश्यत्वेंदिसतीवेगळाली ॥ ३१ ॥ तरीहशब्दद्रष्टांतेंसांडोन ॥ प
हास्वयेंचिब्रम्हहोवोन ॥ हींतीत्यासींनकळेचिखुण ॥ पाखंडम्हणोनबोलत ॥ ३२ ॥
ब्रम्हअद्वैतएकआहे ॥ हेंकोणम्हणतीनोहे ॥ परीआकारभिन्नभिन्नस्वतांआहे ॥
भक्तिहोयआकारें ॥ ३३ ॥ निराकारींप्रपंचपरमार्थ ॥ ज्ञानअज्ञानजातगो
त ॥ देवीदेवताभक्त ॥ तीर्थव्रतनाहींकीं ॥ ३४ ॥ पिंडब्रम्हांडरचना ॥ चारी
वेदचौसष्टीकळाजाणा ॥ जपतपअनुष्ठाननाना ॥ नाहींरचनासृष्टीची ॥ ३५ ॥
त्याचेमनेंविनामननकीजे ॥ अनुभवाविणअनुभवजाणिजे ॥ कांहींचआपणनहो
ईजे ॥ तेव्हांचपाविजेनिर्गुणपैं ॥ ३६ ॥ तेथींचीखूणअनुभवीजाणती ॥ जेस
द्गुरूचेअनुग्रहीअसती ॥ तेशरीरींसाक्षित्वेंवसती ॥ पाळितीवेदमर्यादा ॥ ३७ ॥
ज्यासींनाहींअनुभवज्ञान ॥ तेकरितीबाह्यपूजन ॥ आगममार्गींजातीप्रवीण ॥
चक्रेंजाणभरताती ॥ ३८ ॥ त्याचक्राचीस्थिती ॥ बोलतांनयेमजप्रती ॥ आ
दरेंविषयसेविती ॥ इंद्रियकरितीतृप्तते ॥ ३९ ॥ जैसेंअंधळेंगुरुं ॥ लाधलेंहि
रवाधारु ॥ तेंविसरलेंमागीलमोहरु ॥ पुढीलविचारनेणवेची ॥ ४० ॥ तेंमम
तालोभींभरलें ॥ चरवृपुढेंचीचालिलें ॥ मार्गीआडांतपडतेंझालें ॥ मगपडलेंच

१ पाहण्यास योग्य २ दाखविणारा ३ मूर्तिपूजा ४ कर्म मार्ग ५ मिळाला

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

रफडीत ॥ ४१ ॥ वरतेंयेतांनये ॥ मध्येंतोजीवनजाये ॥ ऐसेंपाखंडीयासींहो
ये ॥ पडताहेभ्रमकुपीं ॥ ४२ ॥ तैसेंझालेंप्राण्यासींजाण ॥ अंघतोआत्मानुभवा
वीण ॥ आणिविषयाचेंतृणलाधून ॥ तेणेंचालेरामशब्दाचें ॥ ४३ ॥ निंदास्तुती
च्यादरडीउतरस ॥ देहाभिमानाच्यापर्वतींराहत ॥ नाहींआपल्याब्रम्हत्वाचाहेत ॥
म्हणोनीफिरतमायावनीं ॥ ४४ ॥ जेंमनबुद्धीसींअगोचरआहे ॥ तेंयाच्यासाधनेंसा
धेलकाये ॥ ऐसीज्यासीनकळेसोये ॥ तोचिपाहेपशुखरा ॥ ४५ ॥ तोपूर्णत्वाचागां
वटाकुन ॥ फिरेमायावनींआपण ॥ जेथेंकामक्रोधाचेंअखंडस्थान ॥ विषयाचें
तृणवाढलें ॥ ४६ ॥ जेथेंलोभाचेफोकवाढले ॥ तेंगगनाशींपाहावयागेले ॥ तेइच्छा
फळींफळाआले ॥ घडलागलेअमुपची ॥ ४७ ॥ विद्यामदगजासीपाहीं ॥ जेथें
पारावारनाहीं ॥ मोहअजंगरठायींठायीं ॥ जेसदापाहीभुकेले ॥ ४८ ॥ जेथेंमन
मृगचमकत ॥ तोअसेविकारसमवेत ॥ त्यावरीमांडीबुद्धीघात ॥ परितोजातटाको
नी ॥ ४९ ॥ नानामतांतराचेकांहीं ॥ वृक्षांसीपारचनाहीं ॥ कल्पनेचेकावळेपाहीं ॥
ठाईठाईकोकाती ॥ ५० ॥ तृष्णेचेवेलचालिले ॥ तीहींतेंवनचिव्यापिलें ॥
त्यावनींपशुपडले ॥ सांपडलेभ्रमकुपीं ॥ ५१ ॥ असेंयाचेंआचरण ॥ तेंदुष्टरूपचि
जाण ॥ म्हणोनीआलेंपशुपण ॥ फिरतीवनशब्दब्रम्हाचें ॥ ५२ ॥ अनिर्वाच्यव

अ॰ ९ ॥ ११ ॥

१ आकाश २ अतीशय ३ मदरूढीहली ४ [illegible] ५ मोह हाच अजगर ६ काय काय करितात ७ ब्रह्म

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

स्तूचेठाईं ॥ शब्दहेचिमायापाहीं ॥ येणेंचिपाखांडीठाईंठाईं ॥ तूंहेसोयसांडींरे ॥
॥ ५३ ॥ ऐसियाचासंगकरितां ॥ पाविजेआत्मघाता ॥ बाघाचासंगकरितां ॥ सुख
वार्ताकैंचीपैं ॥ ५४ ॥ दुर्गंधीचासंगकरितांजाण ॥ दुर्गंधीचपाविजेआपण ॥ तेसें
देहाचेसंगेंकरून ॥ कैचेंपावनहोइजे ॥ ५५ ॥ वेडेवेडियासीभेटले ॥ तेथेंसुख
कायझालें ॥ तैसेदेहवादींनाडले ॥ तेंचिबोलिलेवेदबाह्य ॥ ५६ ॥ कींजेअहि
क्यतासांडूनिदिली ॥ आणिद्वैतवादीप्रवर्त्तली ॥ तेआपणाआपणवंचिली ॥ अ
वघीपडलीभवचक्रीं ॥ ५७ ॥ तरीआतांतूंएककरीआपण ॥ सांडूनियांमीतूंपण ॥
अद्वैतबोधकरीभजन ॥ पाखंडपणसांडीजे ॥ ५८ ॥ तूंअनुभवेंब्रम्हझालासी
पूर्ण ॥ परीजोंवरीशरीरआहेवर्तमान ॥ तोंवरीवेदाचीआज्ञाप्रमाण ॥ करीआ
पणरत्नाकरा ॥ ५९ ॥ कांजेतूंतोकर्मातीत ॥ परीशरीरेंचीकर्महोत ॥ कर्मेचिश
रीरशोभत ॥ धरींहेतजीवींहा ॥ ६० ॥ ज्याज्यावर्णीजेजेजन्मले ॥ त्यांचेंत्या
सींकर्मलागलें ॥ जेंजेंविधियुक्तबोलिलें ॥ तेंचिकेलेंपाहिजे ॥ ६१ ॥ शिवोभू
त्वाशिवंजयति ॥ हेचिवेदगुह्यजागती ॥ ऐसेंजाणोनिकरीभक्ती ॥ सर्वभूतींएक
पाहे ॥ ६२ ॥ शरीरकर्मसहजचिआहे ॥ हेंटाकिल्यानेंनवजाये ॥ कर्मटाकिलेंम्हण
तांपाहे ॥ वेदबाह्यबोलिजे ॥ ६३ ॥ शरीराचींकर्मेंटाकिलीं ॥ परीमनामाजीभरलीं

१ एकपणा २ एकब्रह्म मानीत नाहींत ३ संसार रूप चक्र ४ शास्त्रमार्गात अनुसरणारे.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

मनेंचिबद्धताझाली ॥ मुक्ततागेलीमनायोगें ॥ ६४ ॥ कर्मसांडिलेंनाहीं ॥ मनींकल्प नाभरलीपाहीं ॥ शरीरकर्मटाकिलेंज्यांहीं ॥ तेपडलेप्रवाहींभवजन्माचे ॥ ६५ ॥ म्हणोनीवेदेंजेंसांगितलें ॥ ज्याज्यावर्णीजेंजेंकर्मनेमिलें ॥ तेंतेंसाक्षित्वेंपाहिजेकेलें ॥ जेणेंआपलेंहितहोय ॥ ६६ ॥ व्यासआणिसनकादिक ॥ नारदआणिशुकजनक ॥ ऋषिमूनीसकळिक ॥ भक्तिदेखकरिताती ॥ ६७ ॥ तूंमागेंम्हणतहोतासी ॥ ठावना हींहूतासीं ॥ तरीम्यांभजावेंकोणासी ॥ ऐसीआशंकाघेतलीस ॥ ६८ ॥ तरीतुजहून कांहीं ॥ सनकादिकमूर्खनाहीं ॥ तेहीभक्तिकरितीपाहीं ॥ सांडोनिसोईभेदाची ॥ ॥ ६९ ॥ तुजकायसनकादिकाहून ॥ अधिकझालेंज्ञान ॥ आतांसांडिशहाणपण ॥ करींस्मरणआवडीनें ॥७०॥ जेंजेंहोईलदर्शन ॥ तेंतेंजाणिजेभगवान ॥ त्यासीचम्ह णावेंस्मरण ॥ सांडीभानकल्पनेचें ॥ ७१ ॥ अंतरनिर्मळज्ञानेंकरून ॥ बाह्यनिर्मल कर्मकरून ॥ वाचाशुद्धकरीहरीकीर्तन ॥ तीर्थादिगमनेंचरणशुद्धी ॥ ७२ ॥ वाचेसीं जरीनाहींस्मरण ॥ तरीव्यर्थइतरकरीजल्पन[1] ॥ म्हणोनकरितांअखंडहरिकीर्तन ॥ वाचेचेंजाणसार्थक ॥७३ ॥ हरिस्मरणाविणवाचा ॥ तेथेंसंचारहोयपापाचा ॥ पापें घातहोयत्याचा ॥ पावेनर्काचाअधिकार ॥ ७४॥ ऐसेंजाणोनसावकाश ॥ स्मरणक रींरात्रंदिवस ॥ येणेंचशुद्धतावाचेस ॥ धरींविश्वासजीवींहा ॥ ७५ ॥ करीप्रतिमे[2]चेंपू ॥१२॥

१ बोलणे २ मूर्तीचे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

जन ॥ करावेंब्राम्हणाचेंचरणक्षाळेंण ॥ हरीमंदिरसंमार्जन ॥ येणेंचिपावनकरहोती ॥ ७६ ॥ नेत्रींदिसेजेंजेंकांहीं ॥ तेंतेंहरिरूपचिपाहीं ॥ सांडोनीनानारंगाचीसोई ॥ पावनपाहींनेत्रतेणें ॥ ७७ ॥ शरीरेंदेवासकवळोन ॥ लोटांगणकीजेतिआपण ॥ संतसेवेसींलावावेंमन ॥ तेणेंशरीरपावनरत्नाकरा ॥ ७८ ॥ गुरुज्ञानेंअंतरशुद्धकेलें ॥ वेदवाक्येंबाह्यशुद्धझालें ॥ अंतरबाहेरहरिभक्तिलाविलें ॥ तेंचिबोलिलेंब्रम्हज्ञानी ॥ ॥ ७९ ॥ आपणसर्वसाक्षीहोवोन ॥ करीविधियुक्तआचरण ॥ हरिभजनींअल्हादपुर्ण ॥ तोचिजाणब्रम्हज्ञानी ॥ ८० ॥ निंदास्तुतीसांडुनी ॥ राहिलालीनहोउनी ॥ अखंडलोळेसंतचरणीं ॥ तोचिब्रम्हज्ञानीबोलिजे ॥ ८१ ॥ जेंजेंकर्मबोलिलेंजेथें ॥ तेंतेंस्थापितजायतेथें ॥ आत्मवंत्मानींसर्वभूतें ॥ मानावात्यातेंब्रम्हज्ञानी ॥ ८२ ॥ सद्गुरुचरणींदृढभाव ॥ गुरुरूपदेखेसर्व ॥ सांडोनियांमिथ्याभाव ॥ पाहेदेवसर्वाभूतीं ॥ ॥ ८३ ॥ सुखझाल्यासुखावेना ॥ दुःखझाल्यानसांडीभजना ॥ अखंडकरीवेदांतश्रवणा ॥ तोचिजाणाब्रम्हज्ञानी ॥ ८४ ॥ मागीलआठवणानाहीं ॥ पुढीलचिंतानकरीकांहीं ॥ जेंजेंहोयज्यासमईं ॥ त्यांत्यांनाहींपाठमोरा ॥ ८५ ॥ मायातीमुळींचनाहीं आहिक्यतासर्वाठाईं ॥ हरिभजनींआळसनाहीं ॥ तोचिपाहींब्रम्हज्ञानी ॥ ८६ ॥ अशुभनवदेचिवाणी ॥ जोनिर्विकल्पमनीं ॥ मरणाआधींराहीलामरोनी ॥ तोचिज्ञा

---

१ पूजा २ धुणे ३ देवळ सारवणें ४ हात ५ मन ६ नम्र ७ आपल्यासारखे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥१३॥ नीबोलिजे ॥ ८७ ॥ विद्यावैभवचतुर ॥ ज्ञानचातुरींभांडार ॥ परीनसेचिअहंकार ॥
तोचिसाचारब्रम्हज्ञानी ॥ ८८ ॥ ज्याज्यावर्णीजेंकर्मबोलिलें ॥ तेंतेंस्थापीतजायवही
लें ॥ आत्मवैभवजोडलें ॥ धरूनीराहिलेतेचिज्ञानी ॥ ८९ ॥ आकाशपडतांकोसळु
न ॥ परीनडळमळीत्याचेंमन ॥ राहेसाक्षीहोवोन ॥ तोचिजाणब्रम्हज्ञानी ॥ ९० ॥
जपतपअनुष्ठान ॥ करीतीर्थव्रतालागुन ॥ वेदशास्त्राचेंवाडवीमहिमान ॥ तोचिएक
पूर्णज्ञानी ॥ ९१ ॥ परस्त्रीमातेसमान ॥ परधनविष्टेसमान ॥ सांडोनिरोहथोरपण॥
तोचिपूर्णब्रम्हज्ञानी ॥९२ ॥ मागचेंभानसांडूनी ॥ राहेसहजींसहजहोवोनी ॥ काळ
वेळहरिभजनीं ॥ नवीचारीमनींज्ञानीतोची ॥ ९३ ॥ शरीरभोगातेंआळसी ॥ हरिभ
क्तीकरीआदरेंसीं ॥ सांडूनियांलौकिकासीं ॥ कीर्तनासींकरीतसे ॥ ९४ ॥ टाळमृदं
गाचेघोषें ॥ कीर्तनकरीअतिहर्षें ॥ प्रेमेंनाचतउल्हासें ॥ आत्मसौरसेंडुल्लत ॥ ९५ ॥
अबिनाशवस्तूतेंसत्य ॥ दृश्यभासमिथ्याभासत ॥ ऐसेंअखंडगात ॥ तटलटानाचतवे
ळोंवेळां ॥ ९६ ॥ कृष्णकेशवगोविंदहरी ॥ ऐसींचअखंडगर्जनाकरी ॥ जेणेंज्ञानबोध
अंतरीं ॥ तैसेपरीसांगत ॥ ९७ ॥ जेणेंअज्ञानाहोयज्ञान ॥ ऐसेंलाविअनुसंधान ॥
भक्तिज्ञानवैराग्यपूर्ण ॥ करीनिरोपणवेळोवेळां ॥ ९८ ॥ सन्मार्गलागेजनासीं ॥ ॥१३॥
तेचिकरीआदरेंसीं ॥ आपणतरोनितारीइतरासीं ॥ तोचिनिश्चयेसींब्रम्हज्ञानी ॥

१ ऐश्वर्य २ स्वप्रेमाने

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ ९९ ॥ अणुपासोनब्रम्हवरी ॥ म्हणेंहेंमजमाझारीं ॥ जनाजाणेअवेवांपरी ॥ म्ह
णोनीकरीबोधसकळां ॥ ३०० ॥ आपुलेसर्वजाणुन ॥ म्हणेअवघ्यामाजीमींचआ
पण ॥ ऐसेंजाणोनआकळीमन ॥ सांगेज्ञानसकळांसीं ॥ १ ॥ जोनायकेमनवाळून ॥
त्यासींसांगेकरजोडोन ॥ म्हणेंहेंमजद्यावेंदान ॥ करुणांकरुनबोलत ॥ २ ॥ जै
सानेत्रामाजीकणजातां ॥ तोकाढींतंवगोडनलागेचित्ता ॥ तैसासाळ्याभोळ्या
सींबोधकरितां॥आळससर्वथांनकरीच॥३॥त्यासींब्रम्हज्ञानीम्हणावें॥इतरतेपाखांजा
णावें ॥ ऐसेंजाणोनीमनोभावें ॥ करावेंसांगीतलेंतें ॥ ४ ॥ मागेंजेंनिरोपणकेलें ॥
जेंतूंतेंचौदेहांपासूनसोडाविलें ॥ तुझेंतुजभासविलें ॥ चोरलेंगुह्यहोतेंजें ॥ ५ ॥ वेग
ळेंआपणासिजाणूनी ॥ भक्तिकरीआदरेंकरूनी ॥ संदेहअसेलतरीमनीं ॥ बोलवच
नींरत्नाकरा ॥ ३०६ ॥ सद्गुरुवाक्यऐकोनी ॥ बोलेरत्नाकरकरजोडूनी ॥ संदेहना
हींमाझेमनीं ॥ परीएकविनवणीआहेस्वामी ॥ ३०७ ॥ त्रिकांडवेदबोलिलाआपण ॥
कर्मउपासनाअध्यात्मजाण ॥ सत्वरजतमात्रिगुणात्मकपूर्ण ॥ ब्रम्हत्रिगुणाहूनवेगळें
॥ ३०८ ॥ ब्रम्हतेंत्रिगुणात्मकआहे ॥ कर्मत्रिगुणयोगेंहोये ॥ याच्यायोगेंसार्थकका
ये ॥ सांगासोयअसेलतैशी ॥ ३०९ ॥ कर्मएकविधनाहीं ॥ ऐसीचउपांसनापाहीं ॥
कळस्यानकरावेंकांहीं ॥ तेसांगासोईमजलागीं ॥ ३१० ॥ वेदाचीमर्यादापाळिसी॥

---

१ सूक्ष्म पदार्थ २ खोटें ३ हात ४ दया ५ संशय ६ प्रकार ७ भक्ति

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तेंचिजाणावीहरीचीभक्ती ॥ ऐसेंस्वामीबोलिलेती ॥ तेणेंचित्तींसंदेहझाला ॥३११॥ कर्मणोगहनागतिः ॥ ऐसेंअसेगीताबोलती ॥ त्याकर्मींमजदीनाप्रति ॥ कांगोवितां नकळे ॥ ३१२ ॥ मीतोंझालोंकर्मातीत ॥ सर्वहेंमजमाजीभासत ॥ कर्मकरावयामा झेंचित्त ॥ नाहींघेतगुरुमूर्ती ॥ ३१३ ॥ कर्मकरूनकोणतरला ॥ ऐसाम्यांनाहींऐकि ला ॥ ब्रम्हस्थितीबाणलीमला ॥ कैसेंकर्मालाकरूंमी ॥ ३१४ ॥ तुम्हीचसर्वेनिरसि लें ॥ चौदेहातेंउठविलें ॥ मागुतेंकर्मस्थापिलें ॥ हेंवाटलेंनवलमज ॥ ३१५ ॥ ऐसेंव देदेहातीतहोऊन ॥ आणिकर्मतेंनोहेदेहावीण ॥ हेंजैसेंअसेलतैसेंआपण ॥ सांगाक रूनवेगळालें ॥ ३१६ हाअध्यायतरीपूर्णझाला ॥ पुढलेअध्यायींसांगेनतुला ॥ जेणें बोधहोयमनाला ॥ होईकथेलासावध ॥ ३१७ ॥ नऊअध्यायझालेपूर्ण ॥ आतांदा हाव्याचाआरंभजाण ॥ पुढेंअपूर्वहोईलनिरुपण ॥ जेणेंमननिवेतुझें ॥ १८ ॥ तूंजाणोननेणताहोसी ॥ हेंकळोंआलेंमजसी ॥ रामानंदम्हणेवेगेंसीं ॥ सावधकथे सींरत्नाकरा ॥ ३१९ ॥ जेंगुह्यसर्वांतीतहोतेंचोरलें ॥ तेंरत्नाकराप्रगटकेलें ॥ मा झेंसमाधानझालें ॥ सांगेनपुसिलेंसर्वही ॥ २० ॥ हादीपरत्नाकरग्रंथ ॥ जेणेंअ ज्ञानाचेंबोधेंचित्त ॥ संतोषतीसाधुसंत ॥ हेंमथितवेदांताचें ॥ २१॥ जेसद्गुरुचेअनुग्रा हीहोती ॥ तेयातेंअमृतापरीसेविती ॥ पाखांडीऐकोनीउफाळीती ॥ जेवर्ततीजी

१ कर्माची गती कठीण आहे.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

वदशें ॥ ३२२ ॥ चंद्रामृतचकोराप्राप्त ॥ कावळ्याचेंहृदयफुटत ॥ तैसागुरु भक्तघेतीअर्थ ॥ नीगुरेकरीत वादसदा ॥ २३ ॥ जैसेंअंजनेंविणनिधान ॥ प्राप्तनोहेचिजाण ॥ तैसेंनिगुऱ्यासींनोहेज्ञान ॥ वादम्हणोनीकरिताती ॥ २४ ॥ दीपरत्नाकरींब्रम्हज्ञान ॥ करतळामळकेलेंजाण ॥ जैसेंसमुद्रमंथनकरून ॥ काढिलेंनिधान अमृत ॥ २५ ॥ त्याअमृतेंदेवसुखीझाले ॥ आणिराहूचेंमस्तकचिगेलें ॥ तैसेंगुरुभक्तासींअनुभवाआलें ॥ इतरपडलेद्वंद्वभेदीं ॥ २६ ॥ नित्यदेहींभावधरिती ॥ हाग्रंथ चीगुरुम्हणती ॥ तेहीसुखातेंपावती ॥ संदेहचित्तींनसावा ॥ २७ ॥ सिद्धानंदाचेनिप्रसादें ॥ बोलेरामानंदपदें ॥ रत्नाकराचेनिसंवादें ॥ ग्रंथविनोदेंचालिला ॥ २८ ॥ इतिश्रीचिदादित्यप्रकाशेदीपरत्नाकरग्रंथेअद्वैतभक्तियोगोनामनवमोऽध्यायः ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ एकंदरओंव्या ॥ ३२८ ॥ ॥ ॥

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ इति नवमोऽध्याय समाप्त ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ ओंनमोसद्गुरुराया ॥ निर्गुणनिरामयां ॥ भवच्छेदकाकरुणाल
यां ॥ तुझियापायांदंडवत ॥ १ ॥ तूंजैसातैसाचअससी ॥ आदिमध्यअवसाननाहीं
तुजपासीं ॥ तुझापारनकळे [illegible]वणासीं ॥ तूंसर्वांसींअगोचर ॥ २ ॥ कांहींजाणोंजा
तातितुजला ॥ तरीतूंनकळसीकवणाला ॥ कांजेनेणवेबुद्ध्यादिकांला ॥ तर्केबुडा
लाजाणवेचा ॥ ३ ॥ कांजेंतूंसर्वांचेआदी ॥ तुझामहिमानेणवेवेदीं ॥ मगसहजींकुं
ठितइतरांचीबुद्धी ॥ तूंअनादीविश्वंभरा ॥ ४ ॥ ऐसियातुजनमन ॥ माझेंकरावेंसमा
धान ॥ मागिलेअध्यायींदिधलेंअभयदान ॥ जेंसांगेनपुढिलेअध्यायीं ॥ ५ ॥ तेंऐ
कावयाचित्त ॥ माझेंझालेंसेउदित ॥ तुम्हीतोदिनदयाळवंत ॥ सांगाहितहोयजेणें
॥ ६ ॥ माझेमनोरथपूर्णकेले ॥ चौदेहातेंनिरसिलें ॥ साक्षीकरोनिठेविलें ॥ आतां
उरलेंतेंसांगा ॥ ७ ॥ तुम्हींजोंजोंसांगतांकथा ॥ तोंतोंहर्षवाटतोचित्ता ॥ मजकल्प
नानाहींआतां ॥ गेलीअहंतानिःशब्द ॥ ८ ॥ जैसासूर्योदयहोतां ॥ तारांसमवेतचं
द्रमाअसतां ॥ तेंजलोपेजाणचित्ता ॥ झालेंसमस्तांविकारां ॥ ९ ॥ रात्रींचंद्राचाप्र
काशहोये ॥ दिनोदयींचंद्रींचसमावे ॥ चंद्रहोतांदर्शननोहें ॥ तैसेंझालेंमनादिकां
॥ १० ॥ कर्म[illegible]रावेंआपण ॥ तेव्हांशरीरचकरावेंठाण ॥ शरीरमींम्हणतांचजाण ॥
विकारउत्पन्नहो[illegible]ती ॥ ११ ॥ तरीशरीरींकर्मकरावेंकैसें ॥ हेंकांहींज्ञाननसे ॥ सां

---

१ रोगाचावाप २ दयासागरा ३ शेवट ४ मदिसणारा ५ उत्पन्न ६ नक्षत्रां सह ७ नाहिसाहोतो

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

 गाजैसेंअसेलतैसें ॥ कृपावशेंदयानिधी ॥ १२ ॥ ऐसीऐकोनिविनवणी ॥ बोलेसद्ग
 रुचूडामणी ॥ होससावधहोवोनी ॥ सांगतोंकरूनिवेगळी ॥ १३ ॥ तूंजंवजंवपृच्छा
करिसी ॥ तंवतंवआल्हादवाटेसांगावयासीं ॥ पारणेंझालेंवाचेसीं ॥ मजमानसींसु
खझालें ॥ १४ ॥ वाचेसींउपासपडलाहोता ॥ कांजेकोणहीहीहोयपुसता ॥ बहुतभाग्येंभे
टलासीश्रोता ॥ होईआतांसावध ॥ १५ ॥ अरेजोसद्गुरूचाअंकित ॥ जोझालादेहाती
त ॥ देहींसाक्षित्वेंअसत ॥ जैसेघरांतदीपक ॥ १६ ॥ घराचीराहटीनानापरी ॥ दी
पतोकांहींचनकरी ॥ तैसेंतुझेंनिवर्ततेंशरीरीं ॥ तूंवेगळानिर्धारीअससीकीं ॥ १७ ॥
हेंतूंकांयजाणतनाहींस ॥ कांजेंआत्मसत्तेंवर्तनशरीरास ॥ तूंचालवोनिसर्वांस ॥
अससीअविनाशवेगळा ॥ १८ ॥ तूंअनादिवेगळाआहेसी ॥ परीदेहसंगेंभुलला
सी ॥ आतांसांडोनसंदेहासीं ॥ करींकर्मासींआदरें ॥ १९ ॥ ज्यासींनाहींआत्मत्वाचें
ज्ञान ॥ तोम्हणेमीकर्मनसांडिन ॥ ज्ञानीकर्मकरितीआदरेंकरून ॥ साक्षित्वेंजाणवेग
ळेअसती ॥ २० ॥ नित्यनैमित्यकर्मकरिती ॥ साक्षित्वेंशरिरींवसती ॥ जेथींचेंतेथें
स्थापिती ॥ कोणेरीतीतेंसांगतों ॥ २१ ॥ जैशीस्फटिकशिळाज्यारंगावरीठेविली ॥
तैसीचअसेभासली ॥ परीरंगरूपेंनाहींआली ॥ करितीवहिलींकर्मेंतैसीं ॥ २२ ॥
गंगावनावरीदेख ॥ ठेविलाजरीस्फटिक ॥ तुकडेदिसतीअनेक ॥ परीस्फटिकफु

१ दर्पणें २ आनंद ३ ऐकणारा ४ आब्रा मानणारा वनगाईच्या शेपटीचे केंस.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

टळानाहीं ॥ २३ ॥ जेंजेंकांहींकर्मकरी ॥ तैसाचदिसेशरिरीं ॥ परीसाक्षित्वेंअंत
रीं ॥ असेनिराधारींवेगळा ॥ २४ ॥ ज्याज्यावेळेजेंजेंकर्म ॥ तेंतेंकरीधरूनिप्रेम ॥
जनावाटतोसकाम ॥ परीतोनिष्कामअंतरीं ॥२५॥ जैसीसकामकर्मेंप्रीती ॥ तैसींच
ज्ञानीआदरेंकरिती ॥ साक्षित्वेंकर्मानोहेलिप्ती ॥ इतरकुंथतीकर्माभिमानें ॥ २६ ॥
जेआपुलेंसाक्षित्वनेणती ॥ तेचिकर्माभिमानेंकुंथती ॥ जेसाक्षित्वजाणती ॥ तेराह
तीवेगळेचि ॥ २७ ॥ शरीरकर्मेंवर्ततसेपाहीं ॥ परीत्यासींवर्तणेंनाहीं ॥ अभ्रधांवे
आकाशाचेठायीं ॥ धांवणेंनाहींआकाशा ॥ २८ ॥ आभाळचियेतजातसे ॥ परीआ
काशजैसेंतैसें ॥ तैसेंकर्मशरीरींभासे ॥ ज्ञातानसेलिप्ततेथें ॥ २९ ॥ अभ्रअसेगर्जना
करित ॥ परीआकाशनाहींकांपत ॥ तैसेंज्ञालेंशरीरकर्मांत ॥ नाहींभीतिनिश्चयीं
॥३०॥ आकाशींदिवसरात्रयेतीजाती ॥ परीआकाशाचीनपालटेस्थिती ॥ तैसेज्ञा
तेकर्मकरिती ॥ इतरभ्रमतीदेहसंगें ॥ ३१ ॥ जैसीकुलालचक्रींबैसलीमाशी ॥ चक्र
भोंवेपरीतेजैसीतैसी ॥ तैसेंशरीरकरीकर्मासी ॥ परीतोसाक्षित्वेंसींअचळ ॥ ३२ ॥
तैसेज्ञातेकर्माला ॥ जैसारथींजोआरूढला ॥ तोबैसेकानमोडतांफिरोनआला ॥
असेसंचलासाक्षित्वें ॥ ३३ ॥ ज्ञानीनिर्हेतकर्मकरित ॥ कांजेवेदमर्यादापाळित ॥
अज्ञानांआचरोनीदावित ॥ कर्मालावितबाळ्याभोळ्या ॥ ३४ ॥ ज्ञाताकर्मनकरी

१ घरचढला २ बसणारा ३ हेतु रहित.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

काहीं ॥ तरीमूर्खनलागेतेसोई ॥ ऐसेंजाणोनियांपाहीं ॥ कर्मदेहींकरीतसे ॥ ३५ ॥
जैसेआंधळेआडमार्गीपडले ॥ तेडोळसयांहींमार्गीलाविले ॥ तैसेंज्ञात्यांनींकरूनि
दाविलें ॥ लाविलेंअज्ञजनमार्गी ॥ ३६ ॥ आंधळियासींपेण्यासींन्यावें ॥ तरी
आंधळ्याबरोबरचालावें ॥ उच्चनीचसांगावें ॥ करोपाहावेंहितत्याचें ॥ ३७ ॥ तैसें
ज्यांसींनाहींअंतरज्ञान ॥ तेअज्ञानआंधळेजाण ॥ तेधरितीअविद्येचेंआडरान ॥
कांजेभाननाहींआपलें ॥ ३८ ॥ ज्ञाताआपुलेंसर्वजाणत ॥ म्हणोनीत्यासींमार्गदा
वित ॥ येऱ्हवीतोकर्मातीत ॥ मिथ्याभासतकर्मत्याचें ॥ ३९ ॥ आंधळेमार्गीचाल
त ॥ परीउच्चनीचनाहींदिसत ॥ तेणेंझडाअसेखात ॥ मगवरळततेणेंदुःखें ॥ ४० ॥ मी
ज्ञाताअतिचतुर ॥ मजहूनिकोणीनाहींथोर ॥ वेदवक्तापाठांतर ॥ असेंसाचारमीचपैं
॥ ४१ ॥ मींएकआचरणशीळआहें ॥ माझ्यादृष्टीसमजसमकोणीचनये ॥ ऐसाअभिमान
करिताहे ॥ झडाखायेदचकत ॥ ४२ ॥ शरीराचीप्रतिष्ठाहोतां ॥ हर्षमानीफारचि
ता ॥ कांहींनिंदाऐकतां ॥ करीआकांततात्काळ ॥ ४३ ॥ जाणूनतरीनिंदाकरी ॥
दुष्टताभासलीअंतरीं ॥ माझ्याआचाराचीसरी ॥ पृथ्वीवरीनसेचिकीं ॥ ४४ ॥ मीं
काव्यव्याकरणजाणताहें ॥ ज्योतिषीमींतोहोय ॥ वेदशास्त्रींप्रवीणपाहे ॥ ऐसाझा
डाकरूनिसांगतो ॥ ४५ ॥ मीचएककाव्यकर्ता ॥ चौसष्टीकळांचाजाणता ॥ रागज्ञानी ॥ २ ॥

१ ढंच २ सखल ३ खोटें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

पुरता ॥ ऐसाहोयरचितामी ॥ ४६ ॥ जेणेंशरीरासींमहत्वहोये ॥ तेंतेंकरितांहर्षपा
हे ॥ जारणमारणशिकताहें ॥ झाडाकरीऐसियापरी ॥४७॥ मताभिमानवागविती ॥
आपुलालींकर्मेंस्थापिती ॥ तीर्थव्रतातेंदूषिती ॥ तेजाणचित्तींजात्यंध ॥ ४८ ॥ गुरू
म्हणवितीआपणासीं ॥ ज्ञानसांगेदुसरियासीं ॥ करणीनकरीतैसी ॥ त्यासीनिश्च
येसींझडार्की ॥ ४९ ॥ ज्ञातृत्वाचामिरवितीअभिमान ॥ म्हणतीआम्हीअग्निहोत्री
आपण ॥ आम्हांऐसादुसराआहेकोण ॥ ऐसाजाणझडाखाये ॥ ५० ॥ लागलेझडेच
जिव्हाळीं ॥ तेणेंअंतरींतळमळी ॥मगकरितोवाचाळी ॥आम्हीबळीसर्वपदार्थी॥५१॥
तेदेहदुर्गमजाण ॥ तेथेंअज्ञानअंधारींगुंतोन ॥ पुढेंरीघनव्हेत्यालागुन ॥ बडबडम्ह
णोनकरीतसे ॥ ५२ ॥ तेथेंममतेंचावणवालागला ॥ भ्रांतिधुम्रेंघाबरला ॥ चिंतादर
डींतजावोनपडला ॥ तेणेंझालाअत्यंतदुःखी ॥ ५३ ॥ त्यादुःखेंचडफडोनीपडत ॥
मगभलतेंबरळत ॥ तेंदेखोनिज्ञात्याचेंचित्त ॥ कळवळाकरीतसत्वर ॥ ५४ ॥ त्या
समार्गदावावाम्हणोन ॥ ज्ञातादावीअभ्यासोन ॥ वेदशास्त्रआज्ञापाळोन ॥ साक्षी
होवोनकरित ॥ ५५ ॥ जोत्रिगुणातीतझाला ॥ साक्षित्वेंकर्मभक्तीकरूंलागला॥ कां
जोबोधव्हावाजनाला ॥ म्हणोनिलागलाभक्तिपंथा ॥ ५६ ॥ नित्यनैमित्यकरोनिदा
खवी ॥ अज्ञानासींमार्गदावी ॥ भक्तिकर्माचीआवडीजीवीं ॥ पाहेसर्वीएकआत्मा ॥

१ मोहन मंत्र २ ठार मारण्याचे मंत्र ३ मूळ आंधळा ४ ज्ञानाचा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ ५७ ॥ जैसाबहुरुपीसोंगेंआणीत ॥ प्रसंगासारिखीसंपादनीकरित ॥ तैंसोंगज नासींदावीत ॥ परीमीभावीतसोंगनव्हें ॥ ५८ ॥ ज्याज्याजातीचेंसोंगआणित ॥ तैसाचबोलबोलत ॥ परीसोंगआणीबोलातीत ॥ ऐसाजाणतसाक्षित्वें ॥ ५९ ॥ सोंगाभिधानधरून ॥ संपादनीकरीआदरेंकरून ॥ तैसाज्ञाताकर्मकरीजाण ॥ परी आपणवेगळा ॥ ६० ॥ इकडेवेदद्रोहचुकला ॥ जनाउपकारफारझाला ॥ ऐसेंजा णोनिवहिला ॥ करीकर्मालारत्नाकरा ॥ ६१ ॥ ऐसेंसद्गुरुवाक्यऐकोनी ॥ बोलेरत्ना करकरजोडोनी ॥ संदेहनाहींतुमचेवचनीं ॥ परीएकविनवणीअसेमाझी ॥ ६२ ॥ कर्माचानिर्णयकरोन ॥ सांगीतलेंमजलागुन ॥ तेणेंझालेंसमाधान ॥ कर्मभिन्नआप णाहूनी ॥ ६३ ॥ शरीरत्रिगुणायोगेंचालत ॥ कर्मत्रिगुणापासोनहोत ॥ मींतोअसे त्रिगुणातीत ॥ असेजाणतसर्वांसीं ॥ ६४ ॥ शरीरआणिमजसीं ॥ नातेंनाहींसह सीं ॥ याशरीराच्याकर्मासीं ॥ कैसेनमीहोईनलिप्त ॥ ६५ ॥ ज्याजातींतशरीरझा लें ॥ तेथेंचिविधियुक्तकर्मलागलें ॥ जैसेनगजेथींचेतेथिले ॥ शोभाआपुलेस्थळींदेती ॥ ६६ ॥ ऐसेंमजबोधाआलें ॥ शरीरकर्मकरितांचिभलें ॥ कांजेंशरीरकर्मापासावझा लें ॥ म्हणोनिलागलेंकर्मत्यासीं ॥ ६७ ॥ एकस्वकर्माचात्यागकरिती ॥ इतरकर्मआ चरती ॥ त्यासींकायकळोंआलेंगुरुमूर्ती ॥ तेंमजप्रतीसांगावें ॥ ६८ ॥ अरेबापाजे

१ हस्त २ वेगळे ३ सत्व, रज, तम ४ ज्ञान

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

कर्मत्यागकरिती ॥ तेचिवेदबाह्यबोलिजेती ॥ तेआज्ञानमंदमती ॥ आत्मस्थितीस भुलले ॥६९॥ एकआत्मत्वावांचोन ॥ कर्मतेंचिअकर्मजाण ॥ कांजेम्हणेदेहचीमीआ पण ॥ मगफळाशाकर्णीकर्मकरी ॥ ७०॥ फळाशाजेथेंअमुपदेखती ॥ त्यातेंचिबहूआ दरिती ॥ आत्मत्वातेंअसत्यमानिती ॥ म्हणोनीत्यागितीमहामूर्ख ॥ ७१ ॥ नित्यनै मित्यकर्मसांडी ॥ जावोनवैसेप्रसन्नकरायानवचंडी ॥ मुख्यगाईत्रीचीनाहींगोडी ॥ आवडीअसेइतरजपां ॥७२॥ जेंशब्दबिजाचेंब्रम्ह ॥ जेंआनंदाचेंनिजवर्म ॥ जेंगुह्याचें गुह्यपरम ॥ होयब्राम्हणशूद्राचा ॥ ७३ ॥ जेणेंशूद्राचेंझालेब्राम्हण ॥ जीवेदाचीजनै नीजाण ॥ ब्रम्हादीकर्तीआधीन ॥ जीकारणसर्वांची ॥ ७४ ॥ अरेहेंशरीरअपवित्र॥ मळमूत्राचेंमाहेर ॥ अस्थिमांसाचेंकोठार ॥ असेघरदुर्गंधीचें ॥ ७५ ॥ हेंविकाराचें आयतन ॥ जेंमोहभ्रमाचेंकारण ॥ जेंकल्पनेचेंअधिष्ठान ॥ जेपैखाणदुःखाची ॥ ॥ ७६ ॥ उत्तमसेवावेंपक्कान्न ॥ त्यासींदुर्गंधीलागेसंगेंकरून ॥ हेंऐसेंअपवित्रप रीपवित्रजाण ॥ हेंमहिमानगायत्रीचें ॥ ७७ ॥ जेथेंगायत्रीचेंअधिष्ठान ॥ तोहरिह रातेंवंद्यजाण ॥ म्हणोनीविष्णूनेंआपण ॥ लत्ताप्रहारसोसिला ॥ ७८ ॥ जेणेंथोर थोरदैत्य ॥ मारोनिकेलानिःपात ॥ तोकायनिर्मळभगवंत ॥ सोसिललाथभृ गूची ॥ ७९ ॥ जोनिर्गुणगुणासींआला ॥ जोअरूपींरूपासींभासला ॥ तोअनम्या

१ स्नानादि २ भावादिक ३ देवी ४ मंत्र आहे ५ माता ६ स्थान

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

नामबोलिला ॥ तोब्राम्हणातेंमानित ॥ ८० ॥ ऐसेंन्यागायत्रीचेंमहिमान ॥ त्यामं
त्रासींनेणतीमूर्खब्राम्हण ॥ कामनीकमंत्रजपतीजाण ॥ आदरेंकरूनीमंदमती ॥
॥ ८१ ॥ जोअधर्मातेंछेदोन ॥ करीधर्माचेंपाळण ॥ जोसर्वत्रींव्यापकभगवान ॥ तो
ब्राम्हणाजाणमानीतसे ॥ ८२ ॥ सांडोनिकामधेनुचेंदोहन ॥ दोहीअजागलस्तन ॥
साखरतीसांडोन ॥ धुळीभक्षणकरीतसे ॥ ८३ ॥ तैसेंसांडोनीगायत्रीसीं ॥ आणि
जपतीइतरमंत्रासीं ॥ पिंपळतोडोनीभांगेसीं ॥ अतिआदरेंलाविती ॥ ८४ ॥ सांडो
नियांमिष्टान्न ॥ हाडावरीधांवेश्वान ॥ कल्पतरूउपडोन ॥ करीरोपणयेरंडाचें ॥
॥ ८५ ॥ परीसस्पर्शहानियांकवडी ॥ कस्तुरीटाकोनिविष्टाचिवडी ॥ तैसीगायत्रीसां
डोनिप्रौढी ॥ मंत्रवेडींजपताती ॥ ८६ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ ओंकारःपितृरूपे
णगायत्रीमातरस्तथा ॥ मातापितानजानातिब्राम्हणःश्वानरेतजः ॥ ८७ ॥ पहिला
शूद्रहोता ॥ ब्राम्हणजन्महोयसामर्थ्यता ॥ येजन्मींचीगायत्रीमाता ॥ आणिपिता
ओंकार ॥ ८८ ॥ जेमातापित्यासींनेणती ॥ इतरदेवीदेवताभजती ॥ नानायंत्रमंत्रें
शिकती ॥ तोचिजाणचित्तींमहापापी ॥ ८९ ॥ गायत्रीमंत्रातेंसांडोन ॥ जोइतरमं
त्राचेंकरीपठण ॥ तोश्वानाचेंरेतजाण ॥ घरोघरींम्हणोनीफिरतसे ॥ ९० ॥ तेघरो ॥ ४ ॥
घरींम्हणसीकोण ॥ तेहीसांगतोंसावधान ॥ ओमित्येकाक्षरंब्रम्हजाण ॥ वेदआपण

१ इच्छा पूर्ण करणारे मंत्र २ दूध काढणें ३ [illegible]

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

बोलत ॥ ९१ ॥ त्याओंकाराचेंकरितांविवरण ॥ स्वयेंचिब्रम्हहोइजेआपण ॥ भेदा
भेदातेंसांडोन ॥ राहेव्यापोनसर्वांतें ॥ ९२ ॥ आदिमध्यअवसान ॥ हेओंकारामा
जीआहेजाण ॥ वेदझालेओंकारापासोन ॥ त्याचेंज्ञानसाचकीं ॥ ९३ ॥ सर्वांचेआ
दिओंकार ॥ सर्वओंकारमाझार ॥ सद्गुरुवाचोनिनिर्धार ॥ नव्हेसाचारसत्यत्व ॥
॥ ९४ ॥ अकारउकारमकार ॥ अर्धमात्रासाचार ॥ एवंहाचतुष्पदीओंकार ॥दावि
तोघरनिर्गुणाचें ॥ ९५ ॥ एकासद्गुरुवाचोन ॥ नहोयओंकाराचेंज्ञान ॥ ओंकाराचे
ज्ञानाविण ॥ ब्राम्हणपणशोभेना ॥ ९६ ॥ नानाशास्त्राचीवित्पत्ती ॥ केल्यानेंनकळे
ओंकारस्थिती ॥ एकासद्गुरुवाचोनिकल्पांतीं ॥ ओंकाराप्रतीनेणिजे ॥ ९७ ॥
त्याओंकारातेंजाणितलें ॥ ब्राम्हणब्राम्हणत्वासत्यझालें ॥ ओंकारगायत्रीतेंनेणती
तेंगेले ॥ अधोगतीनिश्चयें ॥९८ ॥ तेअधोगतीचुकविती ॥ ऐसेंज्यासींआवडेचित्तीं॥
तेणेंसद्गुरुसेवाकरावीनिश्चितीं ॥ अहंताँजातीसोडावी ॥ ९९ ॥ म्हणोनगायत्रीतेंसो
डोंनये ॥ इतरमंत्रातेंजपोंनये ॥ ऐसेंचवेदबोलताहे ॥परीतेंगुह्यनकळेची ॥ १०० ॥
जेगायत्रीचेंनेणतीमहिमान ॥ तेचिकर्मभ्रष्टजाण ॥ ज्यामाजीवसेद्वैतभान॥ तेंचिआ
यतनपापाचें ॥ १ ॥ ओंकाराचेंविवरणकरिते ॥ तरीतेआपणब्रम्हहोते ॥ अजपाचा
जपजपते ॥ तेअसतेव्यापकत्वें ॥ २ ॥ जेव्यापकत्वाविसरले ॥ तेचिकर्मभ्रष्टबोलि

१ उघड करणें २ अंत ३ नर्कवास ४ मीपणाचे उद्गार ५ मंत्र आहे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ले ॥ तेचिवेदींनिवडोनींसांडिले ॥ जेआपणागेलेविसरोनी ॥ ३ ॥ जेआपणाआप णनेणत ॥ तेचिंगायत्रीमंत्राविसरत ॥ इतरमंत्रातेंजपत ॥ अखंडरहातीदेहसंगें ॥ नित्यनैमित्यकर्मकरणें ॥ ४ ॥ आपुल्यासाक्षित्वानविसरणें ॥ रत्नाकरातेचिजाण णें ॥ स्वकर्मम्हणेंतेंचि ॥ ५ ॥ जेंस्वकर्मातेंविसरणें ॥ आणिकाम्यकर्मातेंकरणें ॥ ना नामंत्रयंत्रासींकरणें ॥ तेंचिजाणणेंअधोगती ॥ ६ ॥ षट्कर्मेंब्राम्हणपण ॥ तेंचिब्रा म्हणाचेंभूषण ॥ वेदाचीआज्ञाहेचिजाण ॥ धरींखुणजीवींहे ॥ ७ ॥ तरीषट्कर्मेंकोण कोण ॥ तेसांगावेंस्वामीवेगळेंकरून ॥ माझेंझालेंसमाधान ॥ तुमचेंवचनऐकतां ॥ ८ ॥ जीजीतुम्हीसांगताकथा ॥ तेणेंसंतोषवाटेचित्ता ॥ षट्कर्मेंकोणतींताता ॥ वि चारूनीआतांसांगावीं ॥ ९ ॥ तुम्हीगायत्रीचेंकेलेंस्थापन ॥ इतरमंत्राचेंकेलेंनिरस न ॥ तेणेंझालेंसमाधान ॥ परीतेंसेंजननचालती ॥ १० ॥ बटुकभैरवखंडेराव ॥ ग णेशभवानीमंत्रांचेंगौरव ॥ जपतपादीनरसर्व ॥ स्थूळवैभवइच्छिती ॥ ११ ॥ नित्य नैमित्याचीबोळवण ॥ आचारक्रियेचेंनाहींभान ॥ सद्विद्यांचेंउडालेंठाण ॥ धांवेमन दशदिशीं ॥ १२ ॥ मनदाहीवाटाधांवत ॥ आपणबैसलाध्यानस्त ॥ बाह्यसोंगऐसें दावित ॥ लोकांलावितआवडी ॥ १३ ॥ लटकाचटिळाआणिमाळा ॥ लटकाचदेव पुजेचासोहाळा ॥ नागवावयाबायाभोळ्या ॥ पिटीतटाळ्यापाखांडमतें ॥ १४ ॥

---

१ सहा कर्में २ बापा ३ या देवतांचे मंत्र ४ मोठें ऐश्वर्य

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

लटकेंचकरीकथाकीर्तन ॥ चित्तींधनाशाधरून ॥ रसिकलावितीनिरोपण ॥ जेणेंक
रूनीजनरिझे ॥ १५ ॥ तानमाननृत्यकरिति ॥ हावभावदाखविती ॥ परीएकात्म
तानाहींचित्तीं ॥ म्हणोनीहोतीफजीतं ॥ १६ ॥ निरोपणरामायणभारत ॥ अनुप
चिआडकथासांगत॥लटकेंचितोंडकिवळवाणेकरीत ॥ परीमनींहेतधनाचा ॥१७॥
दुसऱ्यांसींसांगेनिरूपण ॥ बापहोसांडाअभिमान ॥ सर्वत्रींव्यापकनारायण ॥ वि
चारूनीगुरुमुखें ॥ १८ ॥ तुम्हीसांडावीचिंता ॥ नारायणआपणासींरक्षिता ॥
लाजनवाटेदेशावराजातां ॥ इतरांबोधितांगोडलागे ॥ १९ ॥ नकरावीनिंदा
आणिद्वेष ॥ असावेंविषयींउदास ॥ ऐसेंसांगेसकळांस ॥ चित्तींआसधनाची ॥
॥ २० ॥ सांगतांगोडलागेमनीं ॥ परीकरोनीदाखविनाकोण्ही ॥ऐसीजनाचीकरणी
विचित्रम्हणोनिसांगोंकिती ॥२१॥ नानाविद्येचिवित्पत्ती ॥ काव्यव्याकरणपढती॥
भूतभविष्यसांगती ॥ तेहीधरितीधनाशा ॥ २२ ॥ जेवेताळझोटिंगसाधिती ॥
मढींस्मशानींबांधिती ॥ तेहीधनाशाधरिती ॥ ऐसीगतीसर्वांचीएकची ॥ २३ ॥
जेरामकृष्णगोविंदगाती ॥ तेहीधनासाठींगुरुमूर्ती ॥ आनंदमयेंजेनाचती ॥ तेही
मिळवितीधनातें ॥ २४ ॥ धनमिळवावयाभांड ॥ जैसासरबदाबोलवीतोंड ॥ तैसे
विद्यावादउदंड ॥ पुरवावयाकोडदेहाचें ॥ २५ ॥ एकवेळकोटवेळकोटम्हणती ॥ ए

१ द्रव्येच्छा २ सर्व ठिकाणीं ३ मागें झालें काय ४ पुढें होणार काय ५ धनाशा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

कउदोउदोउच्चारिती ॥ परीधनाशाधरूनींचित्तीं ॥ तेचिस्थिती विद्वांसाची ॥ २६ ॥
एकअत्मारामींपूर्णज्ञानझालें ॥ एकवांझेसींपुत्रदेऊंलागले ॥ एकत्रिलोकफिरो
नीआले ॥ तेबोलिलेथोरसाधू ॥ २७ ॥ गीताभागवतवाचिती ॥ परीपालटेनापू
र्वस्थिती ॥ हेंकायगुरुमूर्ती ॥ तंमजप्रतीसांगावें ॥ २८ ॥ बारेतूंहेंकायपुससी ॥ जो
नेणेंआपणासीं ॥ तोजरीपढलावेदशास्त्रासीं ॥ परीअनुभवासींचुकला ॥ २९ ॥
एकसद्गुरुकृपेविण ॥ नकळेअनुभवाचीखुण ॥ जोंवरीनव्हेअनुभवज्ञान ॥ तोंवरी
ज्ञानअज्ञानकीं ॥ ३० ॥ काव्यव्याकरणादिपद्धती ॥ नानाकवित्वकरिती ॥ झा
लींवेदशास्त्रींवित्पती ॥ परीनेणतीआपणातें ॥ ३१ ॥ विद्याबळेंकरितीवटवट ॥
वित्पत्तीनेंभरतीपोट ॥ परीअवघेचिझालेकष्ट ॥ कांजेआत्मदृष्टीनसेचिकीं ॥ ३२ ॥
जोंवरीनिराशाबाणलीनाहीं ॥ तोंवरीविद्यावंताप्रतीवटवटीपाहीं ॥ कांजेआत्म
प्राप्तीनेणिजेकांहीं ॥ म्हणोनीसोईचुकले ॥ ३३ ॥ शरीरप्रारब्धाधीन ॥ होणा
रहोईलप्रयत्नेंविण ॥ हेंजरींअसेत्यांसींज्ञान ॥ तरिधनाशाआपणनइच्छिती ॥
॥ ३४ ॥ धनाशेंकथाकीर्तनेंकेलीं ॥ अथवाशास्त्रेंपढोनलीं ॥ परीअवघींचवायां
गेलीं ॥ अंधालाधलीअनर्घ्यवस्तू ॥ ३५ ॥ त्यांसजरींआपुलेंज्ञानअसतें ॥ तरीदे ॥ ६ ॥
हमीनम्हणते ॥ सहजहोवोनीराहते ॥ कृष्णार्पणकरितीकीर्तना ॥ ३६ ॥ त्यांहीं

१ स्वर्ग, मृत्यु, पाताळ.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

देहमीचमानिला ॥ म्हणोनआशावरपडझाला ॥ आशासंगेंठावहैताला ॥ सहज झालाअसेकीं ॥ ३७ ॥ त्यांहींजेजेविद्याकेली॥ तेतेअवघीचवायांगेली॥ जैसींअंधासींरत्नेंलाधलीं ॥ तेणेंसांडिलींखडेम्हणोनियां ॥ ३८ ॥ अंधापुढेंसूर्यप्रकाश ॥ नेत्राविणकायत्यास ॥ तैसाअनुभवाविणशास्त्राभ्यास ॥ त्यासींकायसुखदेईल ॥ ॥ ३९ ॥ अंधासींकीर्णस्पर्शेंकरून ॥ सूर्योदयाचेंहोयज्ञान ॥ तैसेंशब्दज्ञानातेंअज्ञान ॥ सुखआपणमानिती ॥ ४० ॥ अंधासींसूर्यउगवल्याचेंज्ञान ॥ परीपरिच्छिन्ननाहींदर्शन ॥ म्हणोनींउच्चनीचनकळेचिज्ञान ॥ मगकेलेंठाणेंएकजागीं ॥ ४१ ॥ कोण्हीहातींधरूनींचालविती ॥ उच्चनीचभूमिकासांगती ॥ परीअंधासींचालतांगतीं ॥ नसेचित्तींनिर्भयता ॥ ४२ ॥ तोजपतपुढेंचालत ॥ परीझाडतंवाअसेखात ॥ तैशीवेदआज्ञेहीनाक्रिडाकारित ॥ परीनाहींजाणतप्रारब्धा ॥४३ ॥ वेदशास्त्रेंउदंडसांगतीं ॥ अंधाज्ञाननकळेस्थिती ॥ म्हणोनीज्ञानाभिमानवागविती ॥ तेणेंवंचितिआपणा ॥ ४४ ॥ कींमर्कटासींरत्नभूषण ॥ कायहोयत्यालागुन ॥ तैसेंआत्मभ्रांतासींवेदाध्ययन ॥ तेंत्यालागोनकायहोय ॥ ४५ ॥ मर्कटेंरत्नाचाअंव्हेरकेला ॥ तैसावेदशास्त्रेंदुव्हावला ॥ कथाकीर्तनेंकरूंलागला ॥ परीलोभेंगेलाअधोगती ॥ ४६ ॥ जैसेमोराअंगींसर्वडोळेजाण ॥ परीपहावयाचेतेभिन्न ॥ तैसाझालाउदंडबित्पन्न ॥ परीआत्म

१ उघडणे २ अडलळणें ३ त्याग ४ नरकवास

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ज्ञाननेणेची ॥ ४७ ॥ पिच्छाचेडोळियानेंजरीदिसतें ॥ तरीगुरुवीणवेदीचेंरहस्यप्रा
सहोतें ॥ वेदींरहस्यनकळेज्यातें ॥ त्याचेकर्मातेंकायपाहावें ॥ ४८ ॥ तैशीजोंबरीआ
त्मदृष्टीनाहीं ॥ तोंवरीगुह्यनकळेचिकांहीं ॥ एकआत्मज्ञानेविणपाहीं ॥ विफळसर्व
हीजाणीजे ॥ ४९ ॥ जेचर्मचक्षूनेंदेखती ॥ तेबाह्यव्यवहारसत्यमानिती ॥ म्हणोनी
बाह्यकर्मकरिती ॥ जनादावितीआम्हींऐसें ॥ ५० ॥ तरीतेअज्ञानभोळे ॥ त्यासींतें
कांहींचनकळे ॥ त्यांनीविद्यावित्पत्तीचेबळें ॥ धनमिळेतेंकेलेंकीं ॥५१॥ मगज्याप्रयत्नें
मिळेधन ॥ तेंचिकरितीआदरेंकरून ॥ जैसेंमिष्टान्नसांडोनीश्वान ॥ दूर्गंधीचिवडीआ
दरें ॥ ५२ ॥ जैसेंश्वानहाडतोंडींधरी ॥ वारूंजायत्यावरीगुरगुरी ॥ तैसादेहाभिमान
करी ॥ स्वहितावरीहेतनसे ॥ ५३ ॥ अस्थीमांसाचेंशरीरअसे ॥ तेंचिमीम्हणोनीभर
लासोसें ॥ म्हणोनीश्वानापरीदिसे ॥ भुंकतअसेशब्दब्रम्ह ॥ ५४ ॥ शुभअशुभकांहीं॥
श्वानासींजैसेंभाननाहीं ॥ तोंडघालीभलतेचठाईं ॥ लाजनाहींकोणाची ॥ ५५॥ तैसें
चयालाझालेंअसे ॥ द्रव्यमिळवावयाभरलासोसें ॥ कर्मशुभअशुभकरीतसे ॥हेतनसे
स्वहिताचा ॥ ५६॥ जैसाश्वानासींवणावर्णनाहीं ॥ तैसेंयासींकर्माकर्मनकळेकांहीं ॥
धनासाठींस्वहिताचीसोई ॥ विसरलापाहींनिलाजरा ॥ ५७ ॥ परीबापुडाअसेंना ॥ ७॥
हींजाणत ॥ कांस्थूळसौख्यअवघेंनाशवंत ॥ वेदशास्त्रपढोनिआपलेंहित ॥ घेवोंस्वरि

१ कुत्रा २ हाडें ३ हांव ४ मोठेंभेव

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तकरोनी ॥ ५८ ॥ अवतारादिकतेहीगेले ॥ येणेंकांशाश्वतमानिले ॥ जेआपुल्यास्व
हितासींवंचिले ॥ त्यासींआलेंकायकळों ॥ ५९ ॥ जैसाखरासींउकर्डाप्रीति ॥ बेडूक
चिखलचिवडित ॥ उष्ट्रकांठ्याचभक्षित ॥ गोचीडप्राशीतरुधिरातें ॥ ६० ॥ त्वचेच्या
आडदुग्धआहे ॥ परितेंगोचिडासींकायहोये ॥ तैसादेहाभिमानेंपाहे ॥ रुधीरंप्रासि
ताहेप्रपंचाचें ॥ ६१ ॥ आत्मत्वाचेंसांडोनीक्षीर ॥ भक्षीप्रपंचाचेंरुधिर ॥ ऐसेआत्म
भ्रमेंभ्रमलेनर ॥ करितीकरकरशब्दब्रम्ह ॥ ६२ ॥ जैसेंमृगजळादेखोन ॥ संतोषती
मृगेंआपण ॥ धांवतीसत्यउदकटाकोन ॥ तेचिगतीजाणदेहलोभें ॥ ६३ ॥ मृगजळा
वरीधांवती ॥ परीजळनलभेएकरती ॥ तैसीदेहलोभ्याचीझालीगती ॥ जायअंतीं
नासोनी ॥ ६४ ॥ जैसेंइंद्रधनुष्यम्हणती ॥ परीत्याससत्यनसेप्रतीती ॥ तैसाचसं
सारजाणचित्तीं ॥ परीनेणतीअज्ञान ॥ ६५ ॥ जेअसत्यासींसत्यमानिती ॥ तेअज्ञा
नमंदमती ॥ जेंजेंतेकर्मकरिती ॥ तेंतेंजाणचित्तींअप्रमाण ॥ ६६ ॥ जैसेंभ्रमिष्टेंकेलेंम
द्यपाना ॥ त्यावरीकेलेंवृश्चीकेदंशना ॥ मगत्याचीजेजेजल्पना ॥ तेतेअप्रमाणजा
णीजे ॥ ६७ ॥ आधींचअज्ञानअवघेजन ॥ त्यावरीविद्यामदाचेंकेलेंपान ॥ विंचूडस
लादेहाभिमान ॥ मगविषयतिडकेंव्यापिलें ॥ ६८ ॥ त्याविषयतिडक्याअतिभारी ॥
शमननोहेकवणेपरी ॥ तेणेआक्रांतवर्तलाभारी॥मगफळाशाकरितीनानाचेष्टा॥६९॥

---

१ गाढव २ उंटें ३ कातडी ४ रक्त ५ दूध ६ वेदना

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तरीदेहअहंतेचेंजेंकर्म ॥ तोतोजाणरेअधर्म ॥ जैसेंअशोच्यजपतांमंत्रनाम ॥ फळउत्त
मनोहेची ॥ ७० ॥ बीजयुक्तमंत्रआहे ॥ फळहीउत्तमहोये ॥ परीअशोच्यजपताहे ॥
फळनोहेउत्तम ॥ ७१ ॥ जरीअंतरशुद्धीनेंमंत्रजपता ॥ तरीउत्तमफळींफळयेता ॥ अ
शोच्येंसर्वबीजनिर्फळता ॥ पुढेंघाताठेविलें ॥ ७२ ॥ तैसेंअपवित्रदेहपापराशी ॥ जें
भरलेंसेनर्कमांसीं ॥ तेंमीचिम्हणोनिकर्मांसीं ॥ तेंचिनिश्चयेसींअपवित्र ॥ ७३ ॥
आपुलेंसाक्षित्वविसरला ॥देहमीचम्हणोनमानिला ॥ मगफळाशाकर्मकरूंलागला॥
अशोच्यबोलिलातोएक ॥ ७४ ॥ सर्वत्रींव्यापकएकआहे ॥ त्याचीकोणीनेणतीसो
ये॥बाह्यव्यवहारचालताहे ॥ तोचिपाहेअशोच्य ॥ ७५ ॥जाणेंवेदशास्त्रांचीवित्पत्ती॥
परीनाहींगेलीअहंकृती ॥ आपुलेंमहत्वमिरवती ॥ तेंतेंजाणवितीअशोच्य ॥ ७६ ॥
जेंमनबुद्ध्यादिकांअगोचर ॥ परावाचानेणेंपार ॥ तेथेंभावितींविकार॥ तेचिसाचार
अशोच्य ॥ ७७ ॥ निर्गुणींउपाधीस्थापिती ॥ एकींअनेकभाविती ॥ स्थिरतानाहीं
चित्तीं॥हेचिस्थितीअशोच्याची ॥७८॥ जेंजेंमनबुद्धीसआलें ॥ तेंतेंसर्वहीसत्यमानि
लें ॥ कल्पनेंकरूनीझालें ॥ तेंचिबोलिलेंअशोच्य ॥ ७९ ॥ धनाशाकरूनीचित्तीं॥ क
थाकीर्तनेंकरिताती ॥ लोभज्याचाफारचित्तीं ॥ तेचिस्थितीअशोच्याची ॥८० ॥ जंव
गेलानाहींदेहाभिमान ॥ तोंवरीहाअशोच्यजाण ॥ करितांवेदशास्त्राचेंपठण ॥ फळ ॥ ८ ॥

१ अपवित्रता २ भरलेला ३ मोठपणा ४ समजतात

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

कोणतयासीं ॥ ८१ ॥ जोदेहाचासाक्षीहोऊन ॥ राहेजोवेगळाआपण ॥ जैसेंज
ळींभासेगगन ॥ जळासींजाणलिंपेना ॥ ८२ ॥ जैसेंजळामाजीगगन ॥ तैसेंदेहीं
असेमीपण ॥ जळींनलिंपेगगन ॥ तैसाजाणदेहकर्मीं ॥ ८३ ॥ जळनिश्चळगगन
निश्चळ ॥ जळचंचळगगनचंचळ ॥ हाभासमात्रपरिअढळ ॥ वस्तुनिर्मळऐसीदेहीं॥
॥ ८४ ॥ त्रिगुणयोगेंशरीराचळण ॥ मीतोंगुणातीतनिर्गुण ॥ ऐसेंजाणोनशरीरभा
न ॥ सोडितोचिजाणशौच्यकीं ॥ ८५ ॥ जेंजेंत्रिगुणयोगेंहोये ॥ तेंतेंमीसाक्षित्वेंजा
णताहें ॥ त्याचेकर्मासींमजनातेंकाये ॥ तोचिपाहींशौच्यकीं ॥ ८६ ॥ अहंब्रम्हास्मि
ऐसेंजाण ॥ मीतूंपणाचेंउडालेंभान ॥ सर्वहीमीचऐसेंजाण ॥ तोहीजाणशौचकीं ॥
॥ ८७ ॥ अणुंपासुनीब्रम्हवरी ॥ एकचिपाहेचराचरीं ॥ मनाचेंसांगीतलेंनकरी ॥
तोचिनिर्धारीशौचकीं ॥ ८८ ॥ मायाममतातीनाहीं ॥ परीऐक्यतासर्वांठायीं ॥ लौ
किकव्यवहारनकरींपाहीं ॥ तोचिनिश्चयींशौचकीं ॥ ८९ ॥ विद्यावैभवचतुर ॥ ज्ञा
नाचातरीभांडार ॥ परीनाहींअहंकार ॥ तोचिसाचारशौचकीं ॥ ९० ॥ नित्यनैमि
त्यकर्मकरिती ॥ परीखटाटोपनाहींचित्तीं ॥ अखंडनामेंगर्जनाकरिती ॥ तेचिहोती
शौचकीं ॥ ९१ ॥ जेंजेंमनबुद्धीसींआलें ॥ तेंतेंविषापरीसांडिलें ॥ सहजअनुभवेंसीं
राहिलें ॥ तेचिबोलिलेशौचकीं ॥ ९२ ॥ मींअसंगनिर्विकार ॥ हेंसर्वचिमजमाझार

१ पवित्रपणा २ अतील्य ।

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

याचानियंतामीसाचार ॥ मीसर्वपरसर्वसाक्षी ॥ ९३ ॥ मजपासोनीसर्वहोतें ॥ परी
म्यांनाहींकेलेंयांतें ॥ सूर्यकिरणींमृगजळातें ॥ भासेतेंखोटेंची ॥ ९४ ॥ किरणेंमृग
जळउत्पन्नकेलेंनाहीं ॥ परीतींभासतीत्याचेठायीं ॥ तेंवीत्रिगुणींजाणपाहीं ॥ जो
कोणीनाहींहोवोनिराहिला ॥ १९५ ॥ तेणेंचिएकशौचकेला ॥ म्हणोनीवेदशास्त्रीं
अधिकारीझाला ॥ स्थापूनिविधीयुक्तकर्माला ॥ जोराहिलासाक्षित्वें ॥ १९६ ॥
शरीरकर्मऐसेंभासत ॥ जैसाजळींचंद्रदिसत ॥ परीतोआहेव्योमाआंत ॥ भास
होतमिथ्याचि ॥ १९७ ॥ तैसेंआपणावेगळेंजाणत ॥ आणिकर्मेंसाक्षित्वेंकारित ॥
ज्यांज्यांकर्मेंजोधर्मेविधियुक्त ॥ तोआचरतआदरेंसी ॥ १९८ ॥ ज्यावर्णींजोदेहझा
लासे ॥ तैसेंचकर्मत्यासरिसें ॥ तेंआचरावेंअतिहर्षें ॥ जेणेंसंतोषेजगदात्मा ॥
॥ १९९ ॥ ज्यानींआपलेंसाक्षित्वजाणितलें ॥ तेचिवेदाध्यायीबोलिले ॥ म्हणोनी
गायत्रीतेंवोळखिलें ॥ शुचिझालेआत्मबोधें ॥ २०० ॥ जेसद्गुरुसझालेशरण ॥
म्हणोनीलाधलेओंकारविवरण ॥ तेणेंअनेकींएकआपण ॥ कळलीखुणगायत्री
ची ॥ २०१ ॥ जेंसर्वसुखाचेअधिष्ठान ॥ जेंवेदाचेंआयतन ॥ जेणेंहोयआत्मदर्श
न ॥ येव्हडेंमहिमानगायत्रीचें ॥ २०२ ॥ जोमुख्यगायत्रीनेणें ॥ तोवेदमहिमा ॥ १ ॥
कायजाणें ॥ तेणेंजेंजेंकर्मकरणें ॥ तेंतेंजाणणेंपाखांड ॥ २०३ ॥ मागेंसांगीतलें

१ सर्वांहून वेगळा २ जगाचा आत्मा नारायण

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

अशौच्यलक्षण ॥ तेंतेंवेदबाह्यकर्मजाण ॥ कांजेंपूर्णत्वविसरोन ॥ देहमींम्हणोनमानिला ॥ २०४ ॥ जोअपवित्रपापाचीराशी ॥ जळुकाबांधिलीरक्तमांसी ॥ हेंचिमीम्हणोनकरीकर्मासी ॥ तोनिश्चयेंसीअंत्यज ॥ २०५ ॥ अंत्यजगांवामाजीफिरत ॥ परीकोणनाहींआतळत ॥ तोगांवाबाहेरराहत ॥ जोघरांतदृष्टीनपडे ॥ २०६ ॥ त्याच्याघरावरीकातडें ॥ वाळूंघातलेंआतडें ॥ पडलींचहूंकडेहाडें ॥ गिधउडतीघराभोंवतीं ॥ ७ ॥ भोंवताकुतरियांचाकोल्हाळ ॥ उदंडपडलाअसेमळ ॥ दुर्गंधीउठेअमंगळ ॥ तेथेंचांडाळराहतो ॥ ८ ॥ तैसाचिहाहिजाण ॥ जोनेणेआत्मानुभवीखूण ॥ तोवेदशास्त्रकरीपठण ॥ परीकोठेंमनशिउंनेदी ॥ ९ ॥ जोवेदशास्त्रेंपाहोन ॥ दुसऱ्यासींसांगेनिरूपण ॥ परीकोठेंआतळोंनेदीआपुलेंमन ॥ जाऊनीराहेमाहारवाड्यात ॥ १० ॥ तोमाहारवाडाम्हणसीकोण ॥ तोहाअउटहातस्थूळदेहमान ॥ तोभरलासेरक्तमांसेंकरून ॥ भोंवतेंश्वानकामक्रोधाचे ॥ ११ ॥ आशामनाच्याघारी ॥ अखंडफिरतीघरावरी ॥ आतडींभरलींज्याघराभीतरीं ॥ तेंशरीरनिर्धारीहेंचकीं ॥ १२ ॥ ज्याज्याघरावरतींकातडें ॥ आणिमध्येंतींभरलींहाडें ॥ मूत्रमांसाचेकोठडे ॥ तेचिमींवेडेमानीले ॥ १३ ॥ म्हणेदेहचमींम्हणीतला ॥ तोचिअंत्यंजवत्वेदेंवाळिला ॥ त्याच्यापाहतांकर्माला ॥ होयआपुलाघातकीं ॥ १४ ॥ जोंवरीकर्माचासाक्षीनव्हे ॥ तों

१ शिवत २ साडेतीन हात ३ मेंठा ४ महार.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

वरीकर्मकरितांअकर्मपाहें ॥ तोजोगुंतलादेहमोहें ॥ म्हणोनीसोयनव्हेहिताची ॥
॥ १५ ॥ तरीऐसियातेंसांडोन ॥ रत्नाकरापाहेंपरतोन ॥ राहेंसाक्षीहोऊन ॥ आद
रेंकरीकर्मातें ॥१६॥ आतांसांडोनीसंदेहातें ॥ पाळीरेवेदमर्यादेतें ॥ कर्मस्थापोनीजे
थींचेंतेथें ॥ करीभक्तीतेंआदरें ॥ १७ ॥ त्वांपुशिलेंषट्कर्मेंतंकोणकोण ॥ तेंहीपुढिले
अध्यायींसांगेन ॥ जेणेंनिवेतुझेंमन ॥ तेंचिनिरोपणसांगेन ॥ १८ ॥ याअध्याईंहेंचि
झालेंनिरूपण ॥ जेंसाक्षित्वेंकरावेंकर्मालागोन ॥ करावेंवेदमर्यादेचेंपाळण ॥ देहा
भिमानसांडोनी ॥ १९ ॥ जेदेहाभिमानेंकर्मकरिती ॥ तेचिवेदबाह्यबोलिजेती ॥ जे
साक्षित्वेंकर्मआचरती ॥ तेचिवेदांतीजाणावे ॥ २२० ॥ जेअंतरसाक्षित्वनेणती ॥
आणिबाह्यसोंगदाखविती ॥ तेचिवेदबाह्यबोलिजेती ॥ तेनेणतीआपणा ॥ २१ ॥
जेसर्वत्रींव्यापक ॥ देहभावाचेंनपाहतीसुख ॥ तेचिवेदांतीचोख ॥ जेसन्मुखज्ञाति
कर्मा ॥ २२ ॥ जेंवेगळेंकरितांनिरोपण ॥ कथावाढलीआपण ॥ सांगीतलींशौच्या
अशौच्याचीखूण ॥ केलेंनिरसनपाखांडाचें ॥ २३ ॥ जेअहंकर्तव्यपणवागविती ॥
देहात्मवादेंप्रवर्तती ॥ आणिऐक्यतेतेंनेणती ॥ तेचिबोलिजेतीपाखांड ॥ २४ ॥
आपुलेंपूर्णत्वाविसरला ॥ अन्यदेवतांभजोंलागला ॥ काम्यकर्माचाछंदघेतला ॥ ते
चिबोलिजेतीपाखांडी ॥२५॥ जेगायत्रीमंत्रातेंसांडोन ॥ जपतिइतरमंत्रालागुन ॥

१ संशयाला २ वेगळा ३ वेदा सांगितलेला ४ अपवित्रता ५ मी करणारा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

शिकतीमोहनादिकजाण ॥ तेचिपूर्णपाखांडी ॥ २६ ॥ निर्विकारांविकारलाविती ॥
एकींअनेकभावनाकरिती ॥ घनाशेंकथासांगती ॥ तेजाणचित्तींपाखांडी ॥ २७ ॥
जोस्वजातीचेंकर्मसांडोन ॥ इतरकर्मकरीआदरेंकरून ॥ शिकेयंत्रमंत्रालागोन ॥
तोचिजाणपाखांडी ॥२८॥ ब्रम्हज्ञानितरीम्हणती ॥ आणिदेहअहंतेतेंनसांडिती ॥
वेदशास्त्रांदूषिती ॥ तेचिबोलिजेतीपाखांडी ॥२९॥ परमार्थबुद्धीसींआळसी ॥ प्रपं
चकरीआदरेंसी ॥ शिकेगारोडलावकासी ॥ तोचिनिश्चयेसींपाखांडी ॥ ३०॥ स्ना
नसंध्येचीबोळ ग ॥ नित्यनैमित्यत्यागुन ॥ घनाशेंकरीअनेकपठण ॥ तोचिपूर्णपा
खांडी ॥ ३१ ॥ आम्हीमुक्तझालोंम्हणती ॥ आणिजीवींहळहळवाहाती ॥ अपुलालें
मतस्थापिती ॥ तेजाणचित्तींपाखांडी ॥ ३२ ॥ बोलासारखीनाहींकरणी ॥ निश्च
यनसेतोमनीं ॥ मिरवीमहत्वालागोनी ॥ तोचिनिश्चयींपाखांडी ॥ ३३ ॥ काव्य
व्याकरणींचतुर ॥ वेदशास्त्रेंपाठांतर ॥ परीकल्पनाभरलीफार ॥ तोचिसाचारपा
खांडी ॥ ३४ ॥ बोलासारखीनाहींकरणी ॥ दुसऱ्यासींसांगेअभिमानसांडामनीं ॥
बोलेवर्मपाहोनी ॥ तोचिजाणपाखांडी ॥ ३५ ॥ लक्षांशतरीनाहींप्राप्त ॥ आणिश
ब्दब्रम्हबडबडीत ॥ बाळ्याभोळ्यासींभोंदित ॥ तोचिसत्यपाखांडी ॥ ३६ ॥ पुढेंदे
वपूजेसींझळफळ ॥ अंतरनाहींनिर्मळ ॥ आणिलटकीफिरवीमाळ ॥ तोचांडाळपा
खांडी ॥ ३७ ॥ घनाशेंकर्मकरिती ॥ तेंतेंपाखांडबोलिजेती ॥ जेतीर्थव्रतातेंदूषिती

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तेजाणचित्तींपाखांडी ॥ ३८ ॥ एकादशीसआवडेभोजन ॥ तांबूलखातसेंआपण ॥
भलत्यासींबोलेधिःकारुन ॥ तोचिपूर्णपाखांडी ॥ ३९ ॥ सर्वनाशिवंतबोलत ॥ प
रीदेहलोभेंवर्तत ॥ संतातेंअसेदूषित ॥ तोचिसत्यपाखांडी ॥ ४० ॥ आतांऐकएक
चिखुण ॥ ज्याकर्मीदेहाभिमान ॥ जेथेंभूतदयानाहींपूर्ण ॥ तेचिजाणपाखांडी ॥४१॥
ऐसीपाखांडियाचीकथा ॥ कितीम्हणोनसांगोंसुता ॥ जैसाउकरडाउपसितां ॥ तों
तोंतत्वतादुर्गंधी ॥४२॥ तरीऐसेंपाखांडमत ॥ येणेंकेलाबहुतांचाघात ॥ हेंजाणोनि
यांत्वरित ॥ सांडीहितसर्वही ॥ ४३ ॥ आतांचहूंवर्णांचींकर्मेंकोणकोण ॥ तेंपुढिल्या
आध्यायींसागेन ॥ रामानंदबोलेखूण ॥ सावधानरत्नाकरा ॥ ४४ ॥ हादीपरत्ना
करग्रंथ ॥ जोवेदाचामथितार्थ ॥ जेणेंहोयआपुलेंहित ॥ तेंचियांतसांगीतलें ॥४५॥
स्वहितकरावेंऐसेंज्यासीं ॥ असेलवाटतगामानसीं ॥ तेणेंचियाग्रंथासीं ॥ अहर्नि
शीपहावें ॥ ४६ ॥ पाहोनियांविचारावें ॥ ज्ञानपाहोनीस्वभावें ॥ एकाग्रचित्तेंअसा
वें ॥ ग्रंथवैभवेंआदरें ॥ ४७ ॥ श्रवणद्वारेंनिवावें ॥ अज्ञानसमूळनासावें ॥ भ्रांतीतें
निरसावें ॥ सुखापावावेंपठणकरितां ॥ ४८ ॥ सिद्धानंदाचेनिप्रसादें ॥ बोलेरामानं
दपदें ॥ रत्नाकराचेनिसंवादें ॥ ग्रंथविनोदेंचालिला ॥ ४९ ॥ इतिश्रीचिदादित्यप्र
काशे ॥ दीपरत्नाकरग्रंथांश ॥ पाखांडनिरसनउद्देश ॥ दशमोऽध्यायाः ॥ इतिश्रीदी
परत्नाकरग्रंथेदशमोऽध्यायाः ॥ समाप्तः ॥ ५० ॥ श्रीमज्जगदीश्वरार्पणमस्तु ॥

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ जयंजयसद्गुरुनाथा ॥ पतितपावनासमर्था ॥ दीनदयाळा कृपावंता ॥ तुजवर्णितांमौन्यपडे ॥ १ ॥ परावाचानेणेपार ॥ तेथेंकायवैखरीचाउच्चार ॥ तूंअनिर्वाच्यनिर्विकार ॥ म्हणोनिनमस्कारमौन्यची ॥ २ ॥ मौन्यची नमस्कारकीजे ॥ तेव्हांचतुजलाबीजे ॥ येरवींकायतुजसींदुजे ॥ सहजीसहजजडलाअसे ॥ ३ ॥ जैसेसागरींकल्लोळउठती ॥ तरीकायसागरावेगळेअसती ॥ तैसे तुजमाजीआम्हींगुरूमती ॥ ऐसीस्थितीकळोंआली ॥ ४ ॥ सुवर्णनगझालें ॥ परी सुवर्णचीअसेसंचलें ॥ तैसेंतुजपासुनीविस्थारिले ॥ परीअसतीजडलेतुझेपायीं॥५॥ जैसींउसांचींकांडोरीं।परितां ॥ तेथेंउसचीहोयतत्वतां ॥ तैसींआत्मवींपाहोंजातां ॥ भ्रांतीविषममतादिसेना ॥ ६ ॥ जैसेआग्निपासोनिदीपहोती ॥ परीतेअग्निरूप आहेती ॥ तैसेब्रम्हींजीवभासती ॥ परीआहेतीतद्रुपची ॥ ७ ॥ मृत्तिकेपासोनीभांडींहोती ॥ वेगळ्याझाल्याआकृती ॥ परीमृत्तिकारूपचिआहेती ॥ तैसीस्थितीतुझेनी ॥ ८ ॥ जैसेग्रामआहेतीभिन्नभिन्न ॥ आणित्याचीनामेंहीअन्य ॥ परीपृथ्वि एकचीजाण ॥ तैसेआम्हीजाणतुझेठाईं ॥ ९ ॥ चारखाणीचारवाणी ॥ चौऱ्यांशींलक्षजीवयोनी ॥ अनंतब्रम्हांडेंआदिकरुनी ॥ तुजपासोविस्तार ॥ १० ॥ जैसेंसूततरीएक ॥ परीपटहोतीअनेक ॥ तैसेंतुजपासोनीविश्वसकळीक ॥ परीनमोडेचिदे

१ वेद २ जिव्हा, वाणी ३ वर्ते

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

खएकपणाचा॥११॥सूतपटनामेंदोन॥परीकापूसतोअभिन्न॥तैसेंक्षराक्षरजाण॥तुज
भिन्ननव्हेती॥१२॥जैसेंसूतपटदोनबोलीं ॥ परीकापूसचीथोकावली ॥ तैसीक्षराक्ष
रतुजपासोनीझाली॥असतीजडलींतुजसींच॥१३॥जैसेंवृक्षींपल्लववेगळाले ॥ परीवृ
क्षींचअसतीजडले॥तैसेंतुजपासोनीवृक्षझाले॥जगव्यापिलेंतुजएक ॥१४॥सर्वजीवा
चेंजीवन॥सर्वाभूतांचेंअधिष्ठान ॥ स्थितीउत्पत्तीप्रळयभिन्न ॥ ऐसेंज्ञानतुझेंतुजला॥
॥१५॥कांजेजपतपवाचांश॥तूंतोअससीलक्षांश॥म्हणोनीश्रुतीसींसायास ॥मगमौन्य
वाचेसींपडलेंकीं॥१६॥तुझेंजाणावयाज्ञान॥तुजवीणश्रेष्ठआहेकाण ॥ म्हणोनीतुझ्या
कृपेविण॥नकळेजाणजपतपें॥१७॥सबाह्यअंतरींतुजजाणितलें ॥ जाणणेंहींतद्रुपची
झालें॥मगसहजचीवेदमौनावले॥तैसेंमजजाहलेंअसेंकीं ॥१८॥ सागराचाथाकघ्या
वाम्हणोन॥सैंधवखडानिघेआपण॥तोजातांचिगेलाविरोन॥समुद्रहोवोनीराहिला ॥
॥१९॥तैसेंचिआत्मस्वरूपाशीं॥वेदगेलाआणावयासीं॥तोमुकावलादेवपणासीं ॥पडे
वाचेसींमौन्यपैं ॥ २० ॥ तैसेंतवकृपेकरून ॥ आत्मानुभवहातांजाण ॥ वैखरीसप
डलेंमौन्य ॥ करावयास्तवनरीघनाहीं ॥ २१ ॥ वेदम्हणतीनेतिनेति ॥ याअभिप्रा
यातेंकोण्हीनजाणती ॥ निरसीवाचांशाप्रति ॥ लक्षांशाप्रतिलावावया ॥ २२ ॥ ॥ १ ॥
जेंजेंकांहींदृश्यभान ॥ तेंतेंअवघेंचिअप्रमाण ॥ हेंवेदाचेंवर्मजाण ॥ जाणतीखुणअ

१ वेगळालाहीं २ सर्वभूतें ३ मूळपुरुष ४ मीठ ५ हेंनव्हे हें:व्हे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तुभवी ॥ २३ ॥ मनबुद्धीसीजेंकांहींआलें ॥ अथवावाचेनेंबोलविलें ॥ तेंतेंदृश्यसो
डविलें ॥ ऐसींगुह्येंसांगीतलींवेदीं ॥ २४ ॥ जेंजाणोनीवेदमौनावले ॥ तेंचिमजअ
नुभवाआलें ॥ वेदवाचांशउरलें ॥ जनमार्गींलावावया ॥ २५ ॥ वेदतोवाचांशपूर्ण॥
आणिस्थूळतोदृश्यआपण ॥ म्हणोनीवाचेधर्मस्थूळींस्थापोन ॥ असावेंआपणनिर्हें
त ॥ २६ ॥ ऐसेंस्वामीनींकेलेंनिरोपण ॥ तेमजकळूंआलीखुण ॥ कांजोइंद्रियांचा
स्वभावजाण ॥ चेष्टांविणनराहती ॥ २७ ॥ जरीझालेंब्रम्हज्ञान ॥ उडालेंद्वैतबुद्धीचें
ठाण ॥ परीजेंशरीरआहेभिन्नभिन्न ॥ तेंएकजाणनव्हेची ॥ २८ ॥ जैसावेदएकलक्षां
शझाला ॥ परीवाचांशअसेउरला ॥ तैसामनेंअनुभवाआला ॥ परीराहिलास्थूळयो
गें ॥ २९ ॥ म्हणोनीस्थूळवर्तणुकेसीं ॥ वेदाचेआचारनिश्चयेसीं ॥ ऐसेंस्वामीनींउ
पदेशिलेंमजसीं ॥ तेंदीनासींमानलें ॥ ३० ॥ ऐसेंमानिलेंम्हणालमनीं ॥ तरींसांगी
तलेंवेगळेंकरूनीं ॥ स्वामीनींबोधिलेंनानावचनीं ॥ तेंचिपरतोनीसांगतों ॥ ३१ ॥
जैसेंसुवर्णतरीएक ॥ परीनगझालेतीअनेक ॥ जेथींचेतेथेंलेखितांसुख ॥ तैसेंदेखक
र्मेंही ॥ ३२ ॥ कानींचेनगघालावेनाकीं ॥ नाकींचेनगघालावेमस्तकीं ॥ ऐसें
स्थूळभावेंअनेकीं ॥ कर्मविशेषींलागलें ॥ ३३ ॥ जोंवरीअलंकाररूपेंसुवर्ण ॥ तों
वरीस्थूळींशोभायमान ॥ तैसेंदेहजोंवरीवर्तमान ॥ तोंवरीजाणकर्मयासीं ॥ ३४ ॥

१ राहूगें २ टळलें ३ अलंकार

मगआपल्यालेस्थळींमिरवले ॥ तरीतेकायसुवर्णपणामुकले ॥ तैसेंस्थूळेंविधियु
क्तकर्मकेलें ॥ तरीकायगेलेंब्रम्हत्व ॥ ३५ ॥ बम्हजैसेंतैसेंचिआहे ॥ स्थूळकर्मासीं
लिप्तनोहे ॥ त्रिगुणींयेणेंवर्ततताहे ॥ ब्रम्हजाणताहेसाक्षित्वासीं ॥ ३६ ॥ मीकर्म
करीनअथवानकरीन ॥ हीकल्पनाकरावयाकोण ॥ ज्याज्यांवर्णीदेहनीर्माण ॥ तें
जाणकर्मत्यासीं ॥ ३७ ॥ हेतोसहजस्थितीपाहीं ॥ येथेंकोणीनवलकेलेंनाहीं॥ जेंक
र्मटाकोनदेहीं ॥ निष्कर्मसोईवरावी ॥ ३८ ॥ निर्विकारवस्तुजेआहे ॥ तेथेंकर्माक
र्माचीनाहींसोये ॥ जैसेंआकाशींअभ्रहोयजाये ॥ आकाशपाहेसंचलें ॥ ३९ ॥
अभ्रझालेंथोरलहान ॥ अभ्रासीतेनानावर्ण ॥ जैसेंआत्मत्वींदृश्यजाण ॥ वर्णावर्ण
शोभती ॥ ४० ॥ अभ्रासवाडआकाशआहे ॥ तैसेंदृश्यासबाह्यब्रम्हपाहें ॥ ऐसी
मजकळोंआलीसोये ॥ कर्मभासताहेब्रम्हस्वरूप ॥ ४१ ॥ हेंकर्ममीकर्मकर्ता ॥
ऐसीजीआथिलीअहंता ॥ तोतुझेकृपेंसद्गुरुनाथा ॥ गेलीतत्वतांहरपोनी ॥ ४२ ॥ दे
हेचिस्थांमानिलेहोतें ॥ म्हणोनीअहंकर्तृपणजडलेंहोतें ॥ पूर्णब्रम्हझालोंमातें ॥ देह
ममतानाहींकीं ॥ ४३ ॥ तुमचेचरणींमस्तकठेविला ॥ तेव्हांचसंदेहतुम्हांसमर्पिला॥
नातेंनाहींदेहआणिमला ॥ मीपूर्वत्वसंचलोंवेगळाची ॥ ४४ ॥ ऐसेंतुमचेकृपेंकरून ॥ २ ॥
मजबोधानेंआलेंज्ञान ॥ तंवसद्गुरुबोलिलेआपण ॥ भलाम्हणोनस्थापिला ॥ ४५ ॥

१ नातीत २ दग ३ बाहेरील ४ नाहींझालें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

जैसाचंद्रतारासमवेत ॥ व्योमजळींभासत ॥ तैसेंतुझेबुद्धीआंत ॥ ज्ञानसमस्त
बिंबलें ॥ ४६ ॥ माझेंनिवालेंअंतर ॥ तुजज्ञानझालेंप्रखर ॥ जेंजेंसांगीतलेंउत्तर ॥
हृदयामाजीधरियेलें ॥ ४७ ॥ अरेबापास्थुळापासोन ॥ कोणाचाउगवाहोतनाहीं
म्हणोन ॥ स्थूळाचीआस्थावरून ॥ कथेचेंज्ञानतेंवाउगेंकीं ॥ ४८ ॥ नवनिधीअ
ष्टमासिद्धी ॥ हेतवअद्वैतभजनींउपाधी ॥ तोवेदबाह्यत्रिशुद्धी ॥ तोस्वरूपआनं
दीविसरला ॥ ४९ ॥ उडतपडतरडत ॥ हेंअवघेंपाखांडमत ॥ सर्वत्रींप्रकाशलीए
कज्योत ॥ तेथेंहेतकायसा ॥ ५० ॥ म्हणोनीवृत्तीतेंचिनिवृत्तीकरी ॥ व्यापकहोये
आकाशापरी ॥ विधियुक्तकर्मेंनिर्धारीं ॥ अतिआदरेंकरावीं ॥ ५१ ॥ तेंकर्मम्हणजे
कोणकोण ॥ तेंहिसांगतोंवेगळेंकरून ॥ ज्यावर्गींजोजोजाण ॥ वेदआपणस्थापि
ला ॥ ५२ ॥ जेणंशोभिवंतसर्ववर्ण ॥ जोवेदाचेंअधिष्ठान ॥ सर्वमंगळाचेंकारण ॥ मंत्रा
धीनदेवत्याच्या ॥ ५३ ॥ ज्याच्यापवित्रपणाचीथोरी ॥ नेणिजेगासुरवरीं ॥ तोभूदेवअ
वनीवरी ॥ करीनिर्धारीकर्मातें ॥ ५४ ॥ ज्याचेंहोतांचिदर्शन ॥ महापापहोयक्षाळण
बिंदुमात्रतिर्थघेतांजाण ॥ होयपावनतात्काळ ॥ ५५ ॥ जेंदेवाचेंभूषण ॥ जेणेंतीर्थासीं
तीर्थपण ॥ जेणेंशास्त्रासींमहिमान ॥ जेंआयतनविधींचें ॥ ५६ ॥ जेंस्वकर्माचेंमाहे
र ॥ बद्धमोक्षजाचेकर ॥ जेणेंपावनचराचर ॥ ज्यातेंहरीहरवंदिती ॥ ५७ ॥ जेंसर्वभू

१ ठसलें २ हननें ३ व्यापणारा ४ पृथ्वि ५ स्थान ६ ब्रह्मदेवाचें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

षणांचेंभूषण ॥ तेंब्राम्हणाचेपदरजजाण ॥ ब्राम्हणम्हणोनिविष्णुआपण ॥ हृद
यींपदचिन्हामिरवी ॥ ५८ ॥ याब्राम्हणाचेकर्मासीं ॥ रत्नाकरासांगतोंतुजपासीं ॥
सावधकरोनिश्रवणासीं ॥ अतिआदरेसींकरावें ॥ ५९ ॥ जरीश्रोताहोयसावधान ॥
तरीवक्त्याचेंनिवेमन ॥ श्रोतावक्त्याचेंभांडवलजाण ॥ हेंसत्यवचनजाणावें ॥ ६० ॥
यजनयाजनअध्यायन ॥ अध्यापनदानआणिप्रतिग्रहजाण ॥ हेंब्राम्हणाचेंकर्म
भूषण ॥ स्वभावेंकरूनजडलेंअसे ॥ ६१ ॥ यजनम्हणजेयज्ञकरून ॥ संतुष्टकरा
वेंदेवांलागुन ॥ देवसंतुष्टकेल्याविण ॥ नोहेपर्जन्यवर्षाव ॥ ६२ ॥ पर्जन्यवर्षल्या
वीण ॥ कणादिकनोहेनिर्माण ॥ कणाविणसकळजन ॥ नव्हेजीवनमनुष्याचें ॥
॥ ६३ ॥ मनुष्याविणकांहीं ॥ सृष्टीचेंकर्महोणारनाहीं ॥ वेदशास्त्राचामहिमापाहीं ॥
मनुष्याविणकांहींवाढेना ॥ ६४ ॥ तीर्थव्रतदेवीदेवताजाण ॥ जपतपअनुष्ठान ॥ शु
भअशुभाचेंज्ञान ॥ मनुष्याविणकोणजाणे ॥ ६५ ॥ वेदशास्त्राचीव्युत्पत्ती ॥ चौस
ष्टीकळांचीख्याती ॥ मनुष्याविणइतरांप्रति ॥ कैंचीगतीयेठायीं ॥ ६६ ॥ यज्ञकरि
तातीनिर्वाणीं ॥ तेणेंपर्जन्यहोयधरणीं ॥ देवपितरतृप्तकरूनी ॥ करितीजतनमनु
ष्याची ॥ ६७ ॥ सर्वमनुष्यचितृप्तकरिती ॥ आणिसर्वांसमनुष्यजाणती ॥ मनुष्या
वेगळीभावभक्ती ॥ ज्ञानपदार्थींपैंनाहीं ॥ ६८ ॥ मनुष्यसर्वसुखांचेंआयतन ॥ मनुष्य ॥ ३१

१ धन्या २ मोठेपणा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सर्वसुखाचेंकारण ॥ विधीनिषेधालागुन ॥ एकजाणमनुष्यची ॥ ६९ ॥ ऐसेंजेंमनु
ष्यनिधान ॥ त्याचेंअन्नचींजिवन ॥ अन्नावेगळेप्राण ॥ नवाचतीजाणभूतांचे ॥७०॥
अन्नाद्भवंतिभूतानी ॥ ऐसेंगीतेमाजीबोलिलेचक्रपाणी ॥ म्हणवोनिअन्नावेगळे
कोणी ॥ भूतअवनीवरीवांचेना ॥ ७१ ॥ तरीपर्जन्यवेगळेंनव्हेअन्न ॥ पर्जन्य
नव्हेदेवतृप्तीझाल्याविण ॥ देवतृप्तीयज्ञेंचिजाण ॥ म्हणवूनब्राम्हणयज्ञकरिती॥७२॥
सर्वत्रींएकजाणोनी ॥ द्वैतभावनेतेंसांडोनी ॥ यज्ञकरितीविधिकरोनी ॥ देवसम
स्तांसुखहोय ॥ ७३ ॥ अहंब्रम्हास्मिजाणोन ॥ राहिलेसर्वसाक्षिहोवोऊन ॥ गु
रुमुखेंज्ञानाग्नीचेतवून ॥ करीयजनभ्रांतीचें ॥ ७४ ॥ जेंजेंकांहींदृश्यभान ॥ तें
तेंहोमद्रव्यजाण ॥ घूरतोचिरेंअज्ञान ॥ सोहंमंत्रेंकरूनहोमहोय ॥ ७५ ॥ सोहं
आणिहंस ॥ घोषहोतरात्रंदिवस ॥ मारोनदेहाभिमानपशूस ॥ पुरोडाशमनअर्पि
ती ॥ ७६ ॥ ऐसाहाज्ञानयज्ञ ॥ नव्हेसद्गुरुदास्याविण ॥ हायज्ञनकरितांजाण ॥ न
होयसमाधानदेवाचें ॥ ७७ ॥ इतरबाह्ययज्ञकरिती ॥ एकात्मतानसेचित्तीं ॥ म्हणो
नीपशूंतेंवधिती ॥ तेमंदमतीजाणावे ॥ ७८ ॥ यज्ञपुरुपातेंचुकती ॥ जोव्यापक
सर्वाभूतीं ॥ द्वैतभावयज्ञकारिती ॥ त्याचीयज्ञस्थितीवाव ॥ ७९ ॥ आपुलेंसाक्षि
त्वनाहींजाणत ॥ मीदेहअसेंमानित ॥ बाह्यअहंकारधरित ॥ तोयज्ञहोतवेदबाह्य ॥

---

१ होमाचें द्रव्य २ व्यर्थ

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ ८० ॥ शिवोभूत्वाशिवंजयती ॥ हेउपदेशीसर्वार्थी ॥ याचीजेउपेक्षाकरिती ॥ ते
बोलिलेतीवेदबाह्य ॥ ८१ ॥ जेआत्मानुभवातेंचुकले ॥ तेयज्ञीं अधिकारीनाहींबो
लिले ॥ आणित्यांहीयज्ञकेले ॥ तेझालेपोरखेळ[1] ॥ ८२ ॥ पोरेंभातुकलीकरिती ॥
नवरानवरीचेंलग्नलाविती ॥ बाजारोबाजारमिळविती ॥ उठाम्हणतीभोजना ॥
॥ ८३ ॥ वस्त्रेंफेडाफेडाम्हणती ॥ स्नानेंकरूनीबैसापात्रीं ॥ वाहडणाऱ्यामध्येंफि
रती ॥ आदरकरितीव्याजीव्याजी ॥ ८४ ॥ जेवणारम्हणतीझालोंपूर्ण ॥ बहूतअ
पूर्वआजिचेंअन्न ॥ लटिक्याचिमिटक्यामारितीजाण ॥ देखिलेंअन्नकोण्हीनाहीं ॥
॥ ८५ ॥ ऐसेंआत्मानुभवाविण ॥ जेंजेंकर्मतेंचिअकर्मजाण ॥ जेंजेंकेलेंतेंअप्रमाण ॥ वे
दबाह्यजाणिजेतो ॥ ८६ ॥ जोव्यापकातेंचुकला ॥ तोचिवेदबाह्यबोलिला ॥ तेणें
जोयज्ञकेला ॥ तोगेलावायांची ॥ ८७ ॥ स्वप्नींउदंडदेखिलेंसुख ॥ परीजागृतीसअ
वघेंलटक ॥ तैसेंदेहाभिमानयज्ञादिक ॥ अवघेमायिकजाणिजे ॥ ८८ ॥ स्वप्नींचेअ
मृतेंजरीवांचता ॥ तरीबाह्ययज्ञींईश्वरतृप्तहोता ॥ हीअवघीमिथ्यावार्ता ॥ तैसासुताय
ज्ञजाण ॥ ८९ ॥ मृगजळाचेजळेंकरून ॥ जरीनिर्माणहोतेंधान्य ॥ तरीबाह्ययज्ञक
रून ॥ तृप्तनारायणहोताकीं ॥ ९० ॥ गंधर्वलेग्राभीतरी[2] ॥ वांझपुत्रनांदताजरी ॥ ॥ ४ ॥
तरीचबाह्ययज्ञेंश्रीहरि ॥ होतानिर्धारींसंतुष्ट ॥ ९१ ॥ दर्पणामाजोळहारजाण ॥

---

१ एक खेळ २ मिथ्या लग्न

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

कंठींघालवताघेऊन ॥ तरीजीवदशेचेयज्ञेंकरून ॥ होताभगवानसंतुष्ट ॥ ९२ ॥ अहं
देहअसेंम्हणोन ॥ यज्ञकेलातोअप्रमाण ॥ ऐसेंजाणोनीविद्वज्जन ॥ साक्षीहोवोनीय
ज्ञकरिती ॥ ९३ ॥ शरिरभावनेतेंसांडोनी ॥ राहतीसाक्षीहोवोनी ॥ मीतूंपणातेंत्य
जुनी॥करीतीयज्ञतोउत्तम ॥ ९४ ॥ हेंब्राम्हणाचेंप्रथमभूषण ॥जेणेंब्राम्हणासींब्राम्हण
पण ॥ सांगीतलेंयजन ॥ त्याचेंआख्यानकेलेंतें॥९५॥ऐसेंसाक्षित्वेंकरितांयज्ञासीं ॥
व्यापकत्वपाहतीहृषीकेशी ॥ यजनम्हणजेदुसरीयासी ॥ आदरेंसीकरविती ॥९६॥
गुरूकृपेकरून॥मजलाघलीअनुभवींखुण॥जैसाआपणकेलायज्ञ॥दुसऱ्यासींजाणतो
तेंचिसांगे ॥९७॥ आत्मप्रचीतगुरूप्रचीत ॥ आणितिसरीशास्त्रप्रचीत ॥ अनुभवेंऐ
सेंजेकरीत ॥ तेंचिसिकवितीदुसऱ्यासीं ॥ ९८ ॥ यजनआणियाजन ॥ याप्रकारेंकर्मं
जाण॥येणेंचिसंतुष्टेनारायण ॥ होयपर्जन्यअमुप ॥९९॥ जेज्ञानयज्ञातेंजाणती ॥ ते
चिजाणावेदांती ॥ जेज्ञानयज्ञातेंनेणती ॥ तेबोलिजेतीवेदबाह्य ॥ १०० अध्यायन
आणिअध्यापन ॥ याचेंसांगीतलेंलक्षण ॥ रत्नाकराहोईसावधान ॥ यजयाजनसां
गीतलें ॥ १ ॥ अध्यायनपदार्थाचाअर्थ ॥ अध्ययनकरावेंवेदांत ॥ मीकोणआहेंहेंअ
खंडीत ॥ विचारकरितजावाकीं ॥ २ ॥ मीयामाजीआहेंकोण ॥ जीवाकींवाप्राण ॥
मीदेहीकिंवामन ॥ हेंचिअध्ययनकरावें ॥ ३ ॥ स्थूळसूक्ष्मकारण ॥ जागृतीस्वप्नसु

१ हवन

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

षुप्तीजाण ॥ त्वंपदतत्पदविचारून ॥ हेंचिअध्ययनकरावें ॥४॥ करूनिवेदशास्त्रांची
व्युत्पत्ती ॥आत्मापाहवासर्वांभूतीं ॥ कल्पनेचीकरावीशांती ॥ हेचिस्थितीअध्ययना
ची ॥ १०५ ॥ सद्गुरुमुखेंआपण ॥ करावेंओंकारविवरण ॥ करावेंअभिमानसांडून॥
हेंअध्यनकरावें ॥ ६ ॥ क्षरआणिअक्षर ॥ याचाकरावा विचार ॥ त्यजीतजावेविका
र ॥ हेंचिसाचअध्ययन ॥ ७ ॥ सगुणआणिनिर्गुण ॥ सच्चिदानंदघन ॥ प्रकृतीपुरु
षाचें विवरण ॥ हेंचिअध्यनकरावें ॥ ८ ॥ ज्ञानेंद्रियेंकर्मेंद्रियें ॥ अंतःकरणचतुष्टतका
ये ॥ पंचीकरणीविचारूनीपाहे ॥ हेचिसोयअध्ययनाची ॥ ९ ॥ मीआहेंकोठीलको
ण ॥ मजहाजन्मकायम्हणोन ॥ निर्विकल्पहोयमन ॥ हेंचिअध्ययनकरावें ॥ १० ॥
अष्टप्रकृतीत्याकोणकोण ॥ करावेंमायाअविद्येचेंनिरशन ॥ त्यजावेंदेहाभिमान ॥
हेंचिलक्षणअध्ययनाचें ॥ ११ ॥ परापश्यंतिमध्यमावैखरी ॥ जीवशीवहानिर्णयक
रीं ॥ मीकोणहेंनिर्धारी ॥ अखंडविचारीअध्ययन ॥ १२ ॥ लोकेषणावित्तेषणा ॥
सांडोनियांदारेषणापुत्रेषणा ॥ जाऊनिसद्गुरुसींशरणा ॥ आपणआपणाजाणावया
॥ १३ ॥ अद्वैतग्रंथपाहत ॥ उपनिषदभागवेदांत ॥ सोहंहंसाचाविचारकरित ॥ ते
चितत्वतांअध्ययनकीं ॥ १४ ॥ सद्गुरुसगेलियाशरण ॥ तेव्हांतेबोधितीआपण ॥ तें
अतिआदरेंकरावेंश्रवण ॥ देहाभिमानत्यजूनी ॥ १५ ॥ जोंवरीदेहाभिमानगेलाना

१ लोकांची इच्छा २ वेद

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

र्हीं ॥ तोंवरीश्रवणतेंश्रमचिपाहीं॥ऐसेंजाणोनीधरीसोई॥नकरीकांहींतर्कातर्क॥१६॥
जेंजेंसद्गुरुमुखेंवाक्यनिघत ॥ वेदशास्त्राचेंसाक्षिभूत ॥ वरच्यावरीजोझेलित ॥ जै
सेचकोरप्राशितीचंद्रामृत ॥ १७ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ नगुरोरधिकंतत्वंनगुरोरधि
कंतपः ॥ गुरुज्ञानात्परंनास्तितस्मैश्रीगुरवेनमः ॥ १ ॥ ॥ टीका ॥ ॥ गुरुवेग
ळातत्वांशअधिकारनाहीं ॥ जोव्यापकअसेसर्वांठायीं ॥ जपतपकेल्यासोई ॥ महि
मात्याचानकळेची ॥ १८ ॥ जैसेंतत्वजाणितल्यावरी ॥ द्वैतभावाचिनउरेउरी ॥ जै
सासूर्यप्रकाशलाअंबरीं ॥ अंधःकारपुरीनाशिजे ॥ १९ ॥ ऐसेंजेंतत्वज्ञान ॥ तेंचिस
द्गुरुकृपेविण ॥ सर्वसाक्षीझालाआपण ॥ तेंचिजाणतपर्की ॥ २० ॥ मीदेहनव्हेआ
पण ॥ मीवेदांतीब्रम्हपूर्ण ॥ यासींचम्हणावेंज्ञान ॥ आणितपहीहेंचर्की ॥ २१ ॥ ऐसें
जेणेंजाणितलें ॥ तेंचिअध्यायनबोलिलें ॥ स्वयेंचिब्रम्हरूपझालें ॥ तेणेंचिकेलेंअ
ध्यायन ॥ २२ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ अच्युतोहमनंतोहंगोविंदोहमहंहरिः॥ माधवोहं
महेशोहमजोहममृतोस्म्यहम् ॥२२॥ ॥ टीका ॥ ॥ अच्युतम्हणजेकायी ॥ ज्या
सीकांहींचंचळतानाहीं ॥ हेउत्पत्तीप्रळयातीतपाहीं ॥ जेंसर्वांठायींकोंदलें ॥२३॥तें
मीचस्वयेंआपण ॥ आपणतोहीमीचजाण ॥ गोविंदआणिहरिपूर्ण ॥ मीअधिष्ठान
सर्वांचें ॥ २४॥ मीएकआत्माचराचरीं ॥ हेनाशवंतमीअविनाशनिर्धारी ॥ ऐसेंअख

१ जो कधीं च्युत होत नाहीं असा कृष्ण.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

डाध्ययनकरी ॥ तोचिचराचरींज्ञानीकीं ॥ २५ ॥ नित्यानित्यआत्मविवरण ॥ हेंचि
ब्राम्हणअध्ययनजाण ॥ यावेगळीविटंबन ॥ सत्यहेंचीमानावें ॥ २६ ॥ ॥ श्लोक ॥
आनंदःसत्यबोधोहंइतिब्रम्हानुचिंतयेत् ॥ अयंप्रपंचोमिथ्यैवसत्यंब्रम्हसनातनम् ॥
॥ ३ ॥ ॥ टीका ॥ ॥ आनंदस्वरूपमीआपण ॥ ब्रम्हजेंशाश्वतपूर्ण ॥ ऐसेंचि
अखंडकरीचिंतन ॥ हेंचिअध्ययनजाणावें ॥ २७ ॥ प्रपंचमिथ्यादिसत ॥ म्हणो
नीयासींजाणत ॥ ब्रम्हसदोदित ॥ हेचिस्थितअध्ययनाची ॥ २८ ॥ ॥ श्लोक ॥
गुरुर्वेदंवदेद्वाक्यंकर्मब्रम्हसनिश्चयम् ॥ आत्मबोधप्रवचनंतस्याध्ययनमुच्यते ॥ ४ ॥
॥ टीका ॥ ॥ यासींप्रमाणवेदांत ॥ आणिसद्गुरुऐसेंचबोधित ॥ ऐसेंजाणुनीभ्रमा
तेंत्यागित ॥ अध्ययनहेंसत्यजाणावें ॥ २९ ॥ मीब्रम्हींसंचलोंचिआहें ॥ जैसातें
साचभासताहे ॥ जैसाकाष्ठींअग्नीदुग्धींघृतहें ॥ मीनव्हेसंसारिक ॥ ३० ॥ जळीं
आकाशभासत ॥ तरीकायतेंजाणावेंत्यांत ॥ तैसासंसारींमीदेखपतित ॥ परी
लिप्ततेथेंनव्हेंची ॥ ३१ ॥ नाहींपृथक्ब्रम्हमजविण ॥ मीसर्वांचेंआयतन ॥ मीस
र्वातीतआत्मापूर्ण ॥ चैतन्यघनतोमीच ॥ ३२ ॥ मीनाहींदेहाचेठायीं ॥ देहअसेमा
झ्याठायीं ॥ नाहींकेवळसनातनपाहीं ॥ तेचिसोयअध्ययनाची ॥ ३३ ॥ एकमीअद्वै
तब्रम्हजाण ॥ नव्हेनास्तिकअकिंचन ॥ हेंहिब्रम्हज्ञानाचेंअध्ययन ॥ सर्वयाविण

१ स्थान २ भिकारी

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

विटंबना ॥ ३४ ॥ विद्याविनयतेसजरीजाणती ॥ आणिआपणातेंनेणती ॥ पोटा
साठींअभ्यासकरिती ॥ तेणेंजाणचित्तींविटंबना ॥ ३५ ॥ बाह्यसंपादनीकरिती ॥
आपणअंतरात्मानेणती ॥ तेंअध्ययननव्हेफजिती ॥ ज्ञातेत्यागितीम्हणोनी ॥ ३६ ॥
जेंजेंअद्वैतावेगळेंभजन ॥ तेंतेंज्ञातेनकरितीजाण ॥ कृष्णनामस्मरणींआवडीपूर्ण ॥
हेंअध्ययनज्ञात्याचें ॥ ३७ ॥ अद्वैतपणतरीनमोडे ॥ आणिभक्तितरीघडे ॥ ऐसेंअ
नुभवचोखडे ॥ ज्ञातिघडफुडेआचरिती ॥ ३८ ॥ शब्दब्रम्हींअतिनिपुण ॥ काव्यव्या
करणींव्युत्पन्न ॥ मीकोणहेंनाहींज्ञान ॥ तेंचिजाणविटंबना ॥ ३९ ॥ हेंचिब्राम्हणाअ
ध्ययनजाण ॥ त्याचेंझालेंनिरोपण ॥ पुढेंअध्यापनाचेंव्याख्यान ॥ सावधानेंपैंऐका
वें ॥ ४० ॥ अध्ययनम्हणजेआपणकरणें ॥ अध्यापनदुसरियासींसांगणें ॥ हितहोय
तेंत्याचेंकरणें ॥ त्यासींचम्हणणेंअध्यापन ॥ ४१ ॥ दृश्यपदार्थतोनिरसून ॥ सांगे
आत्मानुभवाचीखुण ॥ म्हणेबापासावधान ॥ पाहेपरतोनआपणासीं ॥ ४२ ॥ सां
गेवेदशास्त्रव्याख्यान ॥ शब्दब्रम्हकरींनिपुण ॥ म्हणेतूंसाक्षीयाहून ॥ वेगळाजाण
असशीरे ॥ ४३ ॥ तूंस्थूळदेहनोहेसी ॥ तयाचाजाणताआहेसी ॥ शुभाशुभतेंजाण
सी ॥ म्हणोनीदेहभावनेसींसांडीरे ॥ ४४ ॥ श्लोक ॥ प्रथमंचलिखेद्रक्तंद्वितीयंश्वेत
वर्णकम् ॥ तृतीयंश्यामवर्णंचचतुर्थंनीलपीतयोः ॥ ५ ॥ टीका ॥ प्रथमस्थूळरक्त

१ दुसऱ्यास शिकवणें २ संभाषण ३ निघातू०

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

 वर्ग ॥ त्याचें अउट्टहातप्रमाण ॥ तेंचिपंचभूतात्मकजाण ॥ याहूनीवेगळें ॥ १४५ ॥
 स्थूळजेंजेंकर्महोयकांहीं ॥ तेंतेंसाक्षित्वजाणसीपाहीं ॥ तुजविणजाणतनाहीं ॥
सांडींसोयदेहाची ॥ ४६ ॥ सूक्ष्मदेहश्वेतवर्ण ॥ तोअसेअंगुष्ठप्रमाण ॥ वासनात्मक
लिंगदेहजाण ॥ याहूनवेगळा ॥ ४७ ॥ तिसराकारणदेहश्यामवर्ण ॥ त्याचेंअर्धपर्व
प्रमाण ॥ त्याहूनवेगळाआपण ॥ अध्ययनकरीतूं ॥ ४८ ॥ चतुर्थदेहमहाकारण ॥ नी
ळवर्णमसुरप्रमाण ॥ तयाचाप्रकाशकजाण ॥ साक्षीपूर्णचौघांचा ॥ ४९ ॥ तूंचौदे
हांचाजाणता ॥ असससीचौदेहांपरता ॥ सर्वत्रींतुझीचसत्ता ॥ ऐसेंचतत्त्वतांबोधी
तसे ॥ ५० ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ नीलविद्युत्प्रभासूक्ष्मपीतश्वेतंतथैवच ॥ सर्वरंगा
तीतआत्माव्यासेअध्यापनंभवेत् ॥ ६ ॥ ॥ टीका ॥ नीलवर्णामाजीजाण ॥ विजे
सारिखादेदीप्यमान ॥ तूंसूक्ष्मसूक्ष्माहून ॥ पीतवर्णअससशीबापा ॥ ५१ ॥ त्यापी
तशिखेमाजींपूर्ण ॥ परमात्माअसेआपण ॥ त्यानेंपांचरंगपण ॥ तोरंगाहूनवेगळा
॥ ५२ ॥ तेंचिब्रम्हनिश्चयेसीं ॥ अगोचरइंद्रियासीं ॥ असेंचअध्ययनशिष्यासीं ॥
अहर्निशींकरवीतूं ॥ ५३ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ यद्वैभित्वायोहिगच्छेत्सयोगीयोगवा
न्भवेत् ॥ अन्यथाशब्दपांडित्यंकथयंतिवृथाजनाः ॥ ७ ॥ ॥ टीका ॥ ॥ जो
जोबोलेसद्गुरुकृपेकरूनी ॥ तोचियोगियामाजीमुगुटमणी ॥ अन्यथाशब्दपांडित्यवा

१ अर्धबोट २ जाला ३ मुख्य

CC-0 Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

खाणी॥ म्हणविती ज्ञातेवावर्ची॥ ५४॥ सर्वसाधनाचें साधन॥ जेंनानातपाचें फळजाण॥ तेंजाणावेंब्रम्हज्ञान॥ ऐसेंअध्ययनकरीतसे॥ १५५॥ ब्रम्हज्ञानाविण॥ ज्ञानतें अवघेंचि अप्रमाण॥ नाना[१]व्युत्पत्तीकरितांजाण॥ जैसेंनेत्रेंविणशरीर॥ ५६॥ ज्ञातीच उत्तम आहे॥ आणिरूपहीतैसेंपाहे॥ परीनेत्राविणत्यासींतेकाये॥ ब्रम्हज्ञानाविणतैसीव्युत्पत्ती॥ ५७॥ वस्त्रअलंकाराचेंभूषण॥ जन्मांधासींसुखकोण॥ तैसेंब्रम्हज्ञानाविण॥ व्युत्पतीजाणशास्त्राची॥ ५८॥ म्हणोनियांविद्वज्जन॥ जेपुण्यपूंजब्राम्हण॥ त्याचेंहेंचिभूषण॥ तैसेंअवयवजाणशरीरि॥ ५९॥ सद्गुरुवाक्यऐकोनी॥ बोलेरत्नाकरकरजोडोनी॥ संतोषझालातुमचेवचनीं॥ नाहींमनींसंदेह॥ ॥६०॥ सूर्याचाहोतांप्रकाश॥ ठावकैचाअंधकारास॥तैसातुमचेकृपेंमीतूंपणास॥ ठाववसतीसींनसेचकीं॥ ६१॥ दानआणिप्रतिग्रहाचीस्थिती॥ तेहीसांगावीगुरुमूर्ती॥ सांगीतल्यानिरोपणींमजप्रती॥ सुखचित्तीझालेंअसे॥ ६२॥ तंवसद्गुरुबोलिलेआपण॥ ऐकदानप्रतीग्रहाचेंलक्षण॥ जेणेंहोइजेपावन॥ तेंचिदानकरावें॥ १६३॥ दानेंअमुपबोलिलेति॥ परीत्यांचींफळेंभोगणेंलागती॥ फळेंभोगावयायातायाती॥ पुनरावृत्तीचुकेना॥ ६४॥ दानेंतरींसर्वकरावींआपण॥ परीफळें[२]द्यावींसोडून॥ आपुलेंसाक्षित्वजाणोन॥ असावेंप्रेमसद्धर्मीं॥ ६५॥ हाध

१ व्यर्थ २ दानघेणे

ममीदाताआपण ॥ हायाचकसत्पात्रजाण ॥ हीअहंताचावीसोडून ॥ करावें
दाननिराशीं ॥ ६६ ॥ शनैःशनैःहेंतासीं ॥ सांडीतजावेंअसुभवेंसीं ॥ निर्विक
ल्पव्हावेंमानसीं ॥ हेंचनिश्चयेसींदानकीं ॥ ६७ ॥ सर्वत्रींपाहावाभगवान ॥
आपणासींयोजावेंनाहींपण ॥ राहावेंलीनहोवोन ॥ हेंचिदाननिश्चयीं ॥ ६८ ॥
जेजेशरीरामाजीविकार ॥ त्रिगुणआदिकरोनिसाचार ॥ मीयाचासाक्षीहोवो
निपर ॥ हेंनिर्विकारदानकीं ॥ ६९ ॥ शरीरींज्यादेवताआहेत ॥ तेत्यासींजायअ
र्पित ॥ हेंचिदाननिश्चित ॥ जेणेंहितहोयकीं ॥ ७० ॥ ब्रम्हांडपिंडाचेंकारण ॥
कार्याकार्यींअर्पावेंआपण ॥ तेथेंनकरावेंअनमान ॥ हेंमहादानबोलिलें ॥ ७१ ॥
जाणोनियांतर्कातर्के ॥ सर्वत्रींपहावेंएक ॥ हेंचिनिर्विकल्पदानदेख ॥ जेणेंसु
खईश्वरा ॥ ७२ ॥ निंदास्तुतित्यागुनी ॥ असावेंनाहींघहोवोनी ॥ यादानाचेंफळ
निर्वाणीं ॥ चक्रपाणीसांपडे ॥ ७३ ॥ देवजोडावयाकांहीं ॥ आणिकदानदिस
तनाहीं ॥ हेंचिसांगीतलेंवेदशास्त्रांहीं ॥ साधुसंतांनींहिंचकेलें ॥ ७४ ॥ ज्यासीं
सद्गुरूचीकृपापूर्ण ॥ तोचिजाणेदानाचीखुण ॥ इतरभ्रमतीवायांजाण ॥ ज्यासीं
अभिमानदेहाचा ॥ ७५ ॥ जेदेहाभिमानेंदानकरिती ॥ तेजाणावेमंदमती ॥ कां ॥८॥
जेआपआपणानेणती ॥ म्हणोनीफजीतिदिसतसे ॥ ७६ ॥ स्वप्नामाजीकेलें

१ हळूहळू २ हयगय ३ अंतीं, शेवटीं

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

दान ॥ जागृतीसयेतोंविमान ॥ तरीबाह्यव्यवहारेंकरून ॥ जगज्जीवनसंतुष्टे ॥
॥ ७७ ॥ तैसाआकारहानाशिवंत ॥ स्वप्नप्रायऐसाभासत ॥ त्याचेंकर्मकोणअवि
श्वस्त ॥ नाजोडेसत्यनिश्चई ॥ ७८ ॥ म्हणोनीयाचाअभिमानसांडिजे ॥ आणिसा
क्षित्वेंदानकीजे ॥ तेव्हांचीसुखपाविजे ॥ नातरीहोयअधोगती ॥ ७९ ॥ हायाच
कामाजीदानकर्ता ॥ ऐसीजरीवागवीअहंता ॥ तेंदानजाणविस्मृता ॥ जेणेंघाता
पाविजे ॥ ८० ॥ आपुलीपूर्णताविसरोनी ॥ मीचदेहमानीमनीं ॥ तोअशौच्यवर्जि
लादानीं ॥ करितांहानिहोयत्याची ॥ ८१ ॥ मीचब्रम्हऐसाभावित ॥ हेंसर्वआपण
मानित ॥ निर्विकल्पदानकरित ॥ तेंबोलिलेंउत्तमज्ञान ॥ ८२ ॥ ज्यादानींफळाशाके
ली ॥ तींमहापापेंफळासींआलीं ॥ त्रिगुणीफळाशेंगुंतली ॥ म्हणोनिपडलींभवजन्मीं
॥ ८३ ॥ शुकआणिवसिष्ठादिक ॥ नारदआणिव्यासदेख ॥ तेयाचदानेंपावलेसुख॥
आणिएकझालेंकीं ॥ ८४ ॥ त्यांचीआचारस्थितीपाहोनी ॥ विद्वज्जनवर्ततजिनीं ॥ ते
चिधन्यजन्मायेवुनी ॥ त्याचेनींअवनीपवित्र ॥ ८५ ॥ दानशब्दाचेंआख्यान ॥ रत्ना
करासांगीतलेंवेगळेंकरून ॥ आतांप्रतिग्रहाचेंलक्षण ॥ सावधानपरिसावें ॥ ८६ ॥
आपणजैसेंकेलेंदान ॥ तैसेंचकरवावेंदुसऱ्यांकडून ॥ त्यांचेंअज्ञानघ्यावेंआपण ॥
हाचिजाणप्रतिग्रह ॥ ८७ ॥ तेंजैसेंदृश्यमानभासत ॥ तेंतेंभगवंतम्हणोनीघेत ॥ हा

१ अविश्वासनीय २ पृथ्वी

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

 चिप्रतिग्रहसत्य ॥ जेणेंहितहोयकीं ॥ ८८ ॥ मीपूर्णब्रम्हजाणोनी ॥ सर्वसाक्षीहोवो
नी॥घ्यावाप्रतिग्रहआपणी ॥ तेणेंबद्धताजनानोहेची ॥८९ ॥ जैसेंअग्निमाजीपडतां
तृण ॥ तात्काळजायजळोन ॥ तैसेंब्रम्हज्ञानेंकरून ॥ होयपावनप्रतिग्रहासीं ॥९०॥
ब्रम्हज्ञानाविणप्रतिग्रहघेतां ॥ प्राणीवावरतसेबद्धता ॥ कांजेधरीदेहाचीअहंता ॥ म्ह
णोनीघातापावेतो ॥ ९१ ॥ हातोदातामीयाचकसत्य ॥ ऐसेंभावेंदानघेत ॥ तोप्र
तिग्रहकरीघात ॥ तेणेंपावतदुःखप्राणा ॥ ९२ ॥जोंवरीऐक्यताबाणलीनाहीं ॥ तों
वरीप्रातिग्रहपापचिपाहीं ॥ अनुभवीघेतीजेही ॥ तेतेसोईचुकले ॥ ९३ ॥ ऐसेंजाणो
नीपुण्यपूज्यब्राम्हण ॥ अहंब्रम्हास्मिजाणोन ॥ साक्षित्वेंघेतीदान ॥ हेंभूषणब्राम्ह
णाचें ॥ ९४ ॥ यजनआणियाजन ॥ अध्ययनआणिअध्यापन ॥ दानप्रतिग्रहजा
ण ॥ हेंशट्कर्मभूषणब्राम्हणाचें ॥ ९५ ॥ हीतोब्राम्हणाचीसहजस्थिती ॥ जैसीदीपा
अंगीदीप्ती ॥ कींकापुरींजैसीद्युती ॥ तैसीब्राम्हणींवस्तीकर्मा ॥ ९६ ॥ आकाशींअ
वकाशता ॥ वायुसींचंचळता ॥ अग्नीसींदाहता ॥ तैसेंस्वभावतांकर्मजाण ॥ ९७ ॥
जळींजैसेंद्रवण ॥ पृथ्वीसकाठिणत्वजाण ॥ तैसेंब्राम्हणासींषट्कर्मपूर्ण ॥ नित्यनैमि
त्यजडलेंअसे ॥ ९८ ॥ तूंम्हणसीनित्यनैमित्यकाय ॥ तेंहींसांगतोंसावधहोय ॥ तूं
ऐकोनीधरीसोय ॥ साक्षीराहेंवेगळा ॥ ९९ ॥ ॥ श्लोक ॥ स्नानंसंध्याजपोहोमःवे

१ दान २ प्रियकर्म

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

दाध्ययनपूजनम् ॥ अतिथिर्वैश्वदेवंचषट्कर्माणिदिनेदिने ॥ ८ ॥ ॥ टिका ॥ ॥ स्नान
तरीआत्मानुतीर्थी ॥ तेथेंभवभयाचेमळजाती ॥ त्रिविधतापहोयसमाप्ती ॥ हेचस्थि
तीस्नानाची ॥ २०० ॥ चौदेहांचींवस्त्रेंफेडुनी ॥ देहाभिमानपायपोससांडुनीतुर्येचें
अंगवस्त्रनेसुनी ॥ करीस्नानसुखेंतेव्हां ॥ १ ॥ एकासद्गुरुकृपेविण ॥ अनुभवतीर्थीन
व्हेस्नान ॥ स्नाननसेतोंदेहाभिमान ॥ नजायनिश्चयीं ॥ २ ॥ अभिमानजोंगेलाना
हीं ॥ तोंवरीसोंवळेंचिनाहीं ॥ ओंवळेपणकस्तिांकांहीं ॥ स्वकर्मसोईलागेना ॥ २०३ ॥
जैसेंविटाळसीनेंस्नानकेलें ॥ तरीकायतीसींशुद्धत्वआलें ॥ तैसेंदेहाभिमानेंकर्मकेलें ॥
तंवतेंगेलेंवायांची ॥ २०४ ॥ हेंजळमीस्नानकर्ता ॥ असेंज्यासींभासलेंचित्ता ॥ तेथें
कल्पनेचाविटाळतत्वतां ॥ तेणेंशुद्धतानसेचकीं ॥ २०५ ॥ चौदेहांचेंवस्त्रअंगावरी ॥
ममतामुंडासेंबांधीशिरीं ॥ तोवेगळागानिर्धारी ॥ कोणेपरीसोवळेंनोहे ॥ २०६ ॥
ज्यानेंवस्त्रासींसांडिलें ॥ स्नानत्यासींचघडलें ॥ संध्येचेअधिकारीझाले ॥ येररा
हिलेऐसेची ॥ ७ ॥ आदरेंकरूनियांस्नान ॥ महारवाड्यांतगेलाआपण ॥ त्याचेशु
द्धत्वासींझालीहान ॥ आलीनागवणनिश्चयेसीं ॥ ८ ॥ तैसेंस्नानकेलेंविधियुक्त ॥
परिदेहाभिमानेंअसेस्फुंदत ॥ हाचिमाहारवाडासत्य ॥ तेणेंहोतसेओंवळा ॥ २०९ ॥
आपणस्वतांब्रम्हहोऊन ॥ जळहीब्रम्हरूपजाणोन ॥ नाहींतरीयेउनीकीजेस्नान ॥

१ सोंवळेपणा २ पागोटें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तरीसंध्येसींजाणअधिकारी ॥ २१० ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ स्नानेनमलत्यागोयंशौ
चमिंद्रियनिग्रहः ॥ आत्मज्ञानंनजानंतिसर्वकर्मनिरर्थकम् ॥ ९ ॥ ॥ टीका ॥
मनाचामळत्यागणें ॥ तेंचिशुद्धस्नानम्हणणें ॥ इंद्रियनिग्रहकरणें ॥ तेंचिजाण
णेंशौचकीं ॥ २११ ॥ ज्यांनींमनआत्मतीर्थीन्हाणिलें ॥ आणिशरीरजळेंशुद्धकेलें ॥
तेचिसंध्येसींअधिकारीझाले ॥ साक्षीराहिलेहोऊनी ॥ २१२ ॥ स्नानरीति
ब्राम्हणाचीऐसी ॥ आतांऐकसंबंधेसीं ॥ जेसंधीसंदेहनासी ॥ ज्ञातेमानसींआणि
तेहें ॥ १३ ॥ संधीम्हणणेकाय ॥ संधीमनाचालयहोय ॥ स्वतांचिब्रम्हहोउनीराहे ॥
हेचिसोयसंधेची ॥ २१४ ॥ दिवसरात्रीचीसंधीजाण ॥ इकडेप्रकृतीपुरुषांसंधीपा
हुन ॥ प्राणायामकिजेआपण ॥ संध्यापूर्णतेचिकीं ॥ २१५ ॥ प्रातःकाळींच्यासं
ध्येसीं ॥ अर्घ्यदेईजेज्ञानसूर्यासीं ॥ स्वानुभवेंत्रिविधतापासीं ॥ अतिआदरेंसींसम
र्पावें ॥ २१६ ॥ अधिभूतअध्यात्मजाण ॥ अधिदैवतत्रिविधतापपूर्ण ॥ ज्ञानसूर्यासीं
अर्घ्यदेऊन ॥ संध्याआपणसाधावी ॥ १७ ॥ तूंम्हणसीअधिभूतअध्यात्मकाय ॥
हेंहींसांगतोंसावधहोय ॥ जेणेंत्रिविधतापजाय ॥ साधीसोयसंधेची ॥ २१८ ॥ अ
धिभूतम्हणजेकाय ॥ जेदुसऱ्यापासुनीपीडाहोय ॥ कलागतीभांडणेंलागताहे ॥
अथवाजायचोरीकांहीं ॥ १९ ॥ अथवाआप्तेमध्येंकेलाघात ॥ तेणेंहोतसेआकांत

१ शुद्धपणा २ संध्यास्तोत्र ३ शेवट ४ नातेवाईक

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

मगपरस्परेंकलहकरितात ॥ हाअधिभूततापकीं ॥ २० ॥ हातापअतिकठिण ॥ ऐ
कअध्यात्माचेंलक्षण ॥ पीडाहोयआपल्याशरीरापासून ॥ नानारोगेंकरूनदुःख
पावे ॥ २१ ॥ देवीगोवरतापजारी ॥ अथवाफोडपुटकळ्याहोयशरीरीं ॥ अध्यात्म
हातापनिर्धारीं ॥ घरींअंतरींहेतेंहा ॥ २२ ॥ अधिदैवतम्हणिजेकाय ॥ ईश्वरइच्छे
नेंजेंजेंनिर्माणहोय ॥ उगाचिप्राणिमरूनजाय ॥ अथवालागताहेअग्नीकीं ॥ २३ ॥
यातेंदेवीतापम्हणिजे ॥ ह्यावैराग्यातेंअंजुळींघेईजे ॥ सोहंमंत्रेंअर्घ्यदेईजे ॥ आप
णजाणिजेमीचब्रम्ह ॥ २२४ ॥ जोस्वतःब्रम्हत्वासीआलानाहीं ॥ तोअशौच
संध्येसींवाळिलापांहीं ॥ गुरुगम्यहेजाणतीसोई ॥ इतरांकांहींसुचेना ॥ २२५ ॥
हेप्रातःकाळींसंध्याकरावीजाण ॥ रात्रंदिवसाचीसंधीपावून ॥ तेरात्रिदिवसतूंम्ह
णसीकोण ॥ प्रकृतीपुरुषहेचपैं ॥ २२६ ॥ प्रकृतीहेचरात्रीपूर्ण ॥ पुरुषतोदिवस
जाण ॥ सूर्यतोचिगाज्ञान ॥ याचेंदानदोघांचें ॥ २७ ॥ सूर्यजरीनसता ॥ तरींदिव
सरात्रीकोणजाणता ॥ तैसेंज्ञानेविणप्रकृतीपुरुषता ॥ कोणासींसुताकळोंयेती ॥
॥ २८ ॥ म्हणोनीसूर्यतोज्ञान ॥ बोलेआपुलेंजाण ॥ त्रिविधतापतेअर्घ्यदेऊन ॥
कीजेबोळवणरात्रीची ॥ २९ ॥ रात्रीजेव्हांगेली ॥ तिणेंआपुलीसंपतीनेली ॥ का
मक्रोधाचींहुकींकरीतहोतींकोल्हीं ॥ तींराहिलींउगेचीं ॥ ३० ॥ अशौचभालवाहुकी

१ समन २ सांगिला ३ गुरुज्ञानजाणणारे ४ कोल्ह्याचें ओरडणें

CC-0 Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

कारिताती ॥ कल्पनेचेबेंडूककोकरती ॥ तोउगवतांज्ञानगभस्ती ॥ गेलीरात्रीघेउनी
॥ ३१ ॥ प्रकृतीजेव्हांगेली ॥ तेव्हांसर्वविकाराचीशांतिझाली ॥ मगविधियुक्तकर्मे
चालिलीं ॥ जींजींबोलिलींज्यावर्णी ॥ ३२ ॥ रात्रीवेदशास्त्रसर्वआहेती ॥ परीआ
पआपणामाजीथोकावलेती ॥ ज्ञानोदयहोतांपसरती ॥ जैशाउगवतीकमळिणी ॥
॥ ३३ ॥ सूर्योदयहोतांचिजाण ॥ कमळणीहोपविकासमान ॥ परिमळेंव्यापिलेंसर्व
जन ॥ तैसेंज्ञानोदयकरूनपसरती ॥ ३४ ॥ त्यावेदकमळणीपासून ॥ तैसेंज्ञानउद
येंकरून ॥ नानाअर्थपरीमळेंव्यापिलेसर्वजन ॥ अनुभवभ्रमरकरितीरुणझुण ॥
जातीघेऊनपरिमळा ॥ ३५ ॥ ज्यादिवसींकमळणीविकासत ॥ तीरात्रीअसतांझों
पावत ॥ तैसेंप्रकृतीमाजीवेदांत ॥ जेर्थीच्यातेथेंकेकावती ॥ ३६ ॥ होतांज्ञानसूर्या
चाप्रकाश ॥ प्रकृतीरात्रीचाझालानाश ॥ उगवलाआत्मपुरुषदिवस ॥ म्हणोनीसं
ध्येसींअधिकारी ॥ ३७ ॥ ऐसीप्रातःकाळचीसंध्याझाली ॥ प्रकृतीपुरुषाचीसंधी
सोंपली ॥ पुढेंदोनप्रहराचीसंध्याआरंभिली ॥ संधीसाधिलीअहंसोहंस्मि ॥ ३८ ॥
अहंम्हणिजेअहंआत्मा ॥ सोहंम्हणिजेपरमात्मा ॥ याहीचीसंधीजीवात्मा ॥ निगमा
निगमबोलिजे ॥ ३९ ॥ अहंसोमाचेंमाध्यान्ह ॥ तेथेंआत्माभ्रांतीचिछायालोपोन ॥
तेसंध्यासाधितीविद्वज्जन ॥ जेप्रीतीनेंवेदशास्त्रीं ॥ ४० ॥ गुरुमुखेंकरूनिवेदाचेंश्रव

१ फुलेलीं २ घुगास

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ण ॥ अतिआवडीनेंजेकरितिमनन ॥ रात्रींदिवसींनिजध्यासन ॥ जाणसंध्यापूर्णते
चिझाली ॥ ४१ ॥ ज्यांनींवेदशास्त्रातेंनाहींजाणीतलें ॥ त्यांसींयासंध्याहाशिवेंबोधि
लें ॥ जेसद्गुरूसींशरणगेले ॥ तेहीसाधंतीसंध्येतें ॥ ४२ ॥ जेथेंजीवशिवमायाजाण ॥
यातिघांअर्घ्यद्यावाआपण ॥ जेथेंत्रिपुटीचेंहरपलेंभाग ॥ संध्यापुर्णसाधिली ॥
॥ २४३ ॥ एवंमाध्यान्हकाळींचीसंध्यासाधिली ॥ आतांसायंकाळचीसंध्याआरंभि
ली ॥ तेअनिर्वचनासींसंधीसाधली ॥ दशाबाणलीपूर्णत्वाची ॥ ४४ ॥ जेथेंदिवसपू
र्णझाला ॥ मगतोपूर्णत्वाथोकावला ॥ तैसाहिपूर्णत्वासींसरला ॥ समाधिस्थराहि
लातेचरात्रीं ॥ ४५ ॥ आपुलेंपूर्णत्वविसरोन ॥ तेचितिसरीसंध्याजाण ॥ यासंध्यांतें
वेदांतीजाणतीआपण ॥ सद्गुरुज्यांहींउपासिला ॥ ४६॥ ऐसीहीसायंकाळचीसंध्या
जाण ॥ जेथेंसद्विदानंदाचेंअर्घ्यदेऊन ॥ संधीसाधितीब्राम्हण ॥ ज्यांसींअध्यंन
वेदाचें ॥ ४७ ॥ साधितीत्यासायंकाळाच्यासंध्येला ॥ तोज्ञानसूर्यमावळला ॥ तेणें
आपणाविसरला ॥ तोचिबोलिलासमाधिस्थ ॥ २४८ ॥ जोआपणाआपणनाहीं
जाणत ॥ त्यासींदुजियाकैसाहेत ॥ तेविज्ञानरात्रम्हणिजेत ॥ जेथेंनिद्रीस्थयोगीज
न ॥ ४९ ॥ श्लोक ॥ नसंधसिंधीमित्याहुर्हासंध्यासाविवर्तते ॥ विस्मसंधिगतोप्राणः
सासंध्यासंधिरुच्यते ॥ १० ॥ अकारगोचरंसंध्यानिराकारंनिरामयं ॥ परशून्य

१ मार्गिला २ साधु

लीनवीतंसासंध्यासंधिरुच्यते ॥ १० ॥ टीका ॥ त्रिकाळसंध्याबोलिली ॥ परीतैसी संधिकोणीसाधिली ॥ कांजेअनुभवासींभुलली ॥ म्हणवुनीपडलीअव्हाटा॥२५०॥ हाकाळहीसंध्यापूर्ण ॥ आणिमीसंध्याकर्ताआपण ॥ हादेहशुद्धीअव्हाटजाण ॥ हे विद्वजननमानिती ॥ ५१ ॥ श्लोक ॥ विस्मसंधीगत प्राणःसासंध्यासंधीरुच्यते ॥ ॥ टीका ॥तेथेंहरपलेंमीतूंपण ॥ भेदगेलानिपटून ॥ आपणाआपलेंदर्शन ॥ हेंचिचि न्हसंध्येचें ॥ ५२ ॥ अंकाविषयींसंध्यासाधली ॥ निराकारीसंध्याजाहाली ॥ निर सोनलीनचित्तेंकेली ॥ तेचिबोलिलीउत्तमसंध्या ॥ ५३ ॥ जोंवरीमनबुद्ध्यादिकां चा ॥ लयझालानाहींसाचा ॥ तोंवरीविधियुक्तसंध्येचा ॥ अधिकारकैसाहोईल ॥ ॥ ५४ ॥ कांजोआत्माअनिर्वाच्यआहे ॥ जेथेंमनबुद्ध्यादिकेंबोलविलेंपाहे ॥ म्हणो नीजोत्यासींसाक्षीराहे ॥ ओंवळेंपणजायतयाचें ॥ २५५ ॥ जोंवरीओंवळेंपणगेलें नाहीं ॥ तोंवरीहाप्रपंचीपाही ॥ कांजेआत्मत्वाचीनेणेंसोई ॥ तेणेंकांहींहीनोहे ॥ ॥ ५६ ॥ बाह्यसंधिसंध्याकेली ॥ परीआत्मत्वातेंचुकली ॥ तरीहेविनोदणीयाचीसं पादनीकेली ॥ बहूरूप्यासारखी ॥ ५७ ॥ तोजींजींसोंगेंआणित ॥ तैसीचसंपाद णीकरीत ॥ तेचिपरिवर्तती आत्मभ्रांतीस्थित ॥ जेनजाणतीगायत्रीतें ॥ ५८ ॥ ज्यां हींओंकारासींजाणितलें ॥ त्यांनींसंध्येतेंसाधिलें ॥ इतरअसत्यबोलिले ॥ वेदेंवाळि ॥१२॥

१ तीनवेळा २ नम्र ३ बहुरूपी

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

लेंअंत्यजापरी ॥ ५९ ॥ यासंध्येतेंसाधिती ॥ तेस्वयेंचिब्रम्हत्वायेती ॥ म्हणोनीब्राम्ह
णबोलिलेति ॥ सर्ववंदितीत्यांलागून ॥ २६० ॥ हेंस्नानसंध्येचें ॥ निरोपणझालें
साचें ॥ आतांऐकजपाचें ॥ जेणेवाचेमौन्यपडे ॥ ६१ ॥ सोहंआणिअहं ॥ अजपाज
पसावकाश ॥ जेणेंआत्मभ्रांतीचानाश ॥ आणिहोतप्रकाशपूर्णत्वें ॥ २६२ ॥ तेअज
पागायत्रीजाण ॥ तेचहूवेदांचेंकारण ॥ अखंडध्यातीयोगीजन ॥ जेप्रवीणवेद
शास्त्रीं ॥ २६३ ॥ जेपूर्णसहजचीआहे ॥ कोणाचेंकांहींनोहे ॥ तैसाजपचिसह
जचीहोय ॥ म्हणोनीग्राह्यसहजचीयोगियां ॥ २६४ ॥ अजपचीजपीजे ॥ मनेवि
णअनुभववेईजे ॥ सद्गुरुकृपेंचिलाहिजे ॥ नाहींतरीजाईजेअधोगती ॥ ६५ ॥ यामं
त्राचेंजाणोनीज्ञान ॥ राहावेंसाक्षिहोवोन ॥ मगवैखरीनेंजपतजाण ॥ हेंपावनसत्य
त्वें ॥ ६६ ॥ जेंजेंवैखरीसाजीआलें ॥ तेंतेंत्रिगुणात्मकबोलिलें ॥ निर्गुणआत्मत्वअं
तरलें ॥ कष्टीझालेदेहसंगें ॥ ६७ ॥ हाजपमीजपकर्ता ॥ ऐसीजेथेंझालीअहंता ॥
तेणेंचीझालीबद्धता ॥ गेलीमुक्तताविसरोनी ॥ ६८ ॥ अहंबद्धऐसेंजाणोन ॥ जपक
रीजोवेदबाह्यजाण ॥ अहंताभलेसांडून ॥ अजपापूर्णजपताती ॥ ६९ ॥ अजपाचा
जपजपोन ॥ स्वयेंचिब्रम्हझालेआपण ॥ जैसीकीटकीभृंगीध्यानधरून ॥ भृंगीजाण
झालीअसे ॥ ७० ॥ जेपूर्णवेदांतीअसती ॥ तेचयाजपातेंजपती ॥ विधियुक्तकर्में
आचरती ॥ तेचस्थितीब्राम्हणाची ॥ ७१ ॥ स्नानसंध्याजपाचा ॥ निर्णयकेलाअ

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सेसाचा ॥ आतांऐकहोमाचा ॥ अभिप्रायसाचासांगतों ॥ ७२ ॥ होमम्हणिजेअ
ग्निहोत्र ॥ तेणेंब्राम्हणपवित्र ॥ विधियुक्तआचरतीसर्वत्र ॥ तेसाचारपरमपूज्य ॥
॥ ७३ ॥ पांचकुंडेंप्राणाग्नीचींजाण ॥ याचींनांवेंसांगतोंभिन्नभिन्न ॥ आहवनीयद
क्षिणाग्निमहायज्ञजाण ॥ अवसानियमध्यें ॥ ७४ ॥ ह्यापांचकुंडांचींनांवें ॥ आतां
सांगतोंऐकावें ॥ मुख्यआहवनीयजाणावें ॥ हृदयींस्वभावेंगार्हपत्य ॥ ७५ ॥ नाभि
दक्षिणाग्निवसे ॥ दक्षिणकुंडाग्नीमहायज्ञअसे ॥ अवसंध्येघामकुक्षीरहिवासे ॥ अनु
भवीऐसेजाणती ॥ ७६ ॥ प्राणहाचिहोताजाण ॥ आपणअग्निऊर्ध्वपूर्ण ॥ व्यानब्र
म्हत्वपूर्ण ॥ उदानखुणअर्धयुग ॥ ७७ ॥ समानतोचियजमान ॥ अहंकारपशुजाण ॥
उकारयज्ञस्तंभपूर्ण ॥ बुद्धीजाणपत्नीकीं ॥ ७८ ॥ सृष्टितेचिवेदिका ॥ रामहेचिदर्भ
देखा ॥ जिव्हाजाणाविश्रुचिका ॥ श्रुत्वायज्ञपात्रकरदोन्ही ॥ ७९ ॥ एवंप्राणाग्नी
होयपूर्ण ॥ ज्ञानीकरितीअनुभवेंकरून ॥ येणेंचिहोतीपावन ॥ होमिलेजाणविकार॥
॥ ८० ॥ एकपंचज्ञानेंद्रियें ॥ हींचपांचकुंडेंपाहें ॥ जेथींचेतेथेंविषयहोमीतजाये ॥
याचीसोयलागेल ॥ ८१ ॥ पांचकुंडेंजागवोन ॥ ब्रम्हाग्नीकेलादीप्यमान ॥ पांचा
विषयांचीआहुतीदेऊन ॥ भस्मकरोनीअंगींलावी ॥ ८२ ॥ नेत्रकुडींरूपातें ॥ होमि ॥१३॥
लेजाणगानिगुतें ॥ रूपीअरूपीवस्तूतें ॥ अनुभवेंजाणतेजाणती ॥ ८३ ॥ कर्णकुंडामा
जीजाण ॥ होमीलेंशब्दांलागून ॥ शब्दनिःशब्दींअतुडलीखुण ॥ गेलेंभानभेदाचें

CC-0 Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ ८४ ॥ रसनाकुंडींरसामिळाला ॥ घ्राणहोमींपरिमळला ॥ त्वचेसींहोमीस्पर्शाला॥ एवंझालाहोमअसा ॥ ८५ ॥ पंचविषयांतेंहोमन ॥ निर्विषयझालाआपण ॥ तोचि देवपूजेसींअधिकारीपुर्ण ॥ झालाजाणनिश्चर्यी ॥ ८६ ॥ हास्वताचिब्रम्हआहे ॥ परी विषयसंगेंजिवदशासोये ॥ तेंज्ञानाग्नीतेंहोमिलेंविषयें ॥ तेणेंदेवपूजेसींहोयअधिकारी ॥ २८७ ॥ आणखींयेकचिजाणणें ॥ हेचिवेदपूजाम्हणणें ॥ ज्याचास्वभावत्यासीं चअर्पणें ॥ आपणहोणेंनिर्विकल्प ॥ २८८ ॥ अकारहाचिदेवालयजाण ॥ माजिआत्मादेवआपण ॥ प्रकृतीस्वभावतेचिपूजन ॥ आपणहोणेंनिर्द्वंद्व ॥ ८९ ॥ प्रकृतिस्वभावसहजस्थिती ॥ गुणयोगेंअसेवर्तती ॥ करणीकारणाप्रतीअर्पावीहेरीति ॥ पूजनाचीअसेपैं ॥ ९० ॥ कारणापासोनकार्यहोतें ॥ आणिकारणींचलयपावतें ॥ जैसें अभ्रगगनींचेंगगनींचआटतें ॥ मध्येंभासतीवावचीं ॥ ९१ ॥ जैसेंजाग्रतींस्वप्नआभावभासत ॥ मिथ्याजाणोनीसांडिहेत ॥ तैसेंअभावेंदृश्यदिसत ॥ स्थापितस्वभावेंजेथींचातेथें ॥ ९२ ॥ अभ्रकाळेपिवळेभासत ॥ तैसेचकोणिमानित ॥ तैसेंहेंजाणुनीअशाश्वत ॥ ऐसास्थापितजेथींचातेथें ॥ ९३ ॥ सत्वरजतमजाण ॥ याचींकर्मेंअन्यअन्य ॥ तींत्यांचींत्यांसअर्पोन ॥ कीजेपूजनत्यांचेंची ॥ ९४ ॥ सहजासहजींचीसहज होतें ॥ आपणसहजचीअर्पावीज्याचींत्यातें ॥ आणिअसावेंनिर्हेतें ॥ महापूजनयातेंम्हणावें ॥ ९५ ॥ हीमहापूजनाचीप्राप्ती ॥ नोहेसद्गुरुविणकल्पांतीं ॥ करितांनाना

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

व्युत्पत्ती ॥ पूजनस्थितीनजोडे ॥ ९६ ॥ हेआहेतैंसीचअसोंदेणें ॥ मनोजयहोयजे
णें ॥ अज्ञाननिरसोनज्ञानजाणणें ॥ तेचिकरणेंमहापूजा ॥ ९७ ॥ मनेंचीमनआवरा
वें ॥ चित्तेंचित्ततेंमारावें ॥ बुद्धीनेंबोधकतेसींविसरावें ॥ अहंकारेंबोळवावेंअहंकारा॥
॥ ९८ ॥ हाचिधरावाअहंकार ॥ जोहानाशिवंतसंसार ॥ मीयाचासाक्षीहोऊनीपर॥
पूजानिर्विकारहेचिपैं ॥ ९९ ॥ आत्मत्वपूजनावांचोन ॥ पूजातेचिअपूज्यजाण ॥ कां
जेपूर्णब्रम्हातेंसांडोन ॥ करीपूजनदेवतांच ॥ ३०० ॥ जेआपुलेपूर्णत्वासींचुकले॥ तेबा
ह्यपूजावरपडेपडले ॥ देवीदेवतातेंपूजोंलागले ॥ तेतेपावलेतेचिगती ॥ ३०१ ॥ ब्राम्ह
णासींआत्मत्वावांचोन ॥ दुसरेंपूजननाहींजाण ॥ एकआत्मत्वावाचोन ॥ नकरीपूज
नदुसऱ्याचें ॥ २ ॥ हादेवमीपूजाकर्ता ॥ हींसांडूनियांअहंता ॥ पृथकपृथकदेवपूजि
तां ॥ अद्वैतानमोडेची ॥ ३ ॥ द्वैतभावेंजेंजेंकीजेपूजन ॥ तेंतेंअशौचयचीजाण ॥ त्या
चेंफळपापचीपूर्ण ॥ म्हणोनीविद्वज्जनसांडिती ॥ ४ ॥ जैसेंवृक्षींपाणीघालावें ॥ ते
णेंपत्रपुष्पातेंपावावें ॥ तैसेंएकात्मताजाणतास्वभावें ॥ महावैभवसर्वपूजिती ॥
॥ ३०५ ॥ भूतेंदिसतीभिन्नभिन्न ॥ परीआत्माएकचिजाण ॥ म्हणोनिभावधरो
नीपूर्ण ॥ सर्वांलागोनिपूजित ॥ ६ ॥ यासिम्हणावेंअद्वैतपूजन ॥ जेंवेदशास्त्रींप्रमा ॥१४॥
ण ॥ येणेंसंतोषेभगवान ॥ हेपूजालक्षणब्राम्हणाचें ॥ ७ ॥ हेंपूजेंचेंनिरोपण ॥ जेणेंसं
तोषेनारायण ॥ आतांअतिथीचेंलक्षण ॥ सावधानपरिसावें ॥ ८ ॥ जोजोआला

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

अतित ॥ तोमानावाभगवंत ॥ पूजनकरावेंविधियुक्त ॥ पुर्वीवीआससर्वपदार्थी ॥
९ ॥ अर्थप्राप्तीउत्तर ॥ होउनीयाचकपूजिजेतत्पर ॥ तेणेंचिपाविजेपार ॥ वेदांतसा
रतोचिकीं ॥ १० ॥ अतीतआलियाद्वारीं ॥ आणिविन्मुखगेलाजरी ॥ तोब्राम्हण
नोहेनिर्धारी ॥ महाअघोरीजाणावा ॥ ११ ॥ आपणकरितोभोजन ॥ अतिथीया
सींनाहींम्हणेअन्न ॥ तोवेदबाह्यजाण ॥ ब्राम्हणपणात्याकैंचा ॥ १२ ॥ तोजरीब्राम्ह
णशुद्धअसता ॥ तरीसर्वब्रम्हदेखता ॥ ब्रम्हरूपीअतिथीमानिता ॥ असत्यपदार्थावं
चेनातो ॥ १३ ॥ आपणापासींआहेवित ॥ आणियाचकासींविन्मुखदवडित ॥ त्या
तेंपाखांडीबोलिजेंत ॥ जेब्रम्हस्थितीनेणती ॥ १४ ॥ ब्राम्हणम्हणीजेब्रम्हजाणते ॥
म्हणोनीआत्मत्वींपूजितेअतीथीतें ॥ तरीचपाविजेअच्युतपदातें ॥ अच्युतत्यातेंअ
सेचिना ॥ ३१५ ॥ श्रियाळेंकलेंअतिथीपूजन ॥ मयुरध्वजेंशरीरदीधलेंकरवतून ॥
बळीअर्पिलेंशरीरालागुन ॥ अतिथीपूजनयातेंम्हणती ॥ ३१६ ॥ कर्णरणरंगींअसे
पडला ॥ अर्जुनबाणेंजर्जरझाला ॥ तेणेंहीनाहींअतिथीविन्मुखदवडिला ॥ तरीचपा
वलापरमपदा ॥ ३१७ ॥ भलतेजातीचाअसोअतीत ॥ परीतोमानावाभगवंत ॥ जो
वेदशास्त्रातेंजाणत ॥ तोचालतयाचस्थिती ॥ ३१८ जेवेदशास्त्रातेंजाणती ॥ तेआत्म
स्थितीनेंवर्त्तती ॥ ईश्वरभावेंसर्वपूजिती ॥ ज्ञातेजाणतीयावर्मातें ॥ ३१९ ॥ ऐसेंअती
थीपूजन॥याचेंसांगीतलेंनिरोपण॥आतांवैश्वदेवाचेंआख्यान॥सावधपणेंऐकावें॥२०

CC-0 Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

कर्माकर्माच्याशेणीफोडून ॥ सोहंवायूतेंफुंकोन ॥ बुद्धीकुंडामाजीज्ञानाग्न ॥ वैश्वदेवा
लागूनकरिताती ॥२१॥ सर्वविकाराच्याआहुती ॥ मीतूंपणाच्याचित्रावती॥होमीता
झालाआहुती ॥ अनुभवस्थितीदेखतसे ॥२२॥ कल्पनेच्याबळीसीं ॥ टाकिताझाला
अनुभवेसीं ॥ मगलाधलाअनुभवासीं ॥ ब्रम्हत्वासींपावला ॥२३॥ स्नानसंध्याजपहो
म ॥ वेदअतिथीवैश्वदेवजाण ॥ नित्यकर्मजाणावयाआपण ॥ यांचेंनिरोपणसांगीतलें
॥२४॥जैंब्राम्हणासींब्राम्हणपण ॥ हेचिवेदाचीआज्ञापूर्ण॥येणेंब्राम्हणसर्वमान्य॥करी
तीपूजनश्रेष्ठत्वें ॥२५॥ त्यानित्यनेमामाजीकांहीं अंतरलें ॥ तेणेंचितेंन्यूनझालें ॥ जे
सेंरत्नकृच्छ्रकेलें ॥ तेमुकलेतेजातें ॥ २६ ॥ तैसेंनित्यकर्माविण ॥ ब्राम्हणहोयतेज
हीन ॥ ऐसेंजाणोनियांब्राम्हण ॥ अतिआदरेंकरोनीकरिती ॥ २७ ॥ आणिजाणो
नीआपणासीं ॥ साक्षित्वेंकरावेंनित्यासीं ॥ तेंसांगितलेंम्यांतुजसीं ॥ जेणेंमनासीं
बोधहोय ॥ २८ ॥ तरीहेंतूंजाणोनीचित्ता ॥ निर्हेतहोईंरेआतां ॥ वेदमर्यादाहोयपा
ळिता ॥ आणिभक्तिपंथाचालवावें ॥ २९ ॥ हाआध्यायझालायेथाने ॥ पुढिलेअध्या
यींसांगेन ॥ नैमित्यकर्मतेंकोण ॥ सावधानरत्नाकरा ॥ ३० ॥ सिद्धानंदाचेनिप्र
सादें ॥ बोलेरामानंदपदें ॥ रत्नाकराचेनिसंवादें ॥ ग्रंथविनोदेंचालिला ॥ ३३१ ॥
इतिश्रीचिदानंदप्रकाशेदीपरत्नाकरग्रंथेगुरुशिष्यसंवादेषट्कर्मनिर्णययोगविशेषए
कादशोऽध्यायगोडहा ॥११॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शुभंभवतु ॥ ॥ ६ ॥

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ जयजयसद्गुरुआदिनाथा ॥ पतितपावनासमर्था ॥ तूंमनबुद्धया
दिकांपरता ॥ तुझीसत्तासर्वत्रीं ॥ १ ॥ तूंजैसातैसाव्यापक ॥ अससीअनेकींएक ॥
माझाहरोनिसर्वशोक ॥ दिल्हेंसुखकृपानिधी ॥ २ ॥ ज्यामाजीदुःखनाहीं ॥ जेंप्र
काशिलेंसर्वाठाईं ॥ तेथेंतर्कातर्कनचलेकांहीं ॥ तेंचिसोईलाविलें ॥ ३ ॥ ज्यासाठीं
योगीतपकरिती ॥ ग्रहदारासोडूनवनसेविती ॥ भगवींवस्त्रेंनेसोनिहिंडती ॥ परी
नव्हेप्राप्तीजयाची ॥ ४ ॥ एकसर्वस्वीचउदार ॥ भक्तीकरावयातत्पर ॥ ज्यावस्तू
साठींनिरंतर ॥ तेंमजसाचारभासविलें ॥ ५ ॥ द्वैतातेंनिरसून ॥ केलेंमजब्रम्हपूर्ण ॥
सांगीतलेंब्रम्हकर्मालागुन ॥ आत्मात्वआहिक्यबोधें ॥ ६ ॥ कर्मब्रम्हरूपचिकेलें ॥
जेथींचेंतेथेंस्थापिलें ॥ आणिवेदमर्यादेतेंपाळिलें ॥ मार्गीलाविलेंअज्ञानासीं ॥ ७ ॥
धन्यधन्यतुमचीवाणी ॥ फेडिलीज्ञानाचीसिराणी ॥ जेथेंबोधहोयज्ञानालागुनी ॥
तेंनानावचनींबोधिलें ॥ ८ ॥ तुझ्याबोधाचीनवलपरी ॥ प्रथमनिरसिलेदेहचारी ॥
आत्मानुभवनिर्धारीं ॥ बरव्यापरीकेलासे ॥ ९ ॥ त्याआत्मानुभवेंकरून ॥ सर्वत्रीं
भासलानारायण ॥ हरपलेंमींतूपणाचेंभान ॥ जैसेंअभ्रजाणगगनींविरे ॥ १० ॥ अ
भ्रविरोनीजायगगनीं ॥ गेलेंगगनचीहोवूनी ॥ तैसेंमीतूंपणदोन्ही ॥ सबाह्यहोउ
नीठुक्लत ॥ ११ ॥ जैसेंगारेचेंउदकझालें ॥ कातेंजळरूपविघरलें ॥ द्वैतनासोनए

१ स्त्री २ सर्वपाज्ञानानें ३ चमत्कारिक रिती ४ नष्टलें ५ पातळहोऊन

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

कउरलें ॥ मीतूंगेलेंयापरी ॥ १२ ॥ तरंगविरोनीसागरझाले ॥ कींवृक्षींबीजसमा
वलें ॥ कींकापडतंतूचिझालें ॥ तैसेंमीतूंपणगेलेंतवरूपें ॥ १३ ॥ कींमळआटोनीसु
वर्णझालें ॥ तैसेंएकींएकसमावलें ॥ ऐसेंमजअनुभवासींआलें ॥ मीतूंवेंचलेंब्रम्हत्वीं
॥ १४ ॥ ऐसेंमीतूंपणासींनिरसून ॥ केलेंब्रम्हचिपरिपूर्ण ॥ सर्वदेहातेंसोडून ॥ सा
क्षीकरोनीठेविलें ॥१५ ॥ आर्धीपूर्णठसांऊनी ॥ मगस्थापिलेंकर्मालागुनी ॥ नाना
दृष्टांतदेऊनी॥जेणेंमनींबोधहोय ॥१६॥ जैसेंसुवर्णअलंकारआहेहातीं ॥परीत्यातेंअ
ज्ञाननीणती ॥ म्हणतीसुवर्णचीयामाझेहातीं॥ सांडावितेंतीसर्वही॥१७॥जैसेंजनब्र
म्हरूपचीआहेपूर्ण ॥ परीतेत्यासींनबाणेखुण ॥ मीतूंपणधरितीम्हणोन ॥कर्मभिन्नमा
निती ॥ १८ ॥ मगत्यासींओढोन ॥ केलीसुवर्णखोटीजाण ॥ म्हणेघेईबापासुवर्ण ॥
मूर्खदेखोनीसुखावे ॥ १९ ॥ मगत्यासींकळोंआलें ॥ नगसुवर्णरूपचीसंचलें ॥ तैसेंम
जदीनासींकेलें ॥ कर्माचेदाखलेदाविलेब्रम्हरूप ॥ २० ॥ आतांकर्मकरितांचब्रम्हपा
हें ॥ जैसेंनगचीपाहतांसोनेआहे ॥ ऐसीमजसांगीतलीसोये ॥ जेणेंजायभवभ्रांती ॥
॥२१॥आतांहेंजैसेंआहेतैसें॥मजकळोंआलेंऐसें ॥ आतांकाहींसंदेहनसे ॥ मजमाजी
भासेसर्वहें ॥ २२ ॥ ऐसेतुमचेउपदेशाचीनवाई ॥ ज्ञानध्याननलगेचीकांहीं ॥ सह
जींसहजबोधलीपाहीं ॥ हेंचिदेहींब्रम्हकेलें ॥ २३ ॥ कांहींकरविलेंतासांडिलें ॥ जे

१ टसावें २ संसार ३ संशय

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

थींच्यातेथेंचिस्थापिलें ॥ सर्वत्रींब्रम्हभासलें ॥ दुरीकेलेंभ्रांतीतें ॥ २४ ॥ एकींअने
काचाभ्रमझला ॥ जैसारज्जुसर्पभासासीआला ॥ कींसर्पीरज्जुभासविला ॥ तैसा
ब्रम्हींभासविलाप्रपंच ॥ २५ ॥ ऐसाब्रम्हभुललाहोता ॥ तोतवकृपेंसांपडलाआतां॥
धन्यधन्यमीसमर्था ॥ तुमचाकरमाथांमझ्यापैं ॥ २६ ॥ तुम्हाऐसाब्रम्हज्ञानी ॥ आ
णिकनदिसेकोण्ही ॥ कांजेंजेथींचेंतेथेंस्थापुनी ॥ साक्षीकरोनीठेविलें ॥ २७ ॥ आ
तांब्रम्हज्ञानीझाल्रेती ॥ तेकर्मातेंदूषिती ॥ तीर्थव्रतातेंनिंदिती ॥ आणिसंसारकरि
तीआदरें ॥२८ ॥ मुक्तझालोंऐसेंम्हणती ॥ म्हणोनीनित्यनैमित्यत्यागिती ॥ वादावि
वादप्रवर्तती ॥ विकल्पघालितीजनांचेमनीं ॥ २९॥ म्हणतीउगेचिकांकरितांकर्म ॥
हातोअवघाचिआइभ्रम ॥ व्रतनेमाचावृथाश्रम ॥ ऐसेंअंधमबोलती ॥ ३० ॥ उपवा
सकरितांदेवजोडे ॥ तरींदुकळींमेलेतेकायथोडे ॥ जेणेंकरूनीजनाचीभक्तीउडे ॥ अ
खंडबडबडतेकरिती ॥ ३१ ॥ कैंचीएकादशीसोमवार ॥ कैंचेंव्रतनेमआचार ॥ कैंची
भक्तिकैंचेंशास्त्र ॥ ऐसेंअपवित्रवदती ॥ ३२ ॥ स्नानकेल्याहोयमुक्ती ॥ तरींबेडूकम
त्स्यजळींचवसती॥गुहांमाजीजोडेश्रीपती ॥तरींबिळींवसतीउंदिर ॥ ३३ ॥ अरण्या
माजींगेलियापाहीं ॥ तरींदेवजोडताकांहीं ॥ तरीमृगजळजंबुकआणिकरोहीं ॥ तेही
पाहींमुक्तहोती ॥ ३४ ॥ कैंचीपोथीकैंचेंकीर्तन ॥ कैंचादेवकैंचेंध्यान ॥ कैंचेंवेदशास्त्रप

१ दोरी २ हात ३ व्यर्थ ४ खळ ५ दुष्काळांत ६ कोल्हे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri.

ठण ॥ ऐसेंजल्पनकरीतसे ॥ ३५ ॥ म्हणतीवेदानेंब्रम्हप्राप्तीनाहीं॥तेथेंशास्त्राचापाड
काई ॥ हेब्राम्हणभूललेतीपाहीं ॥ नकळेसोईहिताची ॥ ३६ ॥ मुखेंबोलतोब्रम्हज्ञान॥
परीकरणीतैसीनाहींजाण ॥ कींजोनिंदितीइतरांलागुन ॥ पाखंडीम्हणोनीदिसोंये
तो ॥ ३७॥ तोजरीब्रम्हज्ञानीअसता ॥ तरीअनेकींएकचिपाहाता ॥ सर्वत्रींलिनचि
असता ॥ नकरितानिंदेतें ॥ ३८ ॥ ब्रम्हज्ञानीम्हणजेकायी ॥ जोब्रम्हदेखेसर्वांठाईं ॥
जैसाहोईतैसापाही ॥ सांडीनिंदास्तुतीतें ॥ ३९ ॥ जेथेंमीतूंपणासींठावनाहीं॥तर्का
तर्काचेंनचलेंकांहीं ॥ जोब्रम्हदेखेसर्वांठाईं ॥ तोनिंदाकोणाचीनकरी ॥ ४० ॥ जैसेंप
टपाहतांशेवटवरी ॥ तोंतंतुचिभासेनिर्धारीं ॥ तैसाएकआत्माचराचरीं ॥ निंदितरी
मगकोणा ॥ ४१ ॥ ऐसेंसर्वत्रींएकजाणते॥तरीमुखेंनिंदानकरिते॥जैसेतैसेचिहोते॥
अनुभवेंराहतेनिवांत ॥४२ ॥ ब्रम्हज्ञानम्हणजेकाईं ॥ जोलीनहोयेसर्वांठाईं ॥ आत्म
त्वेंएकपाहीं ॥ सांडीसोईद्वैताची॥४३॥एकवंदीएकनिंदी ॥तोजाणावामहापतितं॥ते
ज्ञानदग्धजाणिजेत॥जैसाकोळसाहोतोकाष्टाचा ॥ ४४ ॥ जैसाकाष्ठींअग्नीलागला॥
तो॥रक्षाकरोनीविझोनीगेला॥काष्ठाचाकोळसाझाला॥स्वभावेंसंचलाकाष्ठची ॥४५
तोंजेथंजेथंलागत॥त्यासींतोकाळेंचिकरित ॥ तैसींज्ञानदग्धाचीस्थित ॥ असेनिंदि
तइतरांतें ॥ ४६ ॥ जोपूर्णत्वासींविसरला॥तोनिंदास्तुतीवरपडाझाला॥म्हणोनिपा

१ कर्ता २ वस्त्र ३ धांव ४ पापी ५ ज्ञानानें भाजलेला

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

खंडीबोलिला ॥हाभासझालातवकृपें ॥ ४७ ॥ ऐसेउदंडज्ञानीझालेती ॥ आपुलालें
मतस्थापिती॥देहाभिमानेंज्ञानेंकथिती॥आणिनिंदितीवेदशास्त्रां ॥४८॥ ऐसेंनव्हेतु
मचेंज्ञान ॥ अनेकींएकचिपूर्ण ॥ वेदशास्त्रांचेंवाढऊनिमहिमान ॥ बोधितांज्ञानविधि
युक्त ॥ ४९ ॥ जेथींचेंतेथेंकर्मस्थापुनी ॥ आणिवेगळेंकेलेंचौदेहांलागुनी ॥ ठेवीतांस
वसाक्षीकरोनी ॥ धन्यवाणीतूमची ॥ ५० ॥ तीर्थव्रतेंदेवीदेवताअतीथ ॥ सर्वस्था
पिलेतेथीचेतेथें॥निरसोनियांपाखंडमतें ॥ ब्रम्हज्ञानातेंसांगीतलें ॥५१॥ ब्रम्हज्ञाना
चाहोतांभास ॥ झालाअनेकत्वाचानाश ॥ जैसातैसाभासलाविशे ॥ धन्यतुम्हीस
द्गुरुराया ॥५२॥ सांगीतलेंमागितलेअध्यायींआपण ॥ जेंपुढिलेअध्यायींसांगेन॥ नै
मित्यकर्मालागुन ॥ तेंअभयदानसत्यकीजे ॥ ५३ ॥ स्नानसंध्याजपहोमपूर्ण ॥ दे
वपूजायज्ञअतिथीपूजन ॥ साहावेंकर्मवैश्वदेवजाण ॥ हेंस्वुणनित्याची ॥ ५४ ॥
नित्यकर्माचीस्थिती ॥ अनुभवेंसांगीतलीमजप्रती ॥ आतांनैमित्यकर्मगुरुमूर्ती ॥
यथानिगुतीसांगावें ॥ ५५ ॥ ऐसीऐकोनीशिष्यप्रार्थना ॥ संतोषलासद्गुरुराणा ॥
तुझ्यावचनेंमाझ्यामना ॥ संतोषजाणझालाअसे ॥ ५६ ॥ जेंजेंम्यांतुजसांगीतलें ॥
तेंतेंतुवांभावेंऐकिलें ॥ ऐकोनीमनींधरिलें ॥ अनुभवाआलेंब्रम्हतुज ॥ ५७ ॥ तुझी
ज्ञानदृष्टीप्रकाशली ॥म्हणोनीकार्यसिद्धीझाली ॥ जैसीतैसीवस्तुभासली ॥ बोळव

१ भिकारी २ शुद्ध

CC-0 Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

णझालीभवभ्रांतीची ५८ ॥ आतांतूहोयींसावधान ॥ सांगतोंनैमित्यकर्मालागोन
जेंब्राम्हणाचेंभूषण ॥ जेणेंनारायणसंतुष्टे ॥ ५९ ॥ व्यतीपाततीर्थपर्वणी ॥ सूर्यग्रह
णादिकरोनीं ॥ आल्यावेळेसींअनुभवेंकरोनी ॥ साक्षेपुनीआचरावें ॥६०॥ ज्यावेळे
जेंजेंआलेंअनुभवें ॥ तेंतेंविधियुक्तपाहिजेकेलें ॥ अहंकर्तेपणातेंवहिलें ॥ अनुभवें
सांडिलेंपाहिजे ॥ ६१ जेंव्रतामाजीशिरोमणी ॥ जितेंवंदितीब्रम्हादिकरोनी ॥ जे
महापातकांचींकरितेधुणीं ॥ जेवैष्णवजनींएकादशी ॥ ६२ ॥ जीतेंऋषिमुनिआदरें
करिती ॥ जेकल्पहोयपुण्यप्राप्ती ॥ हरेभवभयाचीभ्रांती ॥ जीतेंम्हणतीएकादशी ॥
॥ ६३ ॥ तीदिवसाचेंआहेव्रत ॥ आलियाकरावेंविधियुक्त ॥ त्याचीसांगतोंस्थित ॥
ऐकचितदेऊनियां ॥ ६४ ॥ दहाइंद्रियाचेंदमन ॥ करावेंतेंविधियुक्तकरोन ॥ तेचि
दशमीपूर्ण ॥ जाणतीखुणअनुभवी ॥ ६५ ॥ अनेकींएकचिभान ॥ द्वैतद्वैताचिबोळ
वण ॥ अपणराहेनाहींचहोवोन ॥ तेचिउपोषणएकादशी ॥ ६६ ॥ सर्वआपणामा
जीजाणोनी॥ राहावेंनाहींचहोवोनी ॥ हेंअनुभवेंजाणतीज्ञानी॥ जेसद्गुरुवचनींविन
टले ॥ ६७ ॥ अरंण्यांतगेलीयापाहे ॥ शेतीचेंबुजावेंतेंहोये ॥ तैसेंआत्मत्वेंपाहे ॥ सं
सारतोहीभ्रांतित्वें ॥ ६८ ॥ सर्वत्रजाणोनीहृषिकेशी ॥ लयकीजेमनबुद्ध्यादिकांसीं
तोचिउपवासएकादशी ॥ जेवेदशास्त्रींप्रतिपाद्य ॥ ६९ ॥ अहिक्यबोधेंकरावेंभजन

१ अग्रगण्य २ मार्जन करून ३ यथा शास्त्र ४ दावणें ५ नाश

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ तेंचिद्वादशीचेंपारण ॥ सहस्त्रनामाचेंपक्वान्न ॥ आदरेंकरोनीसेवावें ॥७०॥ हेंतसां
सांडोनीव्हावेंनिर्हेत॥ हेंचिद्वादशीचेंलळित॥अनुभवीऐसेव्रतआचरत॥त्यांसप्राप्तगु
कृपा ॥७१॥ हेमानसीएकादशी ॥ जेणेंसंतुष्टेहृषीकेशी ॥ हेंचिआचरलाअंबरऋषी
कांतीनगरासींनिश्चयीं ॥ ७२ ॥ मनींजोभावउत्पन्नहोय ॥ तोसहजस्थितीनेंचाल
ताहे ॥ जैसाकेतकीचावासजाय ॥ सबाह्यांतरेंफांकत ॥ ७३ ॥ केवडाकेतकींतफुल
ला ॥ तोपरीमळबाहेरकळोंआला ॥ तैसाअंतरभावफांकला ॥ असेवहिलाइंद्रियद्वा
रीं ॥ ७४ ॥ जैसासूर्यआहेगगनांत ॥ परीप्रकाशांतरींभासत ॥ तैसाबाह्यव्यवहारीं
कळोंयेत ॥ अंतरँगतसर्वही ॥ ७५ ॥ भूमीवरकींउखरआहे ॥ तेंअंकुरकरूनीठाऊक
होये ॥ तैसेंअंतरींचकळताहे ॥ जैसेंआहेतैसेंतें ॥ ७६ ॥ उखरभुमीवरीअसे ॥ तरी
कोंबानिर्बळदिसे ॥ आर्द्रभावभूमींअसे ॥ अनायासेंटवटवीत ॥ ७७॥ तैसेंब्रम्हज्ञान
अंतरींचें ॥ शरीरकर्मेंकेलेंसाचें॥म्हणोनीकर्मंकरितांविधीचें॥मनकामनेचेंनकरीच ॥
॥ ७८ ॥ जेथीचेंतेथेंमनस्थापुन ॥ आदरेंकरीनित्यतैमित्यालागुन ॥ आपणराहे
साक्षीहोवोन ॥ अंतरज्ञानकेलेंवरवरी ॥ ७९ ॥ ज्याचेहृदयींपूर्णबोधझाला ॥ तोवि
धियुक्तकर्मीप्रवर्तला ॥ सोडिद्वैतबूद्धीला ॥ करीनैमित्यालाआदरें ॥ ८० ॥ ज्यांसीं
अंतरींबोधघन।हीं ॥ तेचिउखरभूमिकापाहीं ॥ म्हणोनीकर्माचारतेही ॥ द्वेषपाहींकरि

---

१ आ.। २ वृत्त समाप्ती ३ आकाशांत ४ आंतील

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ताती ॥ ८१ ॥ जोकर्मीविषईआळसी ॥ आणिविन्मुखवेदशास्त्रांसीं ॥ निंदिसाधुसं
तांसीं ॥ ब्रम्हज्ञानत्यासींनाहीं ॥ ८२ ॥ जेसद्गुरूचेअंकित ॥ तेचालतीविधि
युक्त ॥ करितीनित्यनैमित्य ॥ जनालावितसन्मार्गीं ॥ ८३ ॥ सांगीतलीमा
नसीकएकादशी ॥ आतांबाह्यव्यवहारेंकरावीकैसी ॥ तेंहींसांगतोंपरियेसीं ॥ दे
चितासींरत्नाकरा ॥ ८४ ॥ आलियादशमीचादिवसजाण ॥ आलियामानावा
आपण ॥ म्हणेमीहोईनपावन ॥ व्रतपूर्णआचरतां ॥ ८५ ॥ धनजोडिलियाजैसें
लोभीसंतोषीहोतसे ॥ दशमीआलियातैसें ॥ अतिहर्षेंसुखावे ॥ ८६ ॥ जैसामाये
तेंबाळदेखोन ॥ धांवेहातवरतेंकरून ॥ तैसीदशमीआलियाजाण ॥ भक्तिपूर्णआरं
भावी ॥ ८७ ॥ प्रातःकाळींकरोनीस्नान ॥ विधियुक्तकरावेंआचरण ॥ शाळग्राम
शिळेचेंपूजन ॥ प्रेमेंकरोनीकरावें ॥ ८८ ॥ बाहेरदेवपाटावरी ॥ तैसालक्षावाहृदयां
तरीं ॥ जेंजेंपूजनकरावेंबाहेरी ॥ तैसेंचअंतरींभावावें ॥ ८९ ॥ बाहेरदेवपाटावरी ॥
मूर्तीबैसवावीहृदयाभीतरी ॥ बाहेरस्नानगंगोदकेंकरी ॥ सत्रावीअंतरींन्हाणीतसे ॥
॥ ९० ॥ बाहेरदेवआसनींबैसविले ॥ निर्विकल्पअंतरींसंचलें ॥ बाहेरपृथक्‌देखि
लें ॥ अंतरींभाविलेंसर्वत्र ॥ ९१ ॥ देवासींचढविलेंचंदन ॥ आणितुळसीमंजरीला
गुन ॥ तैसेंअंतरींमीतूंपणखंडुन ॥ प्रेमचंदनलावावें ॥ ९२ ॥ सुमनाचेंसुमनसुंदर ॥

१ स्वच्छ मन:चें २ पुष्प

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

धूपजाळावाअहंकार ॥ आत्मनिवेदनसाचार ॥ नैवेद्यसत्वरअर्पावा ॥ ९३ ॥ अंत्र
गंधपुष्पधूपदीपजाण ॥ नैवेद्यफलतांबुलाचेंअर्पण ॥ दक्षिणाठेवावीअभिमान ॥ ते
णेंनारायणसंतुष्ट ॥ ९४ ॥ ऐसेंअंतर्बाह्यकरोनीपूजन ॥ मगकरावेंब्राम्हणाचेंचरण
क्षाळन ॥ षोडषोपचारेंकरावेंपूजन ॥ करावेंभोजनएकवेळां ॥ ९५ ॥ रात्रींकरावें
कीर्तन ॥ मेळउनीवैष्णवजन ॥ टाळमृदंगघोषकरोन ॥ कीजेउच्चारणनामाचें ॥
॥ ९६ ॥ येरेदिवशींस्नान ॥ एकादशीचेंउपोषण ॥ सर्वत्रींपाहोनभगवान ॥ करावें
कीर्तनआवडीनें ॥९७॥ चारप्रहरएकादशीशीं॥निद्राकरूनयेरात्रीसीं॥अंतरूनद्या
वीद्वादशी ॥ अतिआदरेंसींसाधावी ॥ ९८ ॥ करावेंब्राम्हणभोजन ॥ यथाशक्तीद्या
वेंदान ॥ आवडीनेंरात्रींकीर्तन ॥ ळळीतपूर्णकरावें ॥९९॥ यारीतीनेंजेंव्रतआचरती॥
तेचिभवभयातेंवंचिती ॥ जेअभिमानेंनकरिती ॥ तेजातीनर्कालया ॥ १०० ॥ जया
सींआपुलेंकरणेंहित ॥ तेणेंचियाव्रतींठेवावेंचित्त ॥ हेंजाणावेंनैमित्य ॥ जेणेंशोभि
वंतब्राम्हणपण ॥ १ ॥ अथवापितृतिथीआली ॥ तीअतिआदरेंपाहिजेकेली ॥ जीं
नैमित्यकर्मेंबोलिलीं ॥ सहजलागलींब्राम्हणा ॥ २ ॥ हेंसांगीतलेंसाक्षेपेंकरून ॥
अनुभवीजाणलीखुण ॥ राहतीसर्वसाक्षीहोवोन ॥ हेंचिभूषणब्राम्हणाचें ॥ ३ ॥ सां
गीतलेंनित्यनैमित्यलक्षण ॥ ज्ञातेकरितीअनुभवेंकरून ॥ राहतीसर्वसाक्षीहोवोन ॥

१ उरक २ धुणें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

हेंचिभूषणब्राम्हणाचें ॥ ४ ॥ सद्गुरुवाक्यऐकोनी ॥ बोलेरत्नाकरकरजोडोनी ॥ धन्यधन्यतुमचीवाणी ॥ प्रबोधोनींसमर्थथोर ॥ ५ ॥ जेंजेंस्वामीनींसांगीतलें ॥ तेंतें अनुभवेंठसावलें ॥ कर्मब्रम्हरूपाचिकेलें ॥ माझेंझालेंसमाधान ॥ ६ ॥ परीएकआ हेविनंती ॥ ऐकावीसद्गुरुमूर्ती ॥ वेदाचेमंत्रआतांकांनफळती ॥ तेंमजप्रतीसांगावें ॥ ॥ ७ ॥ पहिलेंअग्नीशींकरीआव्हेन ॥ तेथेंअग्निप्रगटेआपण ॥ वरुणमंत्रम्हणतांजा ण ॥ जलयेऊनिवृष्टीकरी ॥ ८ ॥ देवांचेंकरितांआव्हन ॥ देवहीयेतीआपण ॥ ऐसे वेदाच्यामंत्रेंकरून ॥ सृष्टीजाणचालतहोती ॥ ९ ॥ आतातेंचिमंत्रआहेती ॥ आप णब्राम्हणहीपढती ॥ परीफलासींकांनयेती ॥ तेंमजप्रतिसांगावें ॥ १० ॥ म्हणतीजै सेंकलियुगलागलें ॥ तैसेंवेदाचेंवीर्यगेलें ॥ ऐसेंबहुतांचेमुखेंऐकिलें ॥ तेणेंमनझालें कासाविस ॥ ११ ॥ कांजेंज्याचेंवीर्यगेलें ॥ तेणेंहीतनोहेआपुलें ॥ आणिस्वामीनीं हीसांगीतलें ॥ विधियुक्तचालिलेंपाहिजे ॥ १२ ॥ तरीसद्गुरुम्हणतीसावधान ॥ ऐक बापापुशिलाप्रश्न ॥ जेणेंउडेसंदेहाचेंभान ॥ होयसावधानसांगतों ॥ १३ ॥ वेदवे चिअनादिसिद्धआहेती ॥ आणित्याचेंवीर्यगेलेंम्हणती ॥ हेंजैसेंअसेंतैसेंतुजप्रती ॥ यथास्थितीसांगेन ॥ १४ ॥ अरेबापाजेआपणाआपणनेणती ॥ तेअशौचसर्वपदा र्थी ॥ कांजेदेहचिमीम्हणती ॥ आणिपाहतीवेदशास्त्रें ॥ १५ ॥ अशौचम्हणजेकायी ॥ ॥ ५ ॥

१ बोलावर्णे २ येई ३ सामर्थ्य ४ सर्वांच्यापूर्वीदेवांपासून निघालेले

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ज्याचेचारदेहनिरशिलेनाहीं ॥ व्यापकाचीनेणेसोई ॥ तेंचिपाहींअशौच ॥ १६ ॥
ओंकारबिंदुसंयुक्त ॥ त्याबिंदुमाजीप्रकाशलीज्योत ॥ जिचेनीहेंसर्वप्रकाशित ॥ जे
नांदतविषमीशमी ॥ १७ ॥ जेंअनादिसिद्धआहे ॥ त्यामाजीहेंभासताहे ॥ त्याची
नेणेजोसोय ॥ तोचिपाहेअशौच ॥ १८ ॥ शरीरतेंहेंगुणाधीन ॥ मीतोंअसेंगुणाती
तपूर्ण ॥ असेंज्यासींनाहींज्ञान ॥ तोचिजाणअशौच ॥ १९ ॥ अशौचमंत्रजपतां ॥ फ
ळनपाविजेतत्वतां ॥ जैसेंखडकींबीजपेरितां ॥ कायतेंशेतासमउगवेल ॥ २० ॥ ख
डकींबीजपेरिलें ॥ तेंजैसेंवायांचिगेलें ॥ तैसेंअशौचेंवेदपढिले ॥ तेंवंचिलेफळासीं ॥
॥ २१ ॥ मुर्खखडकजाणतनाहीं ॥ म्हणेबीजचीनाशवंतपाहीं ॥ तैसेवेदासींम्हणती
विर्यनाहीं ॥ ज्यासींनाहींआत्मशुद्धी ॥ २२ ॥ आपलेअशौचतेतेंनेणती ॥ आणिवे
दाचेंवीर्यगेलेंम्हणती ॥ जैसीव्यभिचारिणीपती ॥ सेवितांचित्तींनसेभाव ॥ १२३ ॥
पतीपुढेंलुडबुडकरित ॥ उदंडहावभावदावित ॥ बाह्यसंपादनीकरीत ॥ अंतरींहेत
परपुरुषाचा ॥ २४ ॥ तैसेंचवेदशास्त्रपढती ॥ आणिउदंडबाचाळीकरिती ॥ आणि
काम्यकर्मवसेचित्तीं ॥ हेचिस्थितीव्यभिचारीची ॥ १२५ ॥ आत्मदृष्टीतेंत्यजो
न ॥ जोवर्तेबाह्यव्यवहारेंकरून ॥ तोचिव्यभिचारीजाण ॥ मंत्रनयेतिम्हणो
निफळा ॥ १२६ ॥ स्वकर्माचाअनादरु ॥ काम्यकर्मीअतिभरु ॥ भूतदयेवि

१ ब्रह्माची २ वडबड

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

णनिष्ठुरु ॥ म्हणोनीसाचारुमंत्रनयेतीफळा ॥ २७ ॥ स्वकर्माचाअनादरु ॥
शुद्धनाहींअंतरु ॥ संकल्पविकल्पकामक्रोधघोरु ॥ म्हणोनिमंत्रनयेतीफळा ॥
॥ २८ ॥ मनामागेंधांवत ॥ निश्चळनसेचिचित्त ॥ झालाविषयींआसक्त ॥ म्हणोनी
फळतनाहींमंत्र ॥१२९॥ नित्यनैमित्याचाबोळवण ॥ गाईब्राम्हणाचेंनकरीपूजन ॥
तीर्थव्रतासींदोषितीजाण ॥ मंत्रम्हणोनीनफळती ॥ १३० ॥ आपपरनविचारिती ॥
साधुसंतांतेंनिंदिती ॥ आप्तवर्गातेंदुखविती ॥ मंत्रनफळतीम्हणोनियां ॥ १३१ ॥
परस्त्रीपरधनजाण ॥ चित्तींकरितीअफिलाषण ॥ अखंडअशौचजाण ॥ मंत्रम्हणो
नीनफळती ॥ १३२ ॥ मायामोहेंभुललेती ॥ विषयींजडलीअसेप्रीति ॥ संसारआ
दरेंकरिती ॥ म्हणोनीनयेतीमंत्रफळा ॥ १३३ ॥ परमार्थीकवडीनाहींवेंचित ॥ प्रपं
चींसर्वस्वचित्त ॥ विषयभोगींआसक्त ॥ नसेहेतपरमार्थी ॥ १३४ ॥ मीदेहचिऐसा
मानिला ॥ पोटासाठींविद्याभ्यासकेला ॥ परान्नेंवेदविकिला ॥ म्हणोनीमंत्रनिर्फळ
॥ १३५ ॥ जेवेदशास्त्रसांगती ॥ तैसेंतेनआचरती ॥ आणिअहंतेसिंमिरवती ॥ इत
रांदूषितीमहापापी ॥ १३६ ॥ देहरक्तमूत्रेंभरलासे ॥ दुर्गंधीज्यामाजीवसे ॥ तोभी
चीम्हणोनीमानीतसे ॥ निर्फळहोतसेंवदत्यातें ॥ ३७ ॥ जैसाविटाळसीनेंजपकेला ॥ ६ ॥
तोअवघाचीवायांगेला ॥ तैसाअशौचप्राणीझाला ॥ वेपढलानिर्वीर्य ॥ १३८ ॥ वे

१ दयाहीन २ भयंकर ३ पूर्णपणें गढळेलां

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

दनिर्वीर्यम्हणताआपण ॥ तोंपरमार्थापडतसेखाण ॥ उपायकरितांअपायजाण ॥ होयम्हणोनीप्राणियासीं ॥ १३९ ॥ जेआत्मानुभवातेंनेणती ॥ तेवेदातेंनिर्वीर्यम्हणती ॥ जैसेंज्वरेंकरूनीव्यापिजेती ॥ तदुग्धत्यागितीकडूम्हणोनी ॥ १४० ॥ आपुलेंमुखकडूअसे ॥ त्याचातोभावचिनसे ॥ आणिदुग्धातेंकडूम्हणतसे ॥ अज्ञानतैसेवेदम्हणती ॥ १४१ ॥ जैसेडोळेव्यापिलेकाविळें ॥ त्यासशुभ्रतेंदिसेपिंवळें ॥ श्वानासींचोरसावनकळे ॥ भुंकतपाठीसलागतसे ॥४२॥ अनाचारांनावडेआचार ॥ चोरांसींनावडेसाहुंकार ॥ वेडियानावडेचतुर ॥ तैसानिर्फळवेदमूर्खा ॥ १४३ ॥ आपुलेठायींभावनाहीं ॥ वेदातेंनिर्वीर्यम्हणतीपाहीं ॥ ऐसेउठलेसृष्टिच्याठायीं ॥ कितीकाईसांगावें ॥ १४४ ॥ आपलीअपवित्रतानेणती ॥ एकात्मतानसेचित्तीं ॥ आणिइतरांतेंनिंदिती ॥ नग्नम्हणतीभांडजगा ॥ १४५ ॥ ऐसेंउलटेंचिचालिलें ॥ अनहिताहितमानिलें ॥ जैसेंव्यभिचारिणीनेंकेलें ॥ सुखमानिलेंपरपुरुषीं ॥ १४६ ॥ तैसेंझालेंजनासीं ॥ तेभूललेतीआपणासीं ॥ त्याचेपाहतांक्रियेसीं ॥ तोतंवराशीपापाची ॥ १४७ ॥ जोंवरीअंतरशुद्धनाहीं ॥ तोंवरीमंत्रफळासींनयेतीकांहीं ॥ याअनुभवेंजाणतीसोई ॥ जेसदागुरुपायींविनटले ॥ १४८ ॥ सद्गुरुकृपेविण ॥ त्याचीकोणासींनकळेखुण ॥ रत्नाकराऐसेंजाणोन ॥ सांडीमानकल्पनेचें ॥१४९॥

१ दुःख २ एकरोगव्याहे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

जेसेंकनकंबीजसेविलेंज्यानें ॥ त्याचेंअप्रमाणबोलणें ॥ कींजैसेंबाळाचेंक्रीडणें ॥
सत्यमानणेंपैंकांहीं ॥ १५० ॥ जेसेंबाळशुभअशुभबोलत ॥ परीज्ञाताअप्रमाणमानि
त ॥ तेसेंवेदाचेंवीर्यगेलेंम्ह्णणत ॥ तेंसत्यमानोनयेकीं ॥ ५१ ॥ शब्दोशब्दींविवेकर
हित ॥ तेंचिबोलणेंनेमस्त ॥ तेसेंआत्महीतानाहींजाणत ॥ वसेप्रीतदेहभावीं ॥५२॥
वयतरीशतवर्षांचेंआहे ॥आणिस्वहिताचिनेणेंसोये॥तोचिएकबोलपाहें ॥ मायामोहें
व्यापिलें ॥ ५३ ॥ विद्यावैभवनिर्फळजाण ॥ चातुर्यकळाजाणेंपूर्ण ॥ परीआत्मअनु
वाचिनेणेंखुण ॥ तोचिजाणबाळकीं ॥ ५४ ॥ विद्याअभिमानेंस्फुंदत ॥ अहंकर्तेपणा
वागवित ॥ मनामागेंजेधांवत ॥ तेजाणचित्तींबालकीं ॥ ५५ ॥ जोअवसानीआहे ॥
त्याचीनेणेंसोये ॥ अखंडचित्तींचिंतावाहे ॥ तोचिपाहेबालकीं ॥ ५६ ॥ आपलें
प्रारब्धनाहींजाणत ॥ आणिविषईंहव्यासनकरित ॥ स्वहिताचानसेचिहेत ॥ तेच
होतबालकीं ॥ ५७ ॥ पळपळवयजातें ॥ हेंनकळेगात्यातें ॥ मीतूंपणवसेजेथें ॥ तेनि
श्चितबालकीं ॥५८ ॥ मेलियाचीवार्ताऐकती ॥ आणिपुढेंहीमरेलजाणती ॥ परीअ
नुतापनधरिती ॥ तेचिनिश्चितीबालकीं ॥ ५९ ॥ काळवेळनाहींमरणासीं ॥ विना
प्रयत्नेंचियमनेयासीं ॥ ऐसेंअसोनीनकरीभजनासीं ॥ तोचिनिश्चयेसींबालकीं ॥
॥ ६० ॥ शुभअशुभनाहींजाणत ॥ अहंब्रम्हाचानाहींहेत ॥ सर्वसत्यचमानित ॥ ते

१ घोतऱ्याचेंबीं २ खाल्लें ३ खोटें ४ खेळणें ५ शेवटीं ६ हाव ७ पश्चात्ताप

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

चबोलतबालकीं ॥ ६१ ॥ आपज.के ठेंजाणतसे ॥ परीछिंन्नअनुभवायेतसे ॥ ऐसें जाणोनीभाननसे ॥ तोचिअनायासेंबालकीं ॥ ६२ ॥ ज्यासींचौंदेहांचेंनाहींज्ञान ॥ आपुल्यासाक्षित्वासींनगें ॥ मानीस्थुळदेहचीआपण ॥ तेचिजाणबालकीं ॥ ६३ ॥ मीगुणातीतनिर्गुण ॥ सर्वसाक्षित्वेंचैतन्यघन ॥ ऐसेंज्यांसींनाहींज्ञान ॥ तेजिपूर्णबालकीं ॥ ६४ ॥ बाळअज्ञातज्ञाबोलत ॥ करोनयेतेंकरित ॥ विष्ठामूत्रींहातघालित ॥ तैसाहावर्ततदेहासंगें ॥ ६५ ॥ बोलेअपवित्रपदार्थ ॥ नविचारितांमुखींघालित ॥ तैसादेहचिहाम्हणत ॥ ज्यामाजीबहुतदुर्गंधी ॥ ६६ ॥ जोम्हणेमीदेहचिआपण ॥ त्याचीवर्तणूकअप्रमाण ॥ ऐसेंजाणोनविद्वज्जन ॥ त्याचेंज्ञाननमानिती ॥ ६७ ॥ तें शब्दब्रम्हजेंबोलती ॥ तेंपशुपक्षापरीजाणती ॥ अथवाझाडेंफडफडिती॥ऐसेंमानिती अनुभवी ॥ ६८ ॥ तेणेंवेदनिर्वीर्यम्हणीतला ॥ तरीतोकायनिर्वीर्यझाला ॥ ऐसेंजा णोनीकल्पनेला ॥ सांडिवहिलारत्नाकरा ॥ ६९ ॥ देवाचेंआव्हनकरितां ॥ देवये तीतत्वतां ॥ ऐसेंतूंबोलिलासिसुता ॥ तेंचिआतांऐकावें ॥ ७० ॥ अग्नीचेंकरितांआ व्हन ॥ तेथेंअग्निहोयनिर्माण ॥ वरुणमंत्रम्हणतांजाण ॥ जळयेऊनवृष्टिहोय ॥ ॥ ७१ ॥ तूंपृच्छाकेलीऐसी ॥ हीविद्याहोतीनळापासीं ॥ मंत्रमयदेवताहृषीकेशी ॥ मंत्रींचकर्मासकरीतसे ॥ ७२ ॥ वसिष्ठविश्वामित्रादिकझाले ॥ त्यांहींमंत्रमयकर्मंके

१ घोडकें २ पाणी

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

लें ॥ परिछिन्नदेवआले ॥ ऐसेंऐकिलेनाहींकीं ॥ ७३ ॥ परीत्यांमाजीसामर्थ्यहोतें॥ परितेंनाहींयाब्राम्हणांतें ॥ कांजेअशौचपढतीवेदशास्त्रातें ॥ म्हणोनफळातेंनपावती ॥ ७४ ॥ पहिलेंजेंइच्छूनीकरितीकर्म ॥ तेंपावतीफळउत्तम ॥ कांजेशुद्धयांचेंअंतर्याम ॥ नेमिलानेमसिद्धीपावे ॥ ७५ ॥ वेदनिर्विकल्पकल्पतरु ॥ कल्पिल्यासारिखें फळभारु ॥ म्हणोनीज्ञानीसाचारु ॥ करीउच्चारुप्रेमभावें ॥ ७६ ॥ कल्पतरूसीं फळलागल्याही ॥ परीकल्पनाकरीतसेपाहीं ॥ म्हणोनीवेदासींबोलनाहीं ॥ संदेह कांहींधरूंनको ॥ ७७ ॥ जैसाआरसापाहतांआपण ॥ तैसेंचिप्रतिबिंबदिसतेंजाण ॥ म्हणोनीवेदअंतरशुद्धीविण ॥ निर्वीर्यजाणभाविती ॥ ७८ ॥ तरींअवघेंमिथ्या जाणोनी ॥ तूंचालरेविधियुक्तस्थापोनी ॥ संदेहअसेलजरीवचनीं ॥ बोलवचनरत्नाकरा ॥ ७९ ॥ सूर्यअंधारासींपाहोंजाय ॥ तोंअंधारचिप्रकाशहोय ॥ तैसेंअज्ञानझालेंपाहें ॥ नकळतगुह्यतवकृपेविना ॥ ८० ॥ तुझेकृपेचीनवलपरी ॥ कर्मब्रम्हचि झालेंसाचारी ॥ मीएकव्यापकचराचरीं ॥ ऐसेंनिर्धारींठसावलें ॥ ८१ ॥ माझेंझालेंसमाधान ॥ केलेंविधियुक्तकर्माचेंस्थापन ॥ नित्यनैमित्तिकतेचिखूण ॥ बाणलीअसे ॥ ८२ ॥ मीदेहीअसोनीविदेही ॥ कर्महोयजेंजेंकांहीं ॥ मजदेहाचें नातेंनाहीं ॥ तेंतेंपाहेत्रिगुणयोगें ॥ ८३ ॥ गुणीतेंस्वाभावीककर्मअसे ॥ तेंमाझे

१ इच्छिलेलेंदेणारावृक्ष २ सामर्थ्यांविना

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

नीतेंप्रकाशे ॥ मीसर्वीतेंजाणतसें ॥ साक्षित्वेंअसेंवेगळा ॥ ८४ ॥ वेदींस्थूळींक
र्मस्थापिलें ॥ ज्यांज्यांवर्णीजेंजेंभागासींआलें ॥ तेंतेंतुम्हीवहिलें ॥ तेणेंआपुलेंहि
तहोय ॥ ८५ ॥ हेंमाझियाचित्तासींआलें ॥ आतांकरणेंनकरणेंअवघेंचिगेलें ॥ शरी
रींकर्मस्वभावेंसंचलें ॥ तेंम्यांजाणितलेंसाक्षीत्वेंसीं ॥ ८६ ॥ जेणेंब्राम्हणासींब्रा
म्हणपण ॥ जेणेंवंद्यसर्वांलागुन ॥ निर्गुणाचाझालासगुण ॥ धर्मस्थापनकराव
या ॥ ८७ ॥ कांजेविधियुक्तकर्मआचरण ॥ सृष्टीचाव्यवहारचाळण ॥ वेदशंखासु
रेंनेलेजाण ॥ म्हणोनीनिर्गुणासगुणत्व ॥ ८८ ॥ मत्स्यरूपहोउनीआपण ॥ केलेंशं
खासुरावेंहनन ॥ स्थापिलेवेदआणोन ॥ पापक्षाळणकरावया ॥ ८९ ॥ सांगा
वयाकायकारण ॥ कांजेदेवासींवेदांचाअभिमान ॥ म्हणोनीवेदविहीनहोतांआ
पण ॥ वेदाचेजाणद्रोहीहोतों ॥ ९० ॥ चालावेंविधियुक्त ॥ हेंचिवेदाचेंमनोगत ॥
तुमचेकृपेनेंमाझेंचित्त ॥ झालेंनिरहेतकृपानिधी ॥ ९१ ॥ ब्राम्हणकर्मसांगितलें ॥
आतांतीवनर्णांचेंकर्मराहिलें ॥ तेंहिपाहिजेबोधिलें ॥ जेंबोलिलेंवेदशास्त्र ॥ ९२ ॥
तंवसद्गुरुम्हणतीसावधान ॥ तेंपुढिल्याअध्यायींसांगेन ॥ जेणेंहोयतुझेंसमाधान ॥
साक्षीहोवोनराहेंतूं ॥ ९३ ॥ हादीपरत्नाकरग्रंथ ॥ जोउपनिषदांचामथितार्थ ॥ जे
णेंबाळ्याभोळ्याचेंबोधेचित्त ॥ हरेभ्रांतसर्वही ॥ ९४ ॥ जैसासूर्यउगवेगगनांत॥ दा

१ वध २ धुणें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

हाहीदिशाप्रकाशित ॥ तैसादीपरत्नाकरग्रंथ ॥ असेदावितयथास्थिती ॥ १९५ ॥
सूर्यप्रकाशेंउच्चनीचदिसत ॥ तैसेंयाग्रंथेंशुभाशुभभासत ॥ अज्ञानामार्गीलावित ॥
बरोबरजातपनिया ॥ १९६ ॥ जेंअनिर्वाच्यवस्तुआहे ॥ मनबुद्धयादिकांअगोच
चरहोये ॥ तेंदीपरत्नाकरेंप्राप्तहोये ॥ ब्रम्हत्वयेअंगासीं ॥ १९७ ॥ जोस्वतांब्र
म्हहोईल ॥ त्याससर्वत्रब्रम्हभासेल ॥ अनुभवावीणजेबोलतील ॥ तैसेंफोलजा
णावें ॥ १९८ ॥ ज्यासींसद्गुरुकृपाअसेल ॥ त्यासींयाग्रंथींरीघहोईल ॥ देह
वादीयासींहाळसील ॥ उपाळंतीलऐकोनी ॥ १९९ ॥ जैसासूर्यकरीसर्वप्रकाश ॥
आणितेंअंधारहोयघुबडास ॥ दुःखहोयचोरास ॥ अज्ञानांसहोयतैसें ॥ २०० ॥
ज्वरितादुग्धकडूलागत ॥ मर्कटमनुष्यांबाकुल्यादावित ॥ सिंहदेखोनीश्वानभुंकत॥
तैसाग्रंथअज्ञाना ॥ १ ॥ अज्ञानम्हणजेकाई ॥ ज्यासींअनुभवज्ञाननाहीं ॥ यासींग्रं
थींपाही ॥ सुखसोईसांपडेना ॥ २ ॥ म्हणोनीतूंआतांएककरीं ॥ याग्रंथींप्रेमधरीं ॥
सर्वपाहींआपणाभीतरी ॥ मीसाक्षिनिरधारीवेगळाअसें ॥ २०३ ॥ वेदशास्त्रींजिंजें
कर्मस्थापिलें ॥ तेंसाक्षित्वेंत्वांजाणितलें ॥ आणिशरीरींजेंकर्मकेलें ॥ तेंकळोंआ
लेंतुजसींचकीं ॥ २०४ ॥ तूंवेदाचाजाणता ॥ आणिशरीराचाचाळविता ॥ तु
जकर्मासींआतां ॥ संबंधसुताअसेचिना ॥ २०५ ॥ तूंआपणासींनाहींवमान ॥

१ प्रत्यय २ प्रवेश ३ भानशील ४ उपद्रवील ५ बापकरी

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

स्थूळकर्मस्वप्नापरीजाण ॥ तूंनिर्हेतराहेंसहजहोवोन ॥ ब्रम्हपूर्णतूंचितुझा ॥ २०६ ॥ आपुलेंईश्वरत्वविसरलें ॥ स्वप्नदेखिलेंत्वांबरें ॥ तेंम्यांतुजसविस्तरें ॥ यथा प्रकारेंसांगीतलें ॥ २०७ ॥ स्वप्नदेखणेंआणिसांगणें ॥ परीअवघेंचिखोटेंजाण णें ॥ तैसेंस्थूळींचेंकर्मकरणें ॥ मिथ्यापणेंमानावें ॥ २०८ ॥ मिथ्याजाणोनी कर्मकरी ॥ तोचिधन्यचराचरीं ॥ त्यासींआवडलाश्रीहरी ॥ वर्तेसंसारींसाक्षि त्वें ॥ ९ ॥ कांजोदेहआहेवर्तमान ॥ तोंवरीविधियुक्तकर्मकरावेंआपण ॥ जैसीप्राति ष्ठास्वप्नींजाण ॥ तैसीहीखुणजाणावी ॥ २१० ॥ जेंजेंमनबुद्धीआंत ॥ तेंतेंस्वप्नचीं जाणरेसत्य ॥ ऐसेंजाणोनियांरेमात ॥ सांडीहेतम्हणोनी ॥ ११ ॥ हेतुसांडोनीनिर्हे तव्हावें ॥ नाहींआपणआपणासींयोजावें ॥ सहजींसहजजाणावें ॥ तव्हांचीपावि जेसुखातें ॥ १२ ॥ ज्याजातींतशरीरझालें ॥ तेंतेंकर्मचीघेउनीआलें ॥ जैसेंपुष्पजें उगवलें ॥ तेपरिमळेंलागलेंमहंका ॥ १३ ॥ जैसेंझाडतरीएक ॥ आणिपुष्पेंयेतीअ नेक ॥ परीसुवासनाहींभिन्नभिन्नदेख ॥ स्थूळकर्मसम्यक्ऐसेंजाण ॥ १४ ॥ जेथेंज्ञा तिहेचिझाडजाणणें ॥ आणिशरीरतेंचिगासुमनें ॥ कर्मतेचिगासुवासजाणणें ॥ अनु भवेंपहावेंविचारुनी ॥ १५ ॥ जैसेंपुष्पवृक्षभिन्नभिन्न ॥ तैसीज्ञातीभिन्नभिन्न ॥ सुम नापरीशरीरजाणोन कर्मपूर्णसुवासकीं ॥ १६ ॥ चंपकफुलाचासुवास ॥ नमिळेचि

१ देहाचें कर्म १ जीवंत

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

मोगऱ्यास ॥ मोगऱ्याचाजाईस ॥ जाईचाबकुळीसींनामिळेचकीं ॥ १७ ॥ हातुजदृ
ष्टांतसांगितला ॥ आतांऐकद्राष्टांताला ॥ जेणेंनाशहोयदुर्बुद्धीला ॥ जाणकर्माला
सहजची ॥ १८ ॥ ब्राम्हणक्षत्रीयवैश्यजाण ॥ शुद्रतोचौथावर्ण ॥ हेंचिगासुभिन्न ॥
कर्महीआनआनभासतसे ॥ १९ ॥ जैसाचंपकपुष्पाचासुवास ॥ तोशोभेज्याचात्या
स ॥ तैसाज्यावर्णाचामनुष्य ॥ त्याचेंत्यासभासतसे ॥ २० ॥ पुष्पाससुवासकोणी
लाविलानाहीं ॥ तोउपजतस्वभावपाहीं ॥ तैसेंज्ञातीकर्मदेहीं ॥ नवेंकांहींझालेंनसे॥
॥ २१ ॥ जोंवरिपुष्पआहे ॥ तोंवरिसुवासपाहें ॥ तैसेंजोंवरीदेहवर्तताहे ॥तोंवरींनो
हेकर्माचात्याग ॥ २२२ ॥ पुष्पजेव्हांकोमाजलें ॥ तेंसुवासातेंघेऊनीगेलें ॥ तैसेंदे
हनाशितांराहिलें ॥ देहाचेंकर्मसर्वही ॥ २२३ ॥ पुष्पींसुवासअर्पिता ॥ तोवेगळा
चिरेआहेसुता ॥ तैसादेहकर्माचानियंता ॥ तूंस्वतावेगळाची ॥ २४ ॥ ऐसेंजाणोनि
यांआतांनिर्हेतराहेंरेसुता ॥ तूंसर्वांचाप्रकाशिता ॥ सर्वसत्तातुझीचकीं ॥ २२५ ॥
प्रकृतीकर्मासीं ॥ तूंसाक्षित्वजाणतोसी ॥ स्वयेंचिब्रम्हमीअसेऐसी॥भावनामानसीं
करीतजाय॥२२६॥जेजेवृत्तिउठेलकांहीं॥तेतेवेगळेपणेंसोडीतजाई ॥ आणिखटपट
करितांही ॥ हितनाहींविचारितां ॥२२७॥ करीनअथवानकरीन ॥ ऐसेंकल्पितांचि ॥१०॥
होयबंधन ॥ शरीरचेष्टामिथ्याजाणोन ॥ करीपाळणवेदशास्त्राचें ॥ २२८ ॥ ज्ञातेक

१ वाइबुद्धीला २ निरनिराळें ३ तुं.ी

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

मजाणोनीसांडिती ॥ अज्ञानातेंनकळेचीस्थिती ॥ आणिदेखादेखीकर्मत्यागिती ॥
परीमेणतीमीकोण ॥ २९ ॥ मीकोणहेंनाहींज्ञान ॥ निर्विकल्पताझालेंनाहींमन ॥
आणिदेखादेखीकर्मत्यागुन॥करीहानमंदमती ॥३०॥ ऐसेंदेखदेखीचालतीजाण ॥
म्हणोमीज्ञात्यानेंदाखवावेंआपण ॥ जैसेंभगवंतेंकेलेंधर्मस्थापन ॥तैसेंचिसाधुजनक
रिताती ॥२३१॥ तरींदेहबुद्धीचेप्राणी ॥ तेद्वैतचीमानोनी ॥ तेंअज्ञानेंशास्त्रेंकरूनी ॥
पडलेरानींभ्रमाच्या ॥ २३२ ॥ जोरानींपडलाआपण ॥ तोझालापराधीन ॥ गमेंवि
धियुक्तसंपूर्ण ॥ चालेजाणभयभीत ॥ २३३ ॥ म्हणोनीज्ञातेजैसेंबोलती ॥ आणितै
सेंचिआपणवर्तती ॥ जनासींमार्गलाविती ॥ हेचिस्थितीजनाची ॥ ३४ ॥ जैसोंचि
बोलिलेविधियुक्तपूर्ण ॥ तैसेंचिकरीविधियुक्तक्रीडण ॥ ऐसेंआपणासनेणोन ॥ चाल
वावेजणसन्मार्गी॥३५॥आतांआहेसीतैसाचिराहें॥हेंसर्वस्वप्रवतडिपाहें ॥जनांलागे
जेणेंसोये॥तेंकरीतजायरत्नाकरा॥३६॥सिद्धानंदाचेनिप्रसादें ॥बोलेरामानंदपदें ॥
रत्नाकराचेनिसंवादें ॥ ग्रंथविनोदेंचालिला ॥ ३७ ॥ इतिश्रीचिदादित्यदीपरत्ना
करग्रंथेनित्यनैमित्तिककर्मयोगविलासनिरोपणंनामद्वादशोऽध्यायःसमाप्तः ॥ २१ ॥
श्रीमज्जगदीश्वरार्पणमस्तु ॥ ॥ शुभंभवतु ॥ ॥ ॥ ॥ छ ॥

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri.

इति द्वादशोऽध्याय समाप्त

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ जयजयसद्गुरुशुद्धसूक्ष्मा ॥ जयजयसद्गुरुविश्वधामा ॥ जय
जयसद्गुरुअनामा ॥ तूंअगमानिगमानेणवेचीं ॥ १ ॥ तूंसर्वांतेंप्रकाशसी ॥ तुजमा
जीवासअवकाशासीं ॥ तूंमनबुद्ध्यादिनेणसी ॥ आणिअससीव्यापकत्वें ॥ २ ॥
तुसींव्यापकत्वासींनवलपरी ॥ नकळतभरलासीचराचरीं ॥ मजहीदेखिलेंतुजमा
झारी ॥ सबाह्यांतरींतूंचिमाझे ॥ ३ ॥ आतांमीपणझालेंवाव ॥ अवघाचीश्रीगुरुरा
व ॥ हरपलीरूपनांवेंसर्व ॥ जैसेंमृगजळवावदिसोनआलें ॥ ४ ॥ ऐसेंमजअनुभवा
आलें ॥ आतांमजअभयदानदिघलें ॥ जेंपुढिलेअध्यायींसांगेनपुशिलें ॥ तेंसांगीत
लेंपाहिजे ॥ ५ ॥ कैसीक्षत्रियांचीआचारस्थिती ॥ विधियुक्तसांगावीनिरुती ॥ जेणें
बाणेमाझेचित्तीं ॥ तेंगुरुमूर्तीकरावें ॥ ६ ॥ तंवसद्गुरुम्हणेसावधान ॥ तूंएकाग्रश्रवण
न ॥ ऐकक्षत्रियधर्मालागुन ॥ जेणेंसमाधानहोयपैं ॥ ७ ॥ क्षत्रियम्हणिजेकांई ॥
जेथेंद्वैतबुद्धीचाभावनाहीं ॥ देहअसोनीविदेही ॥ तेंचिपाहींक्षत्रियपूर्ण ॥ ८ ॥ सौर्य
तेजेंनिपुण ॥ मीतूंपणाकरीनिसंतान ॥ अहंब्रम्हजाणोन ॥ करीपाळणस्वधर्माचें ॥
॥ ९ ॥ जीवशीवमायाब्रम्ह ॥ हाभवभ्रांतिचामहाभ्रम ॥ जेणेंअंतरेआत्मसंग्राम ॥ हो
यभ्रमनसताची ॥ १० ॥ संसाररणामाजीफिरत ॥ ज्ञानशस्त्रेंकरीद्वैताचाघात ॥ जै
सासूर्यअंधारींयेत ॥ असेंफिरतस्वतेजें ॥ ११ ॥ सूर्यजेव्हांउदयासये ॥ तेव्हांअंधा

---

१ सूर्याच्यातेमानें २ संग्राम युद्ध

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

रेंप्रकाशहोये ॥ ऐसेंद्वैततेंअद्वैतपाहे ॥ क्षेत्रींकरिताहेयेरिती ॥ १२ ॥ चौंदेहांचेचार
घाट ॥ तोडोनिकेलेसपाट ॥ आत्मनगराजावयावाट ॥ केलीनीटस्वानुभवें ॥ १३ ॥
अधर्मातेंच्छेदुन ॥ करिधर्माचेंपाळण ॥ राहेसर्वसाक्षीहोवोन ॥ हाचिजाणक्षेत्रध
र्म ॥ १४ ॥ धर्मम्हणिजेकाई ॥ ज्याआपुलीशुद्धीचनाहीं ॥ देहबुद्धीनेंवर्त[illegible]पाहीं ॥
अधर्मसोईहेचिगा ॥ १५ ॥ सर्वअशाश्वतमनोन ॥ करीजोविषयसेवन ॥ [illegible]धरीदे
हाभिमान ॥ अधर्मजाणहाचिकीं ॥ १६ ॥ विधीविहितसांडोनी ॥ अविहि[illegible]वर्तती
जनीं ॥ अशुभचीवदेवाणी ॥ हेंचिखाणीधर्माची ॥ १७ ॥ मीमाझेंम्हणऊनी ॥ अ
वघेंसत्यचिमानीमनीं ॥ निंदीतीर्थव्रतालागुनी ॥ अधर्मकरणीहेचिकीं ॥ १[illegible]
मीमाझेंम्हणऊनी ॥ स्वधर्मसांडोनीअधर्मकरणी ॥ एकत्वासींनसेमा[illegible]
खाणीअधर्माची ॥ १९ ॥ देवब्राम्हणातेंनिंदिती ॥ वडिलांचींमर्यादा[illegible]
साधुसंतातेंनिंदिती ॥ पहास्थितीअधर्माची ॥ २० ॥ मनामार्गे[illegible]
येतेंचिकरित ॥ देहाभिमानेंकुंथत ॥ तोचिसत्यअधर्मकीं ॥ [illegible]
त्यातेंदूषिती ॥ स्त्रीच्याआधीनहोती ॥ कामक्रोधलोभातेंध[illegible]
अधर्माची ॥२२॥ आत्मस्तुतीपराचीनिंदा ॥ अखंडप्रवर्तती[illegible]
विषयधंदा ॥ हाचिप्रबुद्धाअधर्मकीं ॥ २३ ॥ नरदेहासा[illegible]

१ अयोग्यरीतीनें २ बयार होतात

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

बहुतपुण्यैंकरून ॥ आणिनकरीसाधन ॥ तोचिजाणयजयसद्गुरुविश्वधामा ॥ जय
नावेगळेंकरणें ॥ तोतोअधर्मचीजाणणें ॥ म्हणोनक्षत्रिसर्वांतेंप्रकाशसी ॥ तुजमा
च्छेदकजि ॥ २५ ॥ जोआपणनिरुपाधीहोईल ॥ तोचिदुसरसीव्यापकत्वें ॥ २ ॥
हेंअनुभवीजाणतील ॥ ज्यासींअसेलश्रीगुरुकृपा ॥ २६ ॥ श्लो मजहीदेखिलेंतुजमा
यातिसंसारोमोहकारणम् ॥ निर्जितश्चेंद्रियग्रामोसशूरोरणपंडि अवधाचीश्रीगुरुरा
इंद्रियअखंडविषयचिंतन ॥ जेथेंजेथेंजायमन ॥ हेंचिमोहाचेंलक्षऐसेंमजअनुभवा
मानावें ॥ २७ ॥ इंद्रियग्रामापासुन ॥ मनपरतवीविवेकेंकरून ॥ ... ॥ तेंसांगीत
न ॥ तोचिजाणमहशूर ॥ २८ ॥ इंद्रियहेंचिपरचक्रजाण ॥ हेंचिविषयरुती ॥ जेणें
तीभांडण ॥ येणेंमारिलेथोरथोरजाण ॥ कितीम्हणोनसांगावे ॥ २९ ॥ क्षः शास्त्रा
सींचम्हणणें ॥ इंद्रियविषयउच्छेदकेलाजेणें ॥ एकात्मतेनेंराज्यकरणें ॥ तो सा
णणेंमहाशूर ॥ ३० ॥ जेथेंदुसऱ्यासींनांवनाहीं ॥ सर्वभूतींएकात्मता ॥ प्रथम ॥
मानापमाननेणेकांहीं ॥ तोचिपाहींमहाशूर ॥ ३१ ॥ आत्मस्तुतीपडा दा ॥
प्राणांतींनकरीकदा ॥ वंदीवडीलप्रबुद्धां ॥ हरिभजनींशुद्धतोचिशूर ॥ ३२ ॥ जोनि
दाद्वेषाचात्यागकरी ॥ सर्वांभूतींप्रेमधरी ॥ दुष्टकर्माचाछेदकरी ॥ तोपणनिर्धारी
महाशूर ॥ ३३ ॥ चौदेहांतेंछेदुनी ॥ ठावकरीज्ञानगेहींजाऊनी ॥ राहेसर्वत्रव्यापो

---

१ त्यांला १ प्र.णिमात्राचे ठायीं

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

नी ॥ जाणतोचिमहाशूर ॥ ३४ ॥ परकांतामातेसमान ॥ परद्रव्यम्हणेपाषाण ॥ चालेस्वधर्मास्थापोन ॥ तोचिजाणमहाशूर ॥ ३५ ॥ ब्राम्हणाचेंकरीपाळण ॥ वेदमर्यादानुल्लंघीआपण ॥ प्रजेचेंकरीसंरक्षण ॥ तोचिजाणमहाशूर ॥ ३६ ॥ जेअधर्मकरतीलजन ॥ त्यासींकारितोशिक्षाआपण ॥ स्वधर्मैलावीबळेंचि [illegible]राण ॥ हेंकर्मपुण्यक्षत्रियाचें ॥ ३७ ॥ विधियुक्तकर्माचेघांडोरेपिटोनीं ॥ सन्मार्गे [illegible]वीसर्वांलागुनी ॥ अविहितवर्ततांतत्क्षणीं ॥ साक्षिपणेंदंडिती ॥ ३८ ॥ शत्रूसींसद[illegible] ॥ सामर्थ्यैवर्तेदेख ॥ प्रजारक्षूनिपरमसुख ॥ तेचिचोखक्षत्रीयवदती ॥ ३९ ॥ ॥ आणिअध्ययन ॥ तिसरेंकरीदान ॥ हेंविधियुक्तकर्मक्षत्रियांजाण ॥ तेथेंपावन[illegible] ॥ ॥ ४० ॥ यजनम्हणीजेयज्ञकरित ॥ मनबुध्यादिकांअसेहोमित ॥ अज्ञानपशूतेंवधीत ॥ पूर्णाहुतीघालीतदेहाभिमान ॥ ४१ ॥ असेंयजनकरोनी ॥ तृप्तकरीदेवपित्रांलागोनी ॥ वेदाध्ययनकरीआदरेंकरूनी ॥ अर्पीदानासर्वेही ॥ ४२ ॥ याचकांस्वइच्छेंदानदेतसे ॥ तनमनधनासींउदासीनअसे ॥ परोपकारींआळसनसे ॥ वेचीतसेजीविता ॥ ४३ ॥ हेचिविधियुक्तक्षात्रनीति । येणेंचिसंतुष्टेश्रीपती ॥ आणिहोयमोक्षमुक्ति ॥ यातांयातीचुकेयेणें ॥ ४४ ॥ ऐसियचिन्हींज्याचेंवर्तणें ॥ त्यासींचक्षत्रीयम्हणणें ॥ इतुकेंनामलक्षणजाणणें ॥ तोचिबोलणेंनीतिपंथ ॥ ४५ ॥ जेउत

१ शरीर २ आयुष्य.ला ३ न्याय ४ त्रास

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

मकुळींचेअसती ॥ तेन्यायनीतीनेंचालती ॥ गुणातीतनिर्गुणा ॥ लागतांतुझि
तीनचुके ॥ ४६ ॥ जेदेवब्राम्हणमानिती ॥ आणि …पणजडलेंहोतें ॥ तेंदेहेंचिनिर
ळींचेंबोलिजेती ॥ तेआदिअंतिसावधान ॥ ४७ ॥ …ळाची ॥ २ ॥ मीचौदेहांचा
हींमरणाहेत॥तैसापरचक्रावरीलोटत॥जैसाकेसरीजा…माजीजीवशिवमायाब्रम्हपू
झाडेजैसे ॥ सूर्यासन्मुखहोतसे ॥ तैसाशत्रूसविन्मुखनसे … चौऱ्यांसिलक्षजीवयो
आकाशपडतांकोसळुन ॥परिनढळेज्याचेंमन॥विपत्तीका… सत्यकैलासवैकुंठलो
हाणनकरीच ॥५०॥ अखंडव्याहाळीखेळत॥परीद्दष्टसावज… कौतुकदेखिलें ॥
मनसांडित ॥ जैसापंचानना ॥५१॥ व्याघ्रअथवालांडगेजाण ॥ …हिजांवईझाले
रून ॥ कांजेफिरतसावजातेंकरीहनन ॥म्हणोनिरानशुद्धीकरी ॥५२… वेदशास्त्रादि
नेदीदुखः ॥ इच्छीसर्वांसींसुख ॥ सुखीकरीसर्वलोक ॥ तोचिदेखक्षात्र॥ सादर…॥अ
सोसांगतांक्षात्रनीती॥ ग्रंथवाढेलअद्भुती॥म्हणोनीसांगीतलेंकिंचिती ॥ …संमतवेदशा
स्त्राचें ॥ ५४ ॥ कृषीगोरक्षवाणिज॥हेंवैश्याचेंकर्मसहज॥त्याचानिवाडा…नीतुज ॥
सांगतोबीजहिताचें ॥५५॥ कृषीकरणेतेऐसीमतेसीं ॥ प्रतिपादीवेदशास्त्रांसीं ॥ जेणें
संतुष्टेहृषीकेशी ॥ चुकेचौऱ्यायसींखेपापैं ॥५६॥ हेंऔटहातक्षेत्रजाण ॥ जेंमहापिका
चेंअधिष्टान ॥ जैसेंचिपेरावेंतैसेंचिआपण॥फळपूर्णपावावें ॥५७॥ अद्भुतभाग्येंहेंक्षेत्र

१ सिंह २ हत्तीच्या कळपांत ३ शेलकी ४ गाईराखणें ५ व्यापार ६ साडेतीन हात

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

लाधलें॥परीमनोभावेंपाहिजेवाहिलें॥येथेंज्यांहीं आळसकेले॥तेगेलेअधोगती॥५८॥
हेंपडलेंबहुतांदिवसांचेंरान ॥ माजीवाढलेंतृष्णेचेंतृण ॥ अशौचाबुद्धीजाण॥ मनसाकुं
थेंकरोनीव्यापिलें ॥५९॥ लोभाचेवृक्षवाहाडले॥गगनाशिवावयागेले॥ वरीइच्छेचेव
ळूलागले ॥ तेफळाआलेकामनेनें ॥ ६० ॥ तेथेंममतेच्याबाभुळाजाण ॥ कल्पनेचेकां
टेंअसतीतीक्ष्ण ॥ देहअभिमानाचेदगडेंकरून ॥ क्षेत्रपूर्णव्यापिलें ॥ ६१ ॥ चिंचेच्या
चिंचाअमूपअसती ॥ कामक्रोधादिमाजीवसती ॥ मगमृगबहुतचमकतीतद कोल्हेभुं
कतीमीतूंपणाचे ॥ ६२ ॥ जीवशिवमायाब्रम्ह ॥ हेंवेळवाचेंबेटपूर्ण ॥ ऐ१ ॥ ॥ अग्नि
तांकथन ॥ कथाजाणवाढेल ॥६३॥ यासींएकउपायआहेतोजाण ॥ पाव कामक्रोधादिकजे
चेतऊन ॥ तोयारानासजाळोन ॥ भस्मपूर्णकरील ॥ ६४ ॥ माजीं चीसमाप्तीकरावी॥
आहेती ॥ तेअग्निलागतांचिपळती ॥ मगयेरजेपक्षीराहती ॥ ाराचेकुऱ्हाडीकरून॥
॥६५॥ तेंकैसेंम्हणालतरीआपण॥ तरींऐकावेंसावधान ॥ अि वेकाचेनांगरजुंपोन ॥मग
करावेंच्छेदनवृक्षाचें ॥ ६६ ॥ मगशमदमाचेबैललाउन ॥ िकाविवेकनांगरावीणकांहीं ॥
आकाशालागुन ॥ काढावयाआपणलागवेगें ॥ ६७ ॥ वीसोईलाभेना ॥ ६८ ॥ मगस
क्षेत्रशुद्धहोणारनाहीं ॥ क्षेत्रशुद्धीवीणपाहीं ॥ पिकासीहंभावाचेंतिफणेंकरून ॥ पेरावें ॥ ३ ॥
दुरुवेव्हारकरून ॥ विज्ञानबीजघ्यावेंआपण ॥ तें

१ थाय्रा २ चित्रे कळफ वगैरे ३ तोडणें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

पूर्णएकनिष्ठें ॥ ६९ ॥ भोंवतीशांतीचीकुंपणकरु ॥ निंदास्तुतीचींढोरेंवोळोनी ॥
कोहंभावाचेपक्षीउडऊनी ॥ शेतमहाजतनराखावें ॥ ७० ॥ नानातर्कांचेतस्करयेती
जाण ॥ तेमाराबेबुद्धीबळेंआपण ॥ ऐसेंनिर्विकल्पशेतराखोन ॥ पीकआपणघेइजे॥
॥ ७१ ॥ मगआपणजेंनाहींहोणें ॥ त्याविळियानेंशेतसोंगणें ॥ मगबोधखळियामा
जीआणणें ॥ मगमळणेअष्टभावें ॥ ७२ ॥ त्रिगुणाचीतिकाईआणून ॥ वरीतुर्याटी
घेउनीजाण ॥ प्रेमप्रीतीत्यावरीउभेंराहून ॥ उपणावेंआपण एकनिष्ठें ॥ ७३ ॥ सम
ताबुद्धीचेंटोपलें ॥ तेमाजीभरोनीउपणिलें ॥ दृश्यभूसउडोनिगेलें ॥ अनिर्वाच्यपड
लेंधान्यखालीं ॥ ७४ ॥ जेंजेंविचारामाजीआलें ॥ तेंभूसचिबोलिलें ॥ जेंमनबुद्धीप
रराहिलें ॥ तेंसंचलेंधान्यकीं ॥ ७५ ॥ अनंतब्रम्हांडआदिकरोनी ॥ वेदशास्त्रें
गेलिफोडोनी ॥ याचामापारीएकसद्गुरुमानोनी ॥ इतरांलागोनीनमो ७ ॥ साद्द ॥
ऐसेंपीकज्याचेहाताआलें ॥ त्याचेंभवजन्मींचेंदरिद्रगेलें ॥ आत्मअनुभवयाचेंवैभव
आलें ॥ सुखझालेंअमुप ॥ ७७ ॥ अशीजेकृषीकरिती ॥ तेचिमनुष्यजन्माचेंफळघे
ती ॥ हेअध्यात्मकृषीकरीति ॥ यथानिगुतीसांगीतली ॥ ७८ ॥ प्रथमकृष्याचेंकर्म॥
जेणेंसंतोषेपुरुषोत्तम ॥ आतांगोरक्षाचेंकर्म ॥ अतिउत्तमऐकावें ॥ ७९ ॥ गोम्हणिजे
गाई ॥ तेहेंआकाराइंद्रियेंपाहीं ॥ हाविवेकठेऊनियांठाईं ॥ लागावेंसोईहिताच्या॥

१ कापणें २ आंगणें ३ मोजणारा शेती

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ ८० ॥ हातींज्ञानाचीकाठीघेउनी ॥ चारावींनिरंजनींनेऊनी ॥ जेथेंदुजियाचीना
हींत्यास्थानीं ॥ तेथेंआपणस्थिरकीजे॥८१॥विशयशेतींरिघोनद्यावी ॥ गेलियापावे
दुःखपदवी ॥ काळानेऊनीदेहखोडागोवी ॥ तेणेंपावतीविपत्तीथोर ॥ ८२ ॥ देहखो
ड्यामाजीपडले ॥ तेथोरविपत्तीवरपडेझाले ॥ चिंतेच्याकोरडयावरी[illegible]डिले ॥ क
ल्पनेच्याघातलेकोठडींत ॥ ८३ ॥ तेथच्यातडीमाजीशेतदार ॥ दिव[illegible]दंडीसाचा
र ॥ एकाक्षणमाझारकरथीराविटंबना ॥ ८४ ॥ त्याचेविटंबनेचीदि[illegible]ती ॥ कि
तीसांगावीतुजप्रती ॥ मगतुजनेऊनीगर्भींटाकिती ॥ तेथिचीविपत्ती ॥ [illegible] ॥
॥ ८५ ॥ मुखींभरलेंमूत्रपुरीष ॥ खारटआंबटडोहाळेहोतीमातेस्याव[illegible]
सतीअंगास ॥ तैसाप्रतीदिवसींमाराकरिती ॥ ८६ ॥ ऐसे[illegible]मासपर्यंत ॥
होतसेथोरआकांत ॥ मगत्यापासोनसोडित ॥ बेडीगोवित[illegible]भिमानाची ॥ ८७ ॥
कामक्रोधलोभाचीसाखळ ॥ अखंडकरीतसेखळखळ ॥ [illegible]पुत्रादिकन्यासकळ ॥
लाविलेसबळमागेंमागें ॥ ८८ तेममतेच्याटेंगावरीघेती ॥ अभिमानाचेशिरींदगड
देती ॥ मीतूंउठीबैसकरिती ॥ विकल्पाचामारापैरा[illegible]री ॥ ८९ ॥ षड्विकारहेचि
चोपदार ॥ विश्रांतीनाहींक्षणभर ॥ तेअखंडकरि[illegible]तृष्णेचामार॥ऐसेंथोरथोरनाग ॥ ४ ॥
विले ॥९०॥ शब्दस्पर्शरूपरसजाण॥गंधतोपां[illegible]वीसंपूर्ण ॥ त्यांसींअखंडदिवाणाची

१ तुरुंग २ दुःख ३ लक्षण ४ मूत्रादि

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ ॐनमोसद्गुरुपरिपूर्णा ॥ तूंगुणातीतनिर्गुणा ॥ लागतांतुझि
याचरणा ॥ माझ्यामीपणानागवलों ॥ १ ॥ देहसंगेंमीपणजडलेंहोतें ॥ तेंदेहेंचिनिर
ताएकत्वेंएकलाची ॥ २ ॥ मीचौदेहांचा
ळेंस्वप्न ॥ त्यामाजीजीवशिवमायाब्रम्हपू
राखण ॥ तेथेंगुरुगेलियाकोणसुखपावे ॥ ९ … णिचारवाणी ॥ चौऱ्यांसिलक्षजीवयो
सावधहोये ॥सांडोनीविषयशरीराचीसोये ॥ … देखिलीं ॥ ४ ॥ सत्यकैलासवैकुंठलो
द्रियविषयाचीइच्छाकरिती॥तेतेज्ञानीबोलावितो … कळिक ॥ स्वप्नकौतुकदेखिलें ॥
थास्थितीकोंडावी ॥ ९३ ॥ अकराशाईत्याकोणको … ळेंअपार ॥ व्याहिजांवईझाले
तेहीसांगतोंखूण ॥ सावधानपरिसावी॥ ९४ ॥ नेत्रत्व … पगंडजाती ॥ वेदशास्त्रादि
द्रियजाण ॥ हेंज्ञानइंद्रियस्थान ॥ ऐकेंसावधानकर्मेंद्रिय … देहाभिमानें ॥ ७ ॥ सादर्श
गुद ॥ वाचाकर्मेंद्रियेंशुद्ध ॥ यादाहाचातुजकेलाबोध ॥ अ … त्यांदेखिलेंस्वप्न ॥ तेणें
हेंमनबहुवोढाळआहे ॥ येणेंठकविलेंबहुतांसीपाहे ॥ म्हणोनि … ण ॥ त्याविवेचेअ
चीराहें ॥ तेणेंसुखहेंलाहेसी ॥ ९७ ॥ मनसर्वांचेंमोहेकारी ॥ द … वंत ॥ मज … नि
धारी ॥ म्हणोनिआधींचआंवरी ॥ निरंजनमाझारीलीनहोय ॥ ९८ ॥ १० … गोंइ
द्रियरक्षणकरणें ॥ हेंवैश्यांचेंदुसरेंकर्मजाणें ॥ येणेंचुकेभवभयाचेंपेणें ॥ … ठाणेंहैता
चें ॥ ९९ ॥ तिसरेंवणिजकर्मकरणें ॥ सवंगघेऊनिमहागविकणें ॥ ये … रूनिनिर्वा
हकरणें ॥ तरीलक्षणअवधारी ॥ १०० ॥ भक्तिपेठेसीजाऊनी ॥ भा … चेंभांडवलक
रोनी ॥ घेतसेकृष्णनामाचीनाणीं ॥ फिरेघेऊनीछपन्नदेशीं ॥ १ ॥ जनाचीअविद्या
CC-0 Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri
घेतसे ॥ आणिकृष्णनामदेतसे ॥ भरलायाचीहव्यासे ॥ उदीमकरीतएकनीष्ठें ॥

॥ २॥ याउदीमार्सीहारनये ॥ आणिजन्ममरणदरिद्रजाये ॥ महासुखाचेंभाग्यलाहें
॥ ५ ॥ सभाग्यैंहेसोयलाधते ॥ ३ ॥ इतरजेकृषिवाणिज्यजाण ॥ तेशरीराचेंकरावेंरक्षण ॥
शरीरतेंनाशिवंतजाण ॥ फळकोणउदिमाचें ॥ ४ ॥ शरीराचेंअंशनवसन ॥ तेंतोअसे
प्रारब्धाधीन ॥ म्हणोनीस्वहिताचाकरावाप्रयत्न ॥ तेणेंभवभानचुकुपैं ॥५॥ यावरी
वैश्याचीकर्मजाती ॥ जेवेदशास्त्रप्रतिपादिलाति ॥ जेणेंहोयमोक्षप्राप्ती ॥ आतुडेश्री
पतीयाचिदेहीं ॥ ६ ॥ परिचर्यात्मककर्म ॥ हेंशूद्राचेंस्वाभाविककर्म ॥ दे सर्वत्रींपाहो
नीआत्माराम ॥ सेवाप्रेमेंकरावी॥७॥कायावाचाआणिमन ॥ हींहि ॥ ॥ ावावी
संपूर्ण ॥ अखंडकरावेंरामस्मरण ॥ रिकामेंएकक्षणनसावेंकीं ॥ ावर
जाणोनी ॥ वंदावेंसर्वभूतांलागोनी ॥ द्वैतभावनेतेंसांडोनी ॥ मासपर्यंत ॥
चरा ॥ ९ हेंपरिचर्येचेंलक्षण ॥ इतरतेंसंपादन ॥ जेवाह्य भिमानाची ॥ ८७॥
णंकरूनीहितनोहे ॥ ११० ॥ पोटासाठींपरिचर्याब्राम्ह र्पीपुत्रादिकन्यासकळ ॥
णगती ॥ म्हणोनीकरावीभगवंतभक्ती ॥ अहंकृतीसांडो ॥ अभिमानाचेशिरींदगड
कर्मसांगीतलें ॥ जेंसद्गुरुकृपेंअनुभवाआलें ॥ आप री ॥ ८९ ॥ षड्विकारहेचि
सींझालेंगुरुज्ञान ॥ १२ ॥ स्थूळदेहाचिशूद्रजाण तृष्णेचासार॥ऐसेथोरथोरनाग ॥ ४ ॥
भवीजाणतीलखूण ॥ इतरांलागोनीनकळेची वासंपूर्ण ॥ त्यांसींअखंडदिवाणाची

१ अन्न २ वस्त्र ३ सेवा ४ शरणांगत

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

६ ॥ तूंगुणातीतनिर्गुणा ॥ लागतांतुझि
तासंतसेवन ॥ पोथीपुराणकथाकीर्तन ॥ स संगेंमीपणजडलेंहोतें ॥ तेंदेहेंचिनिर
जेंकर्महोत ॥ तेंतेंस्थुळावीणनव्हेसत्य ॥ भावभ वेंएकलाची ॥ २ ॥ मीचौंदेहांचा
योग्य ॥ १५ ॥ म्हणोनीस्थुळसत्यचीजाण ॥ ए त्यामाजीजीवशिवमायाब्रम्हपू
वेगळेंनव्हेपावन ॥ सत्यवचनमानावें ॥ १६ ॥ तरीशू णी ॥ चौऱ्यांसिलक्षजीवयो
वावेंहरिभजनीं ॥ सर्वभूतींएकभावधरोनी ॥ स्वहितक ४ ॥ सत्यकैलासवैकुंठलो
योगेंभक्तीहोये ॥ म्हणोनीहेंबहुतबरवेंआहे ॥ भक्तीवीण ॥ स्वप्नकौतुकदेखिलें ॥
येभक्तीची ॥ १८ ॥ स्थूळेंकरोनीपरिचर्याजाण ॥ म्हणोन… व्याहिजांवईझाले
लिंगदेहतोवैश्यजाण ॥ हेंहिविवरणसांगतों ॥ १९ ॥ मनबुद्धीअ…नी ॥ वेदशास्त्रादि
हाचेंभांडवलसाचार ॥ इंद्रियाचेयोगेंकरीव्यापार ॥ सुखदुःखअपो ॥ ७ ॥ सादर्श
जैसेंवैश्यजोडितांधन ॥ अतिअल्हादआपण ॥ कांहींतोटाहोतांजा लेंस्वप्न… पूर्ण
मानित ॥ २१ ॥ म्हणोनसुखदुःखाचेभरांभरी ॥ लिंगदेहपडेसाचारी त्यांनाकल्प
नेच्याउठतीलहरी ॥ म्हणोनीनिर्धारीवसेहे॥२२॥ म्हणोनीवैश्याचेंक ॥ सांगीतलें ॥
तेंलिंगदेहपाहिजेयोजिलें ॥ जेणेंहितहोयआपुलें ॥ तेंचिवाहिलेंकरा… ॥ २३ ॥ कार
णदेहतोचिक्षत्रियजाण ॥ तेथेंदुजियाचेंनाहींभान ॥ एकांतनांदेआपण ॥ वरीखूणमान
सीं ॥ २४ ॥ महाकारणतोचिब्राम्हण ॥ म्हणूनितिन्हींदेहांचेंत्यासींज्ञान ॥ शुभाशुभजा

१ निमग्न २ पवित्र ३ चांगलें वाईट ४ दूरकरून ५ चांगलें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

णेंआपण ॥ सर्वसाक्षीहोऊनवेगळा ॥२५॥ जैसेंब्राम्हणासींतीहींवर्णाचेंज्ञान॥आणि तिन्हीवर्णत्याआधीन॥तैसेंचीमहाकारणआपण॥जाणोनिखूणधरींवेगीं॥२६॥वेदशास्त्रादिकरोन॥काव्यव्याकरणज्योतिषीसंपूर्ण॥शुद्धब्रम्हींअतिनिपुण ॥तेंचिमहाकाण जाणिजे ॥२७॥ महाकारणींतूर्यावस्थाआहे॥तेंसर्वांसिजाणताहे॥जाणोनीसाक्षीराहे ॥ म्हणोनीब्राम्हणहोयमहाकारण ॥२८॥ हेंअनुभवीजाणतीमनीं ॥ [illegible]ीनअसती सद्गुरुचरणीं ॥ नकळेचिइतरांलागुनी ॥ देहाभिमानींविवादती ॥ [illegible] ॥ जेशुद्ध ब्रम्हींनिपुण ॥ आणिअसतीमनाधीन ॥ देहचीम्हणतीआपण ॥ त्य[illegible] ॥ [illegible]नकळे ची ॥ १३० ॥ तेनानापरीचेवादसांगती ॥ परीआपणनवदावेंत्यां[illegible] मांसाप्रतिपादिती॥परीनेणतीअनिर्वाच्य॥३१ ॥ म्हणोनीजेवा[illegible]मासपर्यंत ॥ णोनीवंचिती॥अतिआदरेंकथेप्रती ॥सावधश्रोतींहोइजे ॥ [illegible]भिमानाची ॥ ८७ ॥ तेंवैखरीनेंबोलाविलें ॥ तेंतेंनाशिवंतजाणीतलें ॥ अविन[illegible]पुत्रादिकन्यासकळ ॥ हीमाझीयुक्तीनव्हेकथनीं ॥ हाज्ञानेश्वरवदतोवचनीं ॥ [illegible] ॥ अभिमानाचेशिरींदगड स्वहितकरोनीघेइजे ॥ ३४ ॥ चारदेहचारीवर्ण ॥ मीचि[illegible]री ॥ ८९ ॥ षड्विकारहेचि ध्यअवसान ॥ चौघांचेंज्ञानमजपासीं ॥३५॥ मीचौं[illegible]तृष्णेचामार॥ऐसेथोरथोरनाग रता ॥ मीनांवरूपाहूनितत्वता ॥ माझीसत्तास[illegible]वांसंपूर्ण ॥ त्यांसींअखंडदिवाणाची

१ नाती २ स्वाधीन ३ भांडतात ४ मनाचे स्वाधीन ५ वेग[illegible]

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ ॐनमोसद्गुरुपरिपूर्णा ॥ तूंगुणातीतनिर्गुणा ॥ लागतांतुझि
याचरणा ॥ माझ्यामीपणानागवलों ॥ १ ॥ देहसंगेंमीपणजडलेंहोतें ॥ तेंदेहेंचिनिर
शिलेंसद्गुरुनाथें ॥ पूर्णबोधकेलामातें ॥ आतांएकत्वेंएकलाची ॥ २ ॥ मीचौदेहांचा
जाणतासाक्षीप्रमाण ॥ चौदेहांचेंम्यांपाहिलेंस्वप्न ॥ त्यामाजीजीवशिवमायाब्रम्हपू
र्ण ॥ ऐसेबहुतप्रकारदेखिले ॥ ३ ॥ चारखाणिचारवाणी ॥ चौऱ्यांसिलक्षजीवयो
नी ॥ अनंतब्रम्हांडआदिकरोनी ॥ स्वप्नामाजीदेखिलीं ॥ ४ ॥ सत्यकैलासवैकुंठलो
क ॥ सप्तपाताळएकवीसस्वर्गदेख ॥ मेरुमांदारसकळिक ॥ स्वप्नकौतुकदेखिलें ॥
॥ ५ ॥ स्वप्नामाजीकेलाघराचार ॥ तेथेंलेंकलेंकीझालिंअपार ॥ व्याहिजांवईझाले
साचार ॥ हंव्यासथोरकरितहोतों ॥ ६ ॥ चारीवर्णअठरापगडजाती ॥ वेदशास्त्रादि
कब्राम्हणपढिजेती ॥ परस्परेंवादसांगती ॥ नानामतींदेहाभिमानें ॥ ७ ॥ सादर्श
नेंछतिसपाखांडेंजाण ॥ आपलालेमतींकरितीस्थापन ॥ ऐसेंम्यांदेखिलेंस्वप्न ॥ तेणें
मनभांबावलें ॥ ८ ॥ त्यास्वप्नामाजीजाण ॥ मीझालोंहोतोंब्राम्हण ॥ त्याविद्येचेंअ
भिमानेंकरोन ॥ बरळेंतआपणहोतोंमी ॥ ९ ॥ मीचएकलाआचारवंत ॥ मजहोनि
थोरनाहींसृष्टिआंत ॥ कवित्वकरतावहुश्रुत ॥ हेंचिसत्यबरळतहोतों ॥ १० ॥ मीजि
ग्निहोत्रिब्राम्हण ॥ काव्यव्याकरणींनिपुण ॥ वेदवक्ताजाणेंपारायण ॥ ऐसेंजाणव

१ इच्छा २ उपजाती ३ बडबडकरीत ४ नीतीनें वर्तनकरणारा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ १ ॥ रळतहोतों ॥ ११ ॥ तीर्थव्रतेंकेलींबहुत ॥ दानधर्मासिनाहींगणित ॥ चालविलेंसदा
व्रत ॥ ऐसेंसत्यबरळतहोतों ॥ १२ ॥ ऊर्ध्वबाहूपंचाग्निसाधन ॥ ठाडेश्वरीमौन्यमुखीं
धूम्रपान ॥ टिळेमाळाविभूतीलेपन ॥ ऐसेंजाणबरळतहोतों ॥ १३ ॥ निंदाआणि
स्तुती ॥ उत्तमअधमजाती ॥ प्रजाआणिभूपती ॥ ऐसिस्थितीबरळतहोतों ॥ १४ ॥
चोरआणिसाव ॥ भक्तआणिदेव ॥ दुर्बळआणिवैभव ॥ ऐसेंसर्वबरळतहोतों ॥ १५ ॥
अधर्मआणिस्वधर्म ॥ सत्कर्मआणिअसत्यकर्म ॥ स्त्रीपुरुषाचेंयुग्म ॥ ऐसेंपरमबरळतहो
तों ॥ १६ ॥ मूर्खआणिशाहाणा ॥ घरधणीआणिपाहुणा ॥ जांवईआणिमेहुणा ॥ ऐसा
जाणबरळतहोतों ॥ १७ ॥ परिसआणिपाषाण ॥ विषआणिअमृतजाण ॥ नवें
आणिपुरातन ॥ ऐसेंजाणबरळतहोतों ॥ १८ ॥ ऐसेंबरळावणेंऐकोनी ॥ धांवले
सद्गुरुतत्क्षणीं ॥ मस्तकींअभयकरठेवोनी ॥ कृपावचनींजागविलें ॥ १९ ॥ जव
झालोंमीजागृत ॥ तंवतेंहरपलेंमाझेंमजआंत ॥ बुडालीद्वैताचीमात ॥ प्रकाशिली
जोतएकत्वें ॥ २० ॥ मुळींमीएकलाएकचिआहें ॥ परिहेंभासतहोतेंमायामोहें ॥ आतां
वंदिलेतुमचेपाये ॥ भ्रमराहेकैशियापरी ॥ २१ ॥ याजनाचेमूळिंभ्रमचिअसे ॥ आणि
जगहेंभ्रमेंचिकरोनभासे ॥ तोभ्रमजाहालाआत्मअभासें ॥ मजऐसेंकळोंआलें ॥ २२ ॥ ॥ १ ॥
आतांभ्रमतोचिझालानिभ्रम ॥ स्वयेंचिझालोंआत्माराम ॥ मीचसर्वसुखाचेंधाम ॥

१ जोडा २ एकपाषाण ३ जुने ४ भ्रांती

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

वस्तुपरमतेंचिमी॥२३॥माझ्यासत्तेनेंहेंसर्वेवर्तत॥परिमीलिप्तनाहींयांत॥जैसेंसूर्यतेजें सर्वहोत॥परिसूर्यअलिप्तसर्वांसीं॥२४॥जैसावनींवसंतवृक्षपालवोनवृक्षातति॥किंचुं बकलोहातेंचालवीत॥दीपगृहांतप्रकाशकरीत॥परितोअलिप्ततत्याहोनी ॥ २५॥ कींगृ हाम्राजीदीपआहे॥परीगृहकर्मासिंलिप्तनोहे॥तैसामीसर्वाभूर्तीआहें ॥परीसाक्षित्वें पाहेंवेगळा ॥२६ ॥ अनंतब्रम्हांडमजमाझारी॥मीत्याब्रम्हांडाच्यासबाह्यअभ्यंतरीं ॥ तुमचेकृपेंनिर्धारी ॥ अनुभवेंमजकळोंआलें ॥ २७ ॥ आतांमीतूंसींपडलेंमौन्य ॥ अ वघेंझालेंचैतन्यघन ॥ उडालेंस्वामीसेवकपण ॥ पूजापूजनदिसेंचिना ॥ २८ ॥ ऐसे ऐकोनियांवचन ॥ सद्गुरुबोलिलेहांसोन ॥ भलाभलारेम्हणवोन ॥ पोटासिंजाणधरि येलें ॥ २९ ॥ म्हणेमाझेमनोरथपूर्णझाले ॥ कांजेतुजब्रम्हअनुभवाआलें ॥ आपणा सकटब्रम्हचिभासलें ॥ खालींउरलेंसद्गुरुपूजन ॥ ३० ॥ सद्गुरुम्हणजेसद्वस्तुजाण ॥ जेंसर्वविषयींव्यापकसमान ॥ सीतउष्णतेविनापूर्ण ॥ असेघनकोंदलें ॥ ३१ ॥ ज्या सींआदिअंतनाहीं ॥ तेंपरात्परतेपाहीं ॥ मनबुद्ध्यादिकांनकळेसोंइ ॥ तेंसद्गुरुंपा हेंवस्तु॥३२॥जेंमनाचेंमनबुद्ध्यादिबोधजाण॥चित्ताचेंजेंचित्तपण ॥तोचिनिश्चयींनि धान ॥ सद्गुरुरावो ॥ ३३॥जोअहंकाराचेआदी ॥ अविद्येचिअवधी ॥ विचारितां न पाविजेशुद्धी ॥ तोचिसत्बुद्धिसद्गुरुरावो ॥ ३४ ॥ जोश्रवणाचेंश्रवण ॥ आणिन

---

१ शांत २ व्यांपणा।

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

यनाचेंजोनयन ॥ जोजीवाजीवजाण ॥ तोनिधानसद्गुरुरावो ॥ ३५ ॥ जोस
 र्वांचाप्रकाशक ॥ आदिमध्यअवसानींएक ॥ जोअलिप्तविश्वव्यापक ॥ तोसम्यकस
द्गुरुरावो ॥३६॥ सदचिदआनंद ॥ ध्येयध्यानध्याताप्रसिद्ध ॥ त्याचाहिजाणताआना
द ॥ तोअगाधसद्गुरुरावो ॥ ३७ ॥ त्वंपदआणितत्पद ॥ असीपदाचाजाणताशुद्ध ॥
जोसर्वसाक्षीआनंदकंद ॥ तोचिप्रतिपाद्यसद्गुरुरावो ॥ ३८ ॥ जोसप्तपाताळाखाल
ता ॥ आणियेकवीसस्वर्गांवरता ॥ अनंतब्रम्हांडाचाप्रकाशिता ॥ तोचिजाणचिं
तासद्गुरुरावो ॥ ३९ ॥ जेणेंसर्वांसिजाणितलें ॥ ज्यामाजीसर्वथोकावलें ॥ जें
जाणोंजातांजाणतेंचिगेले ॥ तोचिसंचलासद्गुरुरावो ॥ ४० ॥ जोसर्वांपरिसवाडआ
हे ॥ जैसाचिसंचलापाहें ॥ सर्वांचालवोनवेगळाचिआहे ॥तोचिहोयसद्गुरुरावो ॥
॥ ४१ ॥ जोनामरूपातीत ॥ सीतउष्णतेविणप्रकाशिलिजोत ॥ जोअखंडदंडायमा
नसदोदित ॥ तोचिसत्यसत्यसद्गुरुरावो ॥४२॥ हेंसर्वहोतेंजातेंपाहीं ॥ परिज्यासीं
होणेंजाणेंनाहीं ॥ ऐसेंजेंआहेकांहीं ॥ तेणवेचिसोईसद्गुरुरावो ॥ ४३ ॥ ब्रम्हाविष्णु
महेश्वर ॥ याचाहिसाक्षियाहोनपर ॥ जोमायेचानियंतासाचार ॥ तोचिनिर्विकार
सद्गुरुरावो ॥ ४४ ॥ जैसासूर्यउदयहोतां ॥ अंधारनदिसेचिपाहातां ॥ तैसेंसद्गुरुचेपा
ईंलागतां ॥ द्वैताचीवार्ताबुडाली ॥४५॥ आतांअद्वैतनाद्वैत ॥ याचाउडालाचिहेत॥
अवघासद्गुरुचिसदोदित ॥ म्हणवोनआर्तधरीजेयेथें ॥४६॥ ज्यासद्गुरूचेकृपेकरून॥

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

द्वैताचेंझालेंबोळवण ॥ त्यासद्गुरूसींमानीमनुष्यम्हणवोन ॥ त्याचेंज्ञानसिद्धिनपावे ॥ ४७ ॥ रत्नाकरासर्वसाधनाचेंसाधन ॥ तेशिष्यासिंसद्गुरूचेचरण ॥ येथेंआभाव धरितांजाण ॥ त्याचेंज्ञानसिद्धिनपावे ॥ ४८ ॥ जेणेंचौदेहांसिंनिरसिलें ॥ आणि स्वयेंचिब्रम्हकेलें ॥ त्यासिंमनुष्यम्हणवोनजेणेंमानिलें ॥ तेगेलेअधोगती ॥ ४९ ॥ सद्गुरुकृपेनेंझालेंज्ञान ॥ परितेंजतननहोतांअतीकठिण ॥ कांजेहासद्गुरुसेवेसिंकरीअभिमान ॥ तेणेंहानत्याज्ञानाचा ॥ ५० ॥ सद्गुरुचरणींमस्तकठेविला ॥ तेव्हांचिहादेहत्यासींअर्पिला ॥ आतांहातोशिवनिर्माल्यझाला ॥ म्हणवोनसेवेसिंलाविलापाहिजे ॥ ५१ ॥ कांजेदेहहातोनाशिवंत ॥ आणिसद्गुरूनेंवस्तुदिलीशाश्वत ॥ ऐसेंजाणोनिजेसेवेसिंवंचित ॥ तोपतीतजाणावा ॥ ५२ ॥ ज्यावस्तुसाठींवनवासिंझाले ॥ येकेंविषयवमनप्रायमानिलें ॥ येकगिरिकपांटींराहिले ॥ परिअनुभविआलेंऐसेंनाहीं ॥ ५३ ॥ येकअखंडबैसलेध्यानस्थ ॥ येकब्रम्हचर्यादिव्रतआचरत ॥ येकधूम्रपानादिकरीत ॥ येकराहातठाडेश्वरी ॥ ५४ ॥ एकभगवींकरोनीलुगडीं ॥ फिरतातीनागवींउघडीं ॥ त्यजोनीअन्नउदकाचीगोडी ॥ वोढितीतोंढितपाची ॥ ५५ ॥ येकटिळेमाळालावोन ॥ सदाकरितातीकीर्तन ॥ येकसदाकरितातिअनुष्ठान ॥ चित्तठेवोनवस्तूचेठाईं ॥ ५६ ॥ एकसदाव्रतघालिति ॥ येकगंगेंतबुडोनमरतीं ॥ एकगो

---

१ रक्षण २ निरंतर राहणारी ३ पालखी ४ पर्वताच्या गुहेंत ५ अन्नछत्रें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

रांजनखाती ॥ आसचित्तींवस्तुचिकीं ॥ ५७ ॥ येकगोदानेंभूमिदानेंदेती ॥ येकअ
नाथांचेंपाळणकरिती॥येकजीवहिदानेंअर्पिती॥येकराहतीसदामौन्य॥५८॥येकवेदा
ध्यायनकरिती॥येकउपनिषदअखंडविचारती॥येकन्यायमिमांसादिकपढती ॥ येकप
ढतीअखंडस्तोत्र॥५९॥येकअग्निहोत्रघेती॥येकविधियुक्तकर्मआचरती ॥ येकशाक्तवै
ष्णवम्हणती ॥ आशाचित्तींवस्तुचिअसे ॥ १६० ॥ येककाळींवस्त्रेंकरोन ॥ महात्मेंहो
तातिआपण ॥ येकवैराग्यघेऊन ॥ करितीभजनरात्रंदिवस ॥ १६१ ॥ ऐसेंवस्तुसा
ठींबहुत ॥ कष्टिहोतातिसत्य ॥ परितेनोहेचिप्राप्त ॥ म्हणवोनपडतमतवादीं॥६२ ॥
वस्तूसाठींसादर्शनेंझालीं ॥ संन्निधअसतांचिभांबावलीं ॥ म्हणवोनआपुलालींम
तेंस्थापिलीं ॥ अगोचरराहिलींसर्वांपरतीं ॥ ६३ ॥ कांजेवस्तुमनबुद्धिसअगोचर
आहे ॥ आणिहेतोंकरितिमनबुद्धिनेंउपाय ॥ म्हणवोनउपायतोचिअपाय ॥ होतो
पाहेंबारत्नाकरा ॥ ६४ ॥ ऐसिजेसर्वांसींचोरली ॥ जेथेंध्येयध्यानेंहरपलीं ॥ सर्वे
साधनेंसरलीं ॥ दृष्टांतेंवाहिलींआणजेथें ॥ ६५ ॥ जेंआहेनाहींम्हणतांनये ॥ जाणों
जातांजाणणेंचिजाय ॥ जेंसर्वगुह्याचेंगुह्य ॥ तेंदेतआहेसद्गुरुशिष्यासीं ॥ ६६ ॥ कां
हींकष्टनकरवितां ॥ बहुतदिवसलागोनदेतां ॥ क्षणामाजीबोधकरविता ॥ भासवि ॥ ३ ॥
तत्वतांब्रम्हसर्वत्रीं ॥ ६७ ॥ गुरुमुखेंविणहोयउपदेशकरविता ॥ शिष्यकर्णेंविणहोय

१ यथाविधी २ उपदेश

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ऐक्यता ॥ जैंनकळेनानासायासकरितां ॥ बाणेएकात्मताक्षणामाजी ॥ ६८ ॥ जै
सादीपेंदीपलावला ॥ तोदुसरादीपतैसाचीझाला ॥ नेणवेंआधिलमागला ॥ सद्गु
रुकृपेनेंशिष्यझालातैसा ॥ ६९ ॥ आत्मप्रचीतआणिगुरुप्रचित ॥ तिसरीशास्त्रप्राचि
त ॥ ऐसेंसमतेजोभासकरित ॥ भ्रांतहरितात्काळचि ॥ ७० ॥ भ्रांतहरोनिकरीनि
भ्रांत ॥ संध्यविअसेज्ञानदृष्टिदेत ॥ सर्वत्रिभासेजोजोत ॥ करीनिरहेतब्रम्हचि॥ ७१॥
ठेवीसर्वसाक्षिकरोन ॥ उडविमीतूंपणाचेंभान ॥ ऐसेंजेंसद्गुरुनिधान ॥ त्यासिवंचि
तोपामर ॥ ७२ ॥ जेणेंभवजन्मापासोनसोडविलें ॥ त्यासद्गुरूसीजेणेंवंचिलें ॥ तेम
हापतितबोलिले ॥ तेरवरवींपडलेकल्पकोटि ॥ ७३ ॥ सद्गुरूसिंमनुष्यापरिमानिती
आणित्याचेंवचनासिअमान्यकरिती ॥ मुखेंआपुलेंज्ञानविरपत्ति ॥ तेबोलिजेतिकृत
घ्न ॥ ७४ ॥ कार्यापुरतिकरितिलोलिंगता ॥ जैसिव्यभिचारीणिभुलविआपुलाभर्ता
सद्गुरुपुदेंरोधानेहोयबोलता ॥ तोजाणाचित्ताकृतघ्न॥ ७५॥ सद्गुरूचेठाईंजेअभावधरि
ती ॥ आणिदेविदेवतातेंमानिती॥ तीर्थयात्रेसिंफिरती ॥ तेजाणचित्तींकृतघ्न ॥ ७६॥
जोसर्वदेवांचामुकुटमणि ॥ सर्वतीर्थेंज्याचेचरणीं ॥ सद्गुरुमहिमाजेनेणतिकोणी ॥
तेजाणकृतघ्न ॥ ७७ ॥ ज्यासींपरिणामविचारनाहीं ॥ लीननसेचिसद्गुरुपाईं ॥ शुभा
शुभनकळेचिकांहीं ॥ तेसोईशिष्याची ॥ ७८ ॥ तूंकरिशीअनुमान ॥ अशिष्यस

१ श्रम २ निःसंशय ३ सध्या ४ दीन ५ नरकांत ६ हांजीहांजी

CC-0.Jangamwadi Math Collection, Digitized by eGangotri

त्तिसण्यत्याचेंकायलक्षण ॥ तेंहिसांगतोंसावधान ॥ जेणेंपावनहोईजे ॥ ७९ ॥ सद्गु
रुचरणींएकनिष्ठानाहीं ॥ अखंडचित्तचंचळपाहीं ॥ वेळअवेळनेणेकांहीं ॥ तोचिपा
हेंअशिष्य ॥ ८० ॥ ज्यापासोनझालेंब्रम्हज्ञान ॥ त्याचेचरणींभावहीन ॥ आणि
मिरवितोज्ञानाभिमान ॥ तोचिजाणअशिष्या ॥ ८१ ॥ जोंसद्गुरुपरिचर्येसींआळ
सी ॥ आणितत्परस्वकार्यासीं ॥ लोभज्याचेमानसीं ॥ तोचिनिश्चयेसींअसिष्य ॥
॥ ८२ ॥ जोगुरुसांप्रदायासिंपाठमोरा ॥ आणिघालिज्ञानाचापसारा ॥ भावनाहीं
एकसरा ॥ तोचिखराअशिष्य ॥ ८३ ॥ सद्गुरुसन्निधयेकक्षणनबैसे ॥ श्रवणितोचाड
चिनसे ॥ मीज्ञाताऐसेंम्हणतअसे ॥ तोचिअनयासेंअशिष्य ॥ ८४ ॥ आपस्तुतपरा
चीनिंदा ॥ जोअखंडप्रवर्तेवादा ॥ नमानीवडिलप्रबोधा ॥ तोचिशुद्धअशिष्य॥८५॥
माझेंमहत्वव्हावें ॥ ऐसेंकल्पितजिवेंभावें ॥ मानझाल्यासंतोषपावे ॥ तेजाणाअशि
ष्य ॥ ८६ ॥ सद्गुरुसेवेसिंविन्मुख ॥ जयाआवडेलौकिक ॥ विषयसुखाचामानिहरि
खं ॥ तोचिसम्यकअशिष्य ॥ ८७ ॥ सद्गुरूचीनिंदाकरी ॥ आणिउगाचिफिरेघरो
घरीं ॥ वैराग्यनाहींअंतरीं ॥ तोनिर्धारींअशिष्य ॥ ८८ ॥ उत्तमवस्त्राचेंपरिधान ॥
उत्तमअन्नभोजनालागोन ॥ एकाग्रनाहींज्याचेंमन ॥ तोचिजाणअशिष्य ॥ ८९ ॥
गुरुजोजोकरीउपदेश ॥ त्याचाकरीउपहास ॥ अखंडनिद्राकरणेंज्यास ॥ तोचिप

१ वाईट शिष्या २ स्त्रीसुख ३ आनंद

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

रियेशीं अशिष्य ॥ ९० ॥ सर्वत्रसमानबुद्धिनाहीं ॥ भूतदयानमिळेचिपाहीं ॥ नेणेंभजनाचीसोई ॥ तोचिपाहींअशिष्य ॥ ९१ ॥ सद्गुरूचेठाईंउदास ॥ आणिकरीतीर्थव्रतास ॥ भजेदेवीदेवतांस ॥ तोचिपर्येसिअशिष्य ॥ ९२ ॥ बिषयवासनाज्याचेमनीं ॥ आणिलोभेंकरीज्ञानकथनजनीं ॥ भोंदीबाळ्यांभोळ्यालागोनी ॥ तोनिर्वाणिअशिष्य ॥ ९३ ॥ परोपकारींचित्तनसे ॥ शमदमिआंळसीअसे॥परस्त्रीपरधनांतचित्तवसे ॥ तोजाणअनायासेंअशिष्य ॥ ९४ ॥ मातापित्यार्शीवंचोन ॥ करीस्त्रीपुत्रांचेंपाळण ॥ गाईब्राम्हणाउदासिन ॥ तोचिजाणअशिष्य ॥ ९५ ॥ नित्यनैमित्याचीबोळवण ॥ कामीककर्मेंकरीआदरेंकरोन ॥ शिकेमंत्रयंत्रालागोन ॥ तोचिजाण अशिष्य ॥ ९६ ॥ जारणमारणादिक ॥ शिकेगारोडलावक ॥ परपिडेमानीसुख ॥ तोचिसम्यकअशिष्य ॥ ९७॥ ऐसिअशिष्याचिकथा ॥ कितीम्हणोनसांगावीसुता॥ असोअपवित्राचीवार्ता ॥ जिनेंआत्मघाताठकविलें ॥९८॥ ऐसियार्शीसद्गुरुकृपेकरून ॥ जरीप्राप्तझालेंअसेज्ञान ॥ परितेनिर्फळचिजाण ॥ जैसेंरत्नभूषणमर्कटा॥९९॥ कींखडकींबीजपेरिलें ॥ तेंनउगवलेंआणिसिंचलें ॥ बहिऱ्यापुढेंकीर्तनकेलें ॥ तेंगेलेंवांयांची ॥ १०० ॥ जन्मअंधारत्नठावलेंजाण ॥ कींनपुंसकासिपद्मिण ॥ कींखरार्शीलाविलेंचंदन ॥ तैसेंज्ञानत्यार्शीप्राप्त ॥ १ ॥ कींचोरार्शीवेव्हारकेला ॥ तोमुद्द

१ गाढव २ व्यापार

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

लचिघेवोनगेला ॥ तैसात्यासिंसद्गुरुप्रसन्नझाला ॥ तोबुडालावेव्हारु ॥ २ ॥ तैसेंनि
त्यासिंप्राप्तज्ञान ॥ तेंवायाचिगेलेंजाण ॥ तोअंत्यजापरीपाळावाजाण ॥त्यासिसंभा
षणनकरावें॥ ३॥जोसद्गुरुसेवेसिंआळसी ॥तोमहापतितपापाचिरासी॥त्याचाभारहो
यभूमीसीं ॥ जोसद्गुरुशींवंचला ॥ ४ ॥ देहमळमूत्राचेंमाहेर ॥ अस्तिमांसांचेकोटार ॥
याचामोहकरीसाचार॥आणिसेवेसिंअंतरपाडित ॥५॥तोमहापापाचीखाणी ॥ ज्या
सिंदेहलोभमनीं॥आणिशिवनिर्माल्यघेपरतोनि॥तोसज्जनानींवाळिलाअसे ॥६॥
गोडलागेसतीचेंघेतांवाण ॥ परिसतीहोणेंअतिकठीण ॥ तैसेसद्गुरुकरितांहोयपुरु
षायमान ॥ परीदास्यत्वींमनकाढितसे ॥ ७ ॥ सतीनेंजाळिलेंदेहाशीं ॥ शिष्यदेह
असतांजाळावेंजिवासिं ॥ आवरोनियांसर्ववृत्तिसिं ॥ गुरुसवेसिंलावावें ॥८॥ जैसेंवृ
क्षासबुडींपाणिघालावें॥तैंपत्रपुष्पफळमुळांसिंपावावें॥तैसेंगुरुसेवेनेंस्वरूपाधिकारी
व्हावें ॥ बुद्धिधांवेविवेकापरी ॥ ९ ॥ अहंब्रम्हास्मिबाणलीजाण ॥ तेव्हांचिउडेद्वैता
चेंठाण ॥ ज्ञानसिद्धित्याशींचम्हणणें ॥ आदरेंकरणेंगुरुसेवा ॥ १० ॥ आणिकतोंकां
हींउरलेंनाहीं ॥ देवीदैवतेंहरपलींपाहीं॥ ब्रम्हाणम्हणणेंतेंही ॥अनिर्वाच्यकांहींबोलवे
ना॥११॥जेपरावाचेपर ॥तेचिउरलेसाचार ॥तोचिसद्गुरुनिर्विकार ॥ शिष्यजनासार
पूजातेचि ॥ १२ ॥ शिष्याशिंहेंभानाहीं॥सच्छिष्यासिंसांगणेंनलगेकांहीं ॥ सच्छि

१ स्थान २ भांडार ३ पतिव्रता

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ष्येकैंसेकांहीं ॥ सावधतेंहींसांगतों ॥ १३ ॥ सांगितलेंअशिष्याचेंलक्षण ॥ तेंसां
डावयालागोन ॥ ज्यासिहिताचिचाडअसेलपूर्ण ॥ तेणेंवमनप्रायजाणमानावें ॥१४
जैसाराजहंससांडीदुर्गंधीसी ॥ कींब्राम्हणत्यजीस्वपचासि ॥ कींविवेकत्यजीदुर्बुद्धि
सीं ॥ तैसेंयालक्षणासित्यजावें ॥ ११५ ॥ कींमक्षिकाअन्नामधून ॥ तात्काळचिसां
डिजेनिवडोन ॥ तैसेंअशिष्याचेंलक्षण ॥ प्रयत्नेकरोनसांडावें ॥ १६ ॥ कविदसांडी
अनाचार ॥ कीपतिंव्रतेसिनावडेव्यियभिचार ॥ कीचोरासित्यजीसावकार ॥ तैसेंस
त्वरसांडावेंतें ॥ १७ ॥ ब्राम्हणसभेसिजैसेंश्वान ॥ आलियाकाढितीतत्काळमारोन
तैसेंअशिष्याचेंलक्षण ॥ अंगींजाणस्पर्शोंनद्यावें ॥ १८ ॥ धर्मिष्टत्यजतीअधोगति ॥
जोतिषिसांडिती कुमुहूर्तासिं ॥ तापसित्यजतिअहंतेसि ॥ तैसेंचत्यालक्षणासीसांडा
वें ॥ १९ ॥ कींज्ञानीत्यजतिदेहाभिमान ॥ कींरोगीत्यजतिकुपंथ्यासिंजाण ॥ तैसें
शिष्याचेंलक्षण ॥ मनींहोनसांडावें ॥ १२० ॥ जेसत्सिष्येअसती ॥ तेअशिष्यातेंजा
णती ॥ आपलेंस्वहितींचित्तवृत्तीठेविती ॥ आदरेंसेवितीसद्गुरूतें ॥ शरीरसद्गुरुसिंअ
र्पिलें ॥ तेंनम्हणेचिआपलें ॥ नीवसेवनअंगिकारिलें ॥ तेचिबोलिलेसत्सिष्य॥२२॥
जैसेचकोरचंद्रामृतसेवित ॥ तैसाहासद्गुरुशब्दझेलित ॥ चकोराजैसेचंद्राचीआर्त ॥
तैसातोपाहतसद्गुरुमुख ॥ १२३ ॥ मातापिताबंधूबहिणी ॥ हींमाझीसद्गुरुचिमानी ॥

१ माशी २ धर्मजाणणारा ३ न खाणें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सन्निद्रराहिलीनहोउनी ॥ तोचिजाणमनींसत्सिष्य ॥ २४ ॥ सद्गुरुमुखेंनिघतांवा
णी॥ तेवरच्यावरझेलोनि ॥ जैसापपैयामेघथेंबालागोनि ॥ आदरेंकरोनझलित॥२५
सरितासमुद्रउदंडभरिलेती ॥ परीतेपपैयाचेनयेतिचित्तीं ॥ तैसीइतरजातीउदंडअ
सती ॥ परिसद्गुरुमूर्तिचआवडे ॥ २६ ॥ सद्गुरुमुखींचेंकवित्वजाण ॥ तेंमानितीवेद
शास्त्राप्रमाण ॥ इतरछळिनघालीमन ॥ तोचिजाणसत्सिष्या ॥ २७ ॥ मंजुळवचन
बोलत ॥ शब्दविकारारहित ॥ करसंपुष्टजोडोनउभाराहात ॥ तोचिसत्यसत्सिष्या
॥ २८ ॥ जोंजोंसद्गुरूचीसेवाकरी ॥ तोंतोंआनंदवाटेअंतरीं ॥ रिकामानराहेक्षणभ
री ॥ तोचिनिर्धारीसत्सिष्य ॥ २९ ॥ हातींफंडाघेवोन ॥ झाडीसद्गुरूचेंआंगण ॥
उदकआणोनभरीरांझण ॥ सांडोनअभिमानथोरपणाचा ॥ ३० ॥ धनलोभिजैसा
धनासीं ॥ रात्रंदिवसमिळवीहर्षेंसिं ॥ तैसाचहासद्गुरुसेविशीं ॥ अतिप्रेमेंसिंकरीत
से ॥ ३१ ॥ अतिविनितंहोऊन ॥ मंजुळवचनेकरीप्रश्न ॥ सद्गुरुसांगतीतेंआदरेंक
रोन ॥ हृदयींसांठवोनीठेवित ॥ ३२ ॥ सद्गुरुसेवानित्यनैमित्य ॥ सद्गुरुयज्ञमहायज्ञ
म्हणिजेत॥ सद्गुरुसन्निधकैवल्यवासम्हणत ॥ तोचिबोलिलासत्सिष्या ॥३३॥ सद्गुरु
वरोनजाण ॥ करीशरीराचेंलिंबलोण ॥ अंतःकरणींआल्हादपूर्ण ॥ तोचिजाणस ॥ ६ ॥
त्सिष्या ॥ ३४ ॥ म्हणेसद्गुरूसींव्हावयाउत्तीर्ण ॥ कांहींनदिसेचिजाण ॥ म्हणवोन

१ केरसुणी २ नम्र ३ आनंद

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तनुमनआणिधन ॥ करीअर्पणसद्गुरूसीं ॥ ३५ ॥ वाचेंसद्गुरूचेंस्तवन ॥ शरीरेंसद्गुरु
सेवन ॥ द्रव्येंसद्गुरूचेंपूजन ॥ मनींध्यानसद्गुरूचें ॥ ३६ ॥ म्हणेसद्गुरूनेंवस्तुदिली
शाश्वत ॥ आणिपदार्थमात्रअशाश्वत ॥ म्हणेअंतःकरणकरीसंकोचित ॥ उत्तिर्णार्थ
दिसतनाहीं ॥ ३७ ॥ म्हणोनअखंडतळमळीकरी ॥ म्हणेउत्तीर्णहोऊंकैशापरी ॥ म्ह
णोनवेळोवेळांनमस्कारकरी ॥ तोचिनिर्धारीसत्सिष्या ॥ ३८ ॥ म्हणेसद्गुरूनेंदिधलें
निधान ॥ आणित्यासींकवडिदिल्हीनेवोन ॥ तेरितीनेंकोणकायहोइजेउत्तीर्ण ॥ ऐ
सेंअनुमानकरीतसे ॥३९॥कल्पतरुसाठींशेरुदेइजे॥तरीतोंत्यासिकायउत्तीर्णसाजे॥
तैसेंदास्यत्वकरणेंमाझें॥आणिअर्पिजेजेवस्तु ॥४०॥माझीसेवातेकिमर्थ॥जेमीउत्तीर्ण
त्वाचेंमनोहित ॥म्हणवे नअखंडहोयसद्गदीत ॥ तोचिनिश्चितसत्सिष्या ॥४१॥ अमृ
तघेवोनकांजिदेणें ॥ तैशीमानीसेवाकरणें ॥ कामधेनुघेवोनिशेळीदेणें ॥ तैसेंहोणेंउ
त्तीर्णकीं ॥४२॥ म्हणवोनउत्तीर्णासिनदिसेकांहीं॥ऐसेंअखंडचिंतीतसेहृदयीं॥म्हणवो
नसर्वस्वउदारपाहीं ॥विनटलापायींयेकनिष्ट ॥४३॥ प्रातःकाळापासोनसायंकाळप
र्यंत ॥ स्नानसंध्यादिभोजनकरोनसमस्त॥सेवाकरीयथायुक्त॥शय्याझाडितनिद्रेशीं
॥४४॥ सद्गुरुनिद्राकरिती ॥ आपणचरणचुरीअतीप्रीति ॥आनंदतजायचित्तीं॥म्हणे
धन्यत्रिजगतींमीचएक ॥४५॥ जेंब्रम्हादिकासिंदुर्लभअसे ॥ हरिहरज्याचेंध्यानकरी

१ हुऱ्याचें झाड २ गहिंवर आलेला ३ पेज

CC-0 Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तसे ॥ त्यासद्गुरूचीसेवाअनायासें ॥ घडतअसेपूर्वपुण्यें ॥४६॥ माझ्याभाग्यानाहीं पार ॥ जोअनंतअपरंपार ॥ त्यासन्निधमीनिरंतर ॥ ऐसाआल्हादथोरमानीत ॥ ॥ १४७ ॥ सद्गुरूशींनिद्रालागलियावरी ॥ आपणसन्निधचिनिद्राकरी ॥ काजेसद्गुरुउठल्यावरी ॥ बोलसत्वरकानींपडे ॥ ४८ ॥ ऐसियाप्रातःकाळझालियावरी ॥ तांब्याघेवोनजायसद्गुरुमाघारीं ॥ तेमैदानफिरोनआलियावरी ॥ मुखमार्जनकरीत ॥ ॥ ४९ ॥ मगस्नानासिउदकसारिलेंसे ॥ मीउदकऐसेंआपणासिंभासवितसे ॥ सोंवळेंपादुकाघेवोनउभाराहतअसे ॥ अतिहर्षेंवोसंडित ॥ ५० ॥ स्नानझालियावरी अंगवस्त्रपिळोंनदेकरीं ॥ मगखंबाइतझाडकरी ॥ अतिसत्वरींदेतसे ॥ ५१ ॥ मगखडावापुढेंठेवोन ॥ सद्गुरूसिबैसवीआसनींनेवोन ॥ आपणहीकरोनस्नान ॥ विधियुक्तपूजनकरीतसे ॥ ५२ ॥ षोडशोपचारपूजाकरोन ॥ संतुष्टकरीसद्गुरुलागोन ॥ हें सत्सिष्याचेंलक्षण ॥ साधुजनजाणती ॥ ५३ ॥ सद्गुरुपायींचालती ॥ तेव्हांतोमागें मागेंचालेअतिप्रीतीं ॥ चरणींचेरजउधळती ॥ तेअंगासिलागेऐसेंकरी ॥ ५४ ॥ ते रजःकणअंगींलागत ॥ तेकैवल्यासमानमानित ॥ अतिहर्षेंअसेआनंदत ॥ तेंचिबोलिजेतसत्सिष्य ॥ ५५ ॥ जेव्हांअश्वारूढहोतीसद्गुरुनाथ ॥ तेव्हांआपणपुढेंअसेधांवत ॥ म्हणेआजिमीझालोंपुनीत ॥ तोचिबोलिजेतसत्सिष्या ॥ ५६ ॥ सन्निधअस

१ मतीचे कण २ घोड्यावर बसणें ३ पवित्र

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तांऐसिसेवाकरो ॥ गुरुआज्ञेनेंजातांदुरी ॥ तेथोनध्यानस्थितीनेंपूजाकरी ॥ येकक्ष
णभरीविसंबेना ॥ ५७ ॥ गुरुमंदिरआणिसर्वपरिवार ॥ तेसर्वसाठविहृदयामाझार॥
प्रारब्धेंफिरतांहीदेशांतर ॥ मननिरंतरगुरुगृहीं ॥ ५८ ॥ गुरुगृहज्यादेशीं ॥ तोदेश
असेमानसीं॥जैसेंलोभ्याचेंचित्तठेवण्यापासीं॥परदेशींअसतांही॥५९॥ गुरूचेगांवीं
चेकोणीआले ॥ तेमानीअतीआप्तआपुले॥म्हणेआजीमजस्वयेंचिसद्गुरुभेटले॥ म्हण
वोनडोलेअतिप्रेमें॥६०॥अथवागुरूनेंचिकोणीधाडिले ॥किंदुर्बळानिधानप्राप्तजालें
कींअंधासिनेत्रआले ॥ तैसेंहोततयासीं ॥ ६१ ॥ कींमुक्यासिंजैसिवाचाआली ॥
कींभंगणेसदान्नावरतींतृप्तझाली ॥ कींतृषार्तेंअमृतकुंडींपडलीं ॥ तैसेंहोततयाशीं॥
॥ ६२ ॥ जैसाचुकोनआटव्यामाजीपडला ॥ आणितोघाबराझाला ॥ तेथंएका
एकींसांगातीजोडला ॥ तैसाझालालाभतया ॥ १६३ ॥ त्यालाभेंआनंदत ॥ वेळोवे
ळांक्षेमदेत ॥ अतिप्रेमेंचरणधूत ॥ आसनदेतबैसावया ॥ ६४ ॥ षोडशोपचारेंपूजा
करोन ॥ उभाराहेकरसंपुष्टजोडोन ॥ अतिम्लानवदनेकरोन ॥ पुसेआपणप्रेमयुक्त
॥६५॥सांगासद्गुरूचीवार्ता ॥ जेणेंसंतोषहोयमाझेचित्ता ॥ सद्गदीतकंठकरोनतत्वतां
असेलीनवोनी ॥ ६६ ॥ तेजोसद्गुरूचासांगतीनिरोप ॥ तोऐकेप्रेमयुक्त ॥ अतिआ
ल्हादेंअसेकांपत ॥ अश्रुपातनेत्रांयेती ॥ ६७ ॥ जैसेसाधुवेदशास्त्रश्रवणकरिती ॥

१ द्रव्यसंचय २ द्रव्यठेवा ३ भिकारी ४ तान्हेलेली

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तैशात्यागोष्टीऐकेअतीप्रीती ॥ जैसिदरिद्र्यासिंजोडेसंपत्ती ॥ तैसाचित्तींआल्हादमानी ॥ ६८ ॥ म्हणेकैसीसद्गुरुकृपाकरिती ॥ आणिआपुलेंदर्शनदेती ॥ अथवामजचितेथेंनेती ॥ ऐसिस्थितीकेविंघडे ॥ १६९ ॥ जैसेंवासराचेंचित्तगाईपासीं ॥ परिगळांदावेंबांधिलेंत्यासीं ॥ वरतींमानकरोनहंबरेहर्षी ॥ जावयाशींओढकरी ॥ ७० ॥ तैसाचिहासंसारसांडोन ॥ परमार्थकरावयाआपण ॥ ऐसेंअखंडकरीअनुमान ॥ परिगुरुआज्ञेकरोनबांधला ॥ ७१ ॥ उदासवृत्तीनेंसंसारकरित ॥ मायामोहेंनाहीं लिंपित ॥ जैशीघरामाजीदीपजोत ॥ परिअतीतगृहकर्मासीं ॥ ७२ ॥ स्त्रीपुत्रादीकसर्वआहेती ॥ परीतेपाहुण्यापरिमानीचित्तीं ॥ मीपणाचीसांडोनअहंकृती ॥ पाहेसर्वांभूतींजगदात्मा ॥ ७३ ॥ अतितअभ्यागतांमानीत ॥ आलियापदार्थनाहींवंचित ॥ गुरुनामेंगर्जनाकरित ॥ तोचिरुत्यसत्सिष्या ॥ ७४ ॥ नित्यनैमित्यआदरेंकरी ॥ हरीभक्तीसींप्रेमधरी ॥ निर्विकल्पवर्तेसंसारीं ॥ तोचिनिर्धारींसत्सिष्या ॥ ॥ ७५ ॥ परस्त्रीमातेसमान ॥ परधनम्हणेपाषाण ॥ वेळोंवेळांकरीगुरुस्मरण ॥ तोचिजाणसत्सिष्या ॥ ७६ ॥ वेदशास्त्रेंमानित ॥ गाईब्राम्हणांतेंपूजित ॥ वडिलांचीमर्यादापाळित ॥ तोचिबोलिजेसत्सिष्य ॥ ७७ ॥ पाखांडमताअंव्हेरकरी ॥ अध्यात्मग्रंथींप्रेमधरी ॥ अखंडश्रवणमनननिर्धारी ॥ भावेंकरोनकरीअहर्निशीं ॥ ७८ ॥

---

१ मर्य २ ईश्वर ३ मानदेवो ४ त्यागकरी

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तोईश्वरासमान ॥ साधुसंतासींमानीआपण ॥ मनोभावेंकरीपूजन ॥ जेणेंसमाधान होयत्याचें ॥ ७९ ॥ सर्वसाक्षीहोऊनवर्तत ॥ म्हणेमीनाहींयाकर्मांआंत ॥ कर्मत्रिगुणायोगेंहोत ॥ ऐसानिश्चयकेलाअसे ॥ ८० ॥ आकाशपडतांकोसळोन ॥ परिधैर्य नसांडीचआपण ॥ मनोभावेंम्हणेमीअविनाशपूर्ण ॥ मजनाशकोणकरूंशके ॥८१ ॥ मीअचळअढळअविनाश ॥ माझ्याप्रकाशेंभासतेंदृश्य ॥ दृश्यपावतेंनाशास ॥ मीअदृश्यसर्वांसीं ॥ ८२ ॥ सृष्टिहोतांमजहोणेंनाहीं ॥ सृष्टिप्रळयींमीजैसातैसाचिपाहीं॥ ऐसियाबोधेंवर्ततोदेहीं ॥ संदेहकांहींनधरीच ॥ ८३ ॥ विधियुक्तकर्मकरी ॥ परीसाटोपनाहींशरीरीं ॥ मीसाक्षिऐसेंजाणेअंतरीं ॥ तोचिनिर्धारीसा^१त्सिष्या ॥ ८४ ॥ सत्गुरुआज्ञेनेंसंसारकरी॥तरितोऐसियाप्रकारीं॥अहंतानाहींतिळभरी ॥सुखीकरी सर्वांतें ॥ ८५ ॥ शांतिक्षमेचाआगर॥आणिसद्विद्येचेंमाहेर ॥ज्यासिनावडेअनाचार ॥ तोचिसाचारसत्सिष्या ॥ ८६ ॥ कधींदुष्टउत्तरनाहींबोलत ॥ मानीसर्वत्रींएकचिभगवंत ॥ कामक्रोधातेंनाहींआतळत ॥ तोचिबोलिजेसत्सिष्या ॥८७॥ जोआनंदाचाकोंब ॥ आणिसत्वृत्तीचास्तंभ ॥ व्यापकजैसानभ ॥ पाहेस्वयंभूअनेकींयेक ॥ ८८ ॥ ऐसिसत्सिष्याचींलक्षणें ॥ कितीम्हणोनवाखाणणें ॥ देहाभिमानसांडिलाजेणें ॥ तोचिजाणणेंसद्गुरुरूप ॥ ८९ ॥ जैशीकीटकीभृंगीचेध्यानेंकरोन ॥ भृंगीचझालीआ

१ राहतो २ शाश्वतराहणारा ३ स्पर्शकरीत

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

पण ॥ तैसासद्गुरूचेसेवेनेंजाण ॥ सद्गुरुचिआपणझालाअसे ॥ ९० ॥ सद्गुरूशीं
गेलाशरण ॥ आणिकिंचितराहेदेहाभिमान ॥ हेबोलनऐकतीमाझेकान ॥ पाखांड
जाणदिसोनयेतें ॥ ९१ ॥ जोराजाचेउदरींजन्मला ॥ तोकुमुरुराजाचिजैसाझाला
माजोसद्गुरूसिंशरणगेला ॥ तोकैसाराहिलाजिवदशे ॥ ९२ ॥ जैसाअग्निमाजींका
पूरपडला ॥ तोनजळेतैसाचिउरला ॥ कींजळींलवणखडाबुडविला ॥ तोराहिला
लवणरूप ॥ ९३ ॥ जैसेंअग्निसन्निधठेविलेंघृत ॥ तेंनवितळेहेंकायसत्य ॥ कींवायुमा
जीदीपज्योत ॥ राहेअसत्यबोलणें ॥ ९४ ॥ जैसेकर्पुराचेराशिअग्नीलाविला ॥ कर्पु
रनजळेअग्नीविझोनगेला ॥ वज्रशस्त्रेंतोडोनशकेकर्दळीस्तंभाला ॥ याबोलालास
त्यकोणमानी ॥ ९५ ॥ जाहलासूर्याचाप्रकाश ॥ आणिअंधाराचानहोयनाश ॥
तरीचशरणगेलियाश्रीगुरूस ॥ जीवदशेसउरकैची ॥ ९६ ॥ जेअज्ञानमंदमतीअस
ती ॥ तेयाबोलातेंसत्यमानिती ॥ आणिज्ञानीजेअसती ॥ तेमानितीमिथ्याचिहें ॥
॥ ९७ ॥ जैसेअग्नीमाजींजेघातलें ॥ तेतेअग्नीरूपचिझालें ॥ तैसेजेसद्गुरूशींशर
णगेले ॥ तेतेजाहलेसद्गुरुरूप ॥ ९८ ॥ काष्टअग्नीसमिळालें ॥ तेंअग्निरूपचिजा
हलें ॥ तैसेंजेंसत्गुरुशींप्रेमजडलें ॥ तेंझालेसत्गुरुरूप ॥ ९९ ॥ कींगंगेशींवोघमि
ळाला ॥ तोगंगारूपचिझाला ॥ तैसासत्गुरुशींशरणगेला ॥ तोझालासत्गुरुरूप

१ राजपुत्र २ मग ३ खोटें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ २०० ॥ लवणजळींपडतां ॥ तेंजळचिझालेंतत्वतां ॥ तैसेंसत्गुरूशींशरणजातां ॥
शिष्यअहंताविरेकीं ॥१ ॥ तूंआशंकाकरिशीमानसीं ॥ जोशरणगेलियासत्गुरूसीं॥
बोधकांनहोयशिष्यासीं ॥ ऐसीकरिशीकल्पना॥२॥तरीहोऊनियांसावधान ॥ ऐकए
काग्रनिरोपण॥जेंणेंबोधेतुझेंमन॥तेंसंक्षेपेंकरोनसांगतों ॥३॥ शिष्यअतिश्रद्धेकरून॥
जरीसत्गुरूशींजायशरण ॥ प्रपंचभासेजैसेंवमन ॥ तरीत्याचीजाणकार्यसिद्धी ॥४॥
आत्मकार्यसाधावयाजाण ॥ प्रथमवैराग्यपाहिजेपूर्ण ॥ तेंवैराग्यम्हणशीकोण ॥
तेंहीलक्षणसांगतों ॥ ५ ॥ म्हणेनरदेहझालाप्राप्त ॥ येणेंसाधावाभगवंत ॥ आ
णिमीविषयींझालोंरत ॥ माझीगतपुढेंकाय ॥ ६ ॥ स्त्रीपुत्रादिधनगोत ॥ हींत
रअवघींनाशिवंत ॥ अभ्रापरिअसतीभासत ॥ ऐसीअखंडीतविवंचनाकरी॥७॥ज्या
पासोनमीझालोंनिर्माण ॥ तींमातापितागेलींमरोन ॥ तींचगतीमाझीहीजाण ॥
क्षणक्षणावयजातें ॥ ८ ॥ ज्यांहींथोरहव्यासकेले ॥ त्यांहींसर्वपृथ्वीचेंराज्यघेतलें ॥
तेहीनाशातेंपावले ॥ सर्वराहिलेंयेथेंची ॥ ९॥ मनेंचिसंहारमनेंचिउत्पत्ती ॥ ऐसेज्या
चेपुरुषार्थअसती ॥ जेदेवादानवाअप्रीतम्हणविती ॥ तयाचानिगुतीअंतझालाअसे
॥ २१० ॥ चौदाचौकडीचेंराज्यरावण ॥ सवालक्षनातींपोतींजाण ॥ जयाचेभाग्या
सींनाहींगणना ॥ तोहीजाणालयागेलासे ॥ ११ ॥ मार्कंडभृसुंडीआदिकरोनी॥जो

१ नाहींशी होई २ आवडीनें ३ ओक ४ काळजी ५ आशा ६ राक्षस

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

समुद्राचेंआचमनकरीअगस्तीमुनी ॥ ज्यांचीकीर्तिइतिहासवेदपुराणीं ॥ तेहीनासो
नगेलेती ॥१२॥ ज्यांहींसृष्टीवरीसृष्टीकेली ॥ ज्यांहींगंगादितीर्थेंआणिलीं ॥ त्यांची
हीझालीरांगोळी ॥ वार्ताउरलीमाघारी ॥ १३ ॥ अवतारादिकगेलेती ॥ तेथेंइतरां
चीकायगती ॥ जेजेमृत्युलोकाआलेती ॥ तेपावतीनाशातें ॥ १४ ॥ सप्तपाताळेंयेक
वीसस्वर्गजाण ॥ चंद्रसूर्यआदिकरोन ॥ जेजेभासतीदृश्यजाण ॥ तेतेसंपूर्णनासणा
र ॥ १५ ॥ पुत्रपित्यातेंमरतांदेखत ॥ पितापुत्राचीक्रियाकरीत ॥ देखतांदेखतांप्रा
णीउठोनिजात ॥ मीकायनिवांतराहिलोंसे ॥ १६ ॥ कायहोईलकोणवेळें ॥ हेंकांहीं
चमाझेंमजनकळे ॥ दिवसेंदिवसनेलाकाळें ॥ म्हणवोनितळमळीअखंडित॥१७॥जो
पिशांच्यजैसेंअखंडभ्रमित ॥ तैसेंझालेंअसेत्याचेंचित्त ॥ रात्रींनिद्रानाहींलागत ॥
विषापरीभासतविषयसुख ॥ १८ ॥ म्हणेमागेंबहुतजन्मगेले ॥ तेथेंविषयफारभोगि
ले ॥ नरदेहींतेंचिपुढेंआले ॥ कैसेंवोढवलेंअदृष्ट ॥ १९ ॥ भोजनींगोडनलागेअन्न ॥
संसारावरोनउतरलेंमन ॥ म्हणेमीआतांजाईनमरोन॥फळकोणजन्मल्याचें ॥२०॥
मनुष्यजन्मझालाप्राप्त ॥ बहुतहीकेलेंआपुलेंहित ॥ नारदआणिशुकादिकबहुत ॥
जडलीप्रीतहरीचरणीं ॥ २१ ॥ जनकविदेहीविदुर ॥ व्यासआणिसनत्कुमार ॥ व ॥१०॥
शिष्टउद्धवअक्रूर ॥ जाहालेस्थिरहरिचरणीं ॥ २२ ॥ भीष्मधर्मआणिअर्जुन ॥ ध्रुवप्र

१ दुःख २ भुतें ३ दुर्दैव ४ नम्र

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ल्हादउपमन्य ॥ सांडोनियांविषयसेवन ॥ हरिचरणींजोडिले ॥ २३ ॥ ऐसेसंतमहं
तअपार॥ज्यांहींत्यजोनियांलौकिकव्यवहार ॥ हरिभजनींझालेसादर ॥ ऐसाविचा
रअखंडकरी ॥२४॥ ज्यांहींभावेंवोळंगिलाश्रीपती॥तयांचीवेदपुराणेंस्तुतीकरिती॥
संसारकरितांजेजेमेलेति ॥ त्याचीगणतीकोणकरी ॥ २५ ॥ उदंडमेलेसंसारकरितां
परीनायकोंचकोठेवार्ता ॥ जेलागलेभक्तिपंथा ॥ त्याचीकथापुराणीं ॥२६॥तरीतैसें
चव्हावेंआपण ॥ तरीजन्मल्याचेंसार्थकजाण ॥ ऐसेंम्हणोनिकरीरुदन॥कैंभगवानपा
वेलमज ॥२७॥ कैंसासंतुष्टेलहरी ॥ मजकढीलसंसाराबाहेरी ॥ ऐसाअखंडसंकल्प
करी ॥ जायघरींसंताचे ॥२८॥ अखंडवाचेसींनामस्मरण ॥ अथवासंतमुखेंकरीश्रव
ण ॥ ऐकेदेवाचीस्तुतीक्रिडंन ॥ सद्गदीतजाणकंठदाटे ॥२९॥ थोरशब्देंरूदनकरी ॥
विकळतापडेशरीरीं ॥ म्हणेधांवेपावेश्रीहरी॥ धांवाकरीआकांतें॥३०॥म्हणेदेवातूंप
तीतपावन ॥ मीतोपतीतपतिताहून ॥ सांडोनियांतुझेंभजन ॥ करीसेवनविषयाचें॥
॥३१॥संसारकरितांकांहीं॥परमार्थाचाहेतनाहीं॥पडलोंकल्पनेचेडोहीं ॥धांवत्वला
हींजगदीशा॥ ३२॥ स्त्रीपुत्रघरधन ॥ याहींकेलेंदृढबंधन ॥ दिवसेंदिवसगेलाजाण
झालीहाणमाझीदेवा ॥ ३३॥ पडलोंसंसारबंदिखानीं ॥ सुटकानहोययापासोनी ॥
धांवेपावेचक्रघेवोनी ॥ ऐसेंम्हणवोनीरडत ॥ ३४ ॥ ऐसेंहोतेंतुझेमनीं ॥ तरिकांघात

---

१ वशकरून घेतला २ लीला ३ शिथीलता

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

लेंमनुष्ययोनीं॥आतांधांवकृपाकरोनी॥संसारापासोनीसोडवावें ॥३५॥ ऐसानित्य
धावाकरित॥कायावाचामनेंप्रेमयुक्त॥सांडोनियांविषयस्वार्थ ॥ असेंस्मरतदेवराया
॥ ३६ ॥ ऐसेंश्रद्धायुक्तकरितांस्मरण॥ संतुष्टहोयभगवान ॥ भगवानसंतुष्टझाल्यानें
संतजनभेटती ॥३७॥ जोंवरीदेवाचीकृपानाहीं॥तोंवरीसंतजननभेटतीपाहीं ॥संतभे
टल्याविनाकांहीं॥सद्गुरूचीसोईनकळेची॥३८॥संतअध्यात्मग्रंथवाचिती ॥तेथेंसहज
सद्गुरूचीस्तुती॥दिवसेंदिवसपालटेचित्तवृत्ती॥वाटेचित्तींसद्गुरुकरावा ॥३९॥ मगअखं
डचिंताकरित॥म्हणेतोकैंभेटेसद्गुरुनाथ॥माझियासंदेहाचाकैंहोईलघात ॥ ऐसेंकाल्प
तअहर्निशं[1] ॥ २४० ॥ जोजोसंतभेटत ॥ त्याचीआदरेंसेकरीत ॥ सद्गुरूचींलक्षणेंलि
हिलींज्यांत॥तेग्रंथअवलोकितअतिप्रेमें[2]॥४१॥गीताआणिभागवतीं॥जींजींसद्गुरुचींल
क्षणेंबोलती ॥ तेंखूणधरोनीयाचित्तीं ॥ संतमूर्तीअवलोकित ॥ ४२ ॥ ऐसेंअखंडप्रेमठे
सतां॥भेटीहोयसद्गुरुनाथा ॥ जैवादीपलावितां ॥ होयतत्वतांदीपची ॥ ४३ ॥ कांजें
भक्तीवैराग्यसोज्वळझालेंचित्त॥म्हणोनित्यासभासझालात्वरित ॥जैसेंउत्तमक्षेत्रींजेंबी
जपडत॥तेंउगवतअतिबळें॥४४॥ऐसियाप्रकारेंजेसद्गुरुकरिती ॥ त्यांशीआत्मस्थिती
बाणेचित्तीं॥आणिदेखादेखीजेशरणयेती ॥ त्याचीमतीपालटेना ॥४५॥ श्रद्धावाल्लभ
तेज्ञानं ॥ ऐसेंगीतेमाजींबोलिलेभगवान ॥ श्रद्धेविनाकैंसेंज्ञान ॥ प्राप्तजाणहोईल ॥

१ रात्रंदिवस २ मनानें ३ खुणा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ ४६ ॥ ज्यासीं अंतरापासोन झाली श्रद्धा ॥ तें शुद्ध श्रद्धेचें लक्षण प्रबोधा ॥ जेणें पाविजे गोविंदा ॥ जोडे सुधामार्ग तयाला ॥ ४७ ॥ तो सद्गुरुचरणीं जडला कैसा ॥ गुळाशिं अडकला मांकुडा जैसा ॥ कीं धनी जैसा धन पिसा ॥ ऐशी आशा सद्गुरूची ॥ २४८ ॥ कीं माक्षिका जैशी मधाशीं ॥ कीं पिलें जैसीं पक्षिणीसीं ॥ कीं कामिक जसा रूपवती स्त्रीशीं ॥ सद्गुरुचरणासीं जडतैसा ॥ ४९ ॥ जैसें चकोरा विणे चंद्र आर्त ॥ कीं चातक मेघबिंदू तें इच्छित ॥ कीं जीवनासीं जैसा तृषाक्रांत ॥ तैसी प्रीत सद्गुरुपाईं ॥ २५० ॥ कीं क्षुधार्त इच्छित अन्नातें ॥ कीं दरिद्री जैसा भाग्यातें ॥ कीं प्रपंची जैं महत्वातें ॥ तैसा सद्गुरु तें ध्यात असे ॥ ५१ ॥ कीं देहिलोभिया प्रपंचीं प्रीत ॥ चोर जैसा रात्रीची इच्छा करीत ॥ कीं बक जैसा माशाशीं टपत ॥ तैसें आर्त गुरूपाईं ॥ ५२ ॥ कर्मिष्ट फळा तें इच्छिती ॥ भक्त भगवंता तें ध्याती ॥ विरहिणी इच्छी जैसा पती ॥ तैसी प्रीत गुरुचरणीं ॥ ५३ ॥ संत जैसे ज्ञानीं रत ॥ कीं तापसी आदरें तप करित ॥ कीं उदासा आवडे येकांत ॥ तैशी प्रीत गुरुचरणीं ॥ ५४ ॥ कीं पंतगा आवडे दीपज्योत ॥ कीं मीनाशिं जैशी जळीं प्रीत ॥ कीं मृग जैसे गानीं भूलत ॥ तैसी प्रीत गुरुचरणीं ॥ ५५ ॥ कीं कवीस जैसें कवित्वप्रेम ॥ कीं शूरास आवडे संग्राम ॥ कीं भक्तांस आवडे नाम ॥ तैसा विश्राम गुरुपाईं ॥ ५६ ॥ कीं आंधळे पाहती सांगात ॥ कीं पंथिकाचें जैसें मजलेसि चित्त ॥ कीं अमळ्यासी जैसें अमळचि आर्त ॥ तैशी प्रीत गुरु

१ भक्ति २ सोपा ३ डोंगळे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

चरणीं ॥ ५७ ॥ सत्सिष्याचेंकथन ॥ रत्नाकरासांगीतलेंतुजलागोन ॥ काजेशरण
गेलेश्रद्धेकरून ॥ म्हणवोनिज्ञानठसावलें ॥ ५८ ॥ ज्ञानप्राप्तीचेंफळपूर्ण ॥ अतीआ
दरेंकरावेंसद्गुरुसेवन ॥ सद्गुरुसेवनींअसतांलीन ॥ अंतरींचेंज्ञानकळोनयेतें ॥ ५९ ॥
जोसंसारासिविटला ॥ वैराग्ययुक्तसद्गुरूशींशरणगेला ॥ तोचिआपुलेहितींप्रवर्त
ला ॥ चालेबोलासारिखाची ॥ ६० ॥ बोलासारिखाचालेआपण ॥ तोचियासंसा
रामाजीधन्य ॥ जयावरीईश्वरीकृपापूर्ण ॥ त्यासींचजाणघडेहें ॥ २६१ ॥ जेसंसारीं
आसक्त ॥ विषयापासोनपरतलेंनाहींचित्त ॥ आणिदेखोदेखींअनुग्रहघेत ॥ पाखां
डमततेथेंवसे ॥ ६२ ॥ जेशमदमीआळशी ॥ वैराग्यनाहींजयामानशीं ॥ आणिशर
णजातीसद्गुरूशीं ॥ अंतरीबोधत्याशींहोईचना ॥ ६३ ॥ कामक्रोधलोभपूर्ण ॥ जेथें
वसेदेहाभिमान ॥ गुरुकृपाझालियाजाण ॥ त्याचेंमनपालटेना ॥ ६४ ॥ आणिसद्गु
रुतोदीनदयानिधी ॥ शरणआलियानुपेक्षीकधीं ॥ शुद्धज्ञानतेंचिबोधी ॥ जेणेंतुटे
उपाधीद्वंद्वाची ॥ ६५ ॥ करीमहावाक्याचाउपदेश ॥ म्हणेतूंब्रम्हस्वप्रकाश ॥ तूंजा
णशीमनबुद्ध्यादिकांस ॥ चौदेहांससाक्षीतूंची ॥ ६६ ॥ तूंपरावाचेपरता ॥ सर्वइंद्रि
यांहानियंता ॥ पिंडब्रम्हांडाचाजाणता ॥ तुझीसत्तासर्वत्र ॥ ६७ ॥ तूंदेहाभिमानसां
डोन ॥ मानशीब्रम्हचिपूर्ण ॥ सर्वसंदेहातेंसांडोन ॥ साक्षीहोऊनराहेरे ॥ ६८ ॥ जा

१ तयार झाला २ हयगय करीना

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

णत्याशिंजाणोन ॥ पहात्याशिपाहेपरतोन ॥ तूंअनादिचैतन्यघन ॥ धरीखूणजि
वींहे ॥ ६९ ॥ सद्गुरुकळवळ्यासीं ॥ ऐसाबोधकरीशिष्याशीं ॥ सत्शिष्येंधरोनिमान
सीं ॥ चौदेहांशींनातळेतो ॥२७०॥ जयाचेनीशिष्याप्रती॥मोहेसंदेहनिवृत्ती ॥ जेस्व
येचिब्रम्हझालेती ॥ तेंब्रम्हकरितीशिष्यातें ॥ ७१ ॥ ऐसासद्गुरुविरळाकोणी ॥ भेटेबहु
तभाग्येंकरूनी ॥ तात्काळसोडवीचौदेहांपासोनी ॥ तोमुगुटमणिसद्गुरुरावो ॥७२॥
जोसदासंतोषी ॥ जयाकल्पनानाहींमानसीं ॥ जोसाधनींनगोवींशिष्यासीं ॥ तोच
निश्चयेंसींसद्गुरुरावो ॥ ७३ ॥ जोनामादेखणीनिरसोन ॥ सांगेअंतरींचीगुह्यखूण ॥
जोजीवशिवाचेंउठवीभान॥तोभाग्येंकरोनसभेटेसद्गुरू ॥७४॥रावरंकसारखेचपाहीं
॥ जोतर्कातर्कनकरीकांहीं॥कामक्रोधाचालेशनाहीं॥तोचिपाहेंसद्गुरुराव ॥७५॥ देह
लोभनाहींज्याशीं॥आत्मचींतनींअहर्निशीं ॥ शरणआल्याशिष्यासीं ॥ ब्रम्हबोधाशीं
तात्काळकरी॥७६॥जैंभेटेऐसागुरू॥तोतात्काळककरीसाक्षात्कारू॥फिटेचौदेहांचा
आधारू॥याग्रंथींसाचारूहोयत्याशीं॥७७॥ येथेंब्रम्हज्ञानाविणेंकांहीं॥दुसराविचार
नाहीं ॥म्हणवोनजोलीनसद्गुरूचेपांई ॥त्यासींचयाठाईंहोयरिगं ॥७८॥ जैशीहातींघ
रोनियांदीपजोत॥जोरात्रींरिघेघराआंत ॥ त्याशींसर्वहीदिसेवस्तुजात ॥यथास्थित
जैशीतैशी॥७९॥तैसाहादीपरत्नाकरग्रंथ॥भावेंश्रवणमननजोकरीत॥तोवर्ततांसंसा

---

१ अ दि अंतनाहीं असा २ क्वचित श्रेष्ठ ४ गुंतवी ५ पाहणें ६ राना ७ मार्ग

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

राआंत ॥ वस्तुभासतसर्वत्रीं ॥८०॥ विषमीजेसमानआहे ॥तेंयादीपरत्नाकरेंप्राप्त
होये ॥ नानामताचीहरपेसोय ॥ संदेहजायनिश्चयेशीं ॥८१॥ जयाशिंआपुलेंस्वहीत
करणें ॥ तेणेंयाग्रंथींभावधरणें ॥ चुकेभवजन्मीचेंफिरणें ॥ उठलेंठाणभेदाचें ॥ ८२ ॥
जैसेंदधीमंथोनियांनवनीतकाढिजे ॥ मगतेंकढवोनघृतकीजे॥ घृतझालियामगसह
जें ॥ मुखेंभक्षीजेअतिआदरें ॥८३॥ भोजनींघृताशिंआदरू ॥भलेवाढितीफारफारू ॥
तैसाहादीपरत्नाकरू ॥ अनुभवीविचारफारबोलें॥८४॥विविधज्वरनसेजयाशीं॥त्या
शिंहोईलउपयोगाशीं॥कांहींज्वरअसतांमानसीं॥सन्निपाताशिंउपजकीं॥८५॥ तोस
न्निपातत्यासन्निपातालागुन॥शब्दब्रम्हकरीजल्पन ॥ म्हणवोनीजीवदशेच्याप्राण्या
सजाण ॥ येग्रंथींचीखूणनकळेची ॥ ८६ ॥ हेसाधुसंतजाणतीमानसीं ॥ वेदांतअण
भवलेजयांशीं॥जेविनटलेसद्गुरुचरणासीं॥तेयाखूणेशिंपावती॥८७॥ज्ञानदेवाचेचरनु
देखोन॥भेटलेरामानंदसद्गुरुजाण॥त्यांहींबोधकेलापूर्ण॥कृपाकरोनआज्ञाकेली॥८८
कींभक्तीज्ञानवैराग्यासीं ॥ तूंसुखेंविचरेंमहीशीं ॥ ब्रम्हबोधकरींशरणआल्याशीं ॥
भक्तीजनाशींलागेतेंकरी ॥८९॥ द्रव्यलोभासांडोनधांवे॥अयाचितवृत्तीनेंअसावें ॥
निर्लोभेंभक्तीतेंकरावें ॥ त्यजावेंविषयसुखा ॥ ९० ॥ तयाचीआज्ञावंदोनशिरीं ॥ नि ॥१३॥
र्लोभेंफिरेदेशांतरीं ॥ अलोपानेखेडियाभितरी ॥ तत्पीतिरिरुणानुबंधें ॥ ९१ ॥ तेथें

१ माहीती होई २ लोणी ३. निर्माण होयी ४ पृथ्वी.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

प्रेमपुरुषभेटले ॥ तेंहीप्रेमफाशियातेंगोविलें ॥ आदरेंमठाशिबांघलें ॥ तेथेंआसनके
लेंसद्गुरूनें॥९२॥तयाआसनींबैसोनजाण॥सद्गुरुकरितेझालेनिरोपण॥ जेणेंअज्ञाना
बोधहोयपूर्ण ॥ साधुसंतसंतोषती॥९३॥हेंसर्वगुह्याचेंगुह्यपाहें ॥ वेदांताचेंसारआहे॥
जेणेंअवैराग्येंवैराग्यहोय ॥ अशांतयेतशांतिसुख ॥ ९४ ॥ हेचौदाअध्येझालेपूर्ण ॥
परियेकयेकाहोनिअधीकजाण ॥ सर्वत्रींकेलेंब्रम्हकथन ॥ न्यूनपूर्णकोणम्हणे॥९५॥
याग्रंथींजेभावधरिती ॥ तयाशींप्राप्तहोयज्ञानसंपत्ती ॥ रिध्धिसिद्धीदाशीहोती॥ ब्र
म्हस्थितीबाणतांची ॥ ९६ ॥ म्हणवोनमुख्यभावपाहिजे ॥ तेणेंसर्वसुखाधिकारीहो
इजे ॥ भावेविणांकष्टचिहोइजे ॥ शेवटींजाइजेअधोगती ॥ ९७ ॥ यासाठींभावधरो
न ॥ याचेंकरावेंशतआवर्तन ॥ तरीअज्ञानाशींहोईलज्ञान॥ हेंवरदानसद्गुरुचें॥९८॥
सद्गुरूचेकृपेंकरून ॥ कायकमीहोईलजाण ॥ म्हणवोनयेथेंभावचपूर्ण ॥ धरिजेआप
णयेकनिष्ठ ॥ ९९ ॥ जेणेंचौदेहांतेनिरसोन ॥ सोडविलेंज्ञानदेहापासोन ॥ करीनि
र्वीकारपूर्ण ॥ तोहाजाणग्रंथराज ॥ ३०० ॥ जेणेंब्रम्हत्वयेअंगासीं ॥ व्यापकतायें
सर्वांशीं ॥ देहाभिमानाचाठावपुशी ॥ तोनिश्चयेसींग्रंथहा ॥ १ ॥ अभक्ताशिभक्त
दाखवीत ॥ वैराग्यांशींवैराग्यचेतवीत ॥ ज्ञानियासींथापटोनिउठवीत ॥ तोचिहा
ग्रंथदीपरत्नाकर ॥ २ ॥ याग्रंथींश्रोतावक्तासद्गुरूनाथ ॥ म्हणवोनपूर्णतेसआलाग्रं

१ तत्व २ नाडीसे करून

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

थ ॥ संतचरणींरत्नाकरलोळत ॥ मीअंकिततुमचाअसें ॥ ३ ॥ तैसेंब्रम्हनिर्गुणनिर्वि
कार ॥ त्याचाजनाशिंकायकळेविचार ॥ तोसंतजनींसाचार ॥ केलानिर्धारबोल
ण्याचा ॥ ४ ॥ जेपरावाचापरतें ॥ वैखरीनेंवर्णिते ॥ नानाछंदफंदादिकबितें ॥ करो
नीजनातेंउद्धरिलें ॥ ५ ॥ ऐशियासंतासींनमन ॥ तरीकायसद्गुरूसंतदोन ॥ आणि
मजहीकैचेंभिन्न ॥ जरीकरीस्तवनवेगळें ॥ ६ ॥ आहेनाहींजेंबोलणें ॥ तेहीप्राशिलें
मुळींचमौन्यें ॥ जैसेंतैसेंसंचलेंपण ॥ राहिलेजाणकोंदोनी ॥ ७ ॥ इतिश्रीदीपरत्ना
करग्रंथ ॥ श्रोतावक्तासद्गुरुनाथ ॥ येथेंरत्नाकरनिमित्य ॥ ईश्वरकृपेंजाहला ॥
॥ ३०८ ॥ सिद्धानंदाचेनिप्रसादें ॥ बोलेरामानंदपदें ॥ रत्नाकराचेसंवादें ॥ ग्रंथ
विनोदेंचालिला ॥ ३०९ इतिश्रीचिदादित्यप्रकाशेदीपरत्नाकरग्रंथविशेषअद्वैतबो
धगुरुभक्तिवर्णनोनामचतुर्दशोऽध्यायगोडहा ॥ १४ ॥ ॥ श्रीमज्जगदीश्वरार्पण
मस्तु ॥ ॥ श्रीसद्गुरुनाथप्रसन्नोस्तु ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्रीगणेशायनमः ॥ जोप्रपंचाशींवेगळा ॥ ज्ञानवैराग्येंआगळा ॥ ब्रम्हांमृतस्वादीं
आनंदला ॥ त्यासद्गुरूशींमाझानमस्कार ॥ १ ॥ कामक्रोधादिकांचेविटाळें ॥ ज्या
चेंअंतरंगनमळे ॥ भोगितोसदासुखसोहळे ॥ ब्रम्हसूखाचे ॥ २ ॥ स्त्रीधनसुखाचेडो
हाळे ॥ उपजतीनचित्तींकवणेवेळें ॥ स्थीरचित्तकदानुचंबळे ॥ हर्षविषादेंकरूनी ॥
॥ ३ ॥ ब्रम्हादिकांपासूनिपिपिलिकांप्रती ॥ क्षुद्रकीटकादिसकलभूतजाती ॥ यांशीं
जयाचीसमानचित्तवृत्ती ॥ नधरीभिन्नभावातें ॥ ४ ॥ जोब्रम्हानंदानेंडुल्लतो ॥ करू
नकाहींचनकरितो ॥ दुराग्रहकधींनधरीतो ॥ कवणेविषयीं ॥ ५ ॥ त्यजितोतरी
नाहींत्याग ॥ भोगितोपरीनाहींभोग ॥ अतीनवलहाज्ञानयोग ॥ ज्याचेठायींनांद
तो ॥ ६ ॥ उठतीइंद्रियांचेव्यापार ॥ परीकर्तृत्वींउदासचतुर ॥ ब्रम्हविद्यामृतदेतां
उदार ॥ भाविकजनाहोतसे ॥ ७ ॥ जोअवस्थात्रयींअगाध ॥ जयालाअखंडस्वरू
पाचाबोध ॥ तोअमूर्तपरमानंद ॥ याआकारेंवर्तती ॥ ८ ॥ इत्यादिगुणांनींअलंकृत
॥ ज्याशींअवलोकितीमहंत ॥ तोचिसद्गुरुमानावानिश्चित ॥ प्रत्यक्षईरीअवतार॥९॥
तयाशींमीकरितोंनमस्कार ॥ भावेंजोडूनीदोन्हीकर ॥ निरसूनिउपाधीसमग्र ॥
तारोमजलाभवसागरीं ॥ १० ॥ रत्नाकरबोलेकरजोडून ॥ शिष्याचेंगुणदोषलक्षण
सांगीतलेंजेंविस्तारेंकरून ॥ श्रवणकरूनतृप्तझालों ॥ ११ ॥ जोमीप्रपंचसागरींहो

१ मन २ मुंग्या

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तोंबुडालों ॥ तापत्रयवडवाग्नींतपोळलों ॥ क्रोधादिजळचरींग्रासलों ॥ झालोंहोतों
अपवित्र ॥ १२ ॥ तरींज्ञानाच्यातारवांतबैसवूनी ॥ कृपेचापवनवाहवोनी ॥ श्रीगुरु
कर्णधारहोउनी ॥ तारिलेंमातें ॥ १३ ॥ भवभयमध्यान्हतेंवेळें ॥ पोळलोंतापत्रयअन
ळें॥श्रीगुरूनींज्ञानजळें॥निववविलेंमातें ॥ १४ ॥ प्रपंच्याच्याबंदिशाळे॥बंदपावलोअ
ज्ञानश्रृंखळें॥तेंबंधनतोडूनीस्वामीनींसगळें॥मुक्तकेलेंमजलागीं ॥ १५ ॥ मनींआला
आनंदाचापूर॥सर्वसरितांहुनीअतीथोर॥तेणेंअविवेकपोव्हणार॥बुडोनगेला ॥१६॥
अहंकारपादपउन्मळिला ॥ तृष्णापक्षिणिचाघरटामोडिला ॥ इंद्रियरूपीग्रामबु
डाला ॥ चित्तानंदजळीं ॥ १७ ॥ जयजयाजीदीनबंधू ॥ जयजयाजीकरुणासिंधू ॥
तुमचेंमहिमानप्रसिद्धू ॥ सकलयोगीजनांसीं ॥ १८ ॥ जेंपूर्वींपासूनहारवलें ॥
मीमजचीहोतेंचोरलें ॥ तेंमजलागींदीधलें ॥ दीनतारकश्रीगुरुरायें ॥ १९ ॥
तुझियाकृपादृष्टीं ॥ झालीअपरोक्षवस्तूचीभेटी ॥ तुळणानाहींसृष्टीं ॥ त्याआनं
दाशीं ॥ २० ॥ तुमच्यायाउपकारां ॥ कैसाहोऊंउत्तीर्णदातारा ॥ अर्पिल्याना
नावस्तुसंभूतिसंभारा ॥ तरीउतीर्णनहोयमी ॥ २१ ॥ ब्रम्हसदोदितशाश्वत ॥
सकलवस्तूत्यानाशिवंत ॥ त्यांनींहोईलउत्तीर्णत्व ॥ ऐसेंकैसेंघडेल ॥ २२ ॥
म्हणोनितनमनआणिधन ॥ गुरूशींकरितोंअर्पण ॥ तरींचहोईनउत्तीर्ण ॥ अल्पस

१ वृक्ष २ रपटला ३ उपकार फेडणें

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ल्प ॥ २३ ॥ श्रीगुरुतुम्हींकैवल्याचेदानी ॥ अहांनिश्चितात्रिभूवनीं ॥ प्रपंचदैन्यतु
मचेनी ॥ देशधडींझालें ॥ २४ ॥ प्रपंचसमूळींविसरलों ॥ मीसुखसंभारेंनिवालों ॥
तुमचाउपदेशपावलों ॥ म्हणूनीचघडलेंऐसेंजी ॥ २५ ॥ मजमहासुखलाधलें ॥ स
द्गुरुदास्यत्वफळाआलें ॥ तेणेंअनुभवासींआलें ॥ परब्रम्ह ॥ २६ ॥ जेथेंचित्ताशींना
हींसौरस ॥ वाणिशींनाहींप्रवेश ॥ तोमजभेटलास्वयंकाश ॥ ब्रम्हानंदश्रीगुरु ॥२७
त्याणेंमाझेकल्पनेशींमारिलें ॥ सकलइंद्रियातेसंव्हारिलें ॥ पूर्णब्रम्हदाविलें ॥ मज
लागीं ॥ २८ ॥ चित्तचक्षुरादिक ॥ इंद्रियअसतीअनेक॥तींसुखक्लेशदायक॥ प्राणि
मात्रांशीं ॥ २९ ॥ म्हणूनीकल्पनेच्याग्रासीं ॥ नासावीमायासमूळींशीं ॥ मगसंव्हा
रइंद्रियांशीं ॥ आपोआपहोईल ॥ ३० ॥ तैंशीमाझीकल्पनाविराली ॥ त्याठाईंच
संसृतीनिमाली ॥ सकलइंद्रियेंविकलझालीं॥माझेमीपणानागवलों ॥ ३१ ॥ जेंश
क्तिचक्रालावेंगळ ॥ जेंज्ञप्तिमात्रकेवळ ॥ तेंनिजानंदअतिनिर्मळपरब्रम्हपावलों॥३२
दृश्यद्रष्टादर्शना॥ह्यात्रिपुटीजेथेंहोतीक्षीण॥तेंपूर्णपरब्रम्हजाण ॥ अनिर्देश्यपावलों ॥
॥ ३३ ॥ ज्ञाताज्ञानज्ञेय ॥ हेंजेथेंनाहींत्रय ॥ तेंपरब्रम्हअप्रमेय ॥ सद्गुरुकृपेनेंपावलों
॥ ३४ ॥ ज्ञानम्हणावेंतरीनाहींजाणिव ॥ अज्ञानम्हणावेंतरीनाहींनेणिव ॥ अभाव
म्हणावातरीअसेठावपूर्णब्रम्हानंदाचा ॥ ३५ आहेम्हणूंतरीकैसेंघ्यावें ॥ नाहींम्हणूं

१ मोहरी २ ज्ञान ३ नसणे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तरीकैसेंत्यागावें ॥ जेंब्रम्हज्याचेंत्याणेंअनुभावें ॥ तेंचिआजीपावतों ॥ ३६ ॥ जेंनि
द्रितालाजागवी ॥ जाग्यालाजाणवी ॥ जाणण्यालाभोगवी ॥ परीआपणअक्रिय
॥ ३७ ॥ जैसेंस्पटिकशिळेचेंपोट ॥ सदोदितअसतेंनिघोट ॥ तैसेंचैतन्यअतीदाट॥
परब्रम्ह ॥ ३८ ॥ नातरीआकाशासारिखेंपोकळ ॥ व्यापकपरीव्यापकत्वाशींवेग
ळ ॥ परब्रम्ह ॥ ३९ ॥ जेथेंविद्यानाअविद्या ॥ जेंअतुल्यस्वसंवेद्या ॥ तीजाणिली
सुविद्या ॥ ब्रम्हस्वरूपमी ॥ ४० ॥ मीश्रीगुरूचाअनुग्रहीत ॥ आतांभीसेवितोंएकां
त ॥ तेथेंचिंतितोगुणातीत ॥ परमपुरुषरामचंद्र ॥४१॥ मनासंगेंधांवतां ॥ नतुटेप्रपं
च्याचीव्यथा ॥ त्यापासूनिवेगळेंहोतां ॥ महासुखहोतसे ॥ ४२ ॥ जोजोविषयउम
टेल ॥ तोमिथ्यासमजूनिविदारिल ॥ तरीसहजींउपजेल॥सुलीनतामजलागीं ॥४३
म्हणूनिजोसंकल्पउठी ॥ कधींनजावेंतयापाठीं ॥ फिरवावीमागुतीदृष्टी ॥ क्षणएक
नलागतां ॥ ४४ ॥ तेंनिरालंबनिर्गुण ॥ जीवाचेंउत्पत्तीस्थान ॥ म्हणूनितेथेंचिव्हा
वेंलीन ॥ अविलंबें ॥ ४५ ॥ मीब्रम्हयाआकारें ॥ ब्रम्हस्वरूपस्फूर्तीस्फुरे ॥ तेंविचा
रितांतत्वनिर्धारें ॥ उठेनिरालंब ॥ ४६ ॥ आपुलियाजन्मभूमिके ॥ वस्तीकरूनीपु
ण्यटाके ॥ तेथेंमीजरीचुकें ॥ तरीहोयअधःपतन ॥ ४७ ॥ शरीरजन्मभूमिकेचें ॥ एव ॥ २ ॥
ढेंमोठेपणसाचें ॥ तरींजन्मस्थानजीवाचें ॥ तेंअगाधमहिमानकीं ॥ ४८ ॥ उगमीं

१ चेष्टा २ इच्छा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

सरितास्थिरावती ॥ मगतेचीसिंधूहोती ॥ आधारकांनव्हती ॥ आणिकासरिते
शीं ॥ ४९ ॥ तैसाचिआपलाउगव ॥ जरीनत्यागिताहाजीव ॥ तरीअंगाशींजडला
थोरव ॥ ब्रम्हत्वाचा ॥ ५० ॥ म्हणूनिकल्पनेशींमारिन ॥ इंद्रियांशींसंव्हारीन ॥
तरीमत्जीवपावेलब्रम्हपण ॥ कैसाउरेल ॥ ५१ ॥ अनुभवाचीयेकखूण ॥ जेणेंभवाचें
जाहलेंसंहरण ॥ हेहीकळलीमजलागून ॥ श्रीगुरुकृपेनें ॥ ५२ ॥ स्वरूपोन्मुखस्फुर
ण ॥ हेंचिमायामोहाचेंचिन्ह ॥ अविद्यातेचिपूर्ण ॥ विपरीतकल्पना ॥ ५३ ॥ मनने
त्रादिक ॥ इंद्रियेंहींअसतीअनेक ॥ तींसर्वसुखदुःखदायक ॥ अविद्याजनीत ॥५४॥
याकरितांकल्पनेच्याग्रासीं ॥ नाशमायाअविद्येशीं ॥ संव्हारहोईलइंद्रियांशीं ॥
आपोआप ॥ ५५ ॥ सुषुप्तीअवस्थाकल्पना ॥ निःशेषजाहलीलीना ॥ तरीजीवा
चीसंव्हारणा ॥ कांनचुकेची ॥ ५६ ॥ ऐशाआक्षेपींउत्तर ॥ बोलिलेसद्गुरुचतुर ॥ तें
मीश्रवणकेलेंसाचार ॥ जेणेंसंदेहमाझाफीटला ॥ ५७ ॥ जीवाचीसुषुप्तीदशे ॥ क
ल्पनादीनसे ॥ परीनअज्ञाननिरसे ॥ तेणेसंसृतीहोय ॥ ५८ ॥ आत्मासुषुप्तींनेणि
जे ॥ होऊनितैसेंचिअशींजे ॥ तेथेंचिस्वानुभवम्हणीजे ॥ कवणेपरी ॥५९॥ आत्म्या
विषयींअज्ञान ॥ जोंवरीनाहींक्षिणि ॥ तोंवरीनचुकेजन्ममरण ॥ जीवाशींपैं ॥ ६० ॥
श्रीगुरूचेकृपाभरें ॥ उडालेंअज्ञानाचेंभुरभुरें ॥ निवळसच्चिदानंदउरे ॥ परब्रम्हतो ॥

१ दमनकरीन २ पडदा

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ ६१ ॥ सुषुप्तीवेळीं कल्पना ॥ अज्ञानामध्यें होलीना ॥ तेणें अज्ञानपण ॥ येतसेआ त्म्याशीं ॥६२॥ तेथें अज्ञान नमरे॥म्हणूनि प्रपंच नसरे॥आक्षेपाचीं उत्तरें॥ निरर्थक असतीं॥६३॥ जविावृक्षजातीं॥सदोदित वर्त्ते सुषुप्ती॥ तेथें कल्पनेशीं वस्ती॥अज्ञानगर्भांत॥ ॥६४॥ अनुभवाची खुणा॥ते आहे चिअन्या ॥अज्ञासहीत कल्पना॥तेथें विरेस्वरूपांत॥ ॥ ६५ ॥ श्रीगुरूचे उपदेशें ॥ नासे अज्ञान आपैसें ॥ तेथें परब्रम्हप्रकाशे ॥ जें अतीत कल्पनेशीं ॥ ६६ ॥ करितां ब्रम्हाचा अभ्यास ॥ मनाशीं होत रूपीं सौरस ॥ त्यागूनि तोकरी हव्यास ॥ प्रापंचिक नर ॥ ६७ ॥ चितस्वरूपीं लावणें ॥ तेणें तेथें चि असणें ॥ आनंदें फुंजों लागणें ॥ तेचि संश्लिष्टता ॥ ६८ ॥ मन ब्रम्हीं निःशेष मुरे ॥ ज्ञप्तीच केवळ उरे ॥ फुंजं सुखाचा उत्तरे ॥ सुलीनदशा ते चीमज कळली ॥ ६९ ॥ ब्रम्हाभ्यास असा करितां ॥ कळल्या मज भूमिका समस्ता ॥ अनायासें मग तत्त्वतां ॥ बनलों योगी मी ॥ ॥ ७० ॥ अथवा इंद्रियें मारावीं ॥ जेथें लागती तेथें चि धरावीं ॥ तरीं सुलीनता पावावी ॥ रोकडी मी ॥ ७१ ॥ सात्विक राजस तामस ॥ अहंकार त्रिविध जाण जस ॥ तेथें शक्तित्रयाचा विकास ॥ तोही मज कळला ॥ ७२ ॥ सात्वीक अभिमानीं ज्ञानशक्ती ॥ राजसीं राहे क्रियाशक्ती ॥ तामसीं वर्तें द्रव्यशक्ती ॥ तेंही मज कळों आलें ॥ ७३ ॥ सर्वेश्वर पहात ॥ द्रव्यशक्तीसहीत ॥ तामस अहंकारपासून निर्माण होत ॥ पंचमहाभूतें ॥

१ अतिशयपणा २ राहते

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ ७४ ॥ तामसअहंकारगगनातें ॥ गगनेंव्यापिलेंपवनातें ॥ हेंहीकळलेंमातें ॥ श्री
गुरुतुमचेकृपेनें ॥ ७५ ॥ हुताशनेंव्यापिलाउदाकातें ॥ उदकेंव्यापिलेंभूमीतें ॥ या
रीतीनेंपंचमहाभूतें ॥ उत्पन्नझालीं ॥ ७६ ॥ शब्दविषयगगनीं ॥ स्पर्शविषयपवनीं ॥
रूपराहेदहनीं ॥ तेंहीमजकळोंआलें ॥ ७७ ॥ आपाचाविषयरस ॥ पृथ्वीचागंधजा
णजस ॥ दिसेअन्यगुणाचाप्रवेश ॥ कार्यकारणभावें ॥ ७८ ॥ व्यानउदानसमान ॥
प्राणआणिअपान ॥ एवंपंचदशतत्वांचागुण ॥ एकत्रसंभूतमजकळला ॥ ७९ ॥ श्रो
त्रत्वक्चक्षूजिव्हाघ्राण ॥ हेंज्ञानेंद्रियपंचकजाण ॥ कर्मेंद्रियपंचकमजलागून ॥ कथ
नकेलेंतेंकळलें ॥ ८० ॥ ज्ञाताज्ञानज्ञेय ॥ भोक्ताभोगणेंभोग्य ॥ कर्ताकारणका
र्य ॥ हेत्रिपुटीमजकळली ॥ ८१ ॥ अंतःकरणभोक्ता ॥ इंद्रियांशींभोगसंधता ॥ पंच
भूतांशींभोग्यता ॥ विषयरूपानें ॥ ८२ ॥ भोक्ताएकेकसाधक ॥ तिंहीसाधनाचामे
ळापंचक ॥ करूनिप्रवेशलानिःशंक ॥ एकेकभूतीं ॥ ८३ ॥ इत्यादिपरस्परोनुप्रवेश ॥
जेंतत्वेंशींपंचधासहवास ॥ हाईश्वरइच्छामायाविकाश ॥ सद्गुरुमजकळोंआला ॥ ८४ ॥
मगश्रीपरपुरुषानें ॥ आपुल्याइच्छेनें ॥ द्विधाकेलींअशेषपणें ॥ तींपंचमहाभूतें ॥ ८५ ॥
यामध्येंएकाभागाचा ॥ त्यापंचविसांकळांचा ॥ लिंगदेहसर्वेश्वराचा ॥ उत्पन्नझाला
॥ ८६ ॥ तत्वेंजींपंचवीस ॥ तींहिरण्यगर्भाचेअंश ॥ लिंगशरीरसाभास ॥ एकईश्व

१ पाणी २ कान ३ एकमेकांचा.

CC-0.Jangamwadi Math Collection, Digitized by eGangotri

राचा ॥ ८७ ॥ दिशाश्रोत्रत्वचापवन ॥ नेत्रअर्कजिव्हावरुण ॥ अश्विनौदेवतेघ्राण
हिरण्यगर्भाचें ॥ ८८ ॥ वाचावन्हीपाणीसुरपती॥ पायवामनशिश्नप्रजापती ॥ गुदें
द्रियतोनैऋती ॥ मजशींगुरुरायाकळोंआला ॥ ८९ ॥ ब्रम्हांडींजयांविहरण॥ प्रसि
द्धतेचिपंचप्राण ॥ दशधाभेदांनीभिन्न ॥ सत्पचक्रेंसत्पस्कंध ॥ ९० ॥ सर्वेश्वरेंअव
लोकिलें ॥ गगनपंचधाविभागिलें ॥ अंतःकरणरूपेंतेंराहिलें॥ आपणचि ॥ ९१ ॥
व्यानानेंवायूशीं ॥ श्रोत्रानींतेजाशीं ॥ वाचाजलींशब्दभूमीशीं ॥ आकाशमीळतेंझा
लें ॥ ९२ पवनमनोरूपानें ॥ आकाशींराहणें ॥ समानेंआपणपणें ॥ अधिष्टिताझा
ला ॥ ९३ ॥ त्वचेनेंपावकीं ॥ हस्तानींउदकीं ॥स्पर्शानेंपृथ्वीसकीं ॥वायुमिळताझा
ला ॥ ९४ ॥ अहंकारेंधरणी ॥ शिरलीगगनीं॥अपानरूपेंपवनीं॥मिळतीझाली॥९५
इत्यादिपंचीकृतें ॥ स्थूलपंचमहाभूतें ॥ गुणधर्मकर्मसहितें ॥ उपजलीं ॥ ९६ ॥ कव
णभूताचेंकवण ॥ कर्मधर्मगुण॥ जेंमजसर्वसांगीतलेंविस्तारेंकरून ॥ तेंमजअनुभवा
आलें ॥ ९७ ॥ श्रीगुरुरायाआपुलेकृपेकरून ॥ मजलाझालेंब्रम्हज्ञान ॥ नहोईनउ
तीर्णयाउपकारांतुनी ॥ ९८ ॥ मजवरीप्रेमकेलेंअपार ॥ तेणेंशांतझालेंअंतर ॥ स्म॥
रणहोतेंवारंवार ॥ तुमचेबोधाचें॥९९॥ दयानिधेगुरुराया॥केलीमजवरजीमाया ॥हृद
यींराहीलसदयाजन्मोजन्मी ॥ १०० ॥ देवलोकींआहेअमृत॥ तेंपिऊनएकचीहोतो

---

१ रहणें फिरणें २ करुणा सागर.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

तृप्त ॥ परीआपुलेंबोधामृत ॥ सकलजगासींतृप्तकरील ॥ १०१ ॥ अधर्माचानाशकरून ॥ सद्धर्माचेंकरावयास्थापन ॥ अवतरलेततुम्हीनिधान ॥ मूढजनतारावया ॥ १०२ ॥ सद्गुरुतुम्हींमजशीं अंगिकारिलें ॥ आणिमजपूर्णब्रम्हचीकेलें ॥ निर्विकल्पकरूनी ठेंविलें ॥ सुखीकेलेंअपार ॥ १०३ ॥ मजशींनव्हतीज्ञानमती ॥ म्हणूनिकेलीकाकूळती ॥ अनाथपाहूनीहार्ती ॥ सद्गुरुतुम्हींधरिलेंमज ॥ १०४ ॥ जपतपादिबहुतसाधनेंकेलीं ॥ तेणेंस्वहिताशींभूलपडली ॥ चित्तवृत्तीभांबावूनगेली ॥ हितगोष्टीआठवेना ॥ १०५ ॥ पूर्वजन्मीचेंपुण्यफळलें ॥ म्हणूनिसद्गुरुतुमचेंदर्शनझालें ॥ तुम्हींमलाम्हटलेंआपुलें ॥ भाग्यउदेलेंसत्यची ॥ १०६ ॥ तुमचेसुबोधेंकरून ॥ मजअज्ञानाझालेंज्ञान ॥ मीकायवर्णूतुमचेंमहिमान ॥ वेदांहीमौन्यपडतसे ॥ १०७ ॥ सद्गुरुतुम्हाकृपासिंधुअवलोकून ॥ प्रार्थिलेंतवपदालागुन ॥ तुम्हींपूर्णदयाघेन ॥ केलेंतृप्तशिश्यचातकाशीं ॥ १०८ ॥ जननीचादेखूनिलाड ॥ बाळकहटानेंकरीगडबड ॥ कारणतीपुर्वितसेत्याचेंकोड ॥ जेंमागेतेंत्यादेई ॥ १०९ ॥ त्याप्रमाणेंमीभीडसांडून ॥ झालोंत्वत्पदींलीन ॥ माझेंकेलेंतसमाधान ॥ शांतझालोंअंतर्बाह्य ॥ ११० ॥ मीनिजकार्याकारण ॥ लाजसोडूनकेलेप्रश्न ॥ स्वामीनेंकेलेंसमाधान ॥ शांतझालोंअंतर्बाह्य ॥ १११ ॥ तुमचेंहोतांचिदर्शन ॥ मीवैरागीबनलोंपूर्ण ॥ बोधिलेंजेव्हांमजला

१ उदयास आलें २ मोठेपणा ३ दयेचापाऊस

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

गुन ॥ शांतझालोंअंतरबाह्य ॥ ११२ ॥ याप्रपंचसागरीं ॥ मीबुडालोंहोतोंनिर्धारीं॥
 मनलाधरोनीकरीं ॥ काढिलेंतबाहेरीगुरुया ॥ ११३ ॥ दीनदूर्बळपाहिलें ॥ मजअ
नाथातेंतारिलें ॥ अनुभवाचेकासेलाविलें ॥ गुह्यसांगितलेंजीवींचें ॥ ११४ ॥ शब्द
ब्रम्हातेंनिरसून ॥ सांगितलीअनिर्वाच्यखुण ॥ माझेंतुटलेंभवबंधन ॥ मुक्तझालोंदु:
खांतुनी ॥ ११५ ॥ कमलासनादिकांचेंजेंजिव्हार ॥ मनबुद्धीतेंअगोचर ॥ व्यापो
निउरलेंसाचार ॥ तेंगुजतुम्हींसांगीतलें ॥ ११६ ॥ ज्यामाजीहेंसर्वराहे ॥ ज्याच्या
पासूनहेंआहे ॥ ज्याच्यासत्तेनेंचालताहे ॥ तेंगौप्यंतुम्हींसांगीतलें ॥ ११७ ॥ श्रुति
वदतीनेतिनेति ॥ नानाशास्त्रेंवादकरिती ॥ जेंनकळेनानामतीं ॥ तेंतुम्हींमजशीं
सांगीतलें ॥ ११८ ॥ जपतपादिहोम ॥ तीर्थयात्रादिव्रतनियम ॥ ह्यांसर्वांशींजें
दुर्गम ॥ तेंमजलागींबोधिलें ॥ ११९ ॥ जेथेंचित्तबुद्ध्यादिकहरपलीं ॥ परावा
चापरतली ॥ शितोष्णेंविनाजीप्रकाशली ॥ तीगुह्यगोष्टकथिलीमजलागीं ॥ १२० ॥
तंवसद्गुरुबोलिलेआपण ॥ रत्नाकराझालासिसावधान ॥ पाहिलेंसमाधारेंवळो
न ॥ पूर्णब्रम्हबनलाशी ॥ १२१ ॥ तूंब्रम्हस्वतांसिद्धहोताशी ॥ परीकायेसंगेंबद्ध
मानिलेंशी ॥ बद्धहोतासतोमुक्तझालाशी ॥ अनुसरलाशीस्वहिताला ॥ १२२ ॥
आतांतूंआपणाआपण ॥ मानिलेंसब्रम्हचीपूर्ण ॥ राहिलासनिर्विकल्पहोऊन ॥ ते

१ गुप्तमनोगत २ गुह्य ३ विनटलास

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

णेंपावनझालासतूं ॥ १२३ ॥ अनामतूंरूपातीत ॥ नाहींतुजजातआणिगोत ॥ स्व
प्रकाशअखंडित ॥ सर्वत्रींनांदतअससीतूं ॥ १२४ ॥ अरेमुक्तम्हणतांबद्धताहोते ॥
बद्धम्हणतांमुक्ततायेते ॥ तूंसोडूनीहीदोघांतें ॥ ऐक्यतातीसाविली ॥ १२५ ॥ तुज
मध्येंआत्मप्रकाशझाला ॥ नानामतांचाविसरपडला ॥ संशयतंमनसेउरला ॥ र
त्नाकरातवचित्तीं ॥ १२६ ॥ ज्ञानदेवानींनामदेवानींआपण ॥ सांगीतलीमजलागू
न ॥ तीचखुणरत्नाकराजाण ॥ तुजलागींसांगीतली ॥ १२७ ॥ मजत्यांचीआज्ञा
प्रमाण ॥ म्हणूनतुजसांगीतलेंबोधवचन ॥ तेणेंतुझेंझालेंसमाधान ॥ निवालासअं
तरंगीं ॥ १२८ ॥ निर्विकारब्रम्हजाणोन ॥ ब्रम्हस्वरूपझालाशीआपण ॥ केलेंसक
ल्पनेचेंछेदन ॥ पूर्णवैरागीझालाशी ॥ १२९ ॥ जेशुद्धवैराग्याचीस्थिती ॥ वेदशास्त्रें
जीवर्णिती ॥ तीचवैराग्यरीती ॥ बाणलीतुजशींशिष्यवर्या ॥ १३० ॥ शब्दकाढि
तांचमुखांतून ॥ वरचेवरघेतलासझेलून ॥ चकोरजैसाचंद्रामृतालागुन ॥ अतीआ
वडीनेंघेतसे ॥ १३१ ॥ शशीसर्वत्रप्रकाशत ॥ सर्वांशींशितळतालागत ॥ परीचको
रांशींचअमृतप्राप्त ॥ तेंवींब्रम्हप्राप्तीतुजझाली ॥ ३२ ॥ शब्दचातुर्यंकरून ॥ सर्वांचें
होईलसमाधान ॥ परीआर्ततुलाम्हणून ॥ अर्थप्राप्तीझालीअसे ॥ ३३ ॥ हासंसार
मिथ्याआहे ॥ मृगजळापरीभासताहे ॥ तरीप्रापंचिकमायामोहें ॥ गूंतूनत्यांतराह

१ काळोल २ मनांत ३ चंद्र

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ताती ॥३४॥ त्यांसनावडेकथाकीर्तन ॥ दारापुत्रादिकासमानितीजीवप्राण ॥ कांस
यात्यांसदेवाचेंभान ॥ प्रपंचापुढेंराहील ॥३५॥ स्त्रीसमानितीदेवासमान ॥ पुत्रांस
मानितीब्रम्हपूर्ण ॥ आईबापांसदेतीघालवून ॥ देशांतरीं ॥३६॥ स्त्रीसमागमेअंधहो
ती ॥ म्हणूनिग्रंथपुराणेनपहाती ॥ तिच्याचअनुसंगेंरहाती ॥ धरितीप्रीतीअपार ॥
३७॥ करीलतीआज्ञाप्रमाण ॥ वाक्[2]बाणेंछळीतीतरीमानितीभूषण ॥ प्राणप्रियेजि
वलगेम्हणून ॥ कोडग्यापरीआर्जविती ॥३८॥ जरीतीराहिलीरुसून॥कासावीसहो
तीपतीचेप्राण ॥ सिद्धहोतीदुष्कृतीकरावयाजाण ॥ समजावयातिजलागीं ॥ ३९ ॥
ऐसेजेकांमूर्खजन ॥ पाहूंनयेतयांचेंवदन ॥ तयांचासंगसोडून ॥ दूरदेशींपैंजावें ॥४०॥
आद्यकवीनींनिर्मिलेग्रंथ ॥ दावावयाअज्ञानापंथ ॥ परीतेस्त्रीसंगेंअनाथ ॥ होऊन
राहतीयाजगीं ॥ ४१ ॥ कांसयातयाहरीभक्ती ॥ स्त्रीसंगेंत्याचीभ्रष्टलीमती ॥ अं
तींत्यांचीदुर्धरगती ॥ हेंत्यांचेचित्तींवसेना ॥ ४२ ॥ हेआहेतजरीमानव ॥ तरीकृतीनें
शुद्धगाढव ॥ बोलणेंनव्हेमाझेंवावं ॥ सत्यसांगतोंरत्नाकरा ॥ ४३ ॥ असत्यबोल
तीकार्यसाधिती ॥ परीअसत्यतेंचीराहेअंती ॥ दुर्धरत्यांचीगती ॥ होतसेरे ॥ ४४ ॥
ऐशीजनांचीरीती ॥ म्हणूनीआलीकाकुळती ॥ सांगतोंत्यांनाहितवचनोक्ती ॥ ऐक
तीतरीहितत्यांचें ॥४५॥ रत्नाकरातूंचतुर ॥ ज्ञानसंपादिलेंथोर ॥ जाणिलेंसब्रम्हअ

१ स्त्री २ वाणीरूपबाण खोटे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

नाथालागींकेलाप्रबोध ॥ तेणेंयोगेंग्रंथप्रबोध ॥ सकळहीसुलभ ॥ झालाअसे ॥
॥ ५९ ॥ आदिमळिनहोतीवृत्ती ॥ तेक्षाळिलीसद्गुरुमूर्ती ॥ उजळलीआत्मज्योती ॥
स्वयंप्रकाशचहूंकडे ॥६०॥ ग्रंथींप्रवेशसहजाचिझाला ॥ कृपेनेंभावार्थउमजला ॥ गु
ढगुह्यार्थनाहींउरला ॥ ऐसेंकृपेचेंमहिमान ॥ ६१ ॥ म्हणवोनीअध्यात्मग्रंथीं ॥ ला
गलीसेअत्यंतप्रीती ॥ संग्रहकरावयाचीयुक्ती ॥ रचिलीजाणा ॥ ६२ ॥ तनमनआ
णिवन ॥ याचावेचकरोन ॥ आदरेंकरीजोग्रंथलेखन ॥ प्रतिदिवसाचेठायीं ॥ ६३ ॥
परोपकारआणिस्वार्थ ॥ दोन्हीघडतीयथार्थ ॥ विवेकव्हादिनित्यनित्य ॥ बुद्धीमळिन
नव्हेची ॥ ६४ ॥ स्वामीआज्ञावंदोनिशिरीं ॥ लेखनीवेतलीकरीं॥सिद्धीपावलीनि
र्द्धारीं ॥ कृपावलोकनें ॥ ६५ ॥ दीपरत्नाकरग्रंथ ॥ आजीलेखनझालेंसमाप्त ॥ पु
ढेंअन्यग्रंथींस्फूर्त ॥ द्यावीदीनालागोनी ॥६६॥ जातिकुळाचाउद्धारव्हावाऐसेंजरी
मनीं ॥ तरीप्रेमद्यावेंरामनामस्मरणीं ॥ उल्हासअसोसाधुपूजनीं ॥ सार्थकहोयज
न्मोजन्मींनरदेहाचें ॥ ६७॥ सद्गुरुआणिसाधु ॥ म्हणतांआलापृथक्भेदु ॥ निरंतर
अद्वैतबोधु ॥ असोसर्वांठायीं ॥ ६८ ॥ हेंचिमागतोंपुडतपुढती ॥ हेतपुर्णकीजेगुरुमू
र्ती ॥ रामचंद्रचरणींगुरुनेती ॥ करीतअसेसर्वदा ॥६९॥ येथोनीजालेंग्रंथकथन ॥ प्री
तिपावोसद्गुरुनिधान ॥ ईश्वरइच्छाम्हणतांअनमान ॥ श्रोतेजनेंकरतील ॥७०॥ जो ॥ ७१॥

१ व्यय २ रचेनन ३ ऐकणारे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

गोचर ॥ आतांज्ञानीबनलासी ॥४६॥ राहेंब्रम्हींलीनहाऊन ॥ हेंचिकथितोंतुजला
गुन ॥ ऐकिलेंसजैसेंमाझेंवचन ॥ राहेंतूंतैसाची॥४७॥ वनामाजीनलगेजाणें ॥ खटा
टोपवायांनकरणें॥सुखेंमठांतराहणें ॥ ब्रम्हींलीनहोउनी॥४८॥जीवंतएकतोचजगीं॥
जोब्रम्हअखंडभोगी ॥ इतरमरणोन्मुखरोगी ॥ जिवंतअसुनीमेल्यासमान ॥ ४९ ॥
विद्यावैभवहेंचिथोर ॥ जाणणेंब्रम्हअगोचर ॥ नातरीग्रंथसंभार ॥ व्यर्थची ॥ ५० ॥
षड्वैरीगांजितीअपार ॥ त्याचावैराग्यें करावासंव्हार ॥ मनचंचलअपार॥ तेंहिस्थी
रकरावें॥५१॥नुकतेंचतुजहेंकथिलें ॥ तुजलाहीतेंसर्वकळलें ॥ सर्वतुझेचित्तींराहिलें ॥
मीजाणेतें॥५२॥ गद्गदजाहलेंअंतर ॥ समाधानझालेंथोर ॥ ग्रंथकथनझालेंसाचार॥
तुजलागींरत्नाकरा॥५३॥दधीघुसळुनीनवनीतकाढिती॥ तेंवीहाग्रंथब्रम्हतत्वाचेंसा
रनिश्चिती॥ प्राप्तहोईलजनाप्रती॥तुझ्याद्वारें॥५४॥ रेरत्नाकरासिष्यनिधाना॥तुज
निमितकरूनीगोष्टीनाना ॥ कथिल्यासमजावयासकलजना ॥ याग्रंथीं ॥ १५५ ॥
गीताभागवतकथिती ॥ यदुपतीपार्थोद्धवाबोधिती ॥ ज्ञानोबाएकनाथबहुयती
वदती ॥ तेंचीतुजकथियेलें ॥ १५६ ॥ गूढनेणेचिभ्रांती ॥ मदांधाचंद्रज्योती ॥
उजळलीनिगुती ॥ दीपरत्नाकर ॥ १५७॥ चिदवस्तुदेतनाहींती ॥ उदयोकरी
मती ॥ होउदंडासिंप्राप्ती ॥ होयतयासद्गुरुस्वामीविजयानंदें ॥ १५८ ॥ अ

१ मारावयास टेकलेला २ सामुग्री ३ आनंदीत

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

क ॥ तैसेंआत्मत्वदेख ॥ जीवलोकविस्तारिलें ॥ ८२ ॥ हेकल्पनाचितारिण ॥ तिनें
चित्रेंकेलींनिर्माण ॥ म्हणवोनकल्पनेनेंचजीवजाण ॥ निर्विकल्पपूर्णअसे ॥ ८३ ॥
जैसेकापुसाचेटाईं ॥ कापसाच्याघड्याभरल्यानाहीं ॥ परिविनावणीसंगेंपाहीं ॥
येकींअनेकींसोईभासती ॥ ८४ ॥ जैसेमुळीहूनिकांहीं ॥ सागरींतरंगनाहीं ॥ परि
वायूचेसंगेंपाहीं ॥ तयाठाईंभासती ॥ ८५ ॥ सुवर्णींनगनाहींत ॥ परीसोनारनिर्मा
णकरित ॥ तैसीब्रम्हींनाहींजावजात ॥ असेभासतकल्पनेंसंगें ॥ ८६ ॥ आपणामा
जीसर्वजाणोन ॥ सर्वहोइजेआपण ॥ तेव्हांकल्पनेचेंभान॥ सहजजाणहारपे ॥८७॥
करतळावरीआंवळाजाण ॥ तैसेंयाग्रंथींकथिलेंब्रम्हज्ञान ॥ हासद्गुरूचाआशिर्वादपू
र्ण ॥ ग्रंथअवसानआलेंअसे ॥ १८८ ॥ आतांस्तुतीस्तवनासप्राशोन ॥ पडलें
मुळीचमौन्यं ॥ पुढेंदृष्टांतवाहिलीआण ॥ ग्रंथसंपूर्णझालाअसे ॥ १८९ ॥ सं
वतअठराशेंपन्नास ॥ शकेसत्राशेंपंचेचाळीस ॥ समाप्तझालेंग्रंथलेखननिःशेष ॥
यथामतीजाणिजे ॥ ९० ॥ कार्तिककृष्णचतुर्दशीसीं ॥ इंदुवासरविशेषीं ॥ त्यादिव
शींग्रंथसिद्धीसीं ॥ सद्गुरुकृपेंपावला ॥ ९१ ॥ ग्रंथसंग्रहितोसत्यजलोकमलदुबेन ॥
यजमानकृत्यजाफराबादेन ॥ सनबाराशेंतेतिसेन ॥ ग्रंथसमाप्तिपावला ॥ १९२ ॥ ॥ ८ ॥
सिद्धानंदाचेनिप्रसादें ॥ बोलेरामानंदपदें ॥ रत्नाकराचेसंवादें ॥ ग्रंथविनोदेंचालि

१ दिवणारें २ मिळून असणे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

निर्गुणनिराकार ॥ तोचिईश्वरसाचार ॥ तेथइच्छेशींकेसाथार ॥ देहींसाचारअसेकीं
गा ॥ ७१ ॥ जरीझालाब्रम्हपूर्ण ॥ तरीसांडोनयेसेवकपण ॥ म्हणवोनइच्छाम्हणतां
जाण ॥ आपुलीहाणम्हणूनये ॥ ७२ ॥ आपणदेहभावनेतेंसांडावें ॥ मगहाईश्वरची
स्वभावें ॥ म्हणवोनईश्वरइच्छाम्हणतांचिसमजावें ॥ मगविचारावेंश्रोत्यांहीं ॥ ७३ ॥
हेसर्वसाधनाचेसाधन ॥ सर्वगुह्याचेंगुह्यजाण ॥ हेहाताआलियाजाणखूण ॥ तोचि
धन्यत्रैलोकीं ॥ ७४ ॥ त्याचापितामाताधन्य ॥ तयाचेंकुळगोत्रजाणधन्य ॥ पुण्यवं
ततेथींचेजन ॥ त्यांशींदर्शननीत्यत्याचें ॥ ७५ ॥ संतदर्शनींपावनहोई ॥ जेस्मरणेंक
ळिकाळाचेंभयनाहीं ॥ कांजेतेगुरुरूपचिझालेदेहीं ॥ म्हणवोनीनसेकांहींसंदेह ॥
॥७६॥ सर्वभावाचेआपण ॥ अवयवापरिमानावेजन ॥ जैसेनगआणिसुवर्ण ॥ याभि
न्नपणनसेचकीं ॥ ७७ ॥ जैसेंपटआणिसुत ॥ हेंबोलणेंचिभासेद्वैत ॥ तरीतेंयेकपणें
चिअसेनांदत ॥ तैसेमजआंतजगभासे ॥ ७८ ॥ म्हणवोनिमीचअवघाअसे ॥ माझे
मजलाचिस्वप्नवतभासे ॥ जागृतींस्वप्ननासे ॥ दृश्यादिसेऐसेंजया ॥ ७९ ॥ जोंवरी
तोस्वप्नींराहे ॥ तोंवरीतेंसत्यचिपाहे ॥ तैसाजोंवरिहादेहआहे ॥ तोंवरीचराहेस्वध
र्मीं ॥ ८० ॥ स्वधर्मअसतांकांहीं ॥ त्याचियाकर्मासीलिप्तनाहीं ॥ जैसेंसूर्यासंगेंजग
सर्वही ॥ चालेपरिनाहींलिप्ततेथें ॥ ८१ ॥ जैशीभींततारियेक ॥ वरीचित्रेंजैशीअने

१ मुक्तेपणा २ सोमवार ३ आनंदत भावपूर्णे

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ला ॥ १९३ ॥ इतिश्रीचिदादित्यप्रकाशेदीपरत्नाकरग्रंथविशेषअद्वैतबोधगुरुभक्तिवर्णनोनामपंचदशमोऽध्यायगोडहा ॥ श्रीमज्जगदीश्वरार्पणमस्तु ॥ ॥ ७ ॥

॥ आरती श्रीसद्गुरूची ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ सूर्यउदयींजैंवीआरक्तगगन ॥ तेविखेचरगुह्यस्वरूपलक्षण ॥ १ ॥ भ्रमरगुंफेमाजी हो ऊनियांलीन ॥ हेंतवआठवेंअंगसमाधिलक्षण ॥ १॥ जयदेवजयदेवजयपरमालक्षा ॥ त्रिक्षापुरविशिप्रेक्षामुद्रागुणलक्षा ॥ जय०॥ १ ॥ भूचरिमुद्राभूषितनीळवर्णरमणी ॥ नासाग्रींलक्षीजेदृष्टीसमकरुनी ॥ चंद्राविणचांदणेंभासतसेनयनीं ॥ अनुहतगजरेंतेथेंउमटतिहोश्रवणीं ॥ जय०॥ २ ॥ शुद्धश्वेतचाचरिमुद्रागमष्टी ॥ लाहानकरोनिलोचनगगनाचेपोटीं ॥ कृत्तिकाभासभासतसेंबहुमुक्तिवदृष्टी ॥ तेथेंतद्धीनरूपीकामीचिद्रूपीमोटि ॥ जय० ॥ ३ ॥ अगोचरीमुद्राअभ्यंतरींपहावें ॥ जिव्हेंमौनधरूननेत्रलावावे ॥ मौन्यमुद्राउत्तरकोणानद्यावें ॥ शून्यापरतेध्यानलागेस्वभावें ॥ जय० ॥ ४ ॥ पाचवीमुद्राअलक्षलक्षूनिठेले ॥ ध्येयेध्याताध्यानहरपोनिगेलें ॥ केचेंरामानंदनामींमिरवलें ॥ नामींरूपींमिथ्याब्रह्मींमावळलें ॥ जयदेवजगदेवजयपरमालक्षा ॥ त्रिक्षापुरविशिप्रेक्षामुद्रागुणलक्षा ॥ जय० ॥ ५ ॥ ॥ समाप्त ॥ ॥

हा ग्रंथ मुंबईत नव्या हनुमान गल्लींत नारायण भिकूशेट खातू यांनीं आपले छापखान्यांत छापिला. मिती ज्येष्ठ शुद्ध ११ गुरुवार शके १८०९ सर्वजिन्नाम संवत्सरे आवृत्ति १ली.

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥ इति दीपरत्नाकर ग्रंथ समाप्त ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri